

Živeti zdravo življenje.

LETNO POROČILO 2013

www.krka.si

Krka, d. d., Novo mesto

Kazalo

UVOD	4
PISMO PREDSEDNIKA UPRAVE	4
POROČILO NADZORNEGA SVETA ZA LETO 2013.....	6
DOSEŽKI SKUPINE KRKA	11
POMEMBNEJŠI PODATKI O POSLOVANJU SKUPINE KRKA	12
PREDSTAVITEV SKUPINE KRKA.....	13
POSLOVNI MODEL SKUPINE KRKA.....	14
SHEMA ORGANIZIRANOSTI SKUPINE KRKA.....	16
KRKINA PODJETJA IN PREDSTAVNIŠTVA PO SVETU.....	17
PREGLED POMEMBNEJŠIH DOGODKOV IN NAGRAD V LETU 2013	18
DOGODKI PO ZAKLJUČKU OBRAČUNSKEGA OBDOBJA.....	20
POSLOVNO POROČILO	21
IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE.....	21
RAZVOJNA STRATEGIJA SKUPINE KRKA	30
PRIČAKOVANO MAKROEKONOMSKO OKOLJE V LETU 2014.....	32
UPRAVLJANJE S TVEGANJI	35
DELNIČARJI IN TRGOVANJE Z DELNICO	45
ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA	48
TRŽENJE IN PRODAJA	54
SKUPINE IZDELKOV IN STORITEV	63
RAZVOJ IN RAZISKAVE.....	80
OSKRBA Z IZDELKI	84
VLAGANJA IN NALOŽBE	86
INTEGRIRANI SISTEM VODENJA IN KAKOVOST	88
TRAJNOSTNI RAZVOJ	93
ODGOVORNOST DO ZAPOSLENIH.....	93
ODGOVORNOST DO VLAGATELJEV.....	99

ODGOVORNOST DO ODJEMALCEV	100
ODGOVORNOST DO DRUŽBENEGA OKOLJA	102
ODGOVORNOST DO NARAVNEGA OKOLJA.....	104
KAZALNIKI TRAJNOSTNEGA RAZVOJA ZA DRUŽBO KRKA ZA LETO 2013.....	111
RAČUNOVODSKI IZKAZI DRUŽBE IN SKUPINE KRKA.....	113
VSEBINA.....	114
UVODNA POJASNILA K PRIPRAVI RAČUNOVODSKIH IZKAZOV.....	115
IZJAVA O ODGOVORNOSTI UPRAVE	115
KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE KRKA.....	116
RAČUNOVODSKI IZKAZI KRKE, D. D., NOVO MESTO.....	168
PRILOGA 1: IZVEDENI NAKUPI LASTNIH DELNIC DRUŽBE KRKA V LETU 2013 PO DNEVIH.....	222
PODPIS LETNEGA POROČILA ZA LETO 2013 IN NJEGOVIH SESTAVNIH DELOV.....	224

UVOD

Pismo predsednika uprave

Leto 2013 je bilo za farmacevtski trg zahtevno, vendar vam z zadovoljstvom sporočam, da smo poslovali zelo dobro. Naša pomembna prednost je, da svoje izdelke razvijemo z lastnim znanjem in proizvedemo v Krkinih proizvodnih obratih, predvsem pa, da jih tržijo in prodajajo naši zaposleni v več kot 70 državah. Ob vsem tem ravnamo varčno in gospodarno.

V skupini Krka smo v letu 2013 ob 5-odstotni rasti prodali za 1,2 milijarde EUR izdelkov in storitev. Dobiček iz poslovanja smo povečali za 18 % na 228 milijonov EUR, dobiček v letu pa za 8 % na 173 milijonov EUR. Na trg smo dali 17 novih izdelkov v 35 farmacevtskih oblikah, vlagali smo v proizvodne zmogljivosti, zaposlovali in vstopali na nove trge, med njimi tudi na perspektivna čezmorska tržišča.

S 428 milijoni EUR prodaje in 22-odstotno rastjo je bila Vzhodna Evropa v letu 2013 naša največja in tudi najhitreje rastoča prodajna regija. Rast smo dosegli na vseh vzhodnoevropskih trgih, kjer smo prisotni. Krkine blagovne znamke tukaj marsikje predstavljajo zlati standard, v Ruski federaciji pa imamo tudi status domačega proizvajalca. Tega smo v letu 2013 okrepili z našo doslej največjo naložbo v tej državi, proizvodno-distribucijskim centrom Krka-Rus 2. Pomembni in perspektivni so še ukrajinski, kazahstanski, uzbekistanski in beloruski trg ter manjši trgi v regiji.

V Srednji Evropi, ki vključuje tudi tri naše ključne trge, Poljsko, Češko in Madžarsko, smo prodali za 283 milijonov EUR izdelkov, kar je primerljivo z letom 2012. Kljub neugodnim razmeram na večini srednjeevropskih trgov smo na Poljskem, ki je naš največji trg v tej regiji, prodajo povečali za 9 % in tako nadoknadili zmanjšanje prodaje na nekaterih drugih trgih v regiji.

V Zahodni Evropi smo prodali za 258 milijonov EUR izdelkov, kar je 4 % manj kot leto prej. To ni bila le posledica zniževanja cen na trgu, ampak tudi manjše prodaje zdravil na recept prek tako imenovanih tretjih partnerjev. Odgovorili smo s krepitvijo lastne prodajne mreže ter vzpostavili novo prodajno regijo Čezmorska tržišča, ki vključuje Srednji in Daljni vzhod z Afriko ter Severno in Južno Ameriko.

Na trgih jugovzhodne Evrope smo prodali za 146 milijonov EUR izdelkov, kar je nekoliko manj kot v letu 2012, vseeno pa smo vrednost prodaje povečali v Romuniji, Makedoniji in na Kosovu.

Na slovenskem trgu smo v letu 2013 prodali za 87 milijonov EUR izdelkov in storitev. Na poslovanje je močno vplivalo uvajanje varčevalnih ukrepov, zato prodaja ni dosegla lanske. Krka kljub temu ohranja vodilni tržni delež na domačem trgu.

V razvoj in raziskave smo v letu 2013 vložili 97 milijonov EUR. Razvijamo 170 novih izdelkov, novosti pa uvajamo tudi pri blagovnih znamkah, ki so že na trgu. Krka je trenutno najbolj znana po zdravilih za bolezni srca in žilja, prebavil in presnove ter osrednjega živčevja. V prihodnjih letih bomo svojo ponudbo razširili z zdravili za zdravljenje sladkorne bolezni, lajšanje bolečine, s protimikrobnimi zdravili in zdravili za zdravljenje raka.

V skupini Krka smo v letu 2013 za naložbe namenili 157 milijonov EUR, trenutno pa poteka več kot 20 naložbenih projektov. Največji med njimi je Notol 2, s katerim bomo zmogljivosti za proizvodnjo trdnih farmacevtskih oblik s sedanjih 12 milijard na leto povečali za okoli 4,5 milijarde. Povečujemo in posodabljam tudi druge proizvodne zmogljivosti, lasten razvoj izdelkov in njihovo prodajo prek svoje prodajne mreže pa krepimo z vlaganjem v razvojno-raziskovalne zmogljivosti in v svoje proizvodno-distribucijske centre po svetu.

Prvič v zgodovini Krke smo pri zaposlenih konec leta 2013 presegli številko 10.000. Nekaj manj kot polovica jih dela v Sloveniji, drugi v Krkinih družbah in predstavništvih v tujini. Razvoj zaposlenih skrbno načrtujemo in jim z izobraževanjem na področju vodenja, osebnega razvoja in kakovosti, učenjem tujih jezikov in uporabe sodobne informacijske tehnologije omogočamo razvoj in napredovanje.

V letu 2013 se je tečaj Krkine delnice zvišal za 20 %, kar je rezultat dobrega poslovanja, delnega izboljšanja razmer na finančnih trgih in rednih stikov Krke z vlagatelji. Nova petletna razvojna strategija, ki smo jo sprejeli novembra 2013, vključuje tudi spremenjeno dividendo politiko. V letih od 2014 do 2018 tako za dividende ne bomo namenili do ene tretjine

dobička v predhodnem letu, ampak do 50 %, pri tem pa bomo upoštevali finančne potrebe Krke za naložbe in morebitne večje prevzeme.

Pred nami so novi cilji. Kljub negotovostim trendi na svetovnem trgu kažejo, da se bo generična farmacevtska industrija razvijala naprej, vendar pa se bo za uspeh treba dodatno potruditi. V Krki verjamemo, da so pravi odgovor na to novi izdelki ter lasten razvoj, proizvodnja, trženje in prodaja. Pričakujemo, da bomo zaradi takšnega poslovnega modela v prihodnjih letih ustvarili povprečno najmanj 5-odstotno letno rast prodaje in tako prehiteli 3-odstotno pričakovano rast trga.

Enakomerna rast, naložbe in razvojni projekti, vstopanje na nove trge in nova terapevtska področja, obvladovanje tveganj in dobro gospodarjenje so temelji Krkinega razvoja. Tudi v prihodnje bomo na svetovne trge prihajali z novimi izdelki, ki jih bomo uspešno tržili in prodajali ter tako ustvarjali pogoje za nadaljnji razvoj podjetja s 60-letno tradicijo.

Jože Colarič
predsednik uprave

Poročilo nadzornega sveta za leto 2013

Spoštovane delničarke in spoštovani delničarji!

V letu 2013 je nadzorni svet družbe Krka na šestih sejah in osmih sejah komisij skrbno nadzoroval poslovanje družbe in skupine Krka v letu 2013, vrednotil delovanje uprave, spremljal mnenja zunanje strokovne javnosti o Krki, krepil dobro prakso svojega delovanja ter v skladu z zakonodajo, različnimi priporočili in internimi akti izvajal druge za nadzor koristne aktivnosti.

Delovanje nadzornega sveta

Sestava nadzornega sveta omogoča učinkovito razpravo in sprejemanje kakovostnih odločitev na podlagi raznovrstnih izkušenj članov. V letu 2013 je nadzorni svet deloval v sestavi devetih članov, štirih žensk in petih moških, starih od 43 do 71 let, z znanjem s področja farmacije, kemije, ekonomije, strojništva ter organizacije in poslovanja.

Predstavniki delničarjev so bili predsednik nadzornega sveta mag. Jože Lenič, namestnik predsednika nadzornega sveta Matjaž Rakovec, prof. dr. Julijana Kristl, Vincenc Manček, Mojca Osolnik Videmšek in izr. prof. dr. Sergeja Slapničar, predstavniki zaposlenih pa Franc Šašek kot namestnik predsednika nadzornega sveta, dr. Mateja Vrečer in mag. Tomaž Sever.

Delovanje in odločanje nadzornega sveta temelji na spremljanju ciljev družbe in skupine Krka kot celote. Člani nadzornega sveta na sejah izražajo svoja mnenja in kritike, morebitna različna stališča pa poskušajo uskladiti in sprejeti soglasne sklepe. Za svoje delo so imeli člani tudi v letu 2013 na voljo vse potrebne podatke, poročila in informacije. Gradivo so prejeli pravočasno, da so se lahko pripravili ter razpravljali ob posameznih točkah dnevnega reda. Krkine strokovne službe so pomagale pri izvedbi sej, sproti uvajale možne izboljšave in organizirale podporne aktivnosti.

Člani so se sej redno udeleževali. V letu 2013 so se razen dveh članov, ki sta bila po dvakrat opravičeno odsotna, in dveh članic, ki sta bili po enkrat opravičeno odsotni, vsi člani udeležili vseh sej. Dvakrat so se jih udeležili tudi pooblaščen revizorji revizijske družbe Ernst & Young Revizija, poslovno svetovanje, d. o. o., Ljubljana, sicer pa se jih praviloma udeležujejo le člani nadzornega sveta, člani uprave in sekretar nadzornega sveta.

V letu 2013 je nadzorni svet v 40 točkah dnevnega reda obravnaval preteklo poslovanje, strategijo razvoja skupine Krka za obdobje 2014–2018 in načrte za leto 2014, sproti se je seznanjal z informacijami o kadrih, naložbah, izdelkih in izpolnjevanju veljavne strategije ter spremljal strokovna mnenja o Krki in poslovanje konkurentov ter novosti v družbi, farmacevtski dejavnosti in poslovnem okolju. S samooceno po metodologiji Združenja nadzornikov Slovenije ter izobraževanjem o zakonodajnih novostih je nadzorni svet tudi v letu 2013 krepil dobro prakso svojega delovanja.

V nadaljevanju povzemam vsebine, ki smo jim člani nadzornega sveta v letu 2013 namenili največ časa.

Letno poročilo Nadzorni svet je v okviru zakonskega roka preveril poročilo družbe in skupine Krka za leto 2012 ter obravnaval revizorjevo poročilo, v katerem je revizijska družba Ernst & Young Revizija, poslovno svetovanje, d. o. o., Ljubljana ugotovila, da računovodski izkazi, ki so del letnega poročila, resnično in pošteno predstavljajo finančno stanje družbe in skupine Krka, njun poslovni in finančni izid ter gibanje kapitala. Na delo in poročilo revizorja ni imel pripomb. Sestavil in sprejel je tudi poročilo o svojem delu za leto 2012 in skupaj z upravo pripravil izjavo o skladnosti poslovanja Krke z določbami Kodeksa upravljanja javnih delniških družb in Kodeksa Varšavske borze, na kateri Krka tudi kotira. Krka je prejela tudi nagrado za najboljše letno poročilo med velikimi družbami za leto 2012.

Medletni rezultati Obravnaval je četrletno, polletno in devetmesečno poročilo o poslovanju družbe in skupine Krka. O vseh medletnih poročilih je nadzornemu svetu poročala tudi revizijska komisija, ki je obravnavala zlasti računovodske in finančne vidike medletnih rezultatov.

Nadzor poslovanja odvisnih družb v skupini Krka Seznanil se je s poslovnim modelom in delovanjem večjih odvisnih družb v letu 2012. Člani smo se tudi seznanili s podatki o številu zaposlenih v odvisnih družbah in knjigovodski vrednosti Krkinih naložb vanje, s sestavo vodstev družb, med poslovnimi podatki pa zlasti z vrednostjo zalog, sredstev, kapitala, poslovnih prihodkov in poslovnih stroškov ter s poslovnim izidom iz poslovanja in čistim poslovnim izidom odvisnih podjetij.

Dolgoročni in kratkoročni načrti poslovanja skupine Krka Uprava vsako leto pripravi načrt poslovanja družbe in skupine Krka, na dve leti pa posodablja strategijo razvoja skupine Krka. Z obema vsakokrat seznanjeni nadzorni svet, ta pa daje komentarje oziroma priporočila, ki jih uprava upošteva v največji možni meri. V letu 2013 je nadzorni svet obravnaval strategijo razvoja skupine Krka za obdobje 2014–2018, ki vključuje strateške cilje in strategije za njihovo doseganje za vse poslovne funkcije ter načrt poslovanja skupine in družbe Krka za leto 2014.

Sklic in izvedba skupščine delničarjev Skupaj z upravo družbe je pripravil dnevni red in vsebine za redno letno skupščino delničarjev ter predlog uporabe bilančnega dobička in skupščini predlagal, da upravi in nadzornemu svetu podeli razrešnico za leto 2012. Predlagal je tudi imenovanje revizijske družbe Ernst & Young Revizija, poslovno svetovanje, d. o. o., Ljubljana za revizorja za leto 2013.

Naložbe O poteku večjih naložb se je seznanjal ob četrtnem, polletnem, devetmesečnem in letnem poročilu o poslovanju ter ob dodatni tematski točki, zlasti z vodilnimi naložbami skupine Krka, to so Notol 2, Krka-Rus 2, Sinteza 1 v Krškem, evropski projekt Farma GRS, deloma pa tudi z manjšimi vlaganji. Uprava mu je poročala o terminskem in vsebinskem poteku naložb, njihovi vrednosti ter morebitnih težavah, ki jih je sproti urejala.

Tveganja Seznanil se je s tožbenimi zahtevki tujih farmacevtskih družb do Krke oziroma njenih odvisnih družb za posamezne izdelke in države in tudi z drugimi sorodnimi postopki.

Poslovna gibanja v farmacevtski industriji in zunanje ocene Krke Seznanil se je z ugotovitvami 12 analiz, ki jih pripravljajo vodilne investicijske banke in so poleg analize prednosti oziroma priložnosti ter slabosti oziroma nevarnosti, ki jih v zvezi s Krkinim poslovanjem vidijo analitiki, vsebovale neodvisne ocene poštene vrednosti Krkine delnice in Krkinega poslovanja. Seznanil se je tudi z aktualnimi informacijami iz farmacevtske panoge.

Poslovanje Krke in primerljivih podjetjih Dvakrat na leto se je seznanil s primerjavo rezultatov poslovanja skupine Krka in šestih oziroma sedmih izbranih konkurenčnih družb, primerjal pa je zlasti podatke o prodaji, njeni strukturi po regijah in skupinah izdelkov, podatke o dobičkonosnosti, strukturi stroškov, strukturi izkaza finančnega stanja, kazalnike, povezane s Krkino delnico, in druge pogosteje uporabljene poslovne kazalnike.

Aktualna tematska področja Ob medletnih poročilih in letnem poročilu obravnava vsa relevantna področja poslovanja, nekajkrat na leto pa izbrane teme dodatno prouči. V letu 2013 je tako obravnaval ažurne podrobnejše informacije s kadrovskega, naložbenega in izdelčnega področja ter informacije o uresničevanju strategije in poročilo sveta delavcev o delavskem soupravljanju.

Delo in nagrajevanje uprave Redno je spremljal delo uprave, še zlasti podrobno dvakrat na leto, ko je članom uprave v skladu s pravilnikom določil variabilni del plače. Na svoji seji v novembru 2013 je v okviru redne posodobitve uvodoma preverjal tudi ustreznost referenčnih vrednosti za izračun variabilnega dela plače uprave. Slednji je izračunan po modelu, ki upošteva kvantitativne in kvalitativne kazalnike, in sicer med kvantitativnimi zlasti rast prodaje, tudi relativno glede na primerljive družbe, rast denarnega toka iz poslovanja, dobička iz poslovanja ter donosnost lastniškega kapitala v primerjavi s konkurenco, med kvalitativnimi pa aktivnosti na novih indikacijskih področjih, implementacijo novih zahtev, na primer s kakovostnega, regulatornega in drugih področij, vstop na nove trge, lansiranje novih izdelkov, pa tudi družbeno odgovornost, ugled Krke ter odnose z vlagatelji in javnostjo.

Delnice in delniška struktura Vsako četrtnje se je seznanil s poročilom o pridobivanju lastnih delnic ter z lastniško strukturo in tečajem delnice. Seznanil se je tudi s koledarjem zaprtih obdobj, v katerih trgovanje s Krkinimi delnicami za osebe z notranjimi informacijami ni dovoljeno.

Krepitev dobre prakse delovanja nadzornega sveta V letu 2013 je tretjič zapored izvedel redno letno samooceno po metodologiji Združenja nadzornikov Slovenije ter sprejel akcijski načrt do naslednje samoocene, ki bo v letu 2014, hkrati pa izvedel aktivnosti, predvidene v preteklem akcijskem načrtu. Njegovi člani so se decembra 2013 izobraževali na temo aktualnih zakonodajnih novostih s področja korporativnega upravljanja, ki ga je organiziralo Združenje nadzornikov Slovenije, uprava pa je pripravila tudi dodatne informacije, ki so jih člani ob samooceni ocenili kot koristne za nadzor. V skladu z dobro prakso so izpolnili tudi vprašalnik o nasprotjih interesov iz Kodeksa upravljanja javnih delniških družb, družba pa je njihove izjave objavila na svoji spletni strani.

Nadzorni svet je redno obravnaval tudi **ostale tekoče teme** v Krki in panogi.

Krkin dogodki Poleg skupščine družbe in podelitve tradicionalnih Krkinih nagrad za dodiplomska in podiplomska raziskovalna dela so se člani udeleževali tudi poslovnih in družabnih dogodkov, ki jih je organizirala Krka.

Delo komisij nadzornega sveta

Nadzorni svet Krke je v skladu z zakonodajo in dobro prakso imenoval revizijsko komisijo in komisijo za kadrovska vprašanja, ki podrobneje obravnavata računovodske, revizijske, finančne in kadrovske teme. Komisiji poročata in svetujeta nadzornemu svetu, odločanje pa ostaja v pristojnosti nadzornega sveta.

Revizijska komisija

Revizijska komisija je pod vodstvom Mojce Osolnik Videmšek v letu 2013 zasedala petkrat in obravnavala 25 točk dnevnega reda.

Na vse seje so bili vabljeni predsednik uprave in predsednik nadzornega sveta, članica uprave, ki je odgovorna za ekonomiko in informatiko, ter vodja notranje revizije v Krki. Vseh sej se je udeležil sekretar nadzornega sveta, dveh sej pa so se udeležili tudi predstavniki revizijske družbe Ernst & Young Revizija, poslovno svetovanje, d. o. o., Ljubljana.

Vsebine, ki jim je revizijska komisija v letu 2013 namenila največ časa, so opisane v nadaljevanju.

Letno poročilo Komisija je obravnavala letno poročilo družbe Krka in skupine Krka za leto 2012, revizorjevo poročilo in poročilo nadzornega sveta za leto 2012 ter nadzornemu svetu predlagala, naj jih sprejme.

Medletni rezultati Ob vsakokratni obravnavi medletnih poslovnih rezultatov jih zlasti z računovodskega in finančnega vidika obravnava tudi revizijska komisija in o tem poroča nadzornemu svetu družbe. V letu 2013 ni bilo računovodskih oziroma finančnih posebnosti ali sprememb glede na preteklo prakso.

Računovodske usmeritve in sodelovanje z zunanjim revizorjem Revizijska komisija precejšnjo pozornost namenja tudi sodelovanju s pooblaščenim revizorjem. V skladu z dobro prakso sta se predsednica in članica komisije avgusta 2013 sestali z revizorsko družbo Ernst & Young Revizija, poslovno svetovanje, d. o. o., Ljubljana in predlagali področja, ki jih je treba v okviru redne revizije poslovanja za leto 2013 podrobneje pregledati. Seznanili sta se tudi s predvidenim potekom letne revizije, zlasti s sestavo in načinom dela revizorske ekipe, predvidenimi aktivnostmi in njihovim terminskim načrtom. Komisija je redno spremljala tudi izvajanje postopkov zunanjega revidiranja. Novembra 2013 je pooblaščen revizor komisiji že poročal tudi o poteku predrevizije za leto 2013.

Notranje revidiranje Komisija sodeluje s pooblaščenim zunanjim revizorjem in s Krkino Službo notranje revizije. V letu 2013 je obravnavala in dala soglasje k poročiloma o delu Službe notranje revizije za leto 2012 in za obdobje od januarja do junija 2013, k programu dela Službe notranje revizije za leto 2014 in k srednjeročnemu programu dela Službe notranje revizije za obdobje od 2014 do 2018. Seznanila se je tudi s poročilom o samoocenitvi dela Službe notranje revizije za leto 2012.

Aktualne teme Podobno kot nadzorni svet se tudi revizijska komisija seznanja z rednimi in zakonsko določenimi poročili in tudi z drugimi poročili, ki so koristna za njeno delo. V letu 2013 ji je uprava podrobno predstavila potek kontrolinga v skupini Krka.

Skupščina družbe Komisija je obravnavala imenovanje revizorja za poslovno leto 2013 in nadzornemu svetu predlagala, naj skupščini za revizorja predlaga družbo Ernst & Young Revizija, poslovno svetovanje, d. o. o., Ljubljana.

Komisija za kadrovska vprašanja

Komisijo za kadrovska vprašanja vodi Mateja Vrečer. V letu 2013 je zasedala trikrat in obravnavala 10 točk dnevnega reda. Na vse seje so bili vabljeni predsednik uprave in predsednik nadzornega sveta, članica uprave, odgovorna za ekonomiko in informatiko, ter sekretar nadzornega sveta.

V letu 2013 je komisija obravnavala zlasti **področje nagrajevanja uprave**. Komisija je pregledala aktualne zakonodajne novosti s področja nagrajevanja uprav in ustreznost referenčnih vrednosti za določitev variabilnega dela plače uprave ter o

tem poročala nadzornemu svetu. Nadzornemu svetu je predlagala tudi višino variabilnega dela plače predsednika in članov uprave za delo v letu 2012 in v prvem polletju leta 2013.

Ocena dela uprave in nadzornega sveta

Nadzorni svet je tudi v letu 2013 v skladu z zakonodajo in dobro prakso, zlasti s Kodeksom upravljanja javnih delniških družb, priporočili Združenja nadzornikov Slovenije ter Kodeksom Varšavske borze, celovito nadziral vodenje in poslovanje družbe Krka in skupine Krka.

Vseh sej nadzornega sveta se je udeležila tudi celotna uprava. Zlasti predsednik uprave je pri vsaki točki podrobno poročal in odgovarjal na vprašanja članov nadzornega sveta, drugi člani uprave pa so sodelovali s pojasnili s svojega strokovnega področja. Komunikacija med predsednikom uprave in predsednikom nadzornega sveta je potekala tudi zunaj sej.

Člani nadzornega sveta so imeli za svoje delo na voljo vse potrebne podatke, poročila in informacije, uprava družbe pa je na njihovo pobudo pripravila razširjena ali dodatna poročila. Gradivo so prejeli približno en teden pred sejo. Krkine strokovne službe so organizirale seje, uvajale sprotne tehnične izboljšave in zagotovile administrativno in organizacijsko podporo.

Delo uprave je nadzorni svet spremljal in vrednotil redno, ko je obravnaval obdobjne rezultate poslovanja, primerjal poslovanje Krke s konkurenco in obravnaval mnenja zunanjih analitikov o Krki, kot ločeno točko dnevnega reda pa dvakrat na leto ob določitvi višine variabilnega dela plače, ko je delo uprave ocenil s strukturiranim modelom z 8 merili uspešnosti. Uprava družbe je v celotnem obdobju skrbno in zavzeto delovala za najboljše rezultate družbe in skupine Krka ter zgledno sodelovala z nadzornim svetom.

Poleg vrednotenja dela uprave je nadzorni svet precejšnjo pozornost namenil tudi stalnemu izboljševanju svoje prakse dela. Julija 2013 je tretjič zapored izvedel samooceno dela po metodologiji Združenja nadzornikov Slovenije in tako kot ob preteklih samoocenah uvedel izboljšave, ki so jih predlagali člani. Samoocena v letu 2013 je pokazala, da delovanje nadzornega sveta skoraj povsod dosega najvišje standarde, glede na predhodno samooceno pa je bila povprečna ocena višja za 2 %. Nadzorni svet tekoče spremlja tudi področje nasprotnih interesov. V skladu s priporočili Kodeksa upravljanja javnih delniških družb so člani izpolnili izjave o neodvisnosti, ki jih je družba javno objavila, iz njih pa je razvidno, da je neodvisna večina članov, in sicer 8 od 9. Če bi prišlo do nasprotja interesov, poslovnik nadzornega sveta določa ustrezen postopek, na podlagi katerega nadzorni svet lahko sklene, da član o določeni točki ne sme glasovati. V letu 2013 je do nasprotja interesov prišlo enkrat, in sicer se je član nadzornega sveta vzdržal glasovanja o sklenitvi zavarovanja odgovornosti, ker je bila družba, v kateri je bil ta član predsednik uprave, eden izmed ponudnikov.

Za delo nadzornega sveta in njegovih komisij je bilo za leto 2013 predvideno 233.670 EUR, porabljen pa 236.753 EUR. Znotraj navedenega je Krka v letu 2013 plačala 7.000 EUR članarine za članstvo v Združenju nadzornikov Slovenije, ostalih stroškov, na primer za zunanje svetovalce, pa ni bilo.

Potrditev letnega poročila in predlog uporabe bilančnega dobička za leto 2013

Nadzorni svet je vsebine za letno poročilo za leto 2013 obravnaval na dveh sejah nadzornega sveta in treh sejah revizijske komisije.

Na seji 15. 1. 2014 je revizijski komisiji o poteku revizije za leto 2013 poročala pooblaščen revizijska družba Ernst & Young Revizija, poslovno svetovanje, d. o. o., Ljubljana.

Nerevidirane računovodske izkaze družbe Krka in skupine Krka za leto 2013 sta nadzorni svet in revizijska komisija obravnavala na svojih sejah 26. 2. 2014.

Predlog letnega poročila za leto 2013 so člani nadzornega sveta in revizijske komisije prejeli 19. 3. 2014 in ga obravnavali na svojih sejah 26. 3. 2014. Tako komisiji kot nadzornemu svetu so poročali pooblaščen revizorji.

Nadzorni svet je na osnovi predloga letnega poročila, poročila revizijske družbe in obravnave revizijske komisije ugotovil, da letno poročilo uprave verodostojno odraža dogajanje in celovito informira o poslovanju družbe Krka in skupine Krka v letu 2013 ter da nadgrajuje informacije, ki so mu bile redno posredovane med poslovnim letom. Ker ni imel pripomb

oziroma zadržkov, ga je na seji 26. 3. 2014 soglasno potrdil. **S tem je bilo letno poročilo v skladu z določili 282. člena Zakona o gospodarskih družbah in s statutom družbe Krka tudi formalno sprejeto.**

Hkrati z letnim poročilom je nadzorni svet potrdil tudi **predlog uporabe bilančnega dobička**. Družba Krka je v letu 2013 dosegla 164.672.755,67 EUR dobička, iz katerega je 13.715.825,53 EUR namenila za rezerve za lastne delnice in 34.000.000,00 EUR za druge rezerve iz dobička. Preostanek dobička v višini 116.956.930,14 EUR in preneseni dobiček v višini 62.395.491,25 EUR sestavljata bilančni dobiček, ki na dan 31. 12. 2013 znaša 179.352.421,39 EUR.

Uprava in nadzorni svet družbe skupščini delničarjev predlagata, da se bilančni dobiček uporabi za naslednje namene:

- za dividende 68.908.392,00 EUR oziroma 2,10 EUR bruto na delnico,
- za druge rezerve iz dobička 55.222.014,70 EUR,
- za prenos v naslednje leto 55.222.014,69 EUR.

Predlog je pripravljen ob upoštevanju števila lastnih delnic na dan 26. 3. 2014, ko je nadzorni svet potrdil letno poročilo za leto 2013 in skupaj z upravo družbe pripravil predlog uporabe bilančnega dobička. Ker se število lastnih delnic spreminja, bo število delnic, ki so upravičene do dividende, znano na dan zasedanja skupščine in temu primerno bo spremenjen skupni znesek za dividende, za druge rezerve iz dobička in za prenos v naslednje leto.

Zaključek

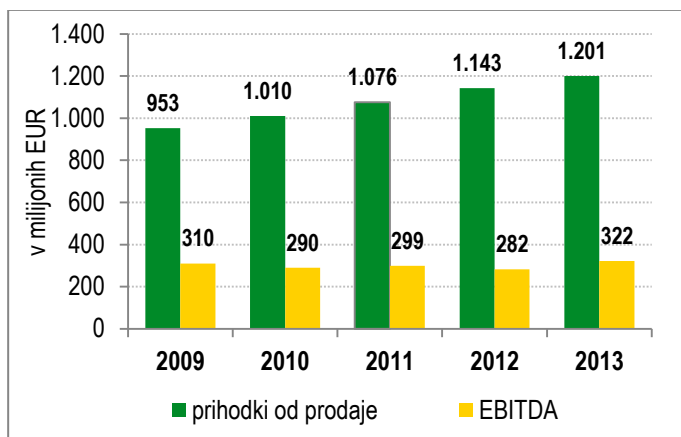
Med veliko dobrimi podjetji v farmacevtski panogi Krka pozitivno izstopa po svoji poslovni trdnosti, zelo majhni zadolženosti, vertikalno integriranem poslovnem modelu, sodobni ponudbi izdelkov, ki jih uspešno prodaja na več kot 70 trgih, ter dobrem korporativnem upravljanju. Člani nadzornega sveta Krkino poslovanje za leto 2013 ocenjujemo kot uspešno in zaupanja vredno.

mag. Jože Lenič
predsednik nadzornega sveta

Dosežki skupine Krka

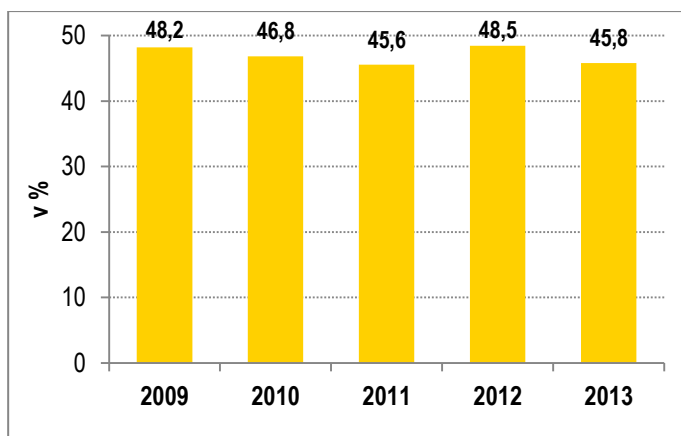
Prihodki od prodaje in dobiček iz poslovanja z amortizacijo (EBITDA)

Prihodki od prodaje so v letu 2013 znašali 1.201 milijonov EUR.

Dobiček iz poslovanja z amortizacijo (EBITDA) je znašal 322 milijonov EUR.

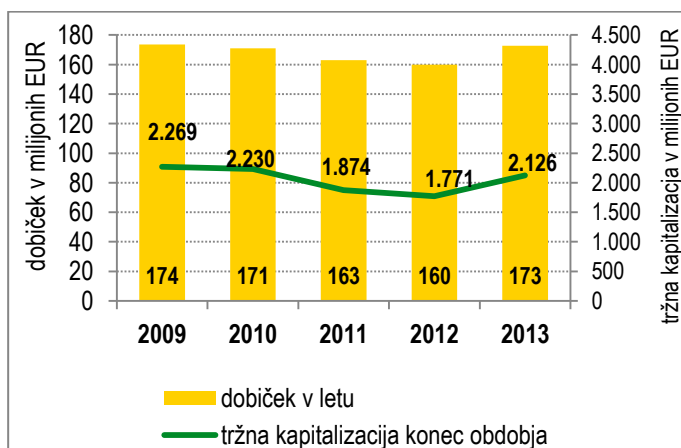
Delež novih izdelkov v prodaji

Novi izdelki* so predstavljali skoraj polovico prodaje v letu 2013.

* To so izdelki, ki smo jih na posameznem trgu začeli tržiti v zadnjih petih letih.

Dobiček v letu in tržna kapitalizacija

Dobiček je v letu 2013 znašal 173 milijonov EUR. Tržna kapitalizacija je konec leta znašala 2.126 milijonov EUR.

Pri primerjavi doseženih rezultatov poslovanja je treba upoštevati, da je na rezultate leta 2009 v precejšnji meri vplivala pozitivna razlika med odpravljenimi rezervacijami za tožbe s področja intelektualne lastnine (91,4 milijona EUR) in novooblikovanimi rezervacijami v zvezi s postopkom Evropske komisije (47,5 milijona EUR).

Pomembnejši podatki o poslovanju skupine Krka

v tisoč EUR	2013	2012	2011	2010	2009
Prihodki od prodaje	1.200.827	1.143.301	1.075.627	1.010.021	953.038
EBIT ¹	227.588	192.308	211.561	208.134	233.643
EBITDA	321.732	282.276	298.747	289.855	310.318
Dobiček v letu	172.766	159.839	162.735	170.918	173.685
Nekratkoročna sredstva (konec leta)	973.954	926.000	863.865	848.847	810.086
Kratkoročna sredstva (konec leta)	785.930	700.748	670.162	639.357	530.946
Kapital (konec leta)	1.332.611	1.240.521	1.139.754	1.053.327	920.369
Nekratkoročne obveznosti (konec leta)	128.833	145.362	155.092	202.709	237.834
Kratkoročne obveznosti (konec leta)	298.440	240.865	239.181	232.168	182.829
Izdatki za razvoj in raziskave	97.235	101.102	92.932	90.924	88.283
Naložbe	157.268	153.288	109.713	115.449	90.274
KAZALNIKI	2013	2012	2011	2010	2009
Delež EBIT v prihodkih od prodaje	19,0 %	16,8 %	19,7 %	20,6 %	24,5 %
Delež EBITDA v prihodkih od prodaje	26,8 %	24,7 %	27,8 %	28,7 %	32,6 %
Dobiček v letu v prihodkih od prodaje (ROS)	14,4 %	14,0 %	15,1 %	16,9 %	18,2 %
Donosnost kapitala (ROE) ²	13,4 %	13,4 %	14,8 %	17,3 %	20,4 %
Donosnost sredstev (ROA) ³	10,2 %	10,1 %	10,8 %	12,1 %	13,3 %
Obveznosti/kapital	0,321	0,311	0,346	0,413	0,457
Delež izdatkov za razvoj in raziskave v prihodkih od prodaje	8,1 %	8,8 %	8,6 %	9,0 %	9,3 %
ŠTEVILO ZAPOSLENIH	2013	2012	2011	2010	2009
Konec leta	10048	9461	8948	8569	7975
Povprečje	9783	9197	8789	8328	7816
PODATKI O DELNICI	2013	2012	2011	2010	2009
Skupno število izdanih delnic	35.426.120	35.426.120	35.426.120	35.426.120	35.426.120
Dobiček v letu na delnico v EUR ⁴	5,24	4,80	4,85	5,06	5,14
Dividenda na delnico v EUR	1,61	1,50	1,40	1,10	1,05
Tečaj delnice konec obdobja v EUR	60,00	50,00	52,90	62,95	64,04
Tečaj/dobiček v letu na delnico (P/E)	11,46	10,41	10,91	12,44	12,46
Knjigovodska vrednost delnice v EUR ⁵	37,62	35,02	32,17	29,73	25,98
Tečaj/knjigovodska vrednost delnice (TV/KV)	1,60	1,43	1,64	2,12	2,46
Tržna kapitalizacija v tisoč EUR (31. 12.)	2.125.567	1.771.306	1.874.042	2.230.074	2.268.689
TEČAJI	2013	2012	2011	2010	2009
USD (povprečje)	1,328	1,285	1,392	1,326	1,395
USD (31. 12.)	1,379	1,319	1,294	1,328	1,434

¹ Razlika med prihodki in odhodki iz poslovanja

² dobiček v letu/povprečno stanje lastniškega kapitala v letu

³ dobiček v letu/povprečno stanje sredstev v letu

⁴ dobiček večinskih lastnikov skupine Krka v letu/povprečno število izdanih delnic v letu brez lastnih delnic

⁵ kapital na dan 31. 12./skupno število izdanih delnic

Predstavitev skupine Krka

Podatki o obvladujoči družbi

Krka, d. d., Novo mesto	
Sedež	Šmarješka cesta 6, 8501 Novo mesto, Slovenija
Telefon	(07) 331 21 11
Telefaks	(07) 332 15 37
E-naslov	info@krka.biz
Spletni naslov	www.krka.si
Osnovna dejavnost	proizvodnja farmacevtskih preparatov
Šifra dejavnosti	21.200
Leto ustanovitve	1954
Registrski vložek	1/00097/00, Okrožno sodišče Novo mesto
Davčna številka	82646716
Identifikacijska številka za DDV	SI82646716
Matična številka	5043611
Osnovni kapital	59.126.194,28 EUR
Število izdanih delnic	35.426.120 navadnih kosovnih delnic

Skupino Krka poleg obvladujoče družbe Krka, d. d., Novo mesto sestavljajo dve odvisni družbi v Sloveniji, to sta Terme Krka, d. o. o., Novo mesto in Farma GRS, d. o. o., in 26 odvisnih družb v tujini. Farma GRS je 100-odstotna lastnica še dveh mikrodružb. Skupina Krka se ukvarja z razvojem, proizvodnjo, trženjem in prodajo izdelkov za humano uporabo (zdravil na recept in izdelkov brez recepta), veterinarskih izdelkov in zdraviliško-turističnih storitev.

Proizvodnja izdelkov poteka v obvladujoči družbi v Sloveniji in v Krkinih odvisnih družbah v Ruski federaciji, na Poljskem, Hrvaškem in v Nemčiji. V navedenih odvisnih družbah, razen v družbi Krka-Rus v Ruski federaciji, se poleg proizvodnje ukvarjajo tudi s trženjem in prodajo. Ostale odvisne družbe zunaj Slovenije se ukvarjajo s trženjem in/ali prodajo in nimajo proizvodnih zmogljivosti.

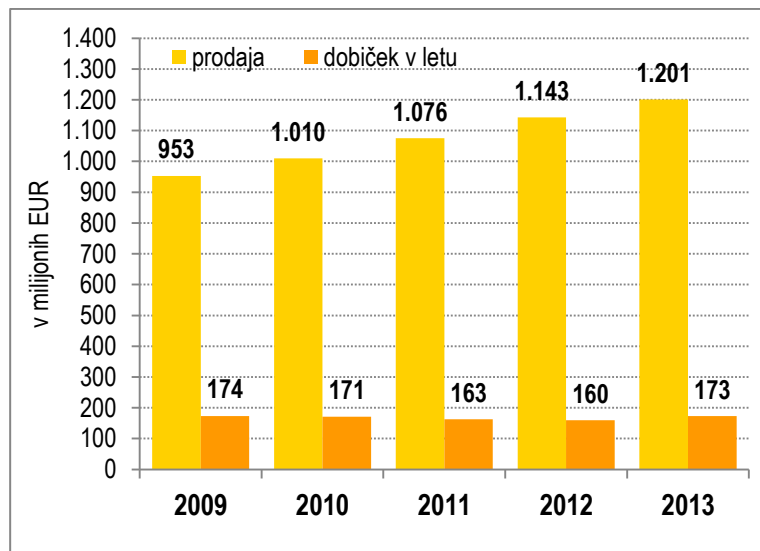
Družba Terme Krka, d. o. o., Novo mesto se ukvarja z zdraviliško-turistično dejavnostjo in združuje poslovne enote Terme Dolenjske Toplice, Terme Šmarješke Toplice, Hoteli Otočec, Hotel Krka v Novem mestu in Talaso Strunjan. Družba Terme Krka je tudi večinska lastnica družbe Golf Grad Otočec, d. o. o.

Oktober 2013 je bila ustanovljena odvisna družba v Bolgariji, ki je v 100-odstotni lasti obvladujoče družbe.

Poslovni model skupine Krka

Krka je eno od vodilnih generičnih farmacevtskih podjetij v svetu. Njen sedež je v Sloveniji. Je podjetje s 60-letnimi izkušnjami.

Prodaja in dobiček v zadnjih 5 letih v milijonih EUR

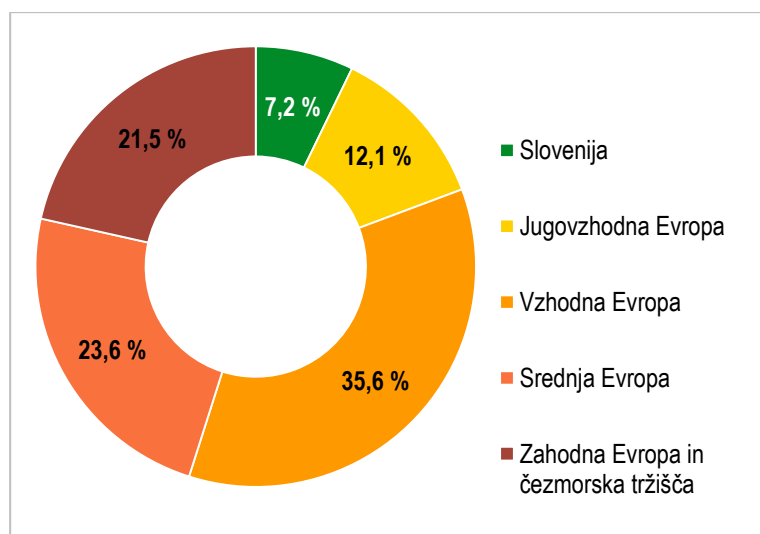
Krka je vodilna na domačem trgu, močno pa je prisotna tudi na generičnih farmacevtskih trgih:

- vzhodne Evrope – v Ruski federaciji in Ukrajini,
- srednje Evrope – na Poljskem, Češkem in Madžarskem,
- jugovzhodne Evrope – na Hrvaškem in v Romuniji.

V zadnjih letih smo vse bolj prisotni na zahodnoevropskih trgih, zlasti v Nemčiji, Franciji, Veliki Britaniji, skandinavskih državah, državah Beneluksa, Italiji, na Portugalskem in v Španiji.

Proizvodno-distribucijske zmogljivosti imamo v Sloveniji, Ruski federaciji, na Poljskem, Hrvaškem in v Nemčiji.

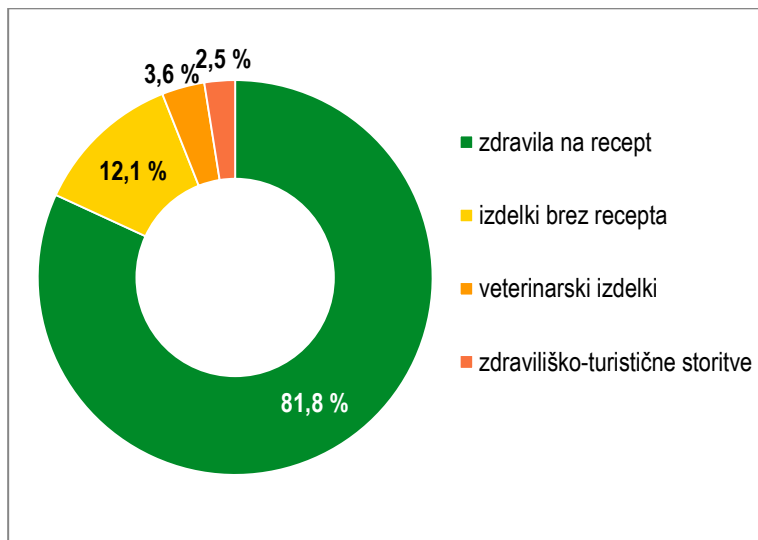
Struktura prodaje po regijah v letu 2013

Poslovna usmeritev

Sodobna farmacevtska proizvodnja in vertikalno integrirani poslovni model nam omogočata, da lahko kupcem v več kot 70 državah ponudimo varna, kakovostna in učinkovita zdravila na recept, izdelke brez recepta in veterinarske izdelke. V Krkini ponudbi so večinoma izdelki v trdnih farmacevtskih oblikah. Našo ponudbo dopolnjujejo zdraviliško-turistične storitve Term Krka.

Struktura prodaje po skupinah izdelkov in storitev v letu 2013

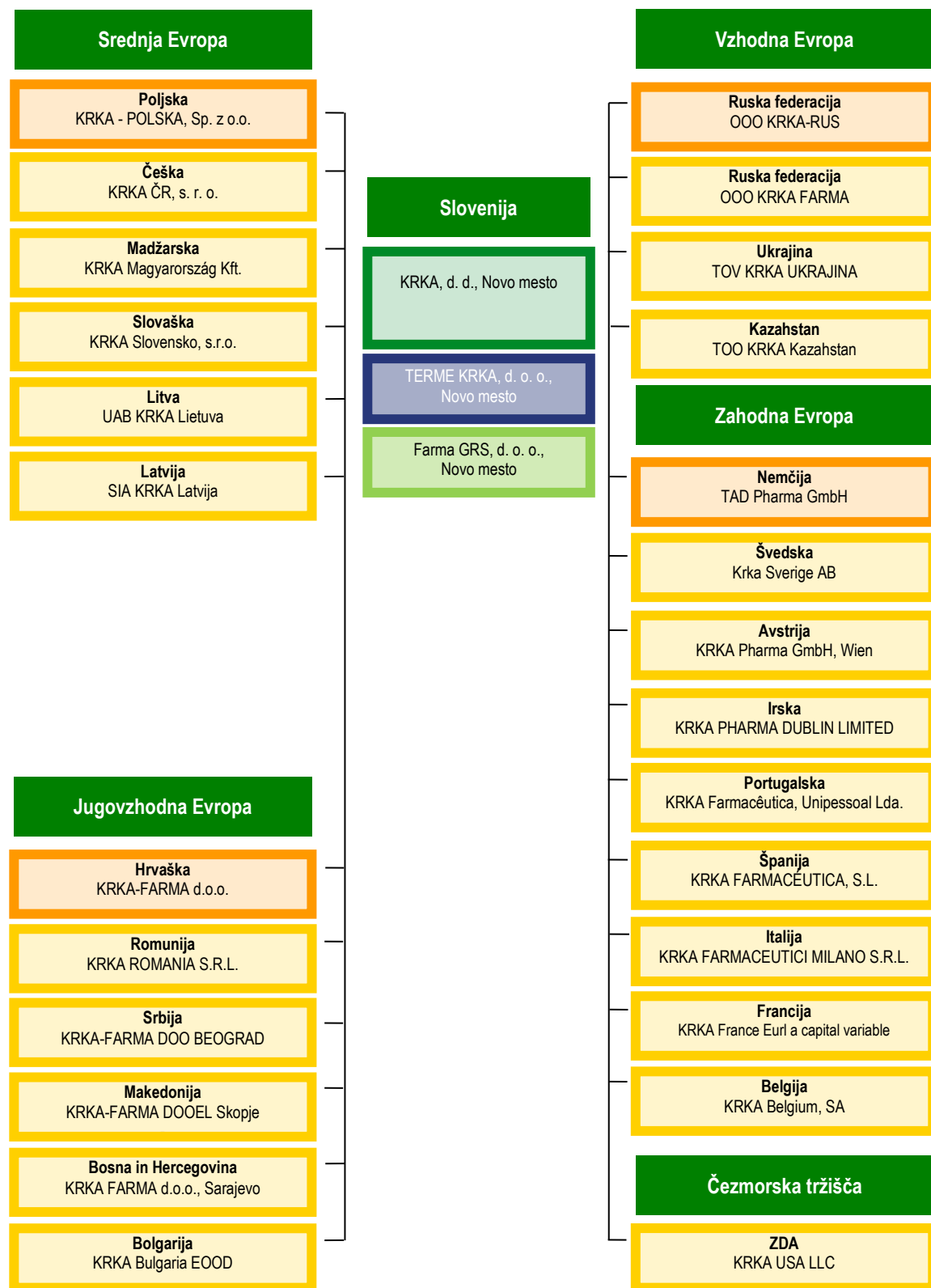
Osredotočeni smo na ponudbo generičnih zdravil na recept, ki jih tržimo pod lastnimi blagovnimi znamkami. Ponujamo zdravila s ključnih terapevtskih področij (zdravila za bolezni srca in žilja, zdravila za bolezni prebavil in presnove, zdravila za bolezni osrednjega živčevja), vstopamo pa tudi na nova terapevtska področja.

Tudi v prihodnje se bomo osredotočali na trženje in razvoj lastne tržno-prodajne mreže, in sicer z ustanavljanjem lastnih ali skupnih podjetij in s prevzemi podjetij na izbranih trgih. Naš cilj je krepiti tržno pozicijo skupine Krka na evropskih trgih in trgih Srednje Azije ter vstopati na nove, perspektivne trge. Z novo prodajno regijo Čezmorska tržišča želimo bolj izkoristiti prodajni potencial Srednjega vzhoda, Daljnega vzhoda, Afrike in obeh Amerik.

Povečati želimo konkurenčno prednost ponudbe in ohraniti čim večji delež vertikalno integriranih izdelkov, zato za raziskave in razvoj namenjamo od 8 do 10 % prihodkov od prodaje. Razvijamo več kot 170 novih izdelkov. Velik del naših prihodkov predstavlja prihodki od prodaje novih izdelkov, to je izdelkov, ki smo jih na različne trge dali v zadnjih 5 letih.

Shema organiziranosti skupine Krka

Presečni datum je 1. 1. 2014.

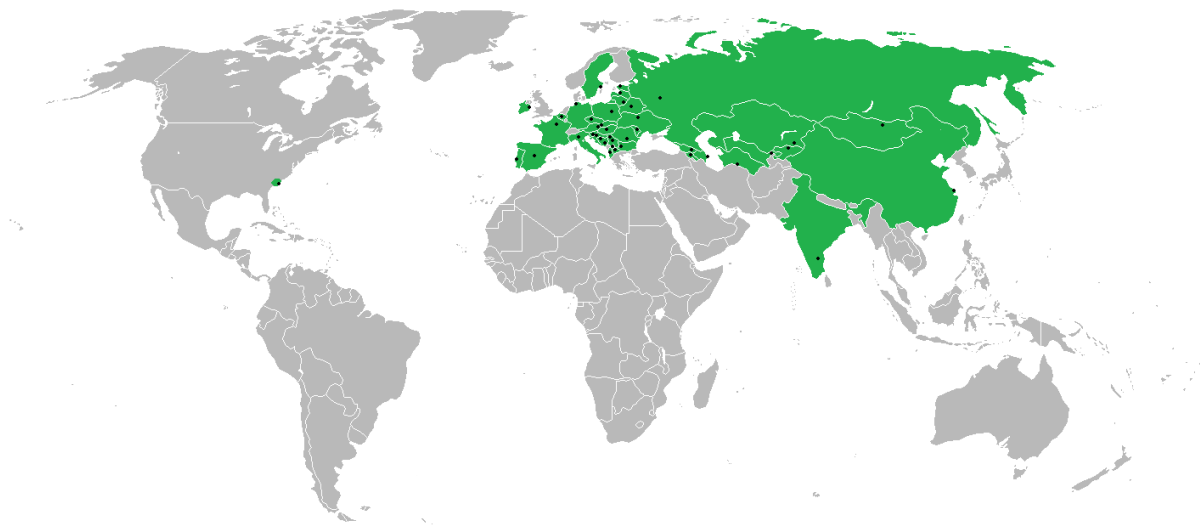
proizvodno-distribucijske družbe

zdraviliško-turistična družba

ostale odvisne družbe v tujini

EU-projekt: razvojno-raziskovalna družba

Krkina podjetja in predstavništva po svetu

Pregled pomembnejših dogodkov in nagrad v letu 2013

Dogodki

- Drugič zapored smo organizirali družbeno odgovorno akcijo Krkin teden humanosti in prostovoljstva, ki je pod sloganom Tudi dobrodelnost je del nas v dveh letih v različnih dobrodelnih dejavnostih združila več kot 1300 zaposlenih.
- V okviru Krkinega tedna humanosti in prostovoljstva smo v uporabo predali 14 avtomatskih defibrilatorjev (AED). Te naprave lahko ob srčnem zastoju prekinajo motnje srčnega ritma, ki lahko ogrozijo življenje.
- Na 18. skupščini delničarjev so navzoči potrdili predlagano dividendo v višini 1,61 EUR bruto na delnico.
- V Ruski federaciji je začel obratovati novi distribucijski center Krka-Rus 2.
- V okviru 43. Krkinih nagrad smo podelili nagrade za srednješolske raziskovalne naloge in za raziskovalno delo na dodiplomski in podiplomski stopnji.
- Uspešno je potekala 18. presoja integriranega sistema vodenja (ISV), v kateri so presojevalci Slovenskega inštituta za kakovost in meroslovje (SIQ) presojali pet sistemov vodenja, izdelanih na osnovi zahtev različnih standardov (ISO 9001, ISO 14001, HACCP, BS OHSAS 18001 in ISO/IEC 27001).
- Tudi letos smo v Novem mestu organizirali srečanje z okoliškimi prebivalci. Predstavili smo jim svoje dejavnosti, rezultate in načrte, še posebno tiste, ki so tesno povezani z varovanjem okolja.
- Že sedmič zapored smo organizirali tradicionalno srečanje sponzorancev iz lokalnega okolja. Njihove predstavnike smo seznanili s poslovanjem in drugimi aktivnostmi podjetja in z izmenjavo dobrih praks poglobili medsebojno sodelovanje.
- Na tradicionalni slovesnosti Dan Krkinih priznanj smo sodelavcem, ki praznujejo delovne jubileje, ter izbranim najboljšim sodelavcem, najboljšim vodjem in tistim, ki so v minulem letu predlagali najboljše koristne predloge in izboljšave, s plaketami izrazili zahvalo za njihovo delo.
- Pripravili smo srečanje predlagateljev koristnih predlogov in izboljšav. Inventivna dejavnost je že od ustanovitve pomemben del Krkine kulture, v zadnjem desetletju pa smo vzpostavili sistem, s katerim inovativnost še intenzivneje spodbujamo.
- Drugič zapored smo podelili priznanja za Krkinega prostovoljca in prostovoljko leta 2013. Že tradicionalno smo se ob tej priložnosti zahvalili vsem Krkinim krvodajalcem jubilarantom.
- Krka edina v Sloveniji preverja in potrjuje znanje za pridobitev nacionalne poklicne kvalifikacije (NPK) za področje farmacije. Konec leta smo 139 sodelavcem, ki so preverjanje in potrjevanje znanja uspešno končali, podelili certifikate za tri poklicne kvalifikacije: proizvodni procesničar v farmacevtski industriji, procesničar v proizvodnji farmacevtskih učinkovin in procesničar v logistiki farmacevtske industrije.

Nagrade in priznanja

- V okviru medijsko-raziskovalnega projekta Zlata nit 2012 slovenske časopisne hiše Dnevnik je Krka prejela priznanje za najboljšega zaposlovalca v kategoriji velikih podjetij.
- Gospodarska zbornica Slovenije je na 11. dnevu inovativnosti Krki podelila zlato priznanje za dvoplastne tablete s kombinacijo dveh zdravilnih učinkovin za zdravljenje zvišanega krvnega tlaka.
- Prejeli smo dve zlati in eno srebrno priznanje za najboljše inovacije Gospodarske zbornice Dolenjske in Bele krajine v letu 2012: zlato priznanje za dvoplastne tablete s kombinacijo zdravilnih učinkovin za zdravljenje zvišanega krvnega tlaka, zlato priznanje za stabilno vodno formulacijo, ki vsebuje v vodi težko topno učinkovino, in srebrno priznanje za razvoj novih separacijskih procesov na osnovi dvofaznih medijev za rabo v farmacevtski industriji.
- Po raziskavi agencije Kline & Partner smo se znova uvrstili na vrh lestvice najuglednejših slovenskih podjetij.
- Dokaz uspešnosti in kreativnost naših trženjskih rešitev je bronasta nagrada effie, ki smo jo v Ruski federaciji prejeli za trženjsko in komunikacijsko strategijo za Nalgesin.
- Planet GV je v sodelovanju z Inštitutom za izobraževalni menedžment Sofos na letnem srečanju strokovnjakov za izobraževanje Krki podelil priznanje top 10 za sistematično vlaganje v izpopolnjevanje in usposabljanje zaposlenih.
- Na tekmovanju za najboljše letno poročilo, ki ga že 14. leto zapored organizira poslovni dnevnik Finance, je Krka prejela glavno nagrado za najboljše letno poročilo med velikimi podjetji za leto 2012, hkrati pa je komisija Krkinemu letnemu poročilu podelila še področno nagrado za najboljše letno poročilo v komuniciranju med vsemi podjetji.
- Na 28. Izboru najuspešnejših menedžerjev in družb jugovzhodne in srednje Evrope v Sarajevu je predsednik uprave in generalni direktor Krke Jože Colarič prejel nagrado najboljši menedžer desetletja.
- Gospodarska zbornica Dolenjske in Bele krajine je direktorju Kadrovskega sektorja Borisu Dularju podelila priznanje za ravnanje s človeškimi viri.
- Univerzitetno središče Novo mesto je dr. Francu Vrečerju, pomočniku direktorja Razvoja in raziskav, in dr. Alešu Gaspariču, vodji Oddelka za biokemijo, podelilo Nahtigalovo priznanje za dolgoletno mentorstvo mladih pri doktorskih, magistrskih, specialističnih in diplomskih nalogah.

Dogodki po zaključku obračunskega obdobja

- Povečanje poslovne negotovosti na ukrajinskem trgu.
- Krkina odvisna družba na Švedskem, Krka Sverige AB, je februarja prejela sklep Višjega sodišča v Oslu v zvezi s sporom med AstraZeneca AB in Krko Sverige AB zaradi domnevne kršitve patenta NO 307 378, ki štiti posebno stopnjo čistosti zdravila esomeprazol. Višje sodišče v Oslu je odločilo, da Krka Sverige AB krši patent. Krka Sverige AB je izdelek Esomeprazol Krka prodajala na Norveškem od oktobra do decembra 2010, zato mora družbi AstraZeneca vrniti izgubljeni dobiček in poravnati sodne stroške v višini približno 2 milijonov EUR. Krka je zoper odločbo vložila pritožbo na norveško vrhovno sodišče. Zahtevani znesek je vključen v konsolidirane računovodske izkaze skupine Krka za leto 2013.
- S 1. januarjem 2014 smo petim Krkinim prodajnim regijam pridružili še šesto, Regijo Čezmorska tržišča. Delovala bo na tržiščih Srednjega vzhoda, Daljnega vzhoda in Afrike ter Severne in Južne Amerike.
- Od 2. 1. 2014 do 31. 1. 2014 (sledi zaprto obdobje) smo pridobili 51.595 lastnih delnic v skupni vrednosti 3.180.371,97 EUR. Stanje je 2.612.600 lastnih delnic (7,375 % vseh delnic).

POSLOVNO POROČILO

Izjava o upravljanju družbe

Upravljanje v Krki deluje po dvotirnem sistemu, po katerem družbo vodi uprava, njeno delovanje pa nadzoruje nadzorni svet. Temelji na zakonodaji Republike Slovenije, slovenski in mednarodni dobri praksi, javno objavljeni Politiki upravljanja družbe ter internih aktih družbe.

Organi družbe so:

- skupščina delničarjev,
- nadzorni svet in
- uprava.

Skupščina delničarjev

V skladu z določbami Zakona o gospodarskih družbah je skupščina delničarjev najvišji organ družbe. Na njej se neposredno udejanja volja delničarjev družbe ter sprejemajo temeljne in statutarne odločitve. Vsaka delnica, razen lastnih, predstavlja na skupščini en glas. Krka ima eno vrsto delnic, in sicer navadne kosovne delnice.

Uprava skliče redno skupščino delničarjev praviloma enkrat na leto, in sicer vsaj 30 dni pred dnem zasedanja skupščine. Celotno gradivo je od sklica do skupščine na vpogled na sedežu družbe.

Pravico do udeležbe na skupščini in glasovalno pravico imajo vsi delničarji, vpisani v delniško knjigo na presečni dan, objavljen ob sklicu, ter njihovi zastopniki in pooblaščenici.

Uprava družbe daje delničarjem na skupščini vse potrebne informacije za presojo dnevnega reda, pri čemer upošteva zakonske ali morebitne druge omejitve glede razkrivanja informacij.

18. skupščina delničarjev družbe Krka je bila 4. julija 2013, delničarji pa so se na njej:

- seznanili z letnim poročilom uprave, vključno s prejemi članov uprave in nadzornega sveta, revizorjevim poročilom ter poročilom nadzornega sveta o rezultatih preveritve letnega poročila za leto 2012 in njegovi potrditvi;
- sprejeli sklep o uporabi bilančnega dobička za leto 2012;
- podelili razrešnico upravi in nadzornemu svetu za leto 2012;
- imenovali revizorja za leto 2013;
- obravnavali predloge, ki sta jih v zahtevi za širitev dnevnega reda skupščine dala dva delničarja, in sicer predlog za umik lastnih delnic, predlog za razveljavitev sklepa 16. skupščine o pooblastilu za pridobivanje lastnih delnic in njegovo nadomestitev z novim sklepom ter predlog spremembe statuta družbe, vendar skupščina predlogov ni sprejela; obravnavali so tudi nasprotni predlog glede uporabe bilančnega dobička, vendar ga skupščina ni sprejela.

Sprejeti sklepi 18. skupščine so bili objavljeni v časopisu Delo, na SEOnetu in poljskem ESPI ter na Krkinih spletnih straneh (<http://www.krka.si/sl/za-vlagatelje/arhivi/skupscine-delnicarjev/sklic-18-skupscine-delnicarjev/5708/>).

V letu 2014 bo v skladu s finančnim koledarjem redna letna skupščina delničarjev 3. julija 2014. Sklic skupščine delničarjev s predlagano vsebino sklepov, krajem zasedanja in pogoji za udeležbo bo objavljen v sklopu sistema elektronskega obveščanja Ljubljanske borze SEOnet, v sklopu obveščanja Varšavske borze v sistemu ESPI, v dnevniku Delo in na spletnih straneh družbe Krka.

Nadzorni svet družbe

Nadzorni svet nadzoruje poslovanje in vodenje poslov družbe ter izbere in imenuje člane uprave. Sestaja se najmanj štirikrat na leto, praviloma po preteklem trimesečju poslovnega leta.

Sestava nadzornega sveta je določena s statutom. Nadzorni svet sestavlja 9 članov, 6 jih izvoli skupščina delničarjev družbe, 3 člane, predstavnike delavcev družbe, izvoli svet delavcev družbe. Predsednik nadzornega sveta je vedno izvoljen

izmed članov, ki jih izvoli skupščina delničarjev. Člani so izvoljeni za obdobje 5 let in so lahko ponovno izvoljeni. Na 15. redni skupščini delničarjev je bil zaradi prenehanja mandata predhodnih članov za obdobje 5 let izvoljen sedanji nadzorni svet, njegov mandat pa se je začel 21. junija 2010.

Delo nadzornega sveta poteka v skladu z zakonodajo, priporočili strokovnih združenj, zlasti Združenja nadzornikov Slovenije, in ostalimi priporočili dobre prakse, predvsem s Kodeksom upravljanja javnih delniških družb.

Sedanji nadzorni svet je bil leta 2010 izvoljen za obdobje 5 let.

Plačila, povračila in druge ugodnosti članov nadzornega sveta niso neposredno odvisne od uspešnosti poslovanja družbe in so prikazane v računovodskem poročilu, v pojasnilih z naslovom Posli s povezanimi osebami. V skladu z dobro prakso člani nadzornega sveta poleg sejnin prejema tudi fiksno plačilo za opravljanje funkcije, katerega višina je bila določena s sklepi 16. redne skupščine delničarjev.

Člani nadzornega sveta družbo in pristojne institucije obveščajo o pridobitvah ali odsvojitvah delnic družbe, Krka pa te informacije javno objavlja. V poglavju Posli s povezanimi osebami je predstavljeno, koliko **delnic** družbe imajo v lasti člani nadzornega sveta.

Člani nadzornega sveta pri svojem delovanju upoštevajo cilje družbe in jim podrejajo morebitne drugačne osebne ali posamične interese tretjih oseb. Vsi člani nadzornega sveta so izpolnili vprašalnik C3 Kodeksa upravljanja javnih delniških družb, ki je dostopen na Krkinih spletnih straneh. Ravnanje članov, če pride do **nasprotja interesov**, je opredeljeno v poslovniku nadzornega sveta, ki je dostopen na spletnih straneh (<http://www.krka.si/sl/za-vlagatelje/arhivi/dokumenti-o-upravljanju-druzbe/>).

Sestava in delovanje nadzornega sveta ter njegovih komisij v letu 2013 je predstavljeno v poročilu nadzornega sveta.

Predstavniki kapitala

Mag. Jože Lenič

predsednik nadzornega sveta

Mag. Jože Lenič, rojen leta 1965, iz Domžal, magister mednarodne ekonomije, univerzitetni diplomirani geograf in profesor geologije, je svojo poslovno pot začel v zasebnem podjetju Oikos, d. o. o., in jo nadaljeval kot predsednik izvršnega sveta Občine Domžale. Od decembra 1992 do januarja 2000 je bil poslanec v Državnem zboru Republike Slovenije. Deloval je tudi kot svetovalec uprave SKB banke. Več let je kot predsednik uprave vodil Kapitalsko družbo. Od decembra 2003 do junija 2005 je bil predsednik uprave Zavarovalnice Triglav, nato pa se je zaposlil kot svetovalec uprave Triglav Reinsurance. Kariero na področju zavarovalništva je nadaljeval v podjetju Aksum, kjer je sodeloval pri svetovalnih projektih in jih tudi vodil. Januarja 2011 je bil imenovan za predsednika uprave Abanke Vipe, d. d.

V letu 2003 je pridobil certifikat Združenja članov nadzornih svetov Slovenije, listini A in B.

Bil je član nadzornih svetov Leka, Save, NLB banke, Intereurope, Dela in Slovenskega zavarovalnega združenja ter nekaterih odvisnih družb Zavarovalnice Triglav.

Matjaž Rakovec

namestnik predsednika nadzornega sveta

Matjaž Rakovec, rojen leta 1964, iz Stanežič pri Ljubljani, univerzitetni diplomirani ekonomist, je svoje delovne izkušnje začel pridobivati kot obrtnik in se po enem letu zaposlil kot samostojni komercialist, najprej v Intertrade, d. d., v Ljubljani in nato v Angi, d. o. o., v Ljubljani. Leta 1994 se je zaposlil v Zavarovalnici Triglav, d. d., v Območni enoti Ljubljana, kot pomočnik direktorja in vodja sektorja za trženje zavarovanj pravnim osebam in bil obenem odgovoren za področje informacijske tehnologije. Zaposlen je bil tudi v Studiu Moderna, d. o. o., bil pa je tudi svetovalec uprave v Poslovnem sistemu Mercator, d. d., v Ljubljani. Leta 2006 je postal direktor Območne enote Zavarovalnice Triglav, d. d., v Ljubljani, od leta 2009 do konca maja 2013 pa je bil predsednik uprave Zavarovalnice Triglav, d. d., Ljubljana.

V letu 2012 je pridobil certifikat Združenja nadzornikov Slovenije.

Je tudi član različnih športnih društev in družbenih organizacij.

Mojca Osolnik Videmšek

predsednica revizijske komisije nadzornega sveta

Mojca Osolnik Videmšek, rojena leta 1966, iz Ljubljane, univerzitetna diplomirana ekonomistka, je svoje delovne izkušnje začela pridobivati kot vodja trženja v kovinskopredelovalni dejavnosti, v družbi DEKOP v Novem mestu. Leta 1993 se je zaposlila v Vladi Republike Slovenije, kjer je pet let vodila kabinet predsednika vlade. Krajši čas je delala tudi na Ministrstvu za zunanje zadeve kot generalna sekretarka. Nato je bila leto in pol direktorica Urada predsednika vlade.

Februarja 2003 se je zaposlila v Novi Ljubljanski banki, d. d., Ljubljana, kjer je opravljala različne funkcije. Med drugim je bila pet let generalna sekretarka banke in štiri leta direktorica Sektorja za upravljanje kapitalskih naložb in nadzor. V tem obdobju je bila članica več nadzornih organov in revizijskih komisij v bankah in ostalih družbah v NLB Skupini. V začetku leta 2014 se je zaposlila v Gorenjski banki, d. d., v Kranju, in sicer kot direktorica direktorata in svetovalka predsednika uprave.

Ima certifikat Združenja nadzornikov Slovenije. Od leta 2008 je podpredsednica upravnega odbora Združenja nadzornikov Slovenije. En mandat je bila članica nadzornega sveta Kapitalske družbe, d. d., Ljubljana in nadzornega sveta Krke, d. d., Novo mesto.

Izredna profesorica dr. Sergeja Slapničar

Izredna profesorica dr. Sergeja Slapničar, rojena leta 1971, iz Lesc, doktorica znanosti s področja poslovanja in organizacije, se je leta 1994 kot pripravnica zaposlila v Deloitte & Touche Ljubljana. Leta 1995 se je kot asistentka za računovodstvo in revizijo zaposlila na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani, kjer je izredna profesorica ter nosilka več predmetov. Je avtorica številnih znanstvenih in strokovnih del ter članica Evropskega združenja računovodij (EAA) in Ameriškega združenja računovodij (AAA).

Od junija 2013 je članica nadzornega sveta NLB ter drugi mandat predsednica poravnalnega odbora po 609. členu ZGD-1 za preizkuse menjalnih razmerij pri lastniškem preoblikovanju družb. Pri Združenju nadzornikov Slovenije je redna predavateljica na izobraževalnih programih za nadzornike. Od leta 2008 do leta 2010 je bila članica sveta Agencije za javni nadzor nad revidiranjem.

Vincenc Manček

Vincenc Manček, rojen leta 1943, iz Novega mesta, univerzitetni diplomirani inženir kemijske tehnologije, se je po končani gimnaziji vpisal na Fakulteto za naravoslovje in tehnologijo Univerze v Ljubljani in diplomiral leta 1967. Takoj zatem se je zaposlil v tovarni ravnega stekla INIS, po njenem stečaju pa v tovarni avtomobilov IMV v Novem mestu. Leta 1970 se je zaposlil v Krki, tovarni zdravil, kjer je deloval na več področjih, in sicer pet let v proizvodnji, sedem let na investicijah, devetnajst let na finančnem področju, od leta 2001 do upokojitve sredi marca 2010 pa je bil namestnik generalnega direktorja Krke.

Pri Združenju članov nadzornih svetov Slovenije se je v letu 2008 usposobil za člana nadzornih svetov in upravnih odborov družb.

Bil je član nadzornih organov v dveh odvisnih družbah Krke, d. d., Novo mesto, in sicer v Krki Farmi, Zagreb, in Krki Zdravilišča, Novo mesto. Zunaj Krke je bil član nadzornih organov v poslovnih bankah, zavarovalnici, zdravstvenem zavodu ter v delniških družbah v Sloveniji in na Hrvaškem. Trenutno je član nadzornega sveta v družbi TPV, d. d., Novo mesto.

Profesorica dr. Julijana Kristl

Profesorica dr. Julijana Kristl, rojena leta 1953, iz Ljubljane, doktorica farmacevtskih znanosti, se je leta 1977 zaposlila na Fakulteti za farmacijo Univerze v Ljubljani, se izpopolnjevala v farmacevtski industriji, na Univerzi v Ženevi in drugje. Uspešno opravlja številne znanstvene, pedagoške in vodstvene naloge. Njeni raziskovalni projekti so usmerjeni v sodobne dostavne sisteme učinkovin, nanotehnologijo in biomateriale. Je avtorica številnih znanstvenih in strokovnih del. Dosežke znanstvenoraziskovalnega dela uspešno prenaša študentom na različnih študijskih programih. Opravljala je različne funkcije: bila je prodekanja, nato predstojnica Katedre za farmacevtsko tehnologijo, dva mandata dekanja Fakultete za farmacijo Univerze v Ljubljani in nato dva mandata prorektorica za področje izobraževanja, vpisa in kakovosti na Univerzi v Ljubljani.

Trenutno raziskuje, predava in je nosilka številnih funkcij v Sloveniji in v več pomembnih mednarodnih organizacijah, na primer v American Chemical Society, ZDA, Controlled Release Society, ZDA, Association de pharmacie galenique industrielle, Francija. Je tudi članica uredniških odborov revij Journal of Drug Delivery Science and Technology, Ars Pharmaceutica in Journal of Biomedical Nanotechnology. Je recenzentka v več kot 30 mednarodnih znanstvenih revijah z dejavnikom vpliva. Zaradi njene velike znanstvene prepoznavnosti in ugleda je pogosta ocenjevalka doktorskih nalog in raziskovalnih projektov na tujih univerzah in v tujih agencijah.

Ima ekspertno znanje s področja načrtovanja, razvoja in vrednotenja zdravil in tudi izkušnje z registracijo zdravil.

Predstavniki zaposlenih

Franc Šašek

namestnik predsednika nadzornega sveta

Franc Šašek, univerzitetni diplomirani organizator, rojen leta 1967, se je v Krki zaposlil leta 1984. Do leta 2000 je opravljal dela tehnologa, vodje Oddelka tehnično tehnološke priprave in nosilca področja. Od leta 2001 opravlja dela samostojnega strokovnega sodelavca v Inženiringu in tehničnih storitvah na področju vzdrževanja in projektnega vodenja. V letu 2004 je kot vodja projektne skupine za področje vzdrževanja aktivno sodeloval pri vpeljavi informacijskega sistema za podporo poslovnim procesom podjetja in bil kasneje imenovan za lastnika procesov vzdrževanja v Krki, isto vlogo opravlja tudi pri vpeljavi v Krkina odvisna podjetja. Od leta 1999 dela tudi na področju kakovosti, in sicer v vlogi pooblaščen osebe za kakovost, izvajalca usposabljanj in registriranega notranjega presojevalca. S tem je soodgovoren za razvoj in vzdrževanje integriranega sistema kakovosti.

Pri Združenju članov nadzornih svetov Slovenije se je v letu 2009 usposobil za člana nadzornih svetov in upravnih odborov družb.

Za mandatno obdobje 2009–2013 in ponovno za mandatno obdobje 2014–2018 je bil izvoljen za predsednika sveta delavcev Krke, funkcijo člana nadzornega sveta pa je kot predstavnik zaposlenih začel opravljati 21. junija 2009.

Dr. Mateja Vrečer

predsednica komisije za kadrovska vprašanja nadzornega sveta

Dr. Mateja Vrečer, rojena leta 1966, je v Krki zaposlena od leta 1990. Zaposlila se je kot diplomirana inženirka farmacije, nato pa je naredila strokovni izpit za diplomirano inženirko farmacije ter magisterij in doktorat iz farmacevtskih znanosti. Najprej je delala v Sektorju za razvoj in raziskave, kjer je pripravljala možnostne študije za predlagane nove izdelke, po njihovi odobritvi pa je vodila projekte do registracije in lansiranja v Sloveniji. Od leta 1997 je delala na področju upravljanja kakovosti kot namestnica direktorice Sektorja za upravljanje kakovosti in od marca 2007 tudi kot vodja Službe za zagotavljanje kakovosti na mednarodnem področju. V septembru 2011 je prevzela vodenje Sektorja za upravljanje kakovosti.

Funkcijo članice nadzornega sveta Krke je kot predstavnica zaposlenih opravljala že v mandatnem obdobju 2005–2009, 21. junija 2009 pa je bila ponovno izvoljena za mandatno obdobje petih let.

Mag. Tomaž Sever

Mag. Tomaž Sever, rojen leta 1967, je magistriral iz poslovođenja in organizacije, po osnovni izobrazbi pa je univerzitetni diplomirani inženir strojništva. V Krki je zaposlen od leta 1995. Je namestnik direktorja Prodaje z zadolžitvami direktorja Regije Srednja Evropa in skrbi za raziskavo trgov, predlaganje in razvijanje nastopa Krke na posameznih trgih, definiranje prodajne ponudbe, predlaganje cenovne strategije za posamezne trge, sodelovanje pri načrtovanju promocijskih dejavnosti, oblikovanje, razvijanje in upravljanje distribucijskih poti, sodelovanje pri ustvarjanju prodajne mreže v tujini. Pred zaposlitvijo v Krki je od leta 1992 do leta 1995 delal v podjetju IBM Slovenija, d. o. o., kjer je bil najprej prodajni zastopnik za informacijske sisteme, kasneje pa je vodil projekte uvajanja informacijskih sistemov.

Funkcijo člana nadzornega sveta Krke je kot predstavnik zaposlenih opravljal že v mandatnem obdobju 2005–2009, 21. junija 2009 pa je bil ponovno izvoljen za mandatno obdobje petih let.

Uprava družbe

Uprava ima naslednje **naloge**:

- vodi družbo in sprejema poslovne odločitve samostojno in neposredno,
- sprejema strategijo razvoja skupine Krka,
- zagotavlja ustrezno obvladovanje tveganj,
- ravna s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika ter varuje poslovne skrivnosti.

Upravo **sestavlja** 5 članov:

- predsednik uprave,
- 3 člani in
- delavska direktorica, ki predstavlja in zastopa interese delavcev v zvezi s kadrovskimi in socialnimi vprašanji in nima pooblastil za zastopanje družbe.

Mandat članov uprave traja 6 let z možnostjo ponovnega imenovanja.

Delovanje uprave in razdelitev področij in nalog med posameznimi člani določa Poslovnik o delu uprave. Način delovanja je usklajevanje mnenj in soglasno odločanje. V skladu s Pravili organiziranosti in Poslovnikom o delu uprave imajo člani uprave tudi operativne naloge na področju vodenja, in sicer je vsak član uprave odgovoren za določeno število organizacijskih enot, s čimer je omogočeno neposredno sodelovanje med upravo in izvršnimi direktorji, obenem pa nekatere od organizacijskih enot tudi neposredno vodi.

Kot pomoč upravi pri njenem delu ima družba naslednje organe:

- odbor direktorjev,
- prodajni odbor,
- razvojni odbor,
- odbor za kakovost,
- odbor za investicije,
- odbor za kadre,
- odbor za informacijske tehnologije,
- odbor za ekonomiko in finance ter
- odbor za korporativno pojavljanje v javnosti.

Odbore sestavljajo strokovnjaki za posamezna področja v Krki. Odbori pripravljajo poslovno politiko in strateške usmeritve za posamezna področja in imajo nekatere pristojnosti za odločanje o izvajanju letnih načrtov.

Plačila, povračila in druge ugodnosti članov uprave so določena v pogodbah o opravljanju dela, sklenjenih med nadzornim svetom in posameznim članom uprave. Pravilnik o določitvi variabilnega dela plače uprave sprejme nadzorni svet družbe, ki članom uprave tudi določi nagrado. Nadzorni svet je v skladu s Kodeksom upravljanja javnih delniških družb v letu 2010 sprejel tudi **Politiko plačil uprave**. Oba dokumenta nadzorni svet glede na poslovne razmere spreminja oziroma posodablja, nazadnje februarja 2014.

Plačila članom uprave so izplačana **v denarju** in so predstavljena v računovodskem poročilu v pojasnilih Posli s povezanimi osebami, kjer je predstavljeno tudi **lastništvo Krkinih delnic** članov uprave.

Člani uprave in z njimi povezane osebe družbo in pristojne institucije obveščajo o vsaki pridobitvi ali odsvojitvi delnic družbe ali z njo povezane družbe. Krka te informacije javno objavlja.

Član uprave mora morebitno **nasprotje interesov** razkriti nadzornemu svetu in o tem obvestiti preostale člane uprave. Noben član uprave družbe Krka ni član nadzornih organov družb zunaj skupine Krka.

Člani uprave

Jože Colarič

predsednik uprave in generalni direktor

Rodil se je leta 1955 v Brežicah. Po končani gimnaziji v Novem mestu je nadaljeval šolanje na Ekonomski fakulteti v Ljubljani in študij končal leta 1979. V Krki je zaposlen od leta 1982, ko je začel z delom v Finančnem sektorju, kjer je bil najprej vodja Oddelka za devizno-plačilni promet in nato pomočnik direktorja. Leta 1989 je prevzel vodenje Službe izvoza v Eksport-import sektorju in čez dve leti postal namestnik direktorja sektorja. Na začetku leta 1993 je bil imenovan za namestnika generalnega direktorja za trženje in finance, septembra istega leta pa je prevzel še vodenje sektorja Marketing in prodaja. Leta 1997 je bil imenovan za člana uprave. Naslednje leto ga je nadzorni svet podjetja imenoval za namestnika predsednika uprave, leta 2002 pa ga je evidentiral kot bodočega predsednika uprave in mandatarja za pripravo predloga nove uprave. Na seji 12. julija 2004 ga je nadzorni svet imenoval za predsednika uprave in generalnega direktorja. Petletni mandat je nastopil 1. januarja 2005. Nadzorni svet družbe ga je na seji 21. januarja 2009 imenoval tudi za naslednji šestletni mandat, ki se je začel 1. januarja 2010.

Dr. Aleš Rotar

član uprave in direktor področja Razvoj in raziskave

Rodil se leta 1960 v Zadru na Hrvaškem. Na ljubljanski Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo, smer farmacija, je diplomiral leta 1984, sedem let kasneje pa magistriral. Leta 1993 je končal mednarodni študij MBA na IEDC, Brdo. Na Fakulteti za farmacijo v Ljubljani je doktoriral leta 2000. V Krki se je zaposlil leta 1984 v Oddelku za stabilnost. Leta 1991 je postal vodja Oddelka za farmacevtsko tehnologijo, dve leti kasneje pa je prevzel vodenje Službe za razvoj farmaceutike v Sektorju za raziskave in razvoj. Leta 1998 je bil imenovan za namestnika direktorja omenjenega sektorja, leta 1999 pa za njegovega direktorja. Za člana uprave je bil imenovan leta 2001, drugi mandat je kot član uprave nastopil 31. julija 2002 ter bil ponovno imenovan za obdobje od 31. julija 2007 do 31. decembra 2009. Od leta 2002 je direktor Razvoja in raziskav. Nadzorni svet družbe ga je na seji 29. julija 2009 znova imenoval za člana uprave za šestletno mandatno obdobje, ki ga je začel 1. januarja 2010.

Zvezdana Bajc

članica uprave in direktorica Sektorja za ekonomiko in informatiko

Zvezdana Bajc se je rodila leta 1953 v Novem mestu. Po končani gimnaziji je leta 1977 diplomirala na ljubljanski Ekonomski fakulteti, smer zunanja trgovina, in pridobila naziv univerzitetna diplomirana ekonomistka. V Krki se je zaposlila leta 1977. Z delom je začela v Ekonomskem sektorju, leta 1979 pa prešla v Službo za investicije. Konec leta 1980 je začasno zapustila Krko in šest let poučevala matematiko in organizacijo na Srednji šoli tehniških in zdravstvene usmeritve v Novem mestu. Leta 1986 se je vrnila v Krko, v Službo za gospodarsko načrtovanje. Od leta 1999 je direktorica Sektorja za ekonomiko in informatiko. Mandat kot članica uprave je nastopila 1. aprila 2005. Nadzorni svet družbe jo je na seji 29. julija 2009 znova imenoval za članico uprave za šestletno mandatno obdobje, ki ga je začela 1. januarja 2010.

Dr. Vinko Zupančič

član uprave in direktor področja Oskrba z izdelki

Rodil se je leta 1971 v Novem mestu. Gimnazijo je končal v Novem mestu. Na Fakulteti za farmacijo je diplomiral leta 1996 in dobil naziv magister farmacije. Strokovni izpit je opravil leta 1998, leta 2010 pa doktoriral na Fakulteti za farmacijo v Ljubljani. V Krki se je leta 1997 zaposlil kot pripravnik v Službi skladišč in transporta v Oskrbi z izdelki. V letu 1998 je delal kot tehnolog skladiščenja in nato še kot samostojni tehnolog skladiščenja. Leta 2000 je prevzel delo pomočnika vodje Službe skladišč in transporta, v letu 2002 pa je postal namestnik vodje Logističnega centra v Oskrbi z izdelki. S 1. februarjem 2004 je bil imenovan za direktorja Krkinega predstavništva v Bangaloreju v Indiji. V Krko v Slovenijo se je vrnil 1. julija 2005 in prevzel delo vodje Logističnega centra v Oskrbi z izdelki. Za namestnika direktorja Oskrbe z izdelki je bil imenovan 1. decembra 2008, za direktorja Oskrbe z izdelki pa 1. januarja 2010. Nadzorni svet družbe ga je na seji 29. julija 2009 imenoval za člana uprave za šestletno mandatno obdobje, ki ga je začel 1. januarja 2010.

Danica Novak Malnar

članica uprave – delavska direktorica in vodja Farmacevtske proizvodnje

Rodila se je leta 1957 v kraju Kremen, občina Krško. Leta 1982 je diplomirala iz farmacije na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo v Ljubljani. V Krki se je zaposlila leta 1982 kot pripravnica v proizvodnji zdravil, nato pa je tam opravljala dela tehnologinje. Leta 1986 je postala vodja Oddelka farmaceutike v Ljutomeru, čez dve leti, po vrnitvi v Novo mesto, pa vodja Oddelka operativne priprave proizvodnje. Leta 1994 je prevzela vodenje Oddelka tehnološke priprave proizvodnje. Od leta 1999 vodi farmacevtsko proizvodnjo. Leta 1998 je bila prvič imenovana za članico uprave – delavsko direktorico. Znova je

bila za to funkcijo imenovana leta 2003 in nato leta 2007, zaradi rezultatov dela ter zaupanja in spoštovanja sodelavcev pa je bila za delavsko direktorico ponovno imenovana tudi leta 2012. Mandat je nastopila na začetku leta 2013 in ga bo opravljala do konca leta 2015.

Upravljanje v skupini

Skupino Krka sestavljajo obvladujoča družba Krka ter odvisne družbe v Sloveniji in zunaj nje. Odvisne družbe so praviloma v 100-odstotni lasti družbe Krka in so organizirane kot družbe z omejeno odgovornostjo.

Za vse družbe v skupini Krka veljajo enotna pravila upravljanja, organiziranosti in delovanja, razen če lokalne zakonodaje zahtevajo drugače. Obvladujoča družba postavlja strateške usmeritve in operative cilje vsem posamičnim odvisnim družbam v skupini Krka in spremlja uresničevanje načrtov. Zaradi boljše povezave in nadzora nad poslovanjem odvisnih družb uprava obvladujoče družbe Krka praviloma predstavlja skupščino odvisnih družb. Člani uprave so tudi člani nadzornih svetov, nadzornih odborov ali upravnih odborov odvisnih družb, za kar ne prejemajo posebnih plačil.

Krka prek načela funkcijskega vodenja, kjer poslovna funkcija v obvladujoči družbi usmerja in nadzoruje poslovno funkcijo v odvisni družbi, na operativni ravni zagotavlja uresničevanje zastavljenih ciljev. Nadzor vsakodnevne poslovanja odvisnih družb poteka prek rednega poročanja, hkrati pa so zaradi načela funkcijskega pokrivanja strokovni sodelavci Krke dnevno v stikih s sodelavci v odvisnih družbah.

Notranja revizija

Notranja revizija svoje poslanstvo v skupini Krka izvaja na osnovi srednjeročnega in letnega programa dela ter v skladu z Mednarodnimi standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju (Standardi), kar je že potrdila tudi neodvisna zunanja presoja.

V skladu z letnim načrtom dela notranje revizije za leto 2013 je bilo opravljenih štirinajst rednih notranjerevizijskih pregledov, ki so potekali po metodologiji **COSO** (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) **ERM** (Enterprise Risk Management). Načrte dela in poročanje o delu notranje revizije sprejemata in odobravata uprava in revizijska komisija nadzornega sveta.

Omenjena metodologija je svetovno priznana in je podlaga za celovito upravljanje s tveganji. Po njej notranji revizorji ugotavljajo doseganje revizijskih ciljev po več kategorijah: delovanje, poročanje in skladnost s predpisi vsakega revizijskega področja.

Notranjerevizijski pregledi so bili po navedeni metodologiji opravljeni na področju farmacevtskega razvoja, marketinga, prodaje, upravljanja s kakovostjo, transporta in informacijske tehnologije. Opravljene so bile tudi redne notranje revizije v treh odvisnih družbah in treh predstavništvih v tujini. V skladu s Standardi so notranji revizorji izvajali tudi svetovalno dejavnost.

Notranji revizorji so za omenjena področja revidiranja dali zagotovila, da je sistem notranjih kontrol za doseganje zastavljenih ciljev v revidiranih enotah vzpostavljen, deluje in je učinkovit. Obstajajo pa možnosti za njegovo izboljšanje, zato so predlagali številna priporočila, ki so jih kategorizirali po posameznih stopnjah tveganj ter redno preverjali njihovo uresničevanje.

*Prispevamo
k celovitemu
obvladovanju
tveganj.*

Notranji revizorji sodelujejo tudi z zunanjimi revizorji, s preizkušenimi revizorji informacijskih sistemov in z revizijsko komisijo nadzornega sveta, ki ji tudi neposredno poročajo.

Notranje kontrole in upravljanje tveganj v povezavi z računovodskim poročanjem

Notranje kontrole so usmeritve in postopki, ki jih je skupina Krka vzpostavila in jih izvaja na vseh ravneh, da bi obvladovala tveganja, ki so povezana z računovodskim poročanjem. Namen notranje kontrole je zagotoviti zanesljivost računovodskega poročanja in skladnost z veljavnimi zakoni ter drugimi zunanjimi in notranjimi predpisi. Uvajanje poenotenih informacijskih sistemov v odvisna podjetja in razvoj poslovne informatike povečujeta učinkovitost izmenjave računovodskih podatkov med odvisnimi podjetji in matičnim podjetjem in s tem kontrolo teh informacij.

Računovodsko kontroliranje temelji na načelih resničnosti in delitve odgovornosti, na kontroli izvajanja poslov, ažurnosti evidenc, usklajenosti stanja, izkazanega v poslovnih knjigah, in dejanskega stanja, ločenosti evidence od izvajanja poslov, strokovnosti računovodij in neodvisnosti. Računovodske kontrole so tesno povezane s kontrolami na področju informacijskih tehnologij, ki med drugim zagotavljajo omejitve in nadzor dostopov do omrežja, podatkov in aplikacij ter popolnost in točnost zajemanja in obdelovanja podatkov. Ustreznost delovanja in vzpostavitev potrebnih kontrol v okviru informacijskih sistemov vsako leto preverjajo pooblaščen zunanji izvajalci.

Tveganja, vezana na konsolidirane računovodske izkaze skupine Krka, obvladujemo z usmerjanjem in nadzorovanjem izvajanja aktivnosti v okviru računovodske funkcije v odvisnih družbah in z revizijo letnih računovodskih izkazov vseh odvisnih družb, ki sestavljajo skupino Krka.

Zunanja revizija

Revizijo računovodskih izkazov obvladujoče družbe in konsolidiranih računovodskih izkazov skupine Krka izvaja revizijska družba Ernst & Young Revizija, poslovno svetovanje, d.o.o., Ljubljana. Zunanji revizor v okviru revizije računovodskih izkazov o svojih ugotovitvah poroča upravi, nadzornemu svetu in revizijski komisiji nadzornega sveta.

Posli družbe Krka z revizijsko družbo Ernst & Young Revizija, poslovno svetovanje, d.o.o., Ljubljana, in posli družb v skupini s posameznimi revizorskimi družbami so predstavljeni v pojasnilih k računovodskim izkazom Posli z revizorsko družbo.

Izjava o usklajenosti z določbami Kodeksa upravljanja javnih delniških družb

Uprava in nadzorni svet Krke, tovarne zdravil, d. d., Novo mesto izjavljata, da so posamezni člani uprave in nadzornega sveta kot tudi uprava in nadzorni svet kot organa delniške družbe v letu 2013 spoštovali načela upravljanja delniških družb in si prizadevali za njihovo udejanjanje v družbi.

Izpolnujemo določila Kodeksa upravljanja javnih delniških družb, ki je v veljavi od 8. decembra 2009 in so ga sporazumno oblikovali in sprejeli Ljubljanska borza, Združenje nadzornikov Slovenije in Združenje Manager, objavljen pa je na spletnem naslovu Ljubljanske borze.

Izpolnujemo tudi večino določil kodeksa, ki se nanaša na družbe, ki kotirajo na Varšavski borzi, to je Code of Best Practice for Warsaw Stock Exchange Listed Companies. Odstopanja pojasnujemo v ločenem dokumentu, objavljenem v sistemu obveščanja, veljavnem za Varšavsko borzo.

Novo mesto, 3. april 2014

Jože Colarič
predsednik uprave

mag. Jože Lenič
predsednik nadzornega sveta

Razvojna strategija skupine Krka

Poslanstvo, vizija in vrednote

POS LANSTVO

Živeti zdravo življenje.

VIZIJA

Utrujemo položaj enega vodilnih generičnih farmacevtskih podjetij v svetu.

VREDNOTE

hitrost in fleksibilnost

partnerstvo in zaupanje

kreativnost in učinkovitost

Uprava družbe Krka je novembra 2013 sprejela Strategijo razvoja skupine Krka za obdobje 2014–2018, ki jo je uprava predstavila tudi nadzornemu svetu družbe Krka. Uspešnost uresničevanja strateških ciljev spremljamo z merili uspešnosti, ki so določena na ravni skupine, na ravni skupin izdelkov in na ravni poslovnih funkcij.

Uspešnost meril na ravni skupine obravnava uprava, uspešnost meril na ravni posameznih skupin izdelkov in storitev ter meril na ravni poslovnih funkcij pa pristojni odbori. Ključno vodilo pri upravljanju sistema meril je povečevanje konkurenčnosti celotne skupine in posameznih družb znotraj skupine.

Ključni strateški cilji do leta 2018

Dosegati povprečno letno organsko rast prodaje v višini najmanj 5 %.

Hkrati z organsko rastjo zagotavljati tudi rast z dolgoročnimi poslovnimi povezavami (vključno z joint ventures) in s prevzemi poslovno zanimivih in razpoložljivih podjetij.

Dosegati najmanj tretjinski delež novih izdelkov v skupni prodaji.

Lansirati izbrane izdelke na izbranih ključnih trgih kot prvi generik.

Krepiti konkurenčne prednosti izdelkov.

Ohranjati čim večji delež vertikalno integriranih izdelkov.

Izboljšati stroškovno učinkovitost uporabe sredstev.

Povečati stroškovno učinkovitost izdelkov.

Povečati inovativnost vseh poslovnih funkcij.

Ostati samostojni.

Ključne strateške usmeritve do leta 2018

Prednostna usmeritev na evropske in srednjeazijske trge.

Ustanovitev nove prodajne regije Čezmorska tržišča s prodajnimi pisarnami Srednji vzhod, Daljni vzhod, Afrika in Ameriki za boljši izkoristek prodajnega potenciala teh območij.

Poudarjena usmerjenost na ključne trge (Slovenija, Hrvaška, Romunija, Ukrajina, Ruska federacija, Poljska, Madžarska, Češka, Zahodna Evropa), ključne kupce in ključne izdelke.

Uveljavljanje na zahodnoevropskih trgih s poslovanjem prek lastnih družb za trženje in prodajo ter z izdelki pod lastnimi blagovnimi znamkami.

Krepitev farmacevtsko-kemijske dejavnosti in v njenem okviru povečanje ponudbe zdravil na recept na treh ključnih terapevtskih področjih (bolezni srca in žilja, bolezni prebavil in presnove, bolezni osrednjega živčevja) ob hkratnem vstopanju na nova področja, na izbranih terapevtskih področjih pa tudi z izdelki brez recepta.

Krepitev vertikalne integracije od razvoja do proizvodnje izdelka.

Zagotavljanje stalnih virov preskrbe z vhodnimi materiali in z optimizacijo nabave doseganje stalnega zniževanja nabavnih cen.

Razvoj generičnih zdravil in priprava registracijske dokumentacije pred potekom patenta originalnega zdravila.

Krepitev vseh vrst povezav z zunanjimi institucijami in podjetji na področju razvoja.

Nadaljnja rast vlaganj v proizvodne, razvojne in infrastrukturne zmogljivosti.

Nakup lokalnih farmacevtskih podjetij, načrtovanje poslovnih prevzemov in različnih oblik dolgoročnih poslovnih povezav (joint ventures) na izbranih trgih, pri čemer je primarni cilj pridobivanje tržnih deležev in vstopanje na nova terapevtska področja.

Zmanjševanje vpliva finančnih tveganj in gospodarskih nevarnosti na poslovanje skupine Krka.

Vodenje take politike povečevanja dividend, da se za dividende namenijo do 50 % konsolidiranega dobička večinskih lastnikov, ustvarjenega v predhodnem letu, pri čemer se v posameznem letu upošteva tudi finančne potrebe skupine za vlaganja in večje prevzeme.

Krepitev strokovne in stroškovne sinergije v okviru skupine Krka ter čim boljše izkoriščanje konkurenčnih prednosti poslovnih okolij, v katerih delujejo Krkine družbe v tujini.

Krepitev internacionalizacije vseh poslovnih funkcij z uveljavljanjem angleškega in ruskega jezika kot ključnih tujih jezikov komunikacije v skupini Krka.

Ohranjanje ekonomske, socialne in naravovarstvene odgovornosti do okolja, v katerem poslujemo.

Delovanje na načelih poslovne odličnosti ter krepitev Krkine prepoznavnosti in pozitivne javne podobo.

Cilji poslovanja skupine Krka v letu 2014

Prodaja izdelkov in storitev bo predvidoma dosegla 1.245 milijonov EUR.

Največja prodajna regija bo Vzhodna Evropa. Ruska federacija bo ostala najpomembnejši posamičen trg.

Delež prodaje na trgih zunaj Slovenije bo predvidoma več kot 93-odstoten.

Najpomembnejša skupina izdelkov ostajajo zdravila na recept z več kot 80-odstotnim deležem v prodaji.

Načrtovan je dobiček na ravni dobička v letu 2013.

Načrtujemo povečanje števila zaposlenih tako v Sloveniji kot tudi v tujini, skupaj za dobre 4 %.

Načrtovane naložbe v vrednosti dobrih 164 milijonov EUR bodo namenjene predvsem povečanju in modernizaciji proizvodnih in razvojno-raziskovalnih zmogljivosti ter infrastrukture.

Pričakovano makroekonomsko okolje v letu 2014

Tržne razmere na večini mednarodnih trgov ostajajo zahtevne in negotove. Zaradi Krkine prisotnosti na več kot 70 trgih in vertikalno integriranega poslovnega modela pa prihajajoče makroekonomske razmere ocenjujemo kot dovolj ugodno izhodišče za rast Krkine prodaje tudi v letu 2014.

Pričakovane makroekonomske razmere v letu 2014

Država	Napoved rasti trga zdravil (v %)	Napoved vrednosti trga zdravil v milijonih EUR po veleprodajnih cenah	Devizni tečaj (valuta/EUR)
Slovenija	-4	495	evroobmočje
Hrvaška	-3	820	7,5
Romunija	2	2.800	4,5
Ruska federacija	1-3	16.000	47-49,5
Ukrajina	-2	3.000	13,5
Poljska	-3	5.100	4,0
Madžarska	2	2.000	300
Češka republika	-9	1.740	27
Zahodna Evropa	2	175.000-180.000	evroobmočje

Viri za napovedi trga zdravil: interne ocene. Viri za napovedi deviznih tečajev: poročila bank.

V nadaljevanju navedene makroekonomske napovedi so povzete predvsem po napovedih zunanjih analitikov.

Slovenija

V letu 2013 je Slovenija še beležila padec gospodarske aktivnosti, razmere pa se bodo po predvidevanjih začele izboljševati v drugi polovici leta 2014. Majhna poraba in redke naložbe, pa tudi razmere na slovenskih izvoznih trgih, predstavljajo tveganje za nižjo gospodarsko rast od pričakovane, medtem ko so sanacija finančnega sistema, spremljajoče razdolževanje podjetij in morebitne reforme za spodbuditev gospodarstva nujna podlaga za prihodnjo krepitev.

V letu 2014 pričakujemo 4-odstotno krčenje domačega trga zdravil. Njegova vrednost bo okrog 495 milijonov EUR.

Hrvaška

Leto 2013 je pozitivno zaznamoval vstop Hrvaške v Evropsko unijo, siceršnje gospodarske razmere pa so bile težavne. Nezaposlenost se povečuje, prihodki gospodinjstev ostajajo majhni, kar skupaj z razdolževanjem bančnega in zasebnega sektorja ter gospodarsko negotovostjo slabo vpliva na porabo in naložbe, ki sta ključna stebra gospodarske rasti. Javni dolg, ki z okoli 60 % bruto domačega proizvoda ostaja med nižjimi v Evropski uniji, se bo zaradi gospodarske stagnacije povečeval. Pri tečaju hrvaške kune ne pričakujemo večjih sprememb.

Vrednost hrvaškega trga zdravil v letu 2014 je ocenjena na okrog 820 milijonov EUR, kar je 3 % manj kot v letu 2013.

Romunija

Dvomestna stopnja izvozne rasti, ki temelji zlasti na romunski avtomobilski industriji, je v letu 2013 nadomestila sicer šibko domače povpraševanje in zmanjšanje naložb. Stopnja brezposelnosti med mladimi je kljub slabim razmeram stabilna, 7-odstotna, in naj bi taka ostala tudi v letu 2014. Z javnim dolgom, ki je bil v letu 2013 in bo po napovedih tudi v letu 2014 nižji od 40 % bruto domačega proizvoda, bo Romunija javnofinančno ostala v krogu stabilnih držav. Z gospodarsko rastjo v višini okoli 2 %, kar je primerljivo z letom 2013, bo tudi v letu 2014 ena od redkih evropskih držav z gospodarsko rast.

Pričakujemo, da se bo vrednost romunskega trga zdravil v letu 2014 povečala za 2 % in znašala okrog 2,8 milijarde EUR.

Ruska federacija

Gospodarska rast v letu 2013 je bila približno polovico nižja kot pretekla tri leta, kar je bila posledica zmerne, a zato vseobsegajoče upočasnitve stebrov gospodarske rasti, to je domače porabe, naložb, neto izvoza in javne porabe. Z manj kot 6-odstotno stopnjo brezposelnosti, kar je malenkost slabše kot v letu 2013, in javnim dolgom, ki ne predstavlja niti 5 % bruto domačega proizvoda, obstajajo tudi v letu 2014 znatne možnosti za vnovičen napredek, če ga bodo omogočile cene energentov in svetovni gospodarski trendi, država pa z razmeram primerno gospodarsko politiko.

Po 5-odstotni rasti v letu 2013, ki je bila nižja od pričakovane, napovedujemo, da bo ruski trg zdravil v letu 2014 zrasel za 1 do 3 % in dosegel vrednost okrog 16 milijard EUR.

Ukrajina

Analitiki opozarjajo na nujnost strukturnih reform v Ukrajini. Pred državo je tudi odločitev glede strateške gospodarske usmeritve k tradicionalnim ali evropskim trgov. Razmere ostajajo negotove, slabša pa jih tudi šibko povpraševanje po jeklarskih izdelkih, ki so ena glavnih ukrajinskih izvoznih dobrin.

Tečaj grivne bo po pričakovanjih negotov. Povpraševanje prebivalstva in gospodarstva po devizah je precejšnje, država pa jih potrebuje za odplačila mednarodnih posojil, zato je možna tudi znatnejša deprecijacija domače valute.

Upoštevajoč ekonomske razmere v državi ter napovedi neodvisnih analitikov, napovedujemo negativno rast ukrajinskega trga zdravil s stopnjo –2 % ter letno vrednostjo trga nekaj pod 3 milijardami EUR.

Poljska

Za Poljsko presenetljivo šibka, a vseeno pozitivna gospodarska rast v letu 2013 se bo po napovedih v letu 2014 ponovno nekoliko okrepila zlasti zaradi ugodnih deviznih trendov, ki so se kazali že v letu 2013. Brezposelnost z napovedanimi dobrimi 10 % ostaja relativno visoka. Napovedano stanje javnih financ se slabša, in to kljub prenosu pokojninskih sredstev iz drugega pokojninskega stebra v proračun. Pri tečaju poljskega zlota ne pričakujemo večjih sprememb.

Vrednost poljskega trga zdravil bo ob pričakovanem 3-odstotnem padcu okrog 5,1 milijarde EUR.

Madžarska

Po sicer nizki, a vendarle pozitivni gospodarski rasti v letu 2013 se v letu 2014 pričakujejo zmerno ugodne poslovne razmere in nadaljnja blaga gospodarska rast, predvsem zaradi ugodnejših reguliranih cen energentov, pa tudi zaradi spodbudnih izvoznih trendov. Z več kot 10-odstotno stopnjo brezposelnosti, stagniranjem zaposlenosti v zasebnem sektorju in javnim dolgom v višini okoli 80 % bruto domačega proizvoda pa razmere ostajajo negotove. Devizni tečaj bo po pričakovanjih ostal na ravni približno 300 forintov za EUR.

Predvidevamo, da bo vrednost madžarskega trga zdravil v letu 2014 ob 2-odstotni rasti dosegla 2 milijardi EUR.

Češka

Dvig davka na dodano vrednost za 1 % in zviševanje drugih davščin ter rastoče cene energentov in hrane so tudi v letu 2013 slabile že tako neugodne gospodarske trende. Krepitev finančnega posredništva je pozitivno prispevala h gospodarski rasti, medtem ko proizvodni sektor še stagnira. Zaposlenost se blago povečuje predvsem na račun prilagodljivejših oblik zaposlovanja. Pričakujemo razmeroma stabilen tečaj češke krone.

Na Češkem pričakujemo 9-odstotni padec trga zdravil, njegova vrednost pa naj bi bila okrog 1,74 milijarde EUR.

Zahodna Evropa

Zaradi številnih kratkoročno neugodnih, dolgoročno pa nujnih strukturnih ukrepov, ki so jih v preteklih letih sprejele številne države Evropske unije, ter konsolidacijskih trendov tako v javnih financah posamičnih držav kot na ravni Evropske unije, se je vzpostavila osnova za prihodnjo rast. Okrevanje bo trajalo še kar nekaj časa, potrebne pa bodo tudi dodatne reforme za posodobitev in večjo inovativnost evropskih gospodarstev. Le tako se bo zmanjšala tudi vztrajna, že več kot 10-odstotna

stopnja brezposelnosti, ki je s svojo neenakomernostjo za marsikatero regijo precej večji problem, kot bi sklepali iz povprečja.

Ocenjujemo, da se bo vrednost zahodnoevropskega trga zdravil v letu 2014 gibala med 175 in 180 milijardami EUR in tako dosegla 2-odstotno rast.

Upravljanje s tveganji

V poslovnem okolju, ki poleg številnih priložnosti prinaša tudi tveganja, je učinkovito upravljanje s tveganji vse večja konkurenčna prednost. Družbe, ki dobro upravljajo s tveganji, na trgu praviloma dosegajo boljše rezultate in so varnejša naložba.

Skupina Krka tveganja obvladuje po načelu funkcijskega vodenja, kar pomeni, da poslovna funkcija v obvladujoči družbi usmerja in nadzoruje delo istovrstnih poslovnih funkcij odvisnih družb ter tako zagotavlja enovito upravljanje s tveganji. Posamezne vrste tveganja na ravni skupine Krka upravljajo tiste organizacijske enote obvladujoče družbe, katerih dejavnost je najbolj povezana z njimi in jih zato najbolj poznajo ter imajo tudi ustrezno usposobljene strokovnjake.

Za uporabo na strateški ravni so vsa tveganja in preventivni ukrepi na ravni skupine Krka popisani v registru tveganj, ki se posodablja najmanj na dve leti in s katerim se seznanja tudi revizijska komisija nadzornega sveta družbe. Če se nevarnosti kljub preventivnim ukrepom uresničijo, ima Krka pripravljen sistem upravljanja neprekinjenega poslovanja (SUNP), ki vsebuje scenarije nepričakovanih okoliščin ali izrednih dogodkov ter rešitve, ki zagotavljajo neprekinjeno delovanje ključnih poslovnih procesov.

Z opisanim sistemom obvladovanja tveganj smo tudi v letu 2013 dobro upravljali s tveganji, zato v tem času ni prišlo do pomembnejših uresničitvev tveganj.

POSLOVNA TVEGANJA

Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
razvoj in raziskave	tveganje učinkovitosti razvojnih procesov, ustreznosti regulatornih postopkov in zagotavljanja novih izdelkov	skrbno načrtovanje razvojnih projektov in upravljanje regulatornih procesov	zmerna
prodaja in trženje	tveganje prodajnih trgov in ustreznosti trženjskih procesov	odzivanje na spremembe pogojev poslovanja na prodajnih trgih ter prilagajanje prodajnih in trženjskih aktivnosti	zmerna
zaščita intelektualne lastnine	tveganje kršitve pravic iz naslova intelektualne lastnine drugih subjektov ali neupravičenega izkoriščanja Krkine intelektualne lastnine	spremljanje patentne situacije, dosledno upoštevanje intelektualne lastnine drugih subjektov ter oblikovanje rezervacij za morebitne odškodnine	zmerna
zagotavljanje kakovosti	tveganje ustreznosti vhodnih materialov za proizvodni proces, ustrezne kakovosti proizvodnega in razvojnega procesa ter kakovosti končnih izdelkov	skrbno izvajanje sistematično popisanih postopkov kontrole kakovosti na vseh mejnikih razvojnih in proizvodnih procesov	zmerna
investicijski projekti	tveganje odločitev o investicijah v proizvodne in ostale zmogljivosti ter tveganje postopkov izvedbe investicij	stalen nadzor nad izvedbo vseh faz projektov, spremljanje planov, sistematičen izbor izvajalcev	zmerna
kadrovsko področje	tveganje zagotavljanja ključnih in strokovno usposobljenih kadrov ter socialnega dialoga z zaposlenimi	sistematično delo s ključnimi kadri, sistem nagrajevanja, razvoj kadrov, stalno izobraževanje, merjenje organizacijske kulture in klime	zmerna
pravno področje	tveganje ustrezne pravne podpore vsem procesom poslovanja	vključevanje pravne službe v vsa pravna vprašanja družbe, sodelovanje z zunanjimi pravnimi strokovnjaki	zmerna
varstvo okolja	tveganje izpusta nevarnih snovi	stalen nadzor nad izpusti in ločevanje netipičnih vod in topil	zmerna

OPERATIVNA TVEGANJA IN NEPREKINJENOST POSLOVANJA			
Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
razpoložljivost kritičnih virov za zagotavljanje proizvodnje in prodaje ključnih izdelkov	nenačrtovane zaustavitve oz. nedosegljivost ključnih virov za zagotavljanje proizvodnje in prodaje končnih izdelkov (zaposleni, stavbe in oprema, materiali, mediji, informacije)	sistem upravljanja neprekinjenega poslovanja, analiza vplivov na poslovanje, zahteve za razpoložljivost kritičnih virov oz. storitev, analize tveganja po posameznih področjih; ukrepi za zmanjševanje posledic in povečevanje odpornosti procesov proti motnjam	zmerna
oskrba z izdelki	tveganje pravočasne oskrbe s končnimi izdelki in učinkovite izkoriščenosti proizvodnih zmogljivosti	skrbno načrtovanje oskrbovalne verige in zagotavljanje ustreznih proizvodnih kapacitet	zmerna
zagotavljanje kakovosti	tveganje izgube dovoljenja za proizvodnjo	skrbno spremljanje regulatornih zahtev in uvajanje vseh ukrepov v procese v skupini, ki so kritični z vidika dobre proizvodne prakse	zmerno
tehnična oskrba	tveganje ustrezne oskrbe procesov s proizvodnimi mediji in ustreznosti tehničnega vzdrževanja	rezervni načrti energetskega napajanja, robustno načrtovane potrebe po oskrbi medijev, rezervne zmogljivosti ter načrtovani procesi vzdrževanja	zmerna
informacijska tehnologija	tveganje motenj v poslovnih procesih zaradi motenj na področju informacijskih virov	neodvisni varnostni pregledi in predvideni ukrepi za odpravo motenj ter izdelane ocene tveganj in načrt neprekinjenega delovanja informacijske tehnologije	zmerna
zaposleni	tveganje nastanka nezgod ali poškodb na delovnem mestu; tveganja, povezana z nenačrtovano večjo odsotnostjo	ukrepi na osnovi ocen tveganja delovnih mest; zamenljivost kadra	zmerna
varovanje premoženja	nevarnost odtujitve in uničenja premoženja	izdelane ocene ogroženosti in načrt varovanja	zmerna
FINANČNA TVEGANJA			
Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
spremembe deviznih tečajev	tveganje neugodnega gibanja deviznih tečajev	spremljanje finančnih trgov, obvladovanje odprte pozicije in po potrebi nakup ustreznih inštrumentov za zavarovanje	zmerna
spremembe obrestnih mer	tveganje neugodnega gibanja obrestnih mer	spremljanje gibanja obrestnih mer, pogajanja s kreditnimi institucijami, varovanje z uporabo ustreznih finančnih inštrumentov	majhna
kreditno tveganje	tveganje neplačila s strani kupcev	izračunavanje bonitetnih ocen, omejevanje največje izpostavljenosti do posamičnih kupcev, aktivno upravljanje s terjatvami, zavarovanje terjatev pri kreditni zavarovalnici	zmerna
likvidnost	možnost pomanjkanja likvidnih sredstev za servisiranje poslovnih in finančnih obveznosti	vneprej dogovorjene kreditne linije in načrtovanje potreb po likvidnih sredstvih	majhna
nevarnost škode na premoženju	nevarnost škode na premoženju zaradi rušilnega delovanja naravnih sil in drugih dejavnikov tveganja	sistematične ocene ogroženosti objektov, ukrepi v skladu s študijami varstva pred požarom ter sklepanje ustreznih zavarovanj	zmerna
nevarnost odškodninskih zahtevkov in civilnih tožb	nevarnost odškodninskih zahtevkov tretjih oseb zaradi škodnih dogodkov, ki jih družba povzroči nehote in naključno s svojo dejavnostjo, posestjo stvari in dajanjem izdelkov na trg	zavarovanje civilne, delodajalčeve in ekološke odgovornosti, zavarovanje produktne odgovornosti ter odgovornosti za klinična testiranja	zmerna
nevarnost finančne izgube zaradi obratovalnega zastoja	nastanek finančne škode zaradi prekinitev proizvodnje zaradi škode na premoženju	zavarovanje stroškov dela, amortizacije, ostalih poslovnih stroškov in dobička iz poslovanja ter organizacijsko-tehnični ukrepi za zmanjšanje posledic obratovalnega zastoja	majhna

Poslovna tveganja

Tveganja razvoja in raziskav

Izdelki skupine Krka morajo biti kakovostni, varni in učinkoviti, njihove zahtevane lastnosti pa morajo biti potrjene z ustreznimi študijami in podatki. Tveganja s tega področja so znanstvenoraziskovalne ali tehnološko-tehnične narave, zmanjšujemo pa jih s sodobnimi pristopi in metodologijami ter lastnim in pridobljenim znanjem oziroma izkušnjami z razvojno-raziskovalnega področja.

Navedena tveganja že v zgodnjih fazah razvoja zmanjšujemo s posodabljanjem procesov, uvajanjem sodobnih tehnologij in prilagajanjem regulatornim zahtevam. Pomemben je predvsem vertikalno integrirani model razvoja in proizvodnje, s katerim nadzorujemo celoten proces razvoja in proizvodnje od surovine do končnega izdelka.

Z obvladovanjem regulatornih tveganj, povezanih s spremembo zakonodaje in z njenim tolmačenjem, začnemo v zgodnjih fazah razvoja novega izdelka in traja ves njegov življenjski cikel. Lastne razvojne rešitve za posamezen izdelek in načrtovano vsebino registracijske dokumentacije preverjamo z regulatornimi organi v okviru uradnih posvetovalnih mehanizmov. Tako zmanjšujemo tveganje, da bi pri registracijah izdelkov in podaljševanju registracij prišlo do težav oziroma neuspehov. Hkrati v okviru različnih delovnih skupin industrijskih združenj aktivno sodelujemo pri pripravi zakonodajnih sprememb s tega področja.

Tveganja prodaje in trženja

Skupina Krka ima široko razvejano prodajno mrežo, saj prodaja v več kot 70 državah po vsem svetu. Posluje v različnih geopolitičnih in makroekonomskih razmerah ter pravnih in konkurenčnih okoljih, zato je izpostavljena različnim in različno intenzivnim prodajnim in trženjskim tveganjem.

Krkin ključni prednosti v primerjavi s konkurenco na posameznih trgih ostajata hitro odzivanje na spremembe pogojev poslovanja ter hitro prilagajanje prodajnih in trženjskih aktivnosti. Razmere na trgih (predvsem aktivnosti konkurenčnih generičnih proizvajalcev in lokalne farmacevtske industrije), pravno ureditev trženja zdravil ter sistemsko urejanje področja cen in javnofinančnih povračil stroškov nakupa zdravil (v posameznih državah tudi z zakonsko reguliranim delnim financiranjem zdravstvenih proračunov dobaviteljev zdravil, t. i. claw back zahtevo), redno spremljamo s svojimi službami in prek neodvisnih virov podatkov.

Spremljamo tveganja, povezana s posameznim tržnim okoljem in gospodarstvom (najizrazitejše tveganje je vezano na medvalutna gibanja), in tveganja poslovanja s posameznimi kupci, zlasti tveganje njihove insolventnosti in stečaja, tveganja, ki temeljijo na plačilnih rokih, ter druga tveganja, vezana na spoštovanje pogodbenih določil. Stalno spremljamo razmere na trgih, jih analiziramo ter po potrebi prilagajamo plačilne pogoje, tveganje neplačila pa v bolj kritičnih primerih tudi zavarujemo. Prav tako sistematično spremljamo stopnjo zadovoljstva neposrednih in posrednih odjemalcev. Prodajo spremljamo na primarni ravni (prodaja neposrednim kupcem, večinoma veletrgovalcem) in sekundarni ravni (prodaja veletrgovalcem končnim kupcem, večinoma lekarnam) ter skrbimo za optimiziranje zalog v celotni distribucijski verigi.

Tržni potencial posameznih terapevtskih področij in izdelkov znotraj njih redno vrednotimo. Prek različnih zunanjih virov spremljamo svetovne in regijske trende, izvajamo pa tudi lastne tržne raziskave in analize. Učinkovitost trženjskih strategij in taktik redno spremljamo s kazalniki uspešnosti, sistematično nadziramo tudi izvajanje trženjskih aktivnosti, ki jih ciklično načrtujemo in analiziramo. Posebno pozornost namenjamo organizaciji in nadzoru dela zaposlenih v trženjski mreži. Zaposlene redno usposabljam in preverjam njihovo znanje, veščine in poznavanje navodil za delo. Pri trženju izdelkov dosledno upoštevamo zakonodajne zahteve in etične norme glede oglaševanja farmacevtskih izdelkov, čemur namenjam tudi pomemben del izobraževanja vseh zaposlenih.

Tveganja zaščite intelektualne lastnine

Spoštovanje veljavnih pravic intelektualne lastnine tretjih oseb, predvsem patentnih pravic, je eno od temeljnih načel poslovanja skupine Krke. Zato že na začetku razvoja novega izdelka analiziramo obseg lastninskih pravic tretjih in ugotovimo, katere rešitve so zaščitene. Glede na to določimo in usmerjamo razvojno delo ter ocenimo, ali rešitve, ki so rezultat našega razvojnega dela, ne kršijo veljavnih pravic tretjih. Ves čas od začetka razvoja do lansiranja izdelka spremljamo stanje in morebitne spremembe na področju patentne zaščite.

Kadar ocenimo, da so patenti tretjim podeljeni neupravičeno, kar pomeni, da predmet patenta ni izum (rešitev ni nova in inventivna) in da taki patenti za nas predstavljajo morebitno oviro, uporabimo z zakonodajo določena pravna sredstva za razveljavitev takšnih patentov. Tako preprečimo, da bi imetnik v sodnih postopkih uveljavljal kršitve teh patentov proti nam. Če imetnik patenta kljub navedenim ukrepom meni, da Krka krši njegove pravice, in zato zoper Krko sproži pravna sredstva, oblikujemo ustrezne rezervacije za morebitne odškodnine.

Če ocenimo, da so rezultati našega razvojnega dela novi in inventivni, jih zaščitimo s patenti.

Enak način obvladovanja tveganj velja tudi za znake razlikovanja in modele ter za druge relevantne pravice intelektualne lastnine.

Tveganja zagotavljanja kakovosti

V skupini Krka tveganja s področja zagotavljanja kakovosti v družbah s proizvodno dejavnostjo vrednotimo s treh vidikov: z vidika kakovosti izdelkov, z vidika tveganj s področja varnosti izdelkov in z vidika tveganj za poslovanje skupine. Pri oceni tveganj uporabljamo splošno znane metodologije, ki jih izvajamo v skladu z zahtevami tretjega dela načel dobre proizvodne prakse (ICH Q9 Obvladovanje tveganj na področju kakovosti).

Kakovost izdelkov je opredeljena v fazi njihovega razvoja in določena z registracijsko dokumentacijo. Med proizvodnim procesom sledimo predpisanim postopkom in zahtevam od nabave vhodnih materialov do izdelave in kontrole kakovosti ter s tem zagotavljamo skladnost izdelave izdelkov s predpisanimi standardi kakovosti in z registracijsko dokumentacijo.

Zagotavljanje kakovosti končnih izdelkov je primarna aktivnost, v kateri so združeni elementi zagotavljanja kakovosti:

- Posebno pozornost namenjamo ustrezni kakovosti vhodnih materialov ter s pomočjo analiz tveganja kategoriziramo tveganja na področju materialov in dobaviteljev, iz katerih izhajajo načrti in zahteve za odobravanje dobaviteljev in pogodbenih partnerjev.
- S postopki kvalifikacije in validacije opreme, proizvodnih prostorov, proizvodnega okolja, procesov, čiščenja, s kalibracijami inštrumentov ter postopki vzdrževanja zagotavljamo ustreznost proizvodno-kontrolne opreme ter proizvodnih prostorov in s tem onemogočamo neželeni vpliv na proces proizvodnje in kakovost izdelkov.
- Za zagotavljanje kakovosti izdelkov sta izjemnega pomena nadzor in dokumentiranost procesov, postopkov in kontrol. Zaradi tega jih redno preverjamo, obnavljamo, nadgrajujemo in izboljšujemo ter skrbimo za pravilno izvajanje sprememb.
- Z rednim usposabljanjem zaposlenih zagotavljamo ustrezno izvajanje postopkov, predpisanih pri izdelavi in kontroli zdravil.
- S kontrolami proizvodnih procesov, medizdelkov, polizdelkov, končnih izdelkov ter proizvodnega okolja zagotavljamo ustreznost in skladnost izdelkov s predpisanimi zahtevami.
- V primeru neskladnih izdelkov (odstopi, reklamacije) imamo vpeljene mehanizme kontrole, preverjanja in iskanja vzrokov ter uvedbe preventivnih in korektivnih ukrepov za preprečevanje pojava neskladnosti v prihodnje.

Pri upravljanju s tveganji na področju kakovosti pri vsakem elementu zagotavljanja kakovosti ocenjujemo tudi tveganja glede vzdrževanja dovoljenj za izdelavo, certifikatov dobre proizvodne prakse in ostalih sistemov vodenja v Krkinih proizvodnih enotah.

Z zunanjimi preverjanji (inšpekcije agencij, presoje partnerjev, presoje certifikacijskih organov) in notranjimi preverjanji (notranje presoje, revizija) redno in sistematično pregledujemo delovanje sistema kakovosti v vseh proizvodnih enotah skupine Krka in uvajamo potrebne izboljšave, s katerimi sistem kakovosti stalno nadgrajujemo in s tem učinkovito upravljamo s tveganji na področju kakovosti.

Tveganja investicijskih projektov

Med tveganja investicijskih projektov spadajo zlasti tveganja pri načrtovanju investicije in njene vrednosti pri nabavi opreme, izvedbi del, terminskem načrtu ter morebitnih spremembah izhodišč. Zmanjšujemo jih z vzpostavljenim sistemom izbora izvajalcev del in njihovim rednim preverjanjem. Vse faze izvedbe nadzorujemo sami. Skladnost pogodbene dokumentacije pregledujemo s pravnega in računovodskega vidika. Preverjamo upravičenost morebitnih sprememb ter njihov vpliv na stroške in terminske načrte. Redno spremljamo stroške, tako redne kot tiste, ki so nastali zaradi naknadnih sprememb na projektu.

Kadrovska tveganja

Posebno pozornost namenimo ključnim kadrom, ki so pomembni za doseganje zastavljenih ciljev skupine Krka in so tudi ciljna skupina konkurenčnih podjetij.

Izobraževanje in razvoj zaposlenih načrtujemo in redno spremljamo, hkrati pa povečujemo njihovo odgovornost na delovnih mestih ter spodbujamo prevzemanje novih zadolžitvev in razporejanje na nova delovna mesta. Skupaj z drugimi motivacijskimi ukrepi zagotavljamo njihovo pripadnost skupini in s tem zmanjšujemo možnost njihovega odhoda.

Tveganje v zvezi s pomanjkanjem strokovnih kadrov na trgu dela obvladujemo tudi s štipendiranjem. Tako si zagotavljamo bodoče sodelavce, s katerimi bomo uresničevali načrtovane strateške cilje. Zaradi pomanjkanja ustreznih kadrov na trgu dela zaposlene sistematično izobražujemo in usposabljamo za pridobitev certifikata nacionalne poklicne kvalifikacije.

Pravna tveganja

Za pravno varnost in zakonitost poslovanja v skupini Krka skrbi Pravna služba. Vključuje se v delo na vseh področjih, kjer je njeno sodelovanje potrebno, predvsem pa spremlja zakonodajo, pripravlja in pregleduje pogodbe, pripravlja interne akte, vodi in koordinira spore oziroma sodeluje pri reševanju spornih vprašanj, ki nastanejo pri poslovanju skupine.

Tveganja varstva okolja

Nekateri izredni dogodki (razlitje ali raztros nevarne snovi, požar, daljši izpadi energetske oskrbe, nekateri večje okvare strojev in naprav ipd.) imajo lahko negativne vplive na okolje. Zato je pomembno čim bolj zmanjšati tveganje za njihov nastanek. Če nastanejo, pa je treba ustrezno ukrepati. V Krki izvajamo postopek prepoznavanja izrednih dogodkov, v katerem so prepoznani in ovrednoteni možni izredni dogodki ter določene aktivnosti in ukrepi, če do teh dogodkov pride. Z uporabo sodobnih tehnologij, s tehničnimi ukrepi, preventivnimi pregledi in vzdrževanjem opreme, z izobraževanjem zaposlenih in z vajami za pravilno ukrepanje ob izrednih dogodkih zmanjšujemo verjetnost nastanka takih dogodkov ter zagotavljamo učinkovito ukrepanje.

V letu 2013 nismo zabeležili nobenega izrednega dogodka, ki bi škodljivo vplival na okolje.

Operativna tveganja in neprekinjenost poslovanja

Razpoložljivost kritičnih virov za zagotavljanje proizvodnje in prodaje ključnih izdelkov

Obstoj skupine Krka lahko ogrozijo večji izredni dogodki in katastrofe, ki bi za daljši čas prekinili proizvodnjo in prodajo naših izdelkov. Z analizo vpliva na poslovanje ocenjujemo kritičnost procesov in tveganja, ki ogrožajo njihovo delovanje. Izvajamo učinkovite ukrepe za zaščito zaposlenih, premoženja in drugih ključnih virov ter preprečevanje pojava izrednih dogodkov oziroma katastrof. Za primer izrednih dogodkov imamo pripravljene načrte in ukrepe za reševanje in zmanjšanje neposredne škode ter načrte za delovanje v izrednih razmerah do vrnitve v normalno poslovanje.

Tveganja oskrbe z izdelki

Nenehno spremljamo nabavni trg, dobavitelje in cene repromaterialov. Stalen dostop do materialov, potrebnih za proizvodnjo končnih izdelkov, si zagotavljamo predvsem z načrtovanjem zalog in z varnostnimi zalogami. Na osnovi izdelanih meril ocenjujemo in izbiramo dobavitelje ter jih redno preverjamo. Pri izbiri pogodbenih partnerjev, pri katerih prav tako izvajamo nabavne presoje in redne kontrole, je ob zagotovljenih pogojih kakovosti glavno vodilo cenovna konkurenčnost in zanesljivost dobav. Za ključne repromateriale imamo zagotovljena najmanj dva dobavitelja.

Načrtovanje zalog repromaterialov temelji na prodajnih napovedih. Stanje zalog redno pregledujemo, za strateško pomembne repromateriale pa imamo vzpostavljene varnostne zaloge.

Pri skladiščenju vstopnih materialov, polizdelkov in končnih izdelkov upoštevamo dobro skladiščno in proizvodno prakso. Za primer večjih katastrof nam sistem skladiščenja repromaterialov in končnih izdelkov omogoča skladiščenje v več različnih dislociranih skladiščih.

Pri proizvodnji sledimo dobri proizvodni praksi in zagotavljamo ustrezno proizvodno okolje. Z rednim in preventivnim vzdrževanjem zagotavljamo zanesljivo in kakovostno delovanje proizvodne opreme. Načrtujemo optimalno izkoriščenost

proizvodnih zmogljivosti in merimo učinkovitost proizvodnje. Na osnovi tega uvajamo ukrepe za nenehno izboljševanje procesov. Z nabavo opreme in novimi investicijami sledimo zahtevam prodaje, povečujemo proizvodne zmogljivosti in za primere večjih katastrof zagotavljamo proizvodnjo ključnih izdelkov v več obratih.

Pravočasno dobavo končnih izdelkov zagotavljamo z obvladovanjem vseh faz oskrbe z izdelki. Redno preverjamo razpoložljivost končnih izdelkov in načrtovane datume odpreme.

Tveganja tehnične oskrbe

Med tveganja tehnične oskrbe uvrščamo tveganja s področja oskrbe z mediji, zanesljivosti delovanja in razpoložljivosti tehničnih sistemov in tveganja s področja meroslovja.

Za nemoteno napajanje z električno energijo imamo rezervni dovod, za kritične procese pa še oskrbo z dizelskim električnim generatorjem. Dogajanja na trgu električne energije stalno spremljamo in izvajamo delne nakupe. Za pripravo toplotne energije uporabljamo zemeljski plin, kot nadomestno gorivo pa ekstra lahko kurilno olje z rezervnimi zalogami.

Oskrbo s pitno vodo nam zagotavlja javno podjetje, po potrebi iz dveh dovodov oziroma dveh črpališč.

Tveganje neustreznosti proizvodnje in distribucije energetske in procesne medije (električne energije, pare, ogrevne vode, komprimiranega zraka, hlajene vode, rečne vode, farmacevtskih in procesnih vod) zmanjšujemo z nadomestno kritično opremo, načrtovanjem robustnih sistemov, računalniškim nadzorom, kontrolo kakovosti procesnih medijev, rednim preventivnim vzdrževanjem in testiranjem sistemov ter zalogo kritičnih rezervnih delov. Zaposlene redno izobražujemo ter preverjamo njihovo znanje in usposobljenost.

Klimatske sisteme ustrezno preventivno in načrtno vzdržujemo. Za primere okvar imamo organizirano in usposobljeno lastno vzdrževalno službo, ki uporablja centralni nadzorni sistem za hitro alarmiranje in ugotavljanje okvar ter skrbi za ustrezno zalogo rezervnih delov. Nekritična oprema je razpršena, tako da posamezen izpad nima ključnega vpliva na proizvodne zmogljivosti, kritična oprema pa je podvojena. Vsi sistemi in energetski mediji za klimatizacijo sistemskih prostorov informacijske tehnologije so podvojeni, tehnično varovani in redno testirani na vse možne izpade.

Tveganje zanesljivosti delovanja in razpoložljivosti tehničnih sistemov zmanjšujemo s stalnim nadzorom delovanja, preventivnimi pregledi, servisi, izboljšavami opreme in uvajanjem sodobnih vzdrževalnih pristopov. Odpravljanje okvar in zastojev izvajamo v skladu z načrtovanimi postopki in navodili. Za hitro in učinkovito odpravljanje zastojev imamo usposobljene lastne ekipe vzdrževalcev ter vzpostavljeno zalogo rezervnih delov, ki jo redno pregledujemo in obnavljamo. Zaposlene, ki nadzirajo in vzdržujejo tehnične sisteme, redno izobražujemo, njihovo znanje in strokovnost pa preverjamo.

Zanesljivost delovanja in razpoložljivost tehničnih sistemov zagotavljamo tako z lastnimi zmogljivostmi kot tudi z zunanjimi pogodbenimi partnerji.

Izvajamo redne meritve in kalibracije ter vzdrževanje meril za maso.

Tveganja informacijske tehnologije

Tveganja na področju informacijske varnosti obvladujemo v sklopu certificiranega sistema vodenja varovanja informacij po standardu ISO 27001. Kritičnost informacijskih virov v Krki določamo v skladu z izdelano metodologijo, ki izhaja iz ocene kritičnosti procesov in stopnje kritičnosti informacijskega vira. Glavni informacijski viri so posamezne informacijske storitve in aplikacije. Stopnjo njihove kritičnosti povzemajo vsi infrastrukturni elementi, od katerih je informacijska storitev ali aplikacija odvisna. Kot metodo prepoznavanja nevarnosti uporabljamo tudi neodvisne varnostne preglede informacijske infrastrukture.

Za vse kritične informacijske vire imamo prepoznane grožnje in tveganja, uprava družbe pa je potrdila sprejemljiva tveganja in potrebne ukrepe za odpravo nesprejemljivih tveganj. Za primere večjih katastrof na ločenih lokacijah zagotavljamo podvojene računalniške zmogljivosti v rezervnem sistemskem prostoru (t. i. Disaster Recovery Center) in dnevno varnostno shranjevanje vseh podatkov na primerno oddaljeni lokaciji.

V zadnjih dveh letih smo za zmanjšanje tveganj na tem področju sodobna orodja, kot so sistem za odkrivanje in preprečevanje neželenega prometa (IDS/IPS), sistem za centralno zbiranje in upravljanje varnostnih dogodkov (SIEM), sistem za odkrivanje in upravljanje z ranljivostmi (Vulnerability management) in druge.

Posebno pozornost namenjamo tudi varovanju osebnih podatkov, ki jih moramo kot mednarodna skupina obvladovati v skladu z zakonodajami vseh držav, v katerih imamo odvisne družbe in predstavništva.

Tveganja, povezana z zaposlenimi

Na področju varnosti in zdravja pri delu z lastno metodologijo ocenjujemo verjetnost nastanka določenega nezgodnega dogodka in njegovih posledic ter verjetnost nastanka zdravstvenih okvar na posameznem delovnem mestu. Tveganja ocenjujemo periodično in jih s primernimi varstvenimi ukrepi ohranjamo na sprejemljivi ravni. Poleg ocenjevanja tveganja na delovnih mestih ocenjujemo tudi tveganja, ki izhajajo iz posameznih tehnoloških postopkov.

V vseh procesih prepoznavamo ključne in perspektivne strokovne kadre, kar nam omogoča, da lahko na ključnih delovnih mestih zagotavljamo njihovo zamenljivost. Način izobraževanja in zasedanja delovnih mest v oskrbi z izdelki in prodaji omogoča hitro izmenjavanje kadra na sorodnih delovnih mestih v primerih, ko v določeni organizacijski enoti pride do pomanjkanja kadra zaradi velike odsotnosti ali povečanega obsega dela.

Varovanje premoženja

Ogroženost posameznih objektov in premoženja v njih redno in sistematično ocenjujemo. Na osnovi ocene je pripravljen načrt varovanja, v katerem so predpisani tehnični ukrepi za varovanje in način izvajanja aktivnosti s področja varovanja, katerih cilj je preprečiti nastanek izrednih dogodkov oziroma ob njihovem nastanku pravilno ukrepati.

Finančna tveganja

Tveganje sprememb deviznih tečajev

Zaradi razvejanega mednarodnega poslovanja je skupina Krka izpostavljena tveganju sprememb deviznih tečajev ruskega rublja, romunskega leja, poljskega zlot, hrvaške kune, srbskega dinarja, švedske krone, češke krone, madžarskega forinta, ukrajinske grivne in ameriškega dolarja.

V navedenih valutah izkazuje skupina Krka v izkazu finančnega položaja presežek sredstev nad obveznostmi, kar obravnavamo kot dolgo devizno pozicijo. Ključne računovodske kategorije, ki tvorijo devizno pozicijo, so terjatve do končnih kupcev in obveznosti do dobaviteljev.

Gibanje ključnih tečajev v prvem četrtletju je bilo za skupino Krka ugodno, zato smo ustvarili skupne pozitivne tečajne razlike. Zaradi negotovosti, povezane z ublažitvijo ekspanzivne monetarne politike ameriške centralne banke, se je v drugem četrtletju začelo izrazito negativno gibanje valut trgov v razvoju. V drugem četrtletju je poljski zlot v primerjavi z evrom padel za 3,6 %, medtem ko je ruski rubelj izgubil kar 7,2 % vrednosti. Padec vrednosti navedenih valut je povzročil velike negativne tečajne razlike skupine Krka ob polletju.

Negativne tečajne razlike ob koncu leta so skoraj v celoti posledica 11-odstotnega padca vrednosti ruskega rublja.

Poljski zlot se je v primerjavi z evrom v drugem polletju znova okreplil in nevtraliziral velik del negativnih tečajnih razlik iz prvega polletja, medtem ko se je padanje vrednosti ruskega rublja nadaljevalo tudi v drugi polovici leta. Pritisk globalnih dejavnikov na vrednost rublja se je zmanjšal, so pa na vrednost rublja negativno delovali notranji makroekonomski indikatorji, med njimi predvsem postopno upočasnjevanje gospodarske rasti in počasno zniževanje inflacije. Ruski rubelj je v primerjavi z evrom od začetka do konca leta izgubil 11 % vrednosti.

Prispevek ostalih valut k skupnim tečajnim razlikam skupine Krka je razmeroma majhen.

V letu 2013 deviznih pozicij nismo zavarovali.

Več informacij o izpostavljenosti tveganju sprememb deviznih tečajev najdete v računovodskih pojasnilih v poglavju Finančni inštrumenti.

Vrednosti in variabilnost ključnih deviznih tečajev

	31. 12. 2012	31. 12. 2013	Najnižja vrednost	Najvišja vrednost	Povprečna vrednost	Standardni odklon	Koeficient variabilnosti (v %)
RUB	40,33	45,32	39,57	45,32	42,33	1,77	4,2
HRK	7,56	7,63	7,44	7,65	7,58	0,05	0,6
RON	4,44	4,47	4,30	4,55	4,42	0,05	1,1
PLN	4,07	4,15	4,07	4,35	4,20	0,05	1,3
CZK	25,15	27,43	25,22	27,73	25,98	0,60	2,3
HUF	292,30	297,04	285,85	307,25	296,89	3,87	1,3
UAH	10,64	11,20	10,38	11,47	10,83	0,25	2,3
RSD	113,39	114,14	110,33	115,17	113,08	1,42	1,3
USD	1,32	1,38	1,28	1,38	1,33	0,03	2,0

Tveganje sprememb obrestnih mer

Skupina Krka je v letu 2013 odplačala vsa dolgoročna posojila. Spremembe referenčnih obrestnih mer nimajo več vpliva na skupne stroške financiranja skupine.

Vrednosti in variabilnost 6-mesečnega EURIBOR-ja

	31. 12. 2012	31. 12. 2013	Najnižja vrednost	Najvišja vrednost	Povprečna vrednost	Standardni odklon	Koeficient variabilnosti (v %)
6-mesečni EURIBOR	0,32 %	0,39 %	0,29 %	0,39 %	0,34 %	0,0002	6,1

Kreditno tveganje

Proces kreditne kontrole obsega bonitetno ocenjevanje kupcev, ki jim obvladujoča in odvisne družbe na leto prodajo izdelke v vrednosti 100.000 EUR in več, ter redno dinamično spremljanje plačilne discipline kupcev. V sistem kreditne kontrole je vključenih več kot 400 kupcev skupine Krka.

V letu 2013 so bili v skladu s širitvijo prodajne mreže v sistem kreditne kontrole vključeni novi kupci odvisnih podjetij v Italiji, Španiji in Franciji.

Raven skupnih terjatev se je konec leta 2013 glede na začetek leta zvišala. Ključna razloga za rast vrednosti terjatev do kupcev sta bila rast in časovna dinamika prodaje. V zadnjem četrtletju je skupina Krka ustvarila veliko rast prodaje. Znesek zapadlih terjatev je ob koncu leta ostal v normalnih, za Krko sprejemljivih okvirih.

Ob koncu leta je bilo pri kreditni zavarovalnici zavarovanih 50 % terjatev do kupcev. Del terjatev imamo zavarovanih tudi z bančnimi garancijami in akreditivi.

Polovica terjatev do kupcev je zavarovana pri kreditni zavarovalnici.

Ocenjujemo, da je kakovost terjatev do kupcev z vidika starostne strukture terjatev in ocenjenega tveganja kupcev v povprečju ostala nespremenjena. To potrjujejo tako rezultati rednih bonitetnih ocen kupcev kot nespremenjen delež terjatev, zavarovanih s prvovrstnimi inštrumenti.

Odpisi terjatev do kupcev niso vplivali na rezultat skupine Krka v letu 2013.

Več informacij o izpostavljenosti kreditnemu tveganju najdete v računovodskih pojasnilih v poglavju Finančni inštrumenti.

Likvidnostno tveganje

Stabilno poslovanje brez večjih odklonov in nihanj, financiranje naložb z lastnimi sredstvi, organska rast ter močan denarni tok, ki ga ustvarjamo z rednim poslovanjem, so zagotavljali, da je bilo likvidnostno tveganje skupine Krke v letu 2013 majhno. Skupina konec leta 2013 ni imela najetih posojil.

V letu 2013 je bilo likvidnostno tveganje skupine Krka majhno.

V letu 2012 smo kot odgovor na vse večje globalno tveganje pri elektronskem plačilnem prometu uvedli številne varovalne ukrepe v obvladujoči družbi, v letu 2013 pa smo podobne mehanizme uvedli tudi v odvisnih podjetjih in predstavništvih v tujini.

Pretehtali smo tveganost poslovnih bank ter njihovih aktivnih in pasivnih obrestnih mer in na podlagi ugotovitev v letu 2013 reorganizirali sodelovanje z izbranimi bankami. Vse večja konkurenca med ponudniki bančnih storitev nam je v letu 2013 omogočila tudi znatno zmanjšanje stroškov plačilnega prometa in dokumentarnega poslovanja z bankami.

Enako kot večino poslovnih funkcij tudi likvidnostno tveganje skupine Krka centralizirano obvladuje matična družba. Skrbi tudi za učinkovito upravljanje z denarnimi sredstvi na računih odvisnih podjetij in predstavništev, z njimi načrtuje njihove potrebe po denarnih sredstvih in jim zagotavlja finančne vire.

Krka že več let beleži stabilne in dobre kazalnike likvidnosti, med dobavitelji pa je znana kot partnerica z dosledno plačilno disciplino.

Likvidnostni kazalniki za skupino Krka

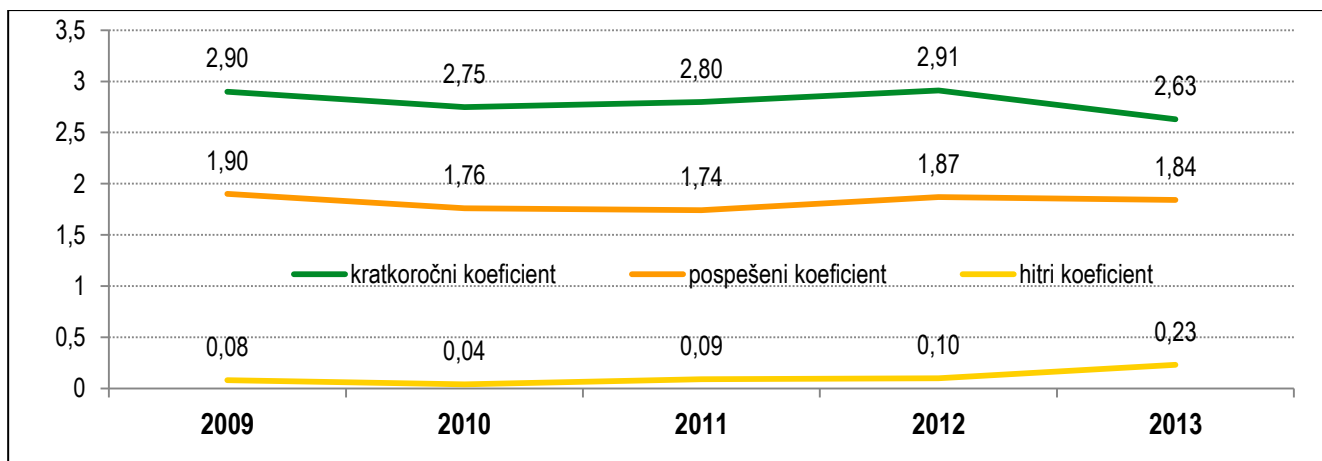
Likvidnostni kazalniki	2013	2012	2011	2010	2009	5-letno povprečje
kratkoročni koeficient	2,63	2,91	2,8	2,75	2,9	2,80
pospešeni koeficient	1,84	1,87	1,74	1,76	1,9	1,82
hitri koeficient	0,23	0,1	0,09	0,04	0,08	0,11
prihodki od prodaje/povprečne terjatve	2,74	2,83	2,71	2,77	3,35	2,88

kratkoročni koeficient = kratkoročna sredstva/kratkoročne obveznosti

pospešeni koeficient = (kratkoročna sredstva - zaloge)/kratkoročne obveznosti

hitri koeficient = (finančne naložbe + denar in denarni ustrezniki)/kratkoročne obveznosti

Gibanje likvidnostnih kazalnikov za skupino Krka

Zavarovanje premoženja, odgovornosti in obratovalnega zastoja

Krka ima izdelan zavarovalni program, ki zagotavlja optimalno finančno in pravno zaščito premoženja, obratovalnega zastoja in odgovornosti. Pri sklepanju zavarovanj upoštevamo preteklo škodno dogajanje in prilagajamo obseg zavarovanj in širino zavarovalnega kritja trendom rasti prodaje in opredmetenega premoženja. Povečanje finančne moči skupine zmanjšuje potrebo po nekaterih zavarovalnih kritjih, hkrati pa rast premoženja in prodaje ter širitev prodaje na nove trge odpirajo nove zahteve glede zavarovanja. Vsaka sprememba zavarovalnega kritja, ukinitve zavarovanja ali povečevanje

lastne soudeležbe pri škodi zahtevajo celovito presojo učinkov na procese in stroške, zato pri tem sodelujejo zaposleni z različnih področij in iz različnih služb.

Vsaka lokacija (požarni kompleks), kjer je premoženje skupine, je posebej ovrednotena z vidika izpostavljenosti posamezni nevarnosti in omejitvam nevarnosti s protipožarnimi ukrepi ter z vidika največje verjetne materialne škode in obratovalnega zastoja. Mednarodne pozavarovalnice na podlagi ocene izpostavljenosti ugotavljajo, da uspešno izvajamo zavarovalne programe, upoštevamo priporočila in vzdržujemo visoke standarde v preventivi, kar nam zagotavlja dolgoročno stabilno oskrbo z izdelki ter optimalno finančno zaščito.

Krka je analizirala avtomobilska zavarovanja v skupini za preteklo leto in na podlagi večletne statistike gibanja zavarovalnih premij in škod sprejela ukrepe za nadaljnjo racionalizacijo, povečanje gospodarnosti in razpoložljivosti vozil. Zlasti je pomembno, da se starejša vozila izločajo iz kasko zavarovanja in da se zaradi ekonomije obsega izkoriščajo popusti. Ukrepi so pomembno prispevali k znižanju zavarovalnih premij.

Zavarovalni program ima pomembno vlogo pri obvladovanju nevarnosti in odgovornosti pri načrtovanju in izvedbi novih investicij in projektov v Sloveniji in v tujini. V tem obdobju smo z zavarovanjem zagotavljali obvladovanje nevarnosti in odgovornosti pri investicijskih projektih Krka-Rus 2 in Sinteza 1 v Krškem, začinjamo pa aktivnosti za zavarovanje pri montaži opreme v novi tovarni Notol 2.

Skrbimo tudi za zavarovanje zaposlenih. V okviru kolektivnega nezgodnega zavarovanja za zaposlene v Krki in v Farmi GRS je dogovorjeno povečanje in poenotenje zavarovalnih vsot ter razširitev ponudbe nezgodnih zavarovanj. Kljub povečanju zavarovalnih vsot so se zavarovalne premije znižale oziroma so se znižale manj kot so se povečale zavarovalne vsote.

Delničarji in trgovanje z delnico

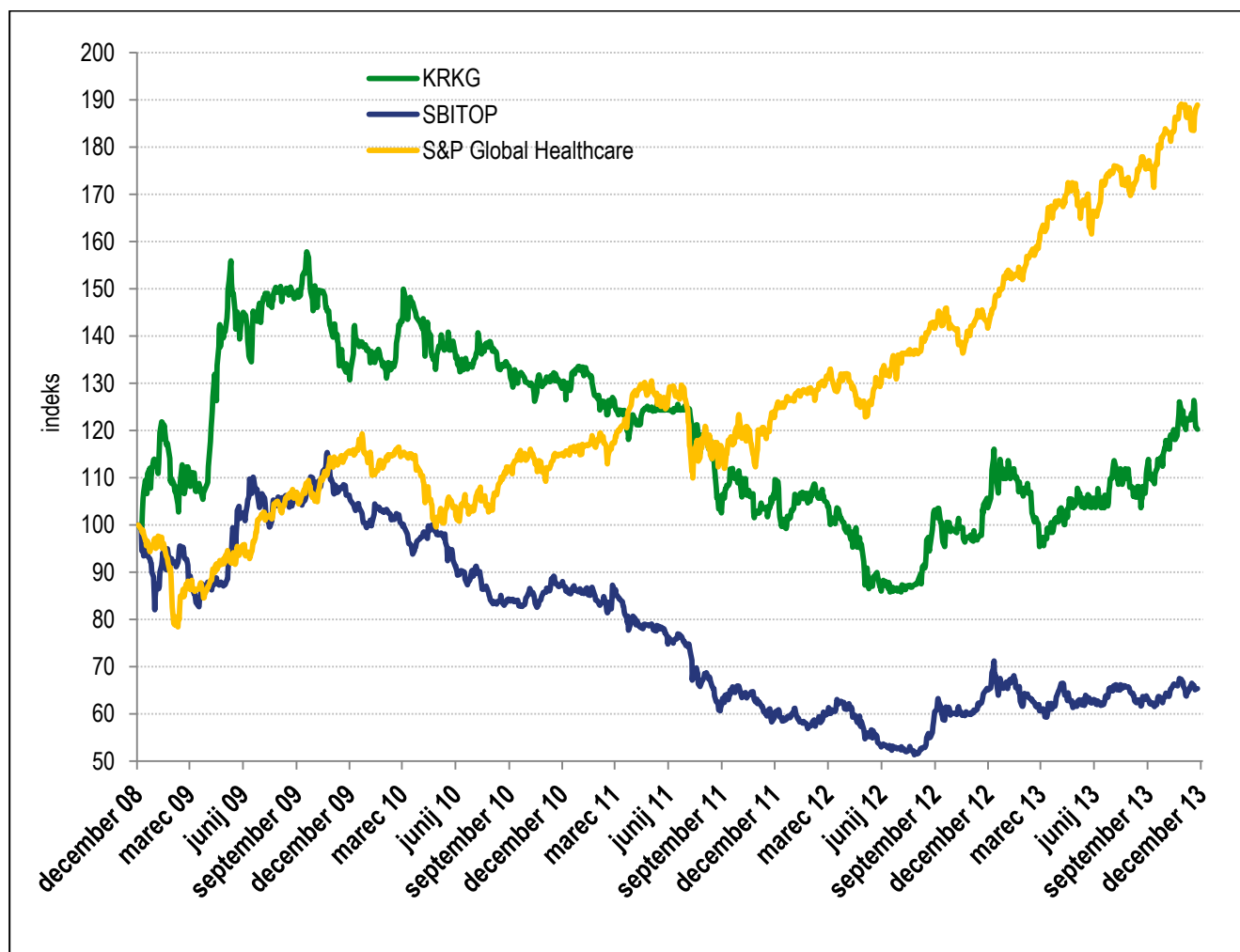
Donosnost naložb v delnice

Tečaj Krkine delnice

v EUR	2013	2012	2011	2010	2009
Najvišji v letu	61,00	52,70	64,48	72,69	76,17
Najnižji v letu	46,05	41,40	49,00	60,94	47,78
31. december	60,00	50,00	52,90	62,95	64,04
Letna rast (v %)	20	-5	-16	-2	33

V letu 2013 se je tečaj Krkine delnice zvišal za 20 %. V istem obdobju se je vrednost blue-chip indeksa Ljubljanske borze (SBITOP) povečala za 3 %.

Gibanje tečaja Krkine delnice v primerjavi z izbranimi delniškimi indeksi (začetek leta 2009 = 100)

Rast vrednosti Krkine delnice je v zadnjih petih letih bistveno presegla rast indeksa SBITOP, ni pa sledila rasti vrednosti globalnega panožnega indeksa S & P Global Healthcare, ki je bila v enakem obdobju višja od rasti vrednosti Krkine delnice.

Politika dividend

O predlogu višine dividend odloči redna skupščina delničarjev, dividende pa se začnejo izplačevati 60 dni po zasedanju skupščine. V letu 2013 smo v obliki dividend izplačali 33 % dobička, ustvarjenega v letu 2012, rast bruto dividende na delnico pa je znašala več kot 7 %.

Konec leta 2013 smo sprejeli Strategijo razvoja skupine Krka za obdobje 2014–2018, ki vsebuje tudi spremenjeno dividendno politiko. V omenjenem obdobju bomo za dividende namenili do 50 % konsolidiranega dobička večinskih lastnikov, ustvarjenega v predhodnem letu, pri čemer bomo pri določitvi deleža čistega dobička za izplačilo dividend v posameznem letu upoštevali tudi finančne potrebe za naložbe in večje prevzeme.

	2013	2012	2011	2010	2009
Dobiček na delnico ¹ (v EUR)	5,24	4,80	4,85	5,06	5,14
Bruto dividenda na delnico ² (v EUR)	1,61	1,50	1,40	1,10	1,05
Stopnja izplačila dividend ³ (v %)	33,5	31	28	21	23
Dividendna donosnost ⁴ (v %)	2,7	3,0	2,6	1,7	1,6

¹ dobiček večinskih lastnikov skupine Krka/povprečno število izdanih delnic v obdobju brez lastnih delnic

² izplačilo dividend za predhodno obdobje/povprečno število izdanih delnic v obdobju

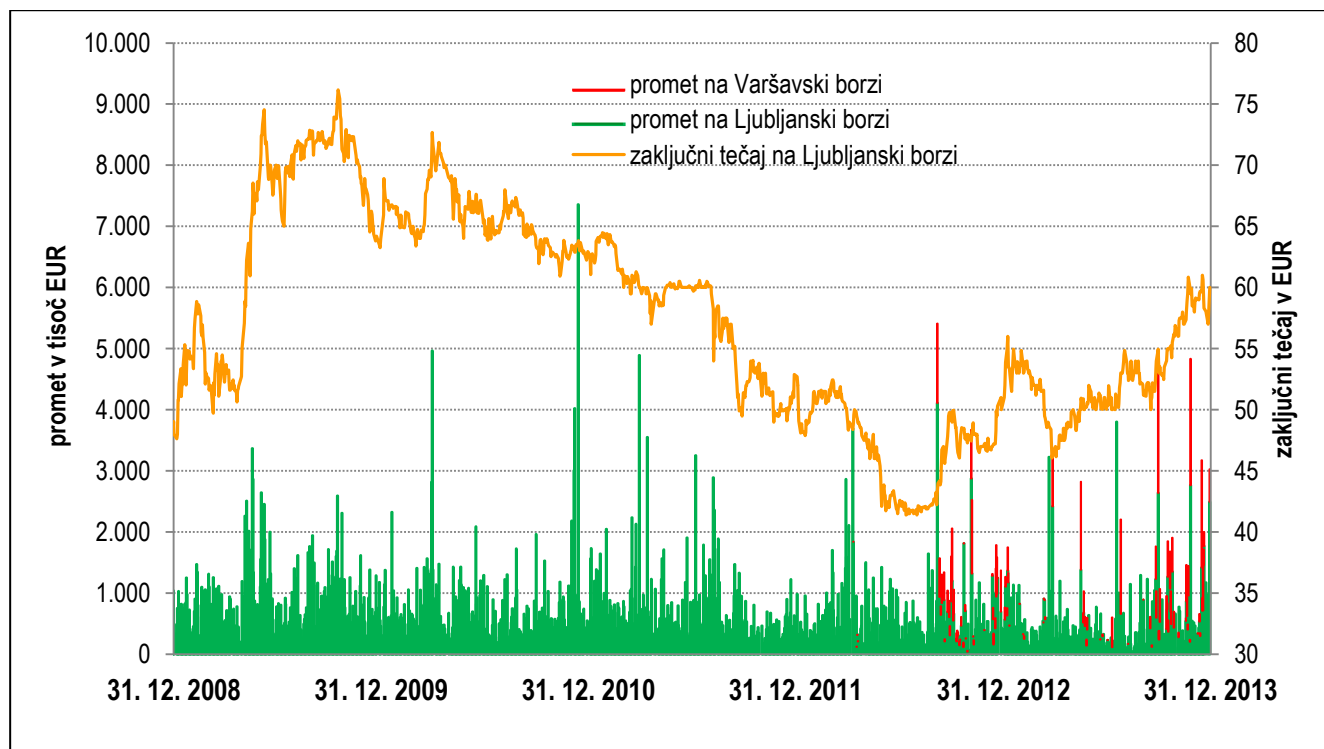
³ bruto dividenda na delnico/čisti dobiček na delnico predhodnega leta

⁴ bruto dividenda na delnico/tečaj delnice 31. decembra posameznega leta

Trgovanje z delnicami in lastništvo

Krkinge delnice so uvrščene v prvo kotacijo Ljubljanske borze. Hkrati se z njimi trguje tudi na Varšavski borzi. Vse Krkinge delnice, s katerimi se trguje na Ljubljanski oziroma na Varšavski borzi, so istega razreda – navadne in prosto prenosljive. Vsaka delnica, razen lastnih, prinaša pri glasovanju na skupščini delničarjev en glas. S Krkingo delnico se prosto trguje prek borznoposredniških hiš in bank, ki so članice Ljubljanske oziroma Varšavske borze.

Trgovanje s Krkingo delnico v obdobju 2008–2013

Vir: Ljubljanska in Varšavska borza

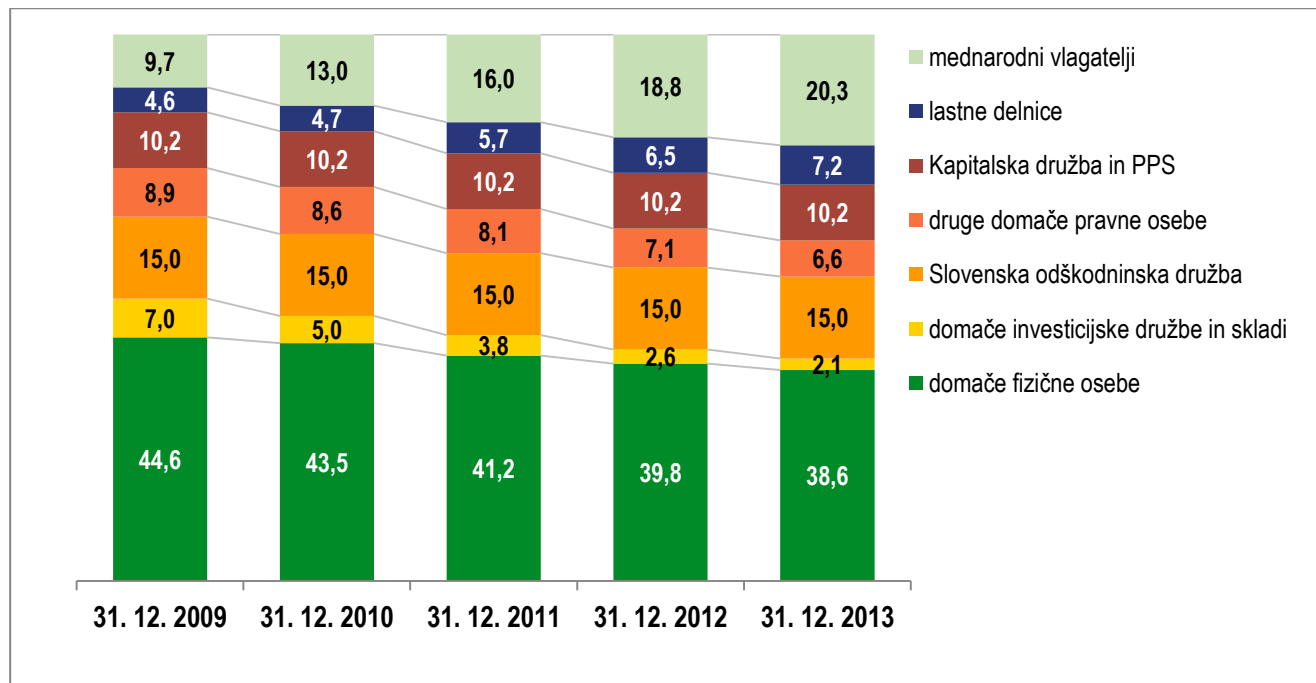
V letu 2013 je povprečni promet s Krkino delnico na Ljubljanski borzi znašal 0,5 milijona EUR na dan. Krkina delnica tako ostaja najprometnejši vrednostni papir na Ljubljanski borzi. Od aprila 2012 Krkine delnice vzporedno kotirajo tudi na Varšavski borzi. Obseg trgovanja na Varšavski borzi se je v drugi polovici leta povečal, vendar pa je bil v povprečju manjši kot na Ljubljanski borzi.

Deset največjih delničarjev 31. decembra 2013

	Delničar	Število delnic	Delež v št. skupno izdanih delnic (v %)
1	SLOVENSKA ODŠKODNINSKA DRUŽBA, D. D.	5.312.070	14,99
2	KAPITALSKA DRUŽBA, D. D.	3.493.030	9,86
3	SOCIETE GENERALE-SPLITSKA BANKA D. D.	1.244.746	3,51
4	HYPO ALPE-ADRIA-BANK D. D.	1.031.686	2,91
5	NEW WORLD FUND INC.	755.000	2,13
6	KDPW	539.721	1,52
7	LUKA KOPER, D. D.	433.970	1,23
8	ZAVAROVALNICA TRIGLAV, D. D.	388.300	1,10
9	AMERICAN FUNDS INSURANCE SERIES – NEW WORLD	353.049	1,00
10	UNICREDIT BANK HUNGARY ZRT	318.203	0,90
		13.869.775	39,15

Konec leta 2013 je imela Krka 64.136 delničarjev, kar je 6 % manj kot konec leta 2012. Svoj lastniški delež so najbolj povečali mednarodni vlagatelji, in sicer na dobrih 20 % vseh izdanih delnic. Lastniški delež slovenskih državnih finančnih družb – Slovenske odškodninske družbe ter Kapitalske družbe s Prvim pokojninskim skladom (PPS) – je ostal nespremenjen. V letu 2013 so svoj lastniški delež zmanjšale ostale skupine slovenskih delničarjev, in sicer investicijske družbe in skladi ter druge pravne in fizične osebe.

Sestava delničarjev (deleži v %)

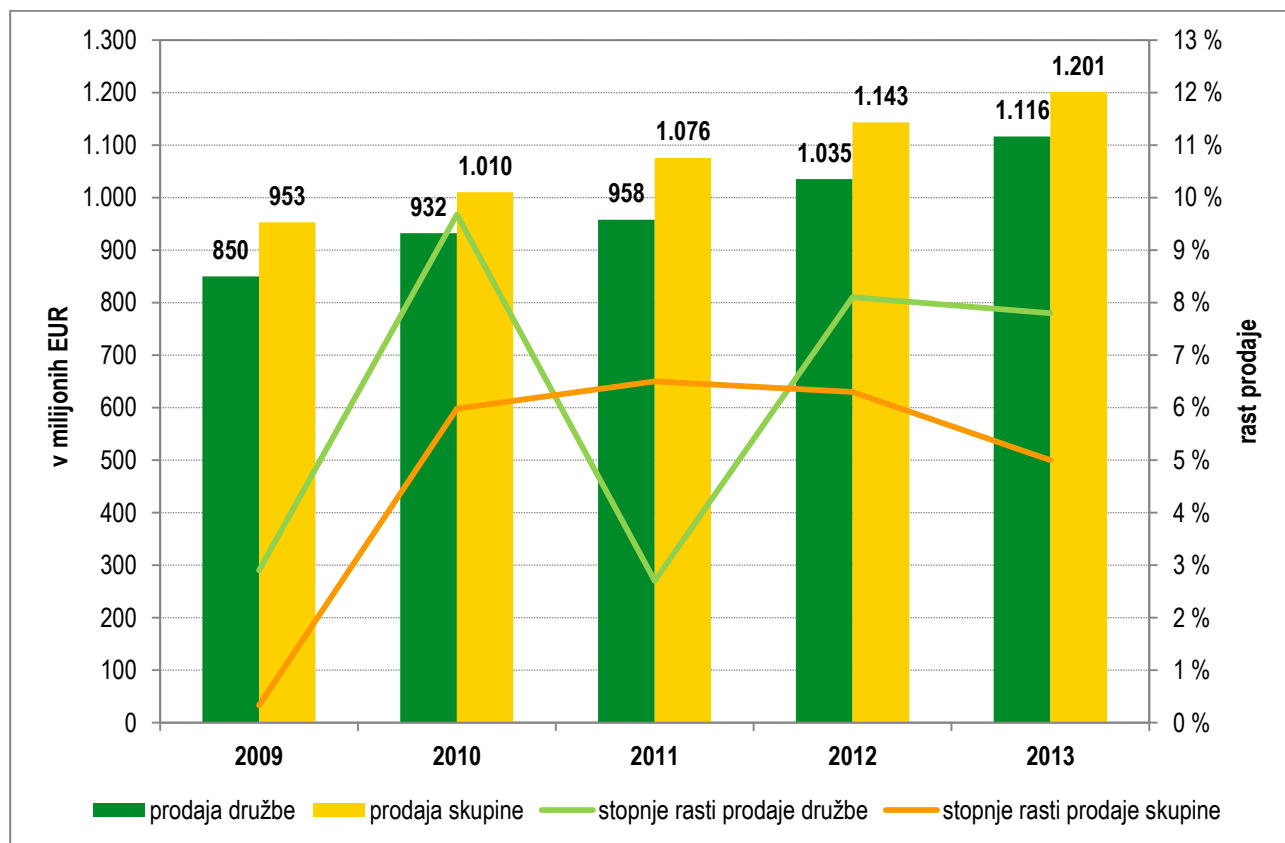

Analiza uspešnosti poslovanja

Analiza uspešnosti poslovanja vsebuje vrednostne podatke za skupino Krka in družbo Krka, komentar pa je v glavnem vezan na poslovanje skupine Krka.

Prodaja

Prodaja in stopnje rasti prodaje skupine Krka in družbe Krka

Tudi v letu 2013 smo zabeležili rast prodaje. Skupina Krka je prodala za 1.200,8 milijona EUR izdelkov in storitev, kar je 57,5 milijona EUR oziroma 5 % več kot v letu 2012.

V zadnjem petletnem obdobju je povprečna letna stopnja rasti prodaje znašala 4,8 %.

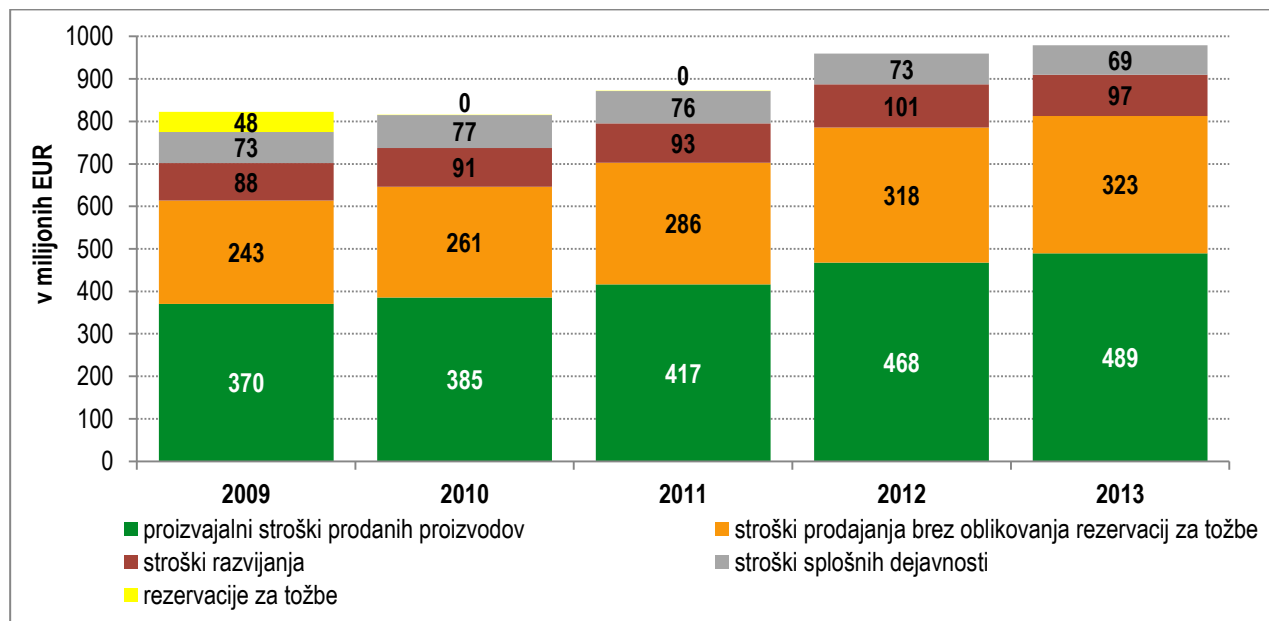
Podrobnejši pregled prodajnih rezultatov po posameznih trgih in skupinah izdelkov navajamo v poglavju Trženje in prodaja.

Poslovni odhodki

Poslovni odhodki skupine Krka, ki so znašali 979,1 milijona EUR, so bili za 19,6 milijona EUR oziroma za 2 % večji kot v letu 2012.

Med poslovnimi odhodki skupine Krka so proizvodni stroški prodanih proizvodov znašali 489,3 milijona EUR, stroški prodajanja 323,4 milijona EUR, stroški razvijanja 97,2 milijona EUR, stroški splošnih dejavnosti pa 69,2 milijona EUR. Delež poslovnih odhodkov v prodaji se je v zadnjih petih letih gibal med 81 % v letu 2010 do 86 % v letu 2009, ko so na višino deleža vplivale tudi novo oblikovane rezervacije. V letu 2013 je znašal 82 %.

Stroški skupine Krka po funkcijah

Največji delež v strukturi poslovnih odhodkov predstavljajo proizvodni stroški prodanih proizvodov, ki so se glede na leto 2012 povečali za 5 %. Njihov delež v prodaji je znašal 41 %. Na višino proizvodnih stroškov prodanih proizvodov vpliva tudi sprememba stanja zalog končnih izdelkov in nedokončane proizvodnje. Stroški prodajanja so v letu 2013 znašali 27 % prodaje in so bili glede na leto prej 2 % večji. Povečanje stroškov prodajanja je predvsem posledica stalne širitve trženjsko-prodajne mreže. Stroški razvijanja so znašali 8 % in so bili glede na leto 2012 manjši za 4 %. Stroški splošnih dejavnosti pa so znašali 6 % vrednosti prodaje in so bili glede na leto 2012 manjši za 5 %.

Prihodki in odhodki financiranja

v tisoč EUR	Skupina Krka					Družba Krka				
	2013	2012	2011	2010	2009	2013	2012	2011	2010	2009
finančni prihodki	2.114	5.418	493	7.150	885	5.316	22.431	14.046	10.637	12.160
finančni odhodki	-28.361	-7.227	-12.079	-3.912	-10.206	-28.967	-7.690	-11.822	-3.637	-9.241
Neto finančni izid	-26.247	-1.809	-11.586	3.238	-9.321	-23.651	14.741	2.224	7.000	2.919

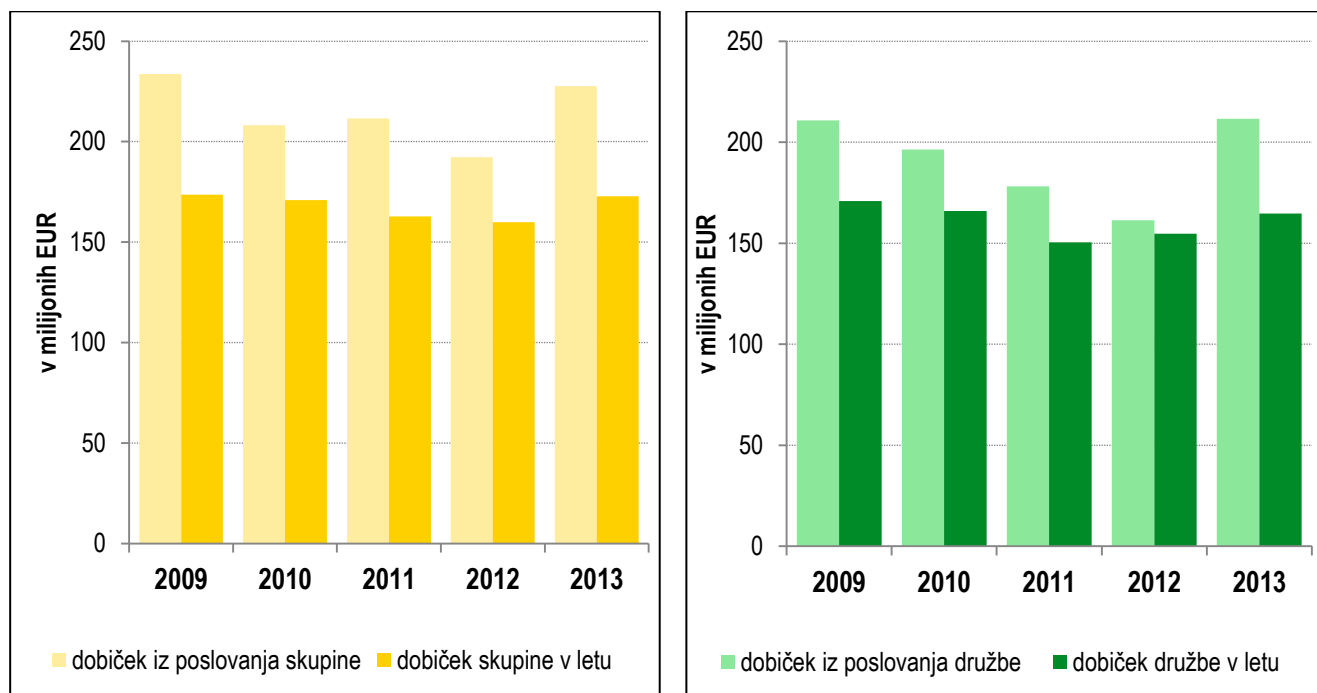
Neto finančni izid skupine Krka se je v letu 2013 glede na leto 2012 poslabšal. Razlog so bile neto negativne tečajne razlike, ki so v letu 2013 znašale 27,6 milijona EUR. V letu 2012 je skupina Krka zabeležila neto pozitivne tečajne razlike v vrednosti 4,1 milijona EUR.

Med finančnimi prihodki predstavljajo prihodki od obresti 1,5 milijona EUR, drugi finančni prihodki 0,5 milijona EUR, sprememba poštene vrednosti finančnih naložb skozi poslovni izid pa 0,1 milijona EUR.

Med finančnimi odhodki predstavljajo odhodki za obresti za najeta nekratkoročna in kratkoročna posojila 0,5 milijona EUR, drugi finančni odhodki pa 0,2 milijona EUR.

Poslovni izidi

Dobiček iz poslovanja in dobiček v letu

Dobiček iz poslovanja skupine Krka v višini 227,6 milijona EUR je bil 35,3 milijona EUR oziroma 18 % večji kot v letu 2012. Dobiček iz poslovanja, povečan za amortizacijo (EBITDA), v višini 321,7 milijona EUR se je povečal za 39,5 milijona EUR oziroma za 14 %.

Dobiček pred obdavčitvijo se je v letu 2013 povečal za 10,8 milijona EUR oziroma za 6 % in je znašal 201,3 milijona EUR. Efektivna davčna stopnja skupine Krka je znašala 14,2 % in je bila v primerjavi z letom prej nižja za 1,9 odstotne točke.

Dobiček skupine Krka v letu 2013 je znašal 172,8 milijona EUR in je bil glede na leto prej večji za 12,9 milijona EUR oziroma za 8 %.

Sredstva

v tisoč EUR	Skupina Krka					Družba Krka				
	2013	Delež v %	2012	Delež v %	Indeks 13/12	2013	Delež v %	2012	Delež v %	Indeks 13/12
Nekratkoročna sredstva	973.954	55,3	926.000	56,9	105	945.947	55,6	863.442	55,1	110
nepremičnine, naprave in oprema	823.704	46,8	772.291	47,5	107	563.978	33,2	519.219	33,1	109
neopredmetena sredstva	115.744	6,6	118.507	7,3	98	28.303	1,7	29.908	1,9	95
finančne naložbe in dana posojila	11.076	0,6	10.487	0,6	106	338.372	19,9	297.183	19,0	114
ostalo	23.430	1,3	24.715	1,5	95	15.294	0,8	17.132	1,1	89
Kratkoročna sredstva	785.930	44,7	700.748	43,1	112	755.288	44,4	702.843	44,9	107
zaloge	235.820	13,4	250.751	15,4	94	190.968	11,2	190.555	12,2	100
terjatve	461.828	26,2	415.233	25,6	111	441.619	26,0	432.935	27,6	102
ostalo	88.282	5,1	34.764	2,1	254	122.701	7,2	79.353	5,1	155
Skupaj sredstva	1.759.884	100,0	1.626.748	100,0	108	1.701.235	100,0	1.566.285	100,0	109

Konec leta 2013 so sredstva skupine Krka znašala 1.759,9 milijona EUR in so se glede na konec leta 2012 povečala za 133,1 milijona EUR oziroma za 8 %. K rasti sredstev je med nekratkoročnimi sredstvi prispevalo predvsem povečanje vrednosti nepremičnin, naprav in opreme v višini 51,4 milijona EUR oziroma 7 %.

Nekratkoročna sredstva v skupni vrednosti 974,0 milijonov EUR so se glede na leto 2012 povečala za 5 %. Med nekratkoročnimi sredstvi predstavljajo najpomembnejšo postavko, vredno 823,7 milijona EUR, nepremičnine, naprave in oprema, ki znašajo 47 % vseh sredstev skupine Krka. Neopredmetena sredstva imajo v celotnih sredstvih 7-odstotni delež.

Kratkoročna sredstva so znašala 785,9 milijona EUR in so se povečala za 12 %. Največ je bilo terjatev, ki so znašale 461,8 milijona EUR in so se povečale za 11 %, zaloge pa so znašale 235,8 milijona EUR, kar je 6 % manj kot konec leta 2012. Med drugimi kratkoročnimi sredstvi so se dana posojila povečala za 9,1 milijona EUR, denarna sredstva pa za 44,3 milijona EUR. Gre predvsem za kratkoročne depozite obvladujoče družbe za obdobje nad 30 dni, ki so konec leta 2013 znašali 19,0 milijona EUR in so prikazani med kratkoročno danimi posojili, ter za depozite za obdobje do 30 dni, ki so konec leta 2013 znašali 27,5 milijona EUR in so prikazani med denarnimi sredstvi.

Kapital in obveznosti

v tisoč EUR	Skupina Krka					Družba Krka				
	2013	Delež v %	2012	Delež v %	Indeks 13/12	2013	Delež v %	2012	Delež v %	Indeks 13/12
kapital	1.332.611	75,7	1.240.521	76,3	107	1.332.246	78,3	1.232.215	78,7	108
nekratkoročne obveznosti	128.833	7,3	145.362	8,9	89	98.778	5,8	113.310	7,2	87
kratkoročne obveznosti	298.440	17,0	240.865	14,8	124	270.211	15,9	220.760	14,1	122
Skupaj kapital in obveznosti	1.759.884	100,0	1.626.748	100,0	108	1.701.235	100,0	1.566.285	100,0	109

Kapital skupine Krka je bil glede na konec leta 2012 večji za 92,1 milijona EUR. Na njegovo povečanje je vplival dobiček skupine Krka v letu v višini 172,8 milijona EUR, na zmanjšanje pa izplačilo dividend v višini 53,1 milijona EUR, dodatni nakup lastnih delnic v višini 13,7 milijona EUR in drugi vseobsegajoči donosi po davku v skupni višini 13,8 milijona EUR. V okviru tega zneska predstavljajo s 13,5 milijona EUR največjo postavko prevedbene rezerve.

Skupina Krka konec leta 2013 ni imela prejetih posojil. Rezervacije v višini 103,1 milijona EUR so bile glede na konec leta 2012 manjše za 2 %, predvsem zaradi koriščenja in odprav rezervacij za obveznosti za pozaposlitvene in druge dolgoročne zaslužke.

Med kratkoročnimi obveznostmi skupine Krka so se poslovne obveznosti povečale za 25,8 milijona EUR, obveznosti za davek iz dobička pa za 4,5 milijona EUR. Druge kratkoročne obveznosti so bile večje za 40,6 milijona EUR, in to predvsem zaradi povečanja vračunanih pogodbenih popustov na prodane izdelke kupcem zunaj skupine Krka. Obveznosti vključujejo tudi 2 milijona EUR v povezavi z odločitvijo višjega sodišča v Oslu, ki je odločilo, da mora odvisna družba Krka Sverige zaradi domnevne kršitve patenta, ki ščiti zdravilo esomeprazol posebne stopnje čistosti, družbi AstraZeneca povrniti izgubljeni dobiček in sodne stroške.

Izkaz denarnih tokov

v tisoč EUR	Skupina Krka		Družba Krka	
	2013	2012	2013	2012
čisti denarni tok iz poslovanja	302.751	278.329	251.955	207.216
čisti denarni tok iz naložbenja	-146.065	-166.910	-146.522	-129.913
čisti denarni tok iz financiranja	-93.683	-108.012	-68.822	-78.578
Čisto povečanje/ zmanjšanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	45.003	3.407	36.611	-1.275

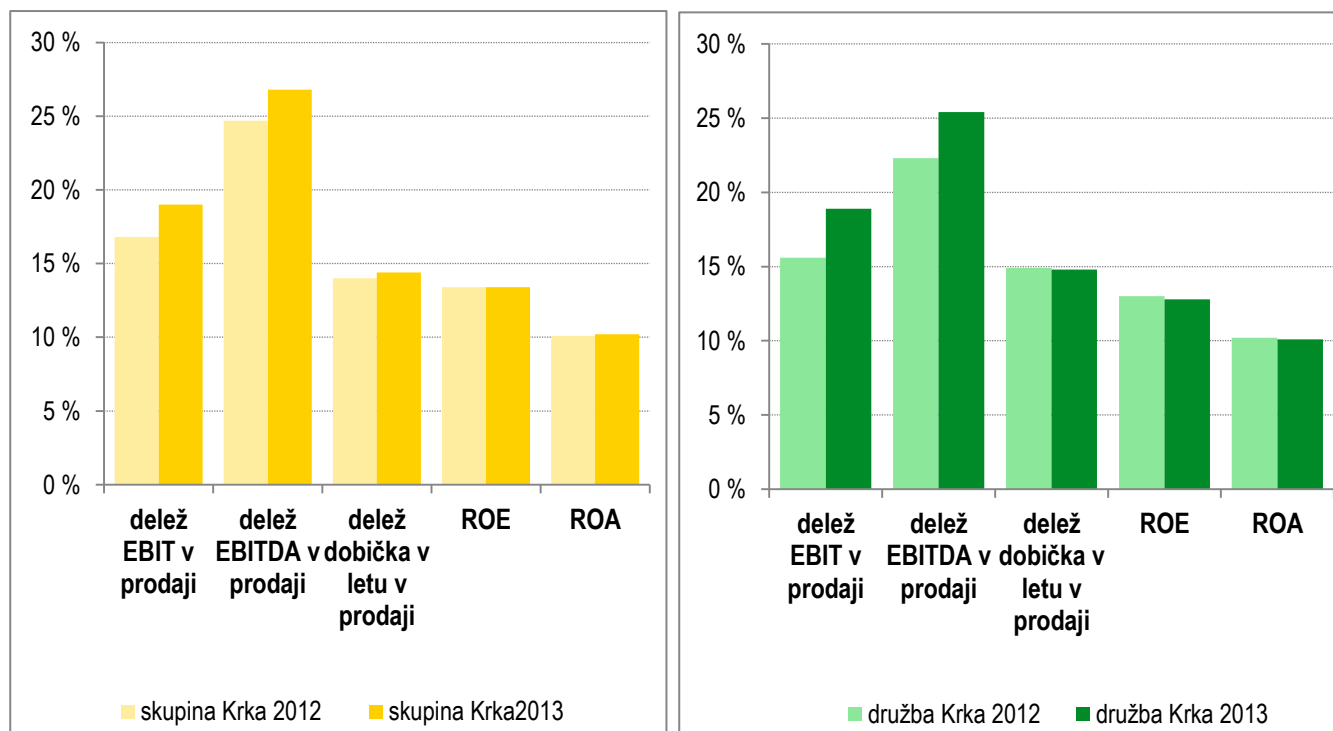
Skupina Krka je v letu 2013 vrednost denarnih sredstev in njihovih ustreznikov povečala za 45,0 milijonov EUR, saj je pozitiven denarni tok iz poslovanja presegel negativna denarna toka iz naložbenja in financiranja.

Skupina Krka je ustvarila za 294,7 milijona EUR dobička iz poslovanja pred spremembami čistih kratkoročnih sredstev. Med spremembami kratkoročnih sredstev so na dobiček pozitivno vplivale spremembe stanja zalog, poslovnih dolgov, rezervacij, odloženih prihodkov in drugih kratkoročnih obveznosti, negativno pa spremembe poslovnih terjatev.

Na negativen denarni tok iz naložbenja so vplivali predvsem nakup nepremičnin, naprav in opreme v višini 151,7 milijona EUR, pridobitev neopredmetenih sredstev v višini 5,6 milijona EUR ter izdatki iz naslova kratkoročnih finančnih naložb in posojil v višini 8,8 milijona EUR. Na negativen denarni tok iz financiranja pa so najbolj vplivala izplačila dividend in drugih deležev v dobičku v višini 53,0 milijonov EUR, odplačila prejetih nekratkoročnih posojil v višini 25,5 milijona EUR in nakup lastnih delnic v višini 13,7 milijona EUR.

Kazalniki poslovanja

Kazalniki dobičkonosnosti

Doseženi kazalniki poslovanja so bili v skladu s strateškimi usmeritvami.

Podatki o poslovanju skupine Krka in družbe Krka v zadnjih petih letih

v tisoč EUR	Skupina Krka					Družba Krka				
	2013	2012	2011	2010	2009	2013	2012	2011	2010	2009
prihodki od prodaje	1.200.827	1.143.301	1.075.627	1.010.021	953.038	1.116.339	1.035.280	957.653	932.366	850.119
EBIT	227.588	192.308	211.561	208.134	233.643	211.527	161.382	178.150	196.397	210.737
– delež v prodaji	19,0 %	16,8 %	19,7 %	20,6 %	24,5 %	18,9 %	15,6 %	18,6 %	21,1 %	24,8 %
EBITDA	321.732	282.276	298.747	289.855	310.318	282.993	230.994	244.564	257.132	269.532
– delež v prodaji	26,8 %	24,7 %	27,8 %	28,7 %	32,6 %	25,4 %	22,3 %	25,5 %	27,6 %	31,7 %
dobiček v letu	172.766	159.839	162.735	170.918	173.685	164.673	154.615	150.392	165.920	170.812
– delež v prodaji	14,4 %	14,0 %	15,1 %	16,9 %	18,2 %	14,8 %	14,9 %	15,7 %	17,8 %	20,1 %
sredstva	1.759.884	1.626.748	1.534.027	1.488.204	1.341.032	1.701.235	1.566.285	1.463.448	1.446.311	1.312.939
ROA	10,2 %	10,1 %	10,8 %	12,1 %	13,3 %	10,1 %	10,2 %	10,3 %	12,0 %	13,5 %
kapital	1.332.611	1.240.521	1.139.754	1.053.327	920.369	1.332.246	1.232.215	1.140.485	1.058.154	932.010
ROE	13,4 %	13,4 %	14,8 %	17,3 %	20,4 %	12,8 %	13,0 %	13,7 %	16,7 %	19,8 %

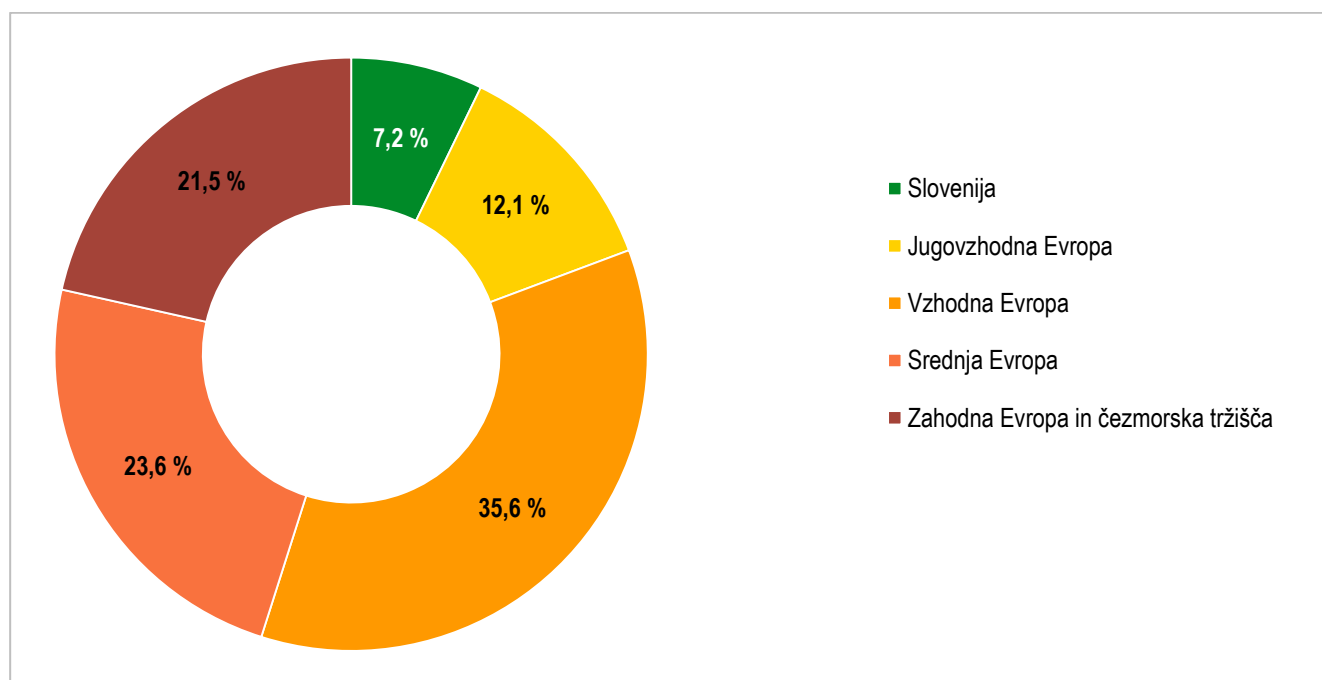
Trženje in prodaja

V letu 2013 sta tako skupina Krka kot družba Krka presegli lanskoletno prodajo. Skupina Krka je ustvarila 1.200,8 milijona EUR, družba Krka pa 1.116,3 milijona EUR prodaje.

Prodaja po regijah

Največjo prodajo, 427,8 milijona EUR oziroma 35,6 % celotne prodaje skupine Krka, je dosegla regija Vzhodna Evropa. Sledila ji je regija Srednja Evropa z 282,9 milijona EUR in deležem v višini 23,6 %. Tretje največje prodajno območje je bila regija Zahodna Evropa in čezmorska tržišča z 257,7 milijona EUR. V regiji Jugovzhodna Evropa smo prodali za 145,8 milijona EUR. Prodaja na domačem trgu je znašala 86,6 milijona EUR, kar je 7,2 %.

Deleži posameznih regij v prodaji skupine Krka v letu 2013

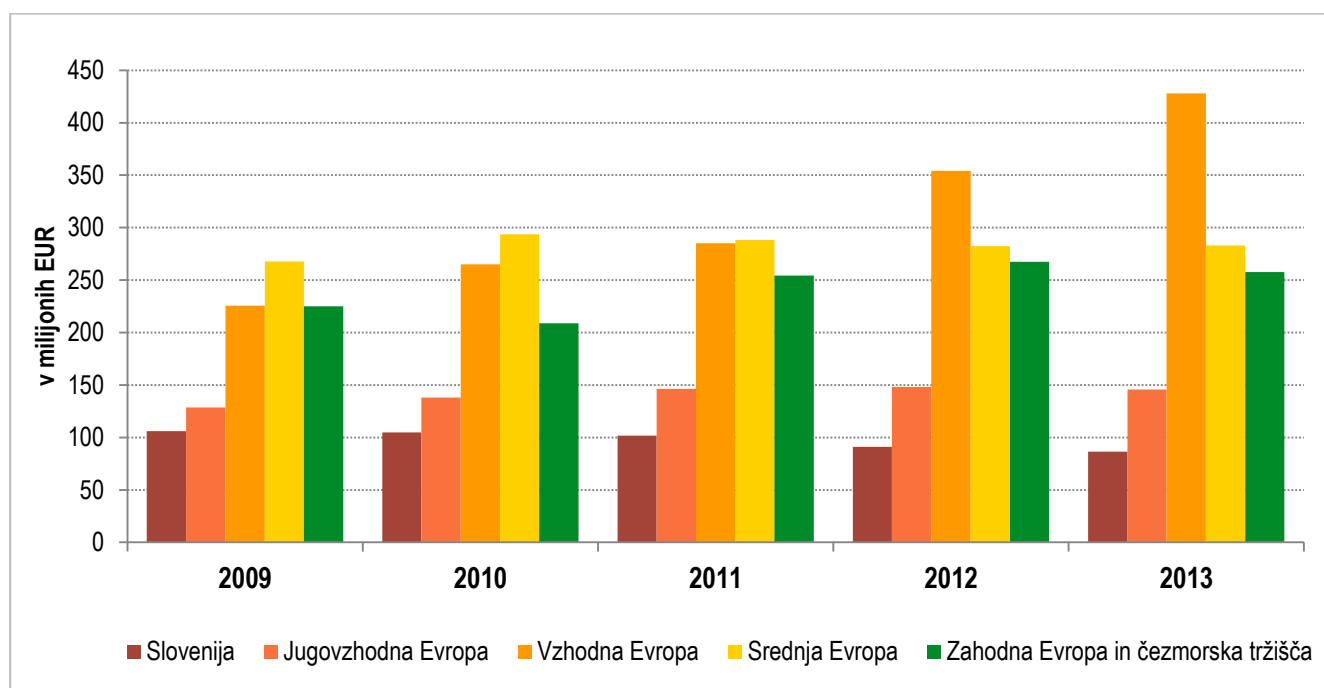
Prodaja skupine Krka in družbe Krka po regijah

v tisoč EUR	Skupina Krka			Družba Krka		
	2013	2012	Indeks 2013/2012	2013	2012	Indeks 2013/2012
Slovenija	86.596	91.002	95	57.476	60.086	96
Jugovzhodna Evropa	145.808	148.140	98	164.139	152.568	108
Vzhodna Evropa	427.803	354.213	121	388.885	295.612	132
Srednja Evropa	282.940	282.400	100	279.649	287.162	97
Zahodna Evropa in čezmorska tržišča	257.680	267.546	96	226.190	239.852	94
Skupaj	1.200.827	1.143.301	105	1.116.339	1.035.280	108

Prodaja skupine Krka po regijah po četrtletjih

v tisoč EUR	2013				2012			
	1. četrletje	2. četrletje	3. četrletje	4. četrletje	1. četrletje	2. četrletje	3. četrletje	4. četrletje
Slovenija	21.086	22.167	21.862	21.481	22.916	24.058	22.299	21.729
Jugovzhodna Evropa	34.240	33.786	30.597	47.185	35.343	38.503	29.009	45.285
Vzhodna Evropa	100.518	110.679	86.136	130.470	78.632	89.309	71.122	115.150
Srednja Evropa	63.524	71.408	68.731	79.277	66.031	71.872	67.949	76.548
Zahodna Evropa in čezmorska tržišča	75.059	64.604	53.408	64.609	70.624	68.004	58.263	70.655
Skupaj	294.427	302.644	260.734	343.022	273.546	291.746	248.642	329.367

Prodaja skupine Krka po regijah

Slovenija

Na slovenskem trgu smo v letu 2013 prodali za 86,6 milijona EUR izdelkov in storitev. K prodaji izdelkov so z blizu 83 % prispevali izdelki na recept, nekaj manj kot 14 % izdelki brez recepta in skoraj 4 % veterinarski izdelki. Prodaja zdraviliško-turističnih storitev v okviru skupine Terme Krka je dosegla 30,5 milijona EUR.

Na poslovanje je močno vplivalo uvajanje varčevalnih ukrepov in posledično stopnjevanje pritiskov na cene zdravil. Vrednostno njihova prodaja zato ni dosegla lanske ne glede na dejstvo, da je Krka ohranila vodilni 11,6-odstotni tržni delež.

**Krka ohranja
vodilni položaj na
slovenskem trgu.**

Ohranili smo vodilni položaj pri prodaji zdravil za zdravljenje hipertenzije, hiperlipidemij, zdravil za zmanjšano izločanje želodčne kisline in zdravil za zdravljenje bolezni osrednjega živčevja, še zlasti demence, saj smo na trg uvedli memantin pod tržnim imenom Memaxa. Med novimi izdelki izpostavljamo tudi Toluro (telmisartan) in Meaxin (imatinib), s katerim smo vstopili na področje onkologije. Posebno pozornost smo namenili izboljšanju prepoznavnosti blagovnih znamk Amlessa (perindopril in amlodipin) in Doreta (paracetamol in tramadol) ter prodaji naših vodilnih izdelkov iz najbolj zastopanih terapevtskih skupin: Prenesse (perindopril) in Prenewela (perindopril in indapamid), Sorvaste (rosuvastatin), Atorisa (atorvastatin) in Nolpaze (pantoprazol).

Tržna pozicija skupine Krka v Sloveniji

Z 11,6-odstotnim tržnim deležem ohranjamo vodilno mesto med ponudniki zdravil.

Smo vodilni ponudnik zdravil v:

- skupini zaviralcev protonске črpalke z okoli 50-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zdravil z delovanjem na reninsko-angiotenzinski sistem z okoli 45-odstotnim tržnim deležem,
- skupini statinov z več kot 40-odstotnim tržnim deležem,
- skupini antipsihotikov, antidementivov in antidepresivov z več kot 20-odstotnim tržnim deležem.

Smo vodilni ponudnik zdravil z atorvastatinom, diklofenakom, enalaprilom, karvedilolom, losartanom, vključno s kombinacijo s hidroklorotiazidom, z omeprazolom, pantoprazolom, perindoprilom, vključno s kombinacijo z indapamidom, z ramiprilom, sertralinom in simvastatinom.

Med najbolj prodajanimi zdravili so Prenessa (perindopril) in Renewel (perindopril in indapamid), Sorvasta (rosuvastatin) ter Atoris (atorvastatin).

Jugovzhodna Evropa

Na trgih jugovzhodne Evrope smo prodali za 145,8 milijona EUR izdelkov, kar je nekoliko manj kot v letu 2012. Vrednost prodaje smo povečali v Romuniji, Makedoniji in na Kosovu. Na preostalih regijskih trgih je bila prodaja manjša kot leto prej.

V **Romuniji** je prodaja dosegla 50,6 milijona EUR. Romunija tako ostaja najpomembnejši regijski trg in se je uvrstila med naše ključne trge. Največ smo prodali zdravil na recept. K rasti so prispevala tako uspešna lansiranja novih blagovnih znamk kot dobra prodaja že uveljavljenih blagovnih znamk, med katerimi so bile najpomembnejše Atoris (atorvastatin), Roswera (rosuvastatin), Prenessa/Co-Prenessa (perindopril, tudi v kombinaciji z indapamidom), Tolura (telmisartan), Karbis (kandesartan), Enap (enalapril) in Tramadol (tramadol).

V skupini izdelkov brez recepta smo na romunski trg uvedli Nalgesin (naproksen), medtem ko smo se pri prodaji veterinarskih izdelkov usmerili v prodajo izdelkov za zdravljenje malih živali.

Tržna pozicija skupine Krka v Romuniji

Z 2,7-odstotnim tržnim deležem smo tretji ponudnik generičnih zdravil.

V letu 2013 smo dosegli prodajno rast, ki je presegla rast celotnega trga.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil v:

- skupini protimikrobnih učinkovin (fluorokinolonov) z okoli 25-odstotnim tržnim deležem,
- skupini antagonistov angiotenzina II in njihovih kombinacij z diuretiki z več kot 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini statinov z več kot 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze in njihovih kombinacij z diuretiki z okoli 15-odstotnim tržnim deležem,
- skupini možganskih in perifernih vazoterapevtikov z več kot 10-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev protonске črpalke z več kot 10-odstotnim tržnim deležem,
- skupini analgetikov in antipiretikov z več kot 10-odstotnim tržnim deležem.

Smo vodilni ponudnik zdravil s ciprofloksacinom, enalaprilom, ginkom bilobo, karvedilolom, lansoprazolom, losartanom, mirtazapinom, norfloksacinom, telmisartanom in tramadolom.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil z amlodipinom, atorvastatinom, esomeprazolom, kandesartanom, klaritromicinom, pantoprazolom, perindoprilom, vključno s kombinacijo z indapamidom, s pramipeksolom, ropinirolom in rosuvastatinom.

Na **Hrvaškem**, ki je eden od naših ključnih trgov, smo se s prodajo v vrednosti 32,5 milijona EUR uvrstili na četrto mesto med vsemi proizvajalci generičnih zdravil in na drugo mesto med vsemi ponudniki veterinarskih zdravil. Pomembne tržne deleže imamo v skupinah zaviralcev ACE, anksiolitikov, sartanov, statinov in zaviralcev protonске črpalke.

Prodajno najuspešnejši izdelki v letu 2013 so bili Atoris (atorvastatin), Helex (alprazolam), Nelpaza (pantoprazol), Emanera (esomeprazol), Co-Perineva (perindopril in indapamid), Ciprinol (ciprofloksacin), Roswera (rosuvastatin) in Valsacor (valsartan). Ponudbo smo razširili s svojim prvim onkološkim zdravilom Neopax (imatinib), ki je že postal prodajno vodilni generični imatinib. Tržiti smo začeli tudi nove jakosti zdravil Atoris (atorvastatin), Roswera (rosuvastatin), Lorista (losartan), Valsacor (valsartan) in Doreta (paracetamol in tramadol). Od septembra na Hrvaškem prodajamo tudi Toluro (telmisartan) in Dasselto (desloratadin).

Tržna pozicija skupine Krka na Hrvaškem

S 4,7-odstotnim tržnim deležem smo drugi tuji ponudnik generičnih zdravil.

Smo vodilni ponudnik zdravil v:

- skupini protimikrobnih učinkovin (fluorokinolonov) z več kot 30-odstotnim tržnim deležem in
- skupini antagonistov angiotenzina II in njihovih kombinacij z diuretiki z okoli 25-odstotnim tržnim deležem.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil v:

- skupini anksiolitikov z več kot 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini statinov z več kot 15-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev protonске črpalke z več kot 15-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze in njihovih kombinacij z diuretiki z okoli 15-odstotnim tržnim deležem.

Smo vodilni ponudnik zdravil z alprazolamom, deksametazonom, perindoprilom v kombinaciji z indapamidom, klaritromicinom in lansoprazolom.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil z atorvastatinom, ciprofloksacinom, escitalopramom, esomeprazolom, gliklazidom, klopido-grelom, mirtazapinom, perindoprilom v kombinaciji z amlodipinom, rosuvastatinom, simvastatinom in valsartanom.

V **Bosni in Hercegovini** smo prodali za 17,9 milijona EUR izdelkov, kar je nekoliko manj kot v letu 2012. K temu so največ prispevala zdravila na recept: Enap (enalapril), Lorista (losartan), Naklofen (diklofenak), Lexaurin (bromazepam), Roswera (rosuvastatin), Atoris (atorvastatin), Zyllt (klopido-grel), Valsacor (valsartan) in Nalpaza (pantoprazol).

Prodaja izdelkov brez recepta je bila večja kot v letu 2012. Najpomembnejši izdelki so bili B-complex, Septotele, Bilobil (ginko biloba) in Nalgessin (naproksen).

Leto 2013 smo končali kot vodilni ponudnik farmacevtskih izdelkov v Bosni in Hercegovini. Utrjevanje položaja prvega ponudnika ostaja naš cilj tudi v prihodnje.

Tudi v **Makedoniji** ostajamo vodilna tuja proizvajalka generičnih zdravil. Prodaja je ob 5-odstotni rasti glede na leto 2012 dosegla 14,6 milijona EUR. Kljub znižanju referenčnih cen so k rasti prodaje največ prispevala zdravila na recept. V **Srbiji** smo prodali za 11,3 milijona EUR izdelkov iz vseh treh skupin. Na manjšo prodajo v primerjavi z letom prej sta vplivali uveljavitev Zakona o javnih nakupih zdravil in izločitev nekaterih naših izdelkov s pozitivne liste. Zakon o zdravilih še vedno daje prednost domačim proizvajalcem, zato bomo svojim izdelkom s sodelovanjem z domačimi kooperacijskimi partnerji tudi v prihodnje zagotavljali status domačega izdelka in tako pridobili možnost uvrščanja izdelkov na pozitivno listo. V **Bolgariji** smo prodali za 10,8 milijona EUR farmacevtskih izdelkov, kar je nekoliko manj kot v letu 2012. Na **Kosovu**, kjer ostajamo med vodilnimi ponudniki zdravil, smo prodali za 4,6 milijona EUR izdelkov, kar je dober odstotek več kot leto prej. V **Albaniji** smo prodali za 2,5 milijona EUR izdelkov, manjša prodaja pa je predvsem posledica zniževanja cen zdravil v tej državi. V **Črni gori** je k prodaji, ki je bila skoraj enaka kot v letu 2012, največ prispevala uspešnost na državnih razpisih za nakup zdravil.

Vzhodna Evropa

Regija Vzhodna Evropa je bila v letu 2013 tako po obsegu prodaje kot po njeni rasti naša vodilna prodajna regija. Na večini regijskih trgov, med katerimi po velikosti izstopa Ruska federacija, smo v preteklem letu dosegli dvoštevilično rast prodaje.

Ruska federacija je eden od naših ključnih trgov, hkrati pa ostaja tudi naš največji posamični trg. Prodaja v vrednosti 298 milijonov EUR je za 22 % presegla prodajo v letu 2012. Ponovno so največ prispevali izdelki za humano uporabo, predvsem Lorista (losartan), Enap (enalapril), vključno z njunimi kombinacijami z diuretikom, Atoris (atorvastatin), Zyllt (klopido-grel), Herbion, Orsoten (orlistat), Perineva (perindopril), vključno s kombinacijami z diuretikom, Pikovit, Nalpaza (pantoprazol) in Nolicin (norfloksacin). Največjo rast smo dosegli z blagovno znamko Lorista (losartan). Izpostavljamo tudi večjo prodajo Zyllta (klopido-grel) in Atorisa (atorvastatin). Junija smo lansirali svoje prvo onkološko zdravilo Neopax (imatinib).

Po podatkih tržnih analitikov je bila Krkina prodajna rast v letu 2013 nad povprečno rastjo farmacevtskega trga v Ruski federaciji.

Po podatkih tržnih analitikov je bila naša prodajna rast v letu 2013 nad povprečno rastjo farmacevtskega trga v Ruski federaciji. Za zagotavljanje prodaje na tem trgu je ključnega pomena status domačega proizvajalca, ki ga vzdržujemo s svojim proizvodno-distribucijskim centrom Krka-Rus. Njegova širitev, gradnja Krka-Rus 2, je potekala v skladu z načrti.

Tržna pozicija skupine Krka v Ruski federaciji

Z 1,7-odstotnim tržnim deležem smo četrty med pretežno tujimi ponudniki generičnih zdravil.

Naša prodajna rast v letu 2013 je bila nad povprečno rastjo farmacevtskega trga.

Smo vodilni ponudnik zdravil v:

- skupini ostalih multivitaminskih pripravkov brez mineralov z okoli 40-odstotnim tržnim deležem.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil v:

- skupini antagonistov angiotenzina II in njihovih kombinacij z diuretiki z okoli 30-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev agregacije trombocitov (antagonistov ADP-receptorjev) z več kot 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini statinov z okoli 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze in njihovih kombinacij z diuretiki z okoli 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini periferno delujočih pripravkov proti debelosti z več kot 15-odstotnim tržnim deležem,
- skupini makrolidnih in piranozidnih antibiotikov z okoli 10-odstotnim tržnim deležem.

Smo vodilni ponudnik zdravil z deksametazonom, enalaprilom, vključno s kombinacijo s hidroklorotiazidom, z naproksenom, norfloksacinom, pantoprazolom, ramiprilom in simvastatinom.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil z atorvastatinom, bisoprololom, ginkom bilobo, kandesartanom, klaritromicinom, klopido-grelom, losartanom, vključno s kombinacijo s hidroklorotiazidom, z nifedipinom, olanzapinom, omeprazolom, orlistatom, pankreatinom, perindoprilom, vključno s kombinacijo z indapamidom, z risperidonom in valsartanom.

V **Ukrajini** je bilo dogajanje na trgu zdravil v letu 2013 izredno dinamično, saj je rasti v prvih štirih mesecih sledila stagnacija, zaostrele pa so se tudi gospodarske razmere. 10-odstotno letno rast trga smo s povečanimi trženjskimi in komercialnimi aktivnostmi presegli in tako še utrdili svoj položaj med vodilnimi tujimi ponudniki generičnih zdravil. Skupna vrednost prodaje je dosegla 65,2 milijona EUR, kar je skoraj 11 % več kot v predhodnem letu. S tem je bila Ukrajina uvrščena med naše ključne trge.

Naša najbolje prodajana zdravila v letu 2013 so bila Enap (enalapril), Atoris (atorvastatin) in Coryol (karvedilol), najhitreje je rasla prodaja Roxere (rosuvastatin). S prodajo zdravil brez recepta smo dosegli 32-odstotno prodajno rast, najbolje pa so se prodajali Herbion, Bilobil in Septotele.

Tržna pozicija skupine Krka v Ukrajini

Z 2,0-odstotnim tržnim deležem smo četrty med tujimi ponudniki generičnih zdravil.

Naša prodajna rast v letu 2013 je bila nad povprečno rastjo farmacevtskega trga.

Smo vodilni ponudnik zdravil v:

- skupini statinov z več kot 35-odstotnim tržnim deležem,
- skupini drugih zdravil za zdravljenje demence z okoli 30-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze in njihovih kombinacij z diuretiki z več kot 15-odstotnim tržnim deležem.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil v:

- skupini parenteralnih kortikosteroidov z več kot 30-odstotnim tržnim deležem,
- skupini antagonistov angiotenzina II in njihovih kombinacij z diuretiki z okoli 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini makrolidnih in piranozidnih antibiotikov z več kot 10-odstotnim tržnim deležem.

Smo vodilni ponudnik zdravil z atorvastatinom, ciprofloksacinom, deksametazonom, enalaprilom v kombinaciji s hidroklorotiazidom, z ginkom bilobo, karvedilolom, klaritromicinom in simvastatinom.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil z betametazonom, enalaprilom, losartanom, vključno s kombinacijo s hidroklorotiazidom, s pantoprazolom, ramiprilom in rosuvastatinom.

V **Kazahstanu** se je nadaljevala rast prodaje, kar je okrepilo naš položaj na tem največjem srednjeazijskem trgu. Prodali smo za 17,2 milijona EUR izdelkov oziroma za skoraj 31 % več kot leta 2012. Naši najpomembnejši izdelki ostajajo Enap (enalapril), Herbion, Duovit, Lorista (losartan) in Atoris (atorvastatin). Uspešno smo lansirali Emanero (esomeprazol), Monkasto (montelukast), Nalgesin (naproksen), Amlesso (perindopril in amlodipin), Niperten (bisoprolol) in Naklofen (diklofenak).

V **Uzbekistanu** smo prodali za 14 milijonov EUR izdelkov oziroma za 21 % več kot v letu 2012. Največje prodajne deleže smo dosegli s Pikovitom, Enapom (enalapril), Septoteletami in Loristo (losartan). Uspešno smo začeli tržiti v Krki-Rus

proizvedeni Niperten (bisoprolol) ter Vizarsin (sildenafil), Meglimid (glimepirid), Herbion bršljanov sirup, Duovit za moške in Duovit za ženske. Zagotavljanje visoke prodajne rasti ob sočasnem zagotavljanju pravočasnih plačil ostaja izziv tudi v prihodnje.

V **Belorusiji** je prodaja dosegla 8,1 milijona EUR, kar je 31 % več kot v letu 2012. S tem je bila presežena rast celotnega trga. Naši najpomembnejši izdelki na beloruskem trgu so bili Lorista (losartan), Septotele in Enap (enalapril). Posebnost trga ostajata razpršenost distribucije zdravil in visoka stopnja zaščite domačih proizvajalcev. V **Moldaviji** smo kljub povečanim pritiskom na znižanje cen zdravil v začetku leta ter padcu vrednosti domače valute ob koncu leta presegli 8-odstotno rast prodaje ter s 5,3 milijona EUR in skoraj 5-odstotnim tržnim deležem ohranili tretje mesto med proizvajalci. V **Mongoliji** smo kljub bistveno slabšim ekonomskim pogojem v drugi polovici leta presegli letni prodajni načrt. S prodajo v višini 5,1 milijona EUR smo dosegli 30-odstotno prodajno rast. Na tem trgu, kjer zasedamo vodilno mesto med tujimi proizvajalci, smo mrežo sodelavcev razširili iz prestolnice v druga mesta. V **Kirgizistanu** je prodaja ob 61-odstotni rasti dosegla 3,2 milijona EUR. V **Azerbajdžanu** je bila prodaja ob povečanih trženjskih aktivnostih večja za 15 % in je dosegla 2,97 milijona EUR. K 48-odstotni rasti prodaje v **Turkmenistanu** so s 84-odstotno rastjo največ prispevala zdravila brez recepta. Z 28-odstotno rastjo prodaje smo v **Gruziji** svoj tržni delež povečali na 2,8 %. Rast prodaje v **Armeniji** je dosegla 5 %, na sicer stagnirajočem **tadžikistanskem trgu** pa smo prodali za 26 % več kot v letu 2012.

Srednja Evropa

V regiji Srednja Evropa, ki vključuje tudi tri naše ključne trge, Poljsko, Češko in Madžarsko, smo prodali za 282,9 milijona EUR izdelkov, kar je primerljivo letu 2012. Podobno kot v preteklih letih so glavnino prodaje predstavljala zdravila na recept, preostali delež pa izdelki brez recepta in veterinarski izdelki.

Na **Poljskem**, ki je k prodaji v regiji prispevala 43 %, je prodaja v letu 2013 dosegla 121,5 milijona EUR, kar glede na preteklo leto predstavlja 9-odstotno rast. Večino naše ponudbe na Poljskem predstavljajo zdravila na recept, ki so uvrščena na listo reimbursiranih zdravil. Okoli 5 % predstavljajo izdelki brez recepta, 2 % pa veterinarski izdelki. K prodajni rasti so pomembno prispevala na novo uvedena zdravila.

V strukturi prodaje je bil najpomembnejši delež zdravil na recept, med katerimi izpostavljamo Atoris (atorvastatin), Roswero (rosuvastatin), Valsacor (valsartan), Loristo (losartan), Nolzop (pantoprazol), Prenesso (perindopril), Sulfasalazin in Zalasto (olanzapin). Poleg naštetih izdelkov velja omeniti še Karbis (kandesartan), Doreto (paracetamol in tramadol), Toluro (telmisartan), Emanero (esomeprazol), Rolpryno (ropinirol) in Amlesso (perindopril in amlodipin), ki so z visoko rastjo prispevali pomemben delež k celotni prodaji. Prodaja izdelkov brez recepta je bila za 33 % večja od prodaje v letu 2012, vodilni pa ostajata blagovni znamki Septotele in Bilobil.

Tržna pozicija skupine Krka na Poljskem

Z 2,5-odstotnim tržnim deležem smo peti med vsemi ponudniki generičnih zdravil.

V letu 2013 smo dosegli prodajno rast, ki je bila večja od rasti celotnega trga.

Smo vodilni ponudnik zdravil v:

- skupini antagonistov angiotenzina II in njihovih kombinacij z diuretiki z okoli 30-odstotnim tržnim deležem,
- skupini statinov z več kot 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini antidepresivov SSRI z okoli 10-odstotnim tržnim deležem.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil v:

- skupini zdravil s protivnetnim delovanjem v črevesju z več kot 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini protimikrobnih učinkovin (oralnih fluorokinolonov) z okoli 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze v kombinaciji z diuretiki z več kot 15-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev protonске črpalke z okoli 15-odstotnim tržnim deležem.

Smo vodilni ponudnik zdravil z atorvastatinom, esomeprazolom, kandesartanom, lansoprazolom, losartanom in valsartanom, vključno s kombinacijo s hidroklorotiazidom, paracetamolom v kombinaciji s tramadolom, rosuvastatinom in sulfasalazinom.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil z alprazolamom, cetilpiridinom, escitalopramom, ginkom bilobo, gliklazidom, klaritromicinom, pantoprazolom, perindoprilom, ropinirolom, sertralinom in telmisartanom.

Na **Češkem**, ki je drugi največji trg v regiji, smo se soočali z zakonodajnimi spremembami, ki so negativno vplivale na cene zdravil. Proti koncu leta je prišlo do razvrednotenja češke krone, kar je razmere na trgu še otežilo. Leta 2013 smo tako prodali za 63 milijonov EUR izdelkov oziroma 6 % manj kot leta 2012.

Največ so k prodaji prispevala zdravila na recept: Atoris (atorvastatin), Lorista (losartan), Prenessa (perindopril), Lexaurin (bromazepam), Nalpaza (pantoprazol), Lanzul (lansoprazol), Amprilan (ramipril), vključno s kombinacijami z diuretikom, in Valsacor (valsartan). Izdelki brez recepta so zabeležili 39-odstotno rast, najboljše prodajani pa ostajata blagovni znamki Nalgesin S (naproksen) in Septotele.

Pričakujemo nadaljnje zakonske spremembe, ki bodo vodile k zaostrovanju konkurence in s tem zniževanju cen. Kljub temu naš cilj ostaja povečanje tržnega deleža in ohranitev položaja tretjega največjega tujega ponudnika generičnih zdravil na češkem trgu.

Tržna pozicija skupine Krka na Češkem

S 3,1-odstotnim tržnim deležem smo tretji med tujimi ponudniki generičnih zdravil.

Smo vodilni ponudnik zdravil v:

- skupini antagonistov angiotenzina II in njihovih kombinacij z diuretiki z več kot 30-odstotnim tržnim deležem.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil v:

- skupini anksiolitikov z več kot 40-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev protonske črpalke z več kot 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini makrolidnih in piranozidnih antibiotikov z več kot 15-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze in njihovih kombinacij z diuretiki z več kot 15-odstotnim tržnim deležem,
- skupini statinov z več kot 15-odstotnim tržnim deležem.

Smo vodilni ponudnik zdravil z esomeprazolom, lansoprazolom, pantoprazolom in valsartanom, vključno s kombinacijo s hidroklorotiazidom.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil z atorvastatinom, escitalopramom, gliklazidom, klaritromicinom, kvetiapinom, levocetirizinom, losartanom, vključno s kombinacijo s hidroklorotiazidom, perindoprilom, vključno s kombinacijo z indapamidom, z ramiprilom, sertralinom in tamsulozinom.

Na **Madžarskem**, po velikosti tretjem trgu v regiji, se je padanje cen nadaljevalo tudi v letu 2013. Dosegli smo prodajo v višini 42,7 milijona EUR izdelkov, kar je 12 % manj kot v letu 2012.

Največ smo prodali zdravil na recept, med katerimi so bila prodajno najuspešnejša Prenessa (perindopril), Atoris (atorvastatin), Roxera (rosuvastatin), Nalpaza (pantoprazol), Lavestra (losartan), Emozul (esomeprazol) in Tenox (amlodipin). Roxera, ki smo jo na trg uvedli pred dvema letoma, je postala tretji najboljše prodajani izdelek. Rast prodaje izdelkov brez recepta je bila na račun prodaje Bilobila 52-odstotna, prodaja veterinarskih izdelkov pa je za 14 % zaostala za prodajo v letu 2012.

V regiji je prodaja najhitreje rasla v Latviji, za 15 %, in na največjem trgu v regiji, na Poljskem, za 9 %.

Pričakujemo nadaljevanje negotovega gospodarskega položaja in umiritev padanja cen. Naša cilja ostajata povečanje tržnega deleža in med pretežno tujimi generičnimi ponudniki ohraniti položaj drugega največjega ponudnika na trgu.

Tržna pozicija skupine Krka na Madžarskem

Z 2,2-odstotnim tržnim deležem smo drugi med pretežno tujimi ponudniki generičnih zdravil.

Smo vodilni ponudnik zdravil v:

- skupini zaviralcev protonske črpalke z okoli 25-odstotnim tržnim deležem,
- skupini antagonistov angiotenzina II in njihovih kombinacij z diuretiki z več kot 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini protimikrobnih učinkovin (oralnih fluorokinolonov) z več kot 15-odstotnim tržnim deležem.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil v:

- skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze v kombinaciji z diuretiki z več kot 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini statinov z več kot 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini makrolidnih in piranozidnih antibiotikov z 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev agregacije trombocitov z okoli 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev kalcijevih kanalčkov z okoli 15-odstotnim tržnim deležem.

Smo vodilni ponudnik zdravil z atorvastatinom, amlodipinom, indapamidom, klaritromicinom, klopidogetrelom in losartanom, vključno s kombinacijo s hidroklorotiazidom.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil z esomeprazolom, gliklazidom, irbesartanom v kombinaciji s hidroklorotiazidom, s kvetiapihom, lansoprazolom, pantoprazolom, perindoprilom, vključno s kombinacijama z amlodipinom in indapamidom, z rabeprazolom, rosuvastatinom in valsartanom, vključno s kombinacijo s hidroklorotiazidom.

Na **Slovaškem** smo v 2013 prodali za 3 % več kot leto prej. Med izdelki na recept so k prodaji največ prispevala zdravila Prenessa (perindopril), vključno s kombinacijami z diuretikom, Atoris (atorvastatin), Valsacor (valsartan), vključno s kombinacijami z diuretikom, ter Nolpaza (pantoprazol). Omeniti velja uspešno lansiranje zdravila Amlessa (perindopril in amlodipin) in visoko prodajno rast zdravila Doreta (paracetamol in tramadol). Prodaja izdelkov brez recepta se je povečala za 5 %, prodajno vodilne pa so ostale Septolete in Nalgesin S (naproksen).

V **Litvi** smo prodali za 6 % manj kot v letu 2012, predvsem zaradi slabe dinamike razvoja celotnega trga zdravil v tej državi in pritiskov na zmanjšanje cen. Prodajno najpomembnejša zdravila na recept so bila Valsacor (valsartan), Prenessa (perindopril) in Tolura (telmisartan), vsa vključno s kombinacijami z diuretikom. Med izdelki brez recepta, katerih prodaja se je povečala za 13 %, izpostavljamo Daleron COLD 3 in Nalgesin S (naproksen). Prodaja veterinarskih izdelkov je zrasla za 9 %, prodajno vodilna sta ostala Enroxil (enrofloksacin) in Fypryst (fipronil). Prodaja v **Latviji** je rezultat iz leta 2012 presegla za 12 %, ključni pri tem pa so bili izdelki na recept Prenessa (perindopril) v kombinaciji z diuretikom, Atoris (atorvastatin) in Sorvasta (rosuvastatin). Prodaja izdelkov brez recepta se je povečala za 22 %, največ sta prispevala izdelka Daleron COLD 3 in Septolete. **Estonija** je v letu 2013 beležila rast prodaje v višini 1 %. Prodajno vodilni izdelki na recept so bili Enap (enalapril), Valsacor (valsartan), vključno s kombinacijami z diuretikom, in Atoris (atorvastatin). Prodaja izdelkov brez recepta je s prodajno vodilnimi Septoletami za 18 % presegla prodajo iz leta 2012. Leto 2013 so tudi v tej državi zaznamovali pritiski na cene.

Zahodna Evropa in čezmorska tržišča

V regiji Zahodna Evropa in čezmorska tržišča smo prodali za 257,7 milijona EUR izdelkov in s tem za 4 % zaostali za prodajo v letu 2012. Upad je bil posledica manjše prodaje zdravil na recept prek tako imenovanih tretjih partnerjev. Po drugi strani pa se je delež prodaje prek odvisnih družb povečal na 41 %. Podobno rast načrtujemo tudi v prihodnje, saj želimo, da bi bil ta delež prodaje v naslednjem letu večji od prodaje pod partnerskimi blagovnimi znamkami.

Vseh osem odvisnih družb regije Zahodna Evropa je preseglo prodajo v letu 2012.

Krka je v Zahodni Evropi vodilna proizvajalka zdravil z generičnim esomeprazolom, klopidogetrelom, perindoprilom, galantaminom, gliklazidom, ropinirolom in pramipeksolom.

Vodilni izdelki ostajajo zdravila na recept z generičnim esomeprazolom, klopidogetrelom in pantoprazolom. Predvsem prek povezanih družb smo ob izteku veljavnosti produktnih patentov uspešno lansirali več generičnih zdravil, med katerimi izpostavljamo memantin, sildenafil in telmisartan. Prodaja veterinarskih izdelkov smo povečali za 8 %, nadaljnjo rast pa pričakujemo tudi v prihodnje; predvsem na račun prodaje izdelkov za velike in male živali pod lastno blagovno znamko prek odvisnih družb v Nemčiji, državah Beneluksa in Veliki Britaniji. Prodaja izdelkov brez recepta se je glede na leto 2012 povečala za 20 %.

Nemčija s 53,2 milijona EUR ostaja naš najpomembnejši zahodnoevropski trg. Več kot tri četrtine celotne prodaje smo ustvarili prek odvisne družbe TAD Pharma. Rast v tem delu

smo dosegli predvsem na račun uspešne prodaje izdelkov, lansiranih v zadnjem četrtletju. Naš vodilni izdelek na nemškem trgu so bili Candecor (kandesartan), Candecor comb (kandesartan s kombinacijami), Oprymea SR (pramipeksol v obliki tablet s podaljšanim sproščanjem), Pantoprazol TAD, Esomeprazol TAD in Galnora SR (galantamin v obliki tablet s podaljšanim sproščanjem). V **Franciji** prodajna rast izdelkov pod lastno blagovno znamko ni povsem nadomestila zmanjšane prodaje prek partnerskih podjetij, zato je bila njena skupna vrednost 34,8 milijona EUR v letu 2013 za 9 % manjša. Naši prodajni vodilni izdelki so bila zdravila z generičnim klopidogetrom, esomeprazolom, perindoprilom s kombinacijami in gliklazidom v farmacevtski obliki s podaljšanim sproščanjem. V **skandinavskih državah** je prodaja s 26,3 milijona EUR zaostala za prodajo v letu 2012, kar je posledica manjše prodaje prek partnerskih podjetij. Odvisna družba Krka Sverige je presegla prodajo iz leta 2012. Najuspešnejši smo bili na Švedskem in Finskem, predvsem po zaslugi prodaje generičnih zdravil z venlafaksinom in memantinom. V **Španiji** smo na račun visoke rasti prodaje prek odvisne družbe Krka Farmaceutica kljub 17 % manjši prodaji prek partnerskih podjetij skoraj podvojili prodajo, doseženo v letu 2012. Prodaja v **Veliki Britaniji** je bila zaradi nižanja cen generičnih zdravil z lansoprazolom in perindoprilom ter njegovimi kombinacijami bistveno manjša kot v letu 2012. Na **Irskem** pa smo prodajo prek odvisne družbe Krka Pharma Dublin skoraj potrojili. V **Italiji** je ob 8-odstotni rasti, ki izvira iz uspešnega poslovanja odvisne družbe Krka Farmaceutici, prodaja v letu 2013 presegla 18 milijonov EUR. V državah **Beneluksa** smo prodali za nekaj manj kot 17 milijonov EUR, sledijo **Portugalska** s 16,5 milijona EUR prodaje in **ostale evropske države**, med njimi Grčija, Švica in Ciper, s 13,1 milijona EUR prodaje.

Tržna pozicija skupine Krka na zahodnoevropskih trgih

V Zahodni Evropi ostajamo vodilni generični proizvajalec esomeprazola, klopidogetra, perindopрила, galantamina, gliklazida, ropinirola in pramipeksola; zadnje štiri učinkovine so v obliki tablet oziroma kapsul s podaljšanim sproščanjem.

Spadamo med vodilne dobavitelje generičnih zdravil s pantoprazolom, kandesartanom, perindoprilom, olanzapinom, memantinom, venlafaksinom in donepezilom.

Generična zdravila za humano uporabo pod lastno blagovno znamko tržimo v Skandinaviji, Nemčiji, Avstriji, na Portugalskem in Irskem ter v Španiji, Italiji in Franciji.

Prodaja na čezmorskih trgih je bila za 19 % večja kot v letu 2012, največja, skoraj 21 milijonov EUR, v državah Srednjega vzhoda. Ker načrtujemo rast prodaje na izbranih čezmorskih trgih, še posebej v Iranu, Južni Afriki, Iraku, Maleziji in Gani, smo te trge organizacijsko umestili v novo prodajno regijo Čezmorska tržišča. V njej bomo tako kot v letu 2013 glavnino prodaje dosegli z zdravili na recept, predvsem tistimi, ki jih tržimo pod lastno blagovno znamko, pa tudi prek odvisne družbe TAD Pharma.

Skupine izdelkov in storitev*

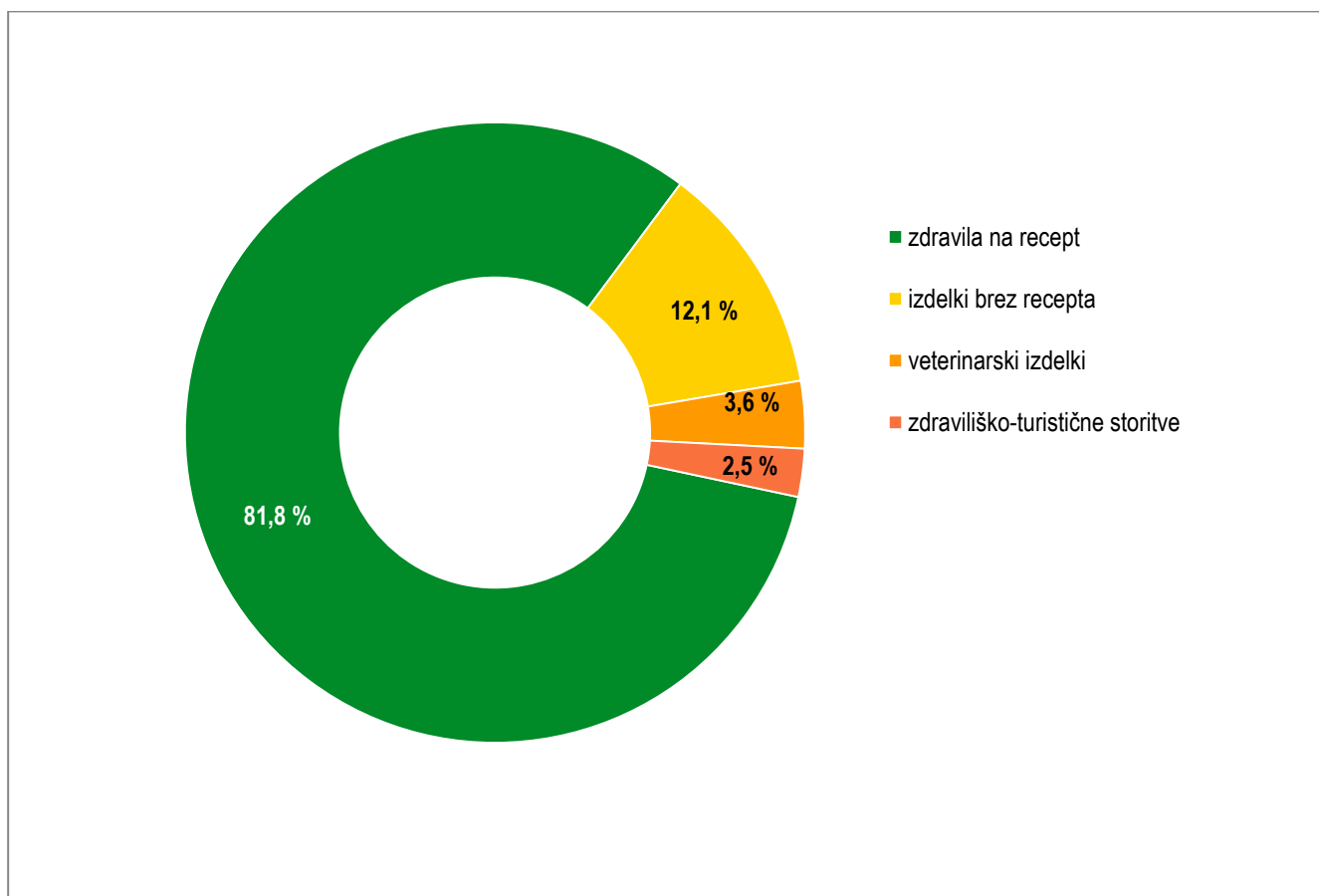
Razvoj, proizvodnja in prodaja zdravil na recept so glavne dejavnosti skupine Krka. V letu 2013 je prodaja zdravil na recept predstavljala 81,8 % prodaje skupine Krka, sledila je prodaja izdelkov brez recepta z 12,1 %, prodaja veterinarskih izdelkov s 3,6 % in prodaja zdraviliško-turističnih storitev z 2,5 %. Prodaja skupine Krka je bila v letu 2013 za 5 % večja kot v letu 2012. Najbolj, za 18 %, se je povečala prodaja izdelkov brez recepta, k absolutni rasti prodaje pa so največ prispevala zdravila na recept.

K absolutni rasti prodaje so največ prispevala zdravila na recept.

Prodaja skupine Krka in družbe Krka po skupinah izdelkov in storitev

v tisoč EUR	Skupina Krka			Družba Krka		
	2013	2012	Indeks 2013/2012	2013	2012	Indeks 2013/2012
Izdelki za humano uporabo	1.126.161	1.067.573	105	1.070.561	990.645	108
– zdravila na recept	980.903	944.578	104	943.981	889.595	106
– izdelki brez recepta	145.258	122.995	118	126.580	101.050	125
Veterinarski izdelki	42.592	42.752	100	42.824	42.574	101
Zdraviliško-turistične storitve	30.466	31.864	96			
Ostalo	1.608	1.112	145	2.954	2.061	143
Skupaj	1.200.827	1.143.301	105	1.116.339	1.035.280	108

Delež posameznih skupin izdelkov v prodaji skupine Krka v letu 2013

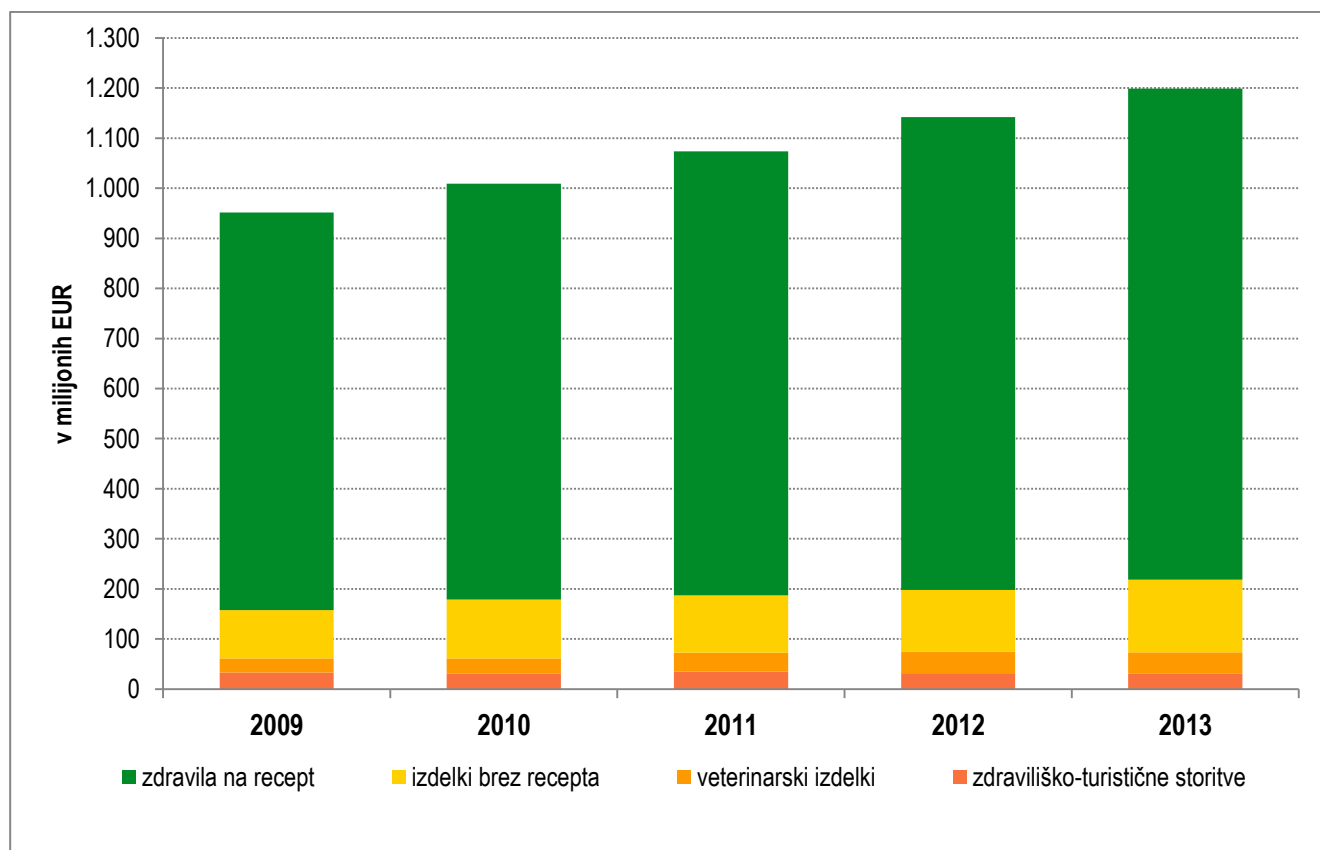

* Izdelki, omenjeni v tem poglavju in označeni z *, se na posameznih trgih pojavljajo pod različnimi blagovnimi znamkami. Prikazujemo jih na koncu poglavja.

Prodaja skupine Krka po skupinah izdelkov in storitev po četrletjih

v tisoč EUR	Leto 2013				Leto 2012			
	1. četrletje	2. četrletje	3. četrletje	4. četrletje	1. četrletje	2. četrletje	3. četrletje	4. četrletje
Izdelki za humano uporabo	276.760	283.614	241.262	324.525	254.618	271.472	230.108	311.375
– zdravila na recept	242.811	252.883	216.014	269.195	230.616	243.065	203.422	267.475
– izdelki brez recepta	33.949	30.731	25.248	55.330	24.002	28.407	26.686	43.900
Veterinarski izdelki	10.937	11.091	9.708	10.856	11.042	11.694	9.431	10.585
Zdraviliško-turistične storitve	6.546	7.701	8.869	7.350	7.647	8.305	8.763	7.149
Ostalo	184	238	895	291	239	275	340	258
Skupaj	294.427	302.644	260.734	343.022	273.546	291.746	248.642	329.367

Prodaja skupine Krka po skupinah izdelkov in storitev

Novi izdelki

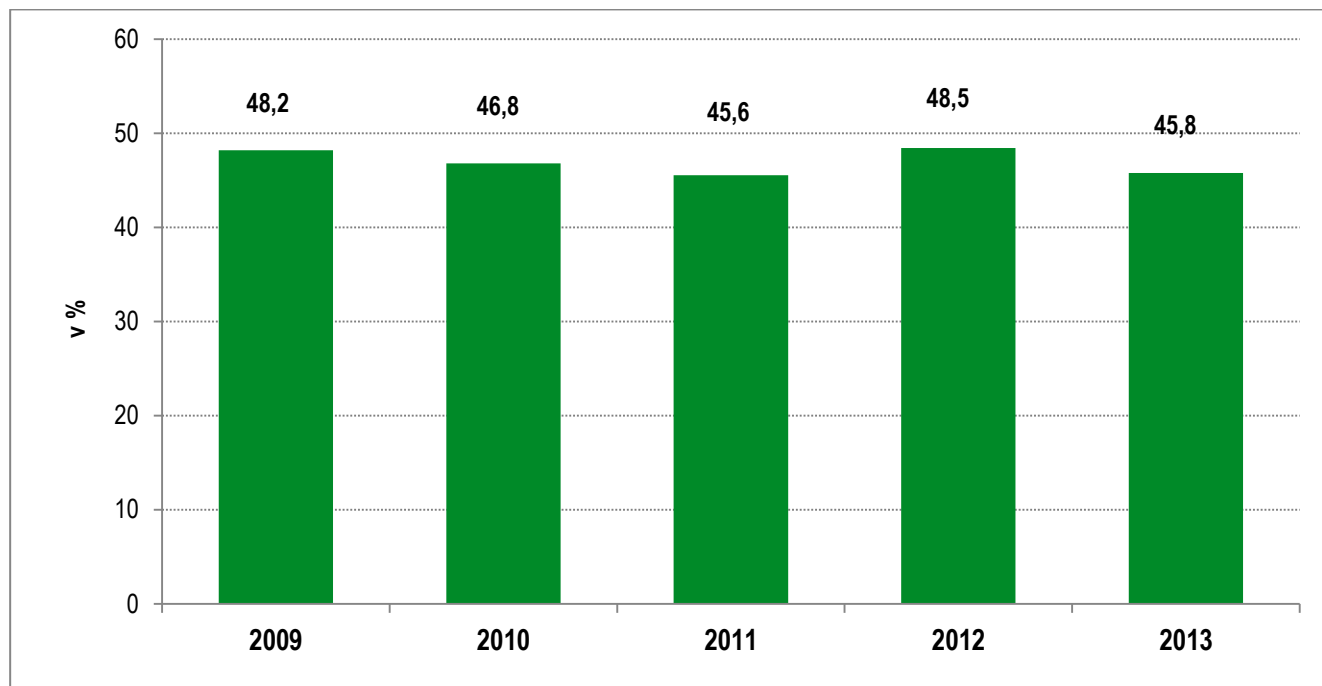
Prodaja novih izdelkov, torej tistih, ki smo jih na posameznem trgu začeli tržiti v zadnjih petih letih, že vrsto let predstavlja več kot 45 % celotne prodaje. V letu 2013 je bil ta delež 45,8-odstoten. Med novimi izdelki so bili najpomembnejši Emanera* (esomeprazol), Roswera* (rosuvastatin) in Karbis* (kandesartan), ki smo jih začeli tržiti leta 2010 in so se v letu 2013 uvrstili med 15 vodilnih izdelkov.

Roswera* in Karbis* sta bila med petimi vodilnimi izdelki po absolutni rasti prodaje tudi v letu 2013, poleg izdelka Marixino* (memantin), ki smo ga začeli tržiti leta 2012.

V letu 2013 smo začeli tržiti več novih izdelkov z novimi generičnimi učinkovinami, dodali smo nove farmacevtske oblike in kombinacije, jakosti ali pakiranja, trženje obstoječih pa smo razširili na nove trge.

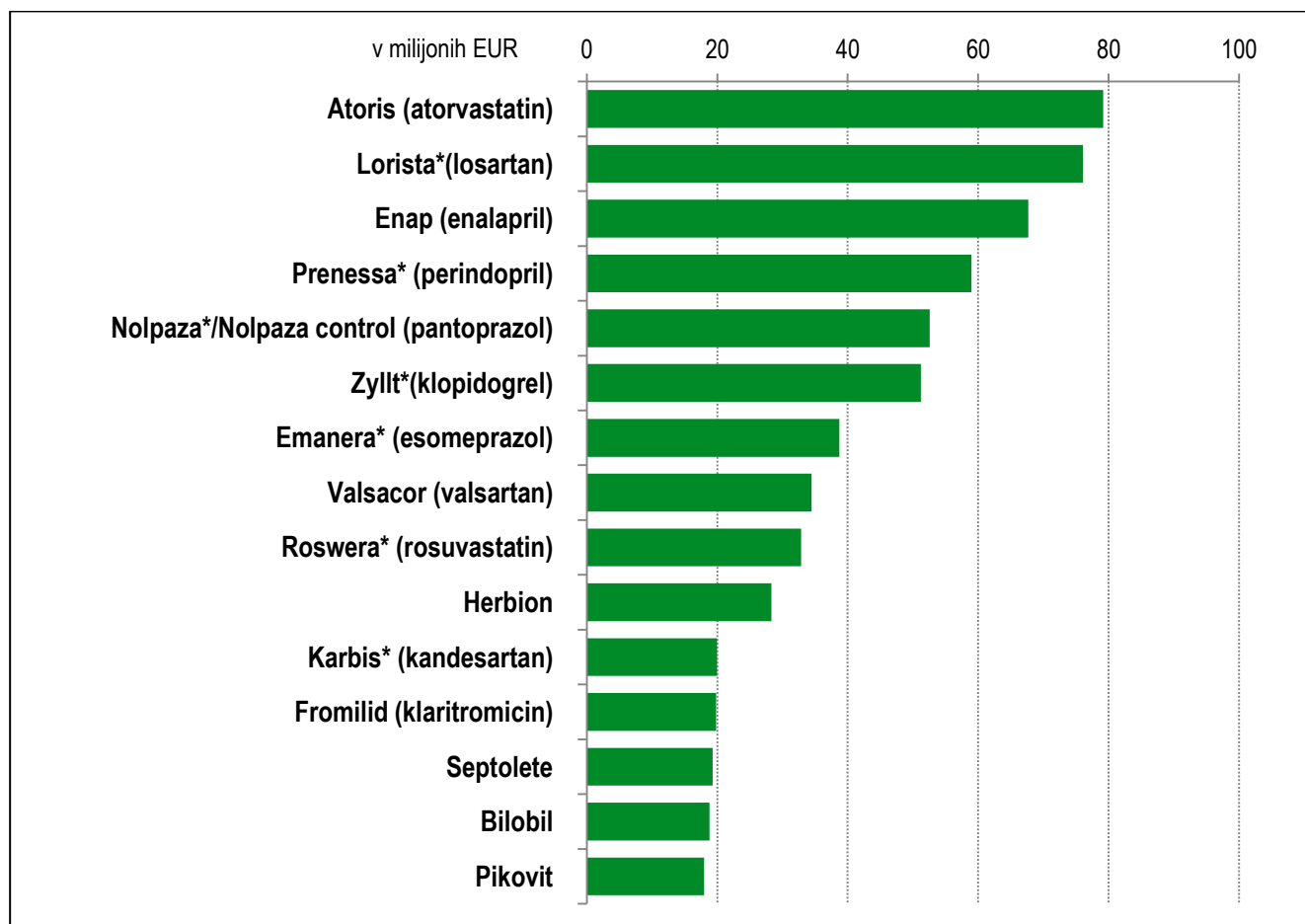
* Izdelki, omenjeni v tem poglavju in označeni z *, se na posameznih trgih pojavljajo pod različnimi blagovnimi znamkami. Prikazujemo jih na koncu poglavja.

Delež novih izdelkov** v prodaji skupine Krka

** V deležu novih izdelkov so upoštevani izdelki, ki smo jih na posameznem trgu začeli tržiti v zadnjih petih letih.

Prodaja vodilnih izdelkov v letu 2013

* Izdelki, omenjeni v tem poglavju in označeni z *, se na posameznih trgih pojavljajo pod različnimi blagovnimi znamkami. Prikazujemo jih na koncu poglavja.

Novi izdelki v letu 2013

Zdravila na recept

za zdravljenje bolezni srca in žilja	Atordapin/Atorcombo/Amaloris (atorvastatin in amlodipin) Elernap/Lenap/Elyrno/Enap L Combi (enalapril in lerkandipin) Tolucombi/Telmista H (telmisartan in hidroklorotiazid)
za zdravljenje bolezni osrednjega živčevja	Elicea/Ecytara/Anxila (escitalopram) v obliki orodisperzibilnih tablet Oprymea (pramipeksol) v obliki tablet s podaljšanim sproščanjem
onkološka zdravila	Meaxin/Neopax/Meapax/Itivas (imatinib) Lortanda/Likarda (letrozol) Escepran/Etadron (eksemestan) Tolnexa (docetaksel) Ecansya (kapecitabin)

Izdelki brez recepta

za prehlad in kašelj	Herbion islandski lišaj/Herbisland/Herbimos, sirup
izdelki z učinkom na nosno sluznico	Septoaqua

Veterinarski izdelki

antiparazitik za rejne živali	Flimabend/Flimabo (flubendazol)
antiparazitik za ljubiteljske živali	Fypryst (fipronil), dermalno pršilo
antibiotik za ljubiteljske živali	Marfloxin/Quiflox (marbofloksacin), tablete z okusom
biocid	Ecocid Advanced (peroksiocetna kislina), prašek

Zdravila na recept

Skupina Krka je v letu 2013 prodala za 980,9 milijona EUR zdravil na recept, kar je 4 % več kot v letu 2012.

Na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope tržimo zdravila na recept pod svojimi blagovnimi znamkami in imamo eno najmočnejših trženjsko-prodajnih mrež med farmacevtskimi podjetji. Vzporedno z rastjo prodaje smo v letu 2013 svojo mrežo širili in krepili predvsem v Ruski federaciji in na drugih vzhodnoevropskih trgih. Tudi na večini zahodnoevropskih trgov tržimo zdravila pod lastno blagovno znamko, svojo trženjsko-prodajno mrežo smo na večini teh trgov vzpostavili v zadnjih letih, v letu 2013 pa smo jo še okrepili.

Med desetimi največjimi posamičnimi trgi se je prodaja zdravil na recept absolutno najbolj povečala v Ruski federaciji, na Poljskem in v Romuniji, med ostalimi trgi pa je najbolj rasla v Španiji, državah Arabskega polotoka, Iranu in Kazahstanu.

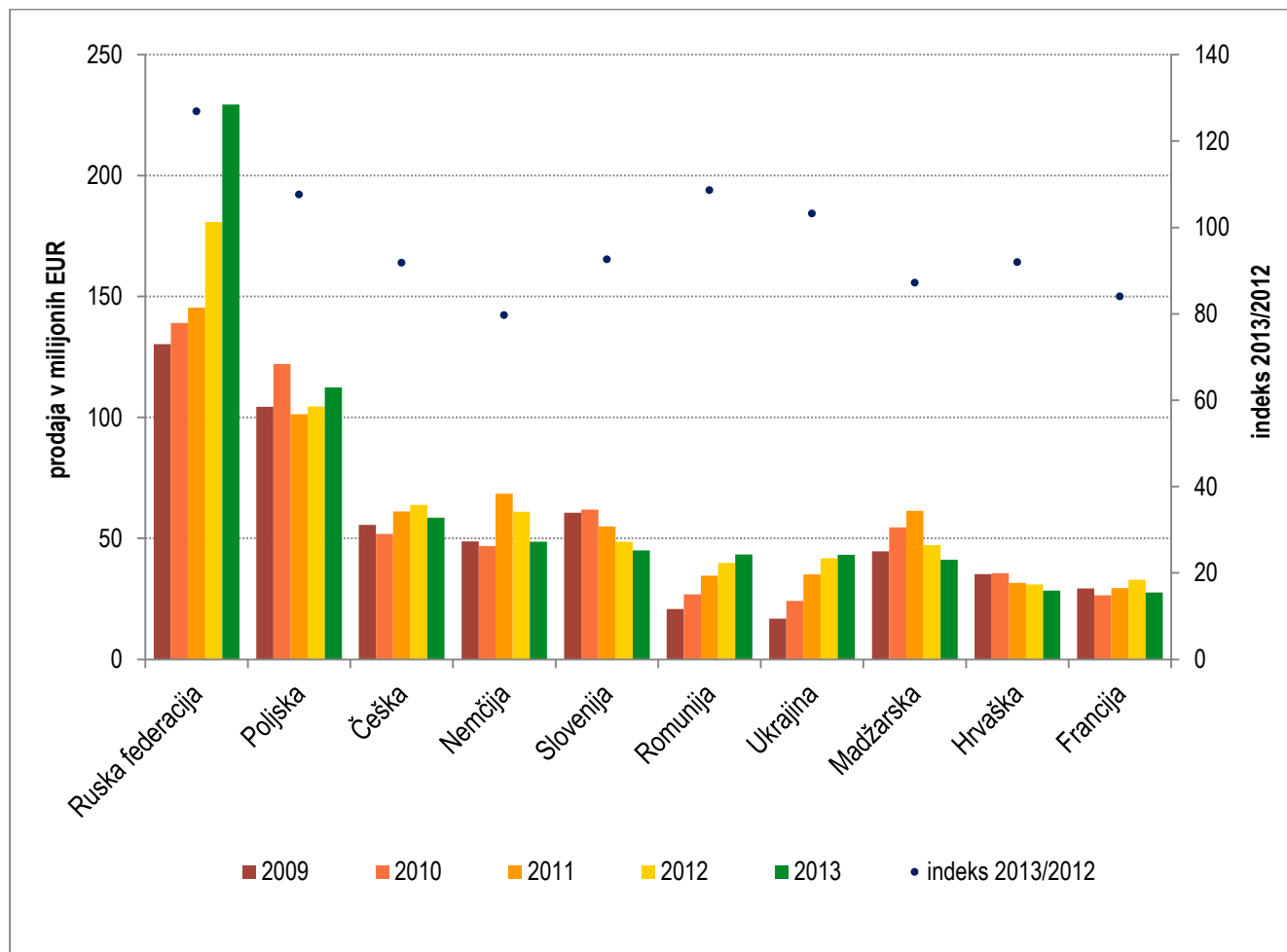
Po prodaji najpomembnejša terapevtska skupina zdravil na recept so bila tudi v letu 2013 zdravila za zdravljenje bolezni srca in žilja. Sledila so zdravila za bolezni prebavil in presnove ter zdravila za bolezni osrednjega živčevja.

Atoris (atorvastatin) je bil tudi v letu 2013 po prodaji na vodilnem mestu med zdravili na recept. Sledili so Lorista* (losartan), Enap (enalapril) in Prenessa* (perindopril), med desetimi vodilnimi so bili še Nolpaza* (pantoprazol), Zyllt* (klopidogrel), Emanera* (esomeprazol), Valsacor (valsartan), Roswera* (rosuvastatin) in Karbis* (kandesartan).

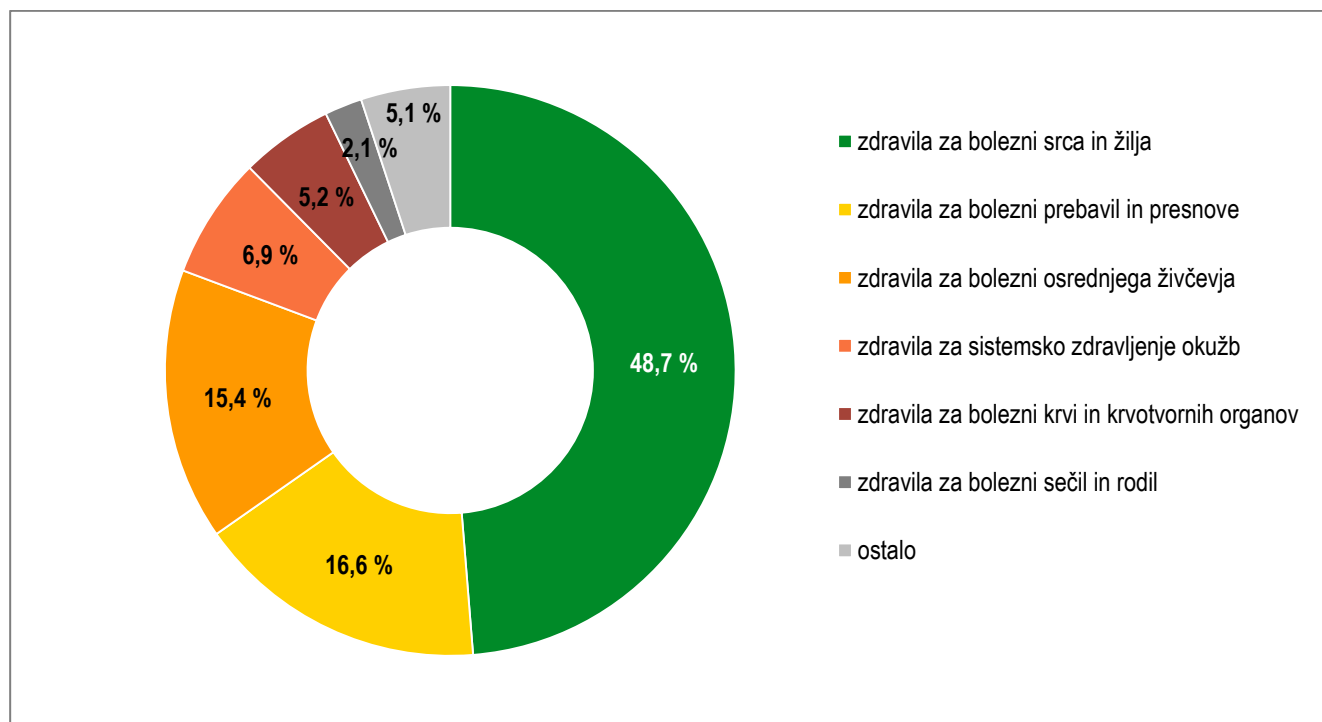
Atoris, Lorista in Enap so po prodaji Krkina vodilna zdravila.*

* Izdelki, omenjeni v tem poglavju in označeni z *, se na posameznih trgih pojavljajo pod različnimi blagovnimi znamkami. Prikazujemo jih na koncu poglavja.

Prodaja zdravil na recept na 10 največjih trgih

Prodaja zdravil na recept po terapevtskih skupinah

Zdravila za zdravljenje bolezni srca in žilja

Statini

Na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope je Krka že vrsto let vodilna proizvajalka statinov, ključnih zdravil za zdravljenje hiperlipidemij. Kljub padanju vrednosti trga smo svojo prodajo povečali za skoraj 10 % in s tem tudi tržni delež. Rast količinske prodaje je bila še višja, v letu 2013 se je s Krkinimi statini vsak dan zdravilo že več kot 2 milijona bolnikov. Na 8 trgih smo vodilni proizvajalec statinov, med drugim tudi na velikih trgih, kot sta Poljska ali Ukrajina, v Ruski federaciji in Romuniji pa smo vodilni med generičnimi ponudniki. Na teh trgih se je prodaja naših statinov tudi najbolj povečala. Hitro je rasla tudi v Franciji, Italiji in na drugih zahodnoevropskih trgih. Španija je bila v letu 2013 med vodilnimi trgi po absolutni rasti prodaje Krkinih statinov.

Utrdili smo vodilno mesto med proizvajalci statinov na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope.

Atoris (atorvastatin) ostaja naš vodilni statin po prodaji in predstavlja več kot 60 % prodaje statinov. Na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope ostaja vodilni statin po količinski prodaji in vodilni atorvastatin po vrednostni prodaji. V letu 2013 je še povečal svoj tržni delež, ki je tako presegel 13 % med vsemi statini in 27 % med atorvastatini. Še naprej smo širili število trgov, kjer tržimo dodatni jakosti, 30 mg in 60 mg atorvastatina. Kot prvi na trgu smo ti dve jakosti začeli tržiti v Kazahstanu, na Hrvaškem in na nekaterih manjših trgih.

Roswera* (rosuvastatin) je naš najhitreje rastoči statin. Njegova prodaja se je v letu 2013 povečala za več kot 60 % in že predstavlja četrtino prodaje naših statinov. Roswera* je bila v letu 2013 najbolj predpisovani rosuvastatin na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope in je ohranila mesto vodilnega generičnega rosuvastatina po vrednosti prodaje. Na tem območju je bila po absolutni rasti prodaje najhitreje rastoči statin. V letu 2013 smo jo začeli tržiti v Kirgizistanu in Črni gori. V Ukrajini, na Hrvaškem in nekaterih manjših trgih pa smo kot prvi proizvajalec začeli tržiti novi jakosti rosuvastatina, 15 mg in 30 mg.

Tržiti smo začeli Atordapin, Krkino prvo politableto, ki združuje zdravilo za zdravljenje hiperlipidemij in zdravilo za zdravljenje zvišanega krvnega tlaka.*

Vasilip (simvastatin) je ohranil vodilno mesto med generičnimi simvastatini na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. Naš simvastatin smo začeli tržiti v Italiji in na Irskem.

V letu 2013 smo začeli tržiti izdelek **Atordapin*** (atorvastatin in amlodipin), ki je Krkina prva politableta. Združuje dve učinkovini za zdravljenje dveh bolezni: atorvastatin za zdravljenje hiperlipidemij in amlodipin za zdravljenje zvišanega krvnega tlaka. Atordapin* že tržimo na Češkem, Madžarskem, Slovaškem in v Romuniji.

Krkini statini in njihove fiksne kombinacije

rosuvastatin (Roswera/Roxera/Sorvasta)

atorvastatin (Atoris)

atorvastatin in amlodipin (Atordapin/Atorcombo/Amaloris)

simvastatin (Vasilip)

lovastatin (Holetar)

Zaviralci angiotenzinske konvertaze

Zaviralci angiotenzinske konvertaze (ACE), ki so poleg sartanov ključna skupina zdravil za zdravljenje zvišanega krvnega tlaka, so po prodaji največja skupina Krkinih zdravil na recept. Dva izmed zaviralcev ACE sta po prodaji med vodilnimi petimi Krkinimi zdravili. Na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope ostajamo vodilni generični proizvajalec zaviralcev ACE, po količinski prodaji pa smo na prvem mestu med vsemi proizvajalci.

Krka je v Evropi vodilna generična proizvajalka perindoprila in njegovih fiksnih kombinacij z indapamidom.

V letu 2013 je minilo 25 let, odkar smo začeli tržiti naš prvi zaviralec ACE **Enap** (enalapril). Kljub uveljavljanju naših novejših zaviralcev ACE Enap skupaj s svojimi fiksnimi kombinacijami s hidroklorotiazidom še vedno ohranja največji delež prodaje naših zdravil iz te skupine. Na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope je že vrsto let vodilni enalapril in glede na količinsko prodajo najbolj pogosto predpisovani zaviralec ACE. V letu 2013 smo paleti enalaprilu dodali novo fiksno kombinacijo z zaviralcem kalcijevih kanalčkov **Elernap*** (enalapril in lerkandipin) in jo kot prvi generični proizvajalec začeli tržiti na Portugalskem.

* Izdelki, omenjeni v tem poglavju in označeni z *, se na posameznih trgih pojavljajo pod različnimi blagovnimi znamkami. Prikazujemo jih na koncu poglavja.

Najpomembnejša v skupini zaviralcev ACE je naša paleta perindoprila in njegovih fiksni kombinacij. To so **Prenessa*** (perindopril), **Co-Prenessa*** (perindopril in indapamid) in **Amlessa*** (perindopril in amlodipin). Krka je vodilna generična proizvajalka perindoprila in njegovih fiksni kombinacij z indapamidom v Evropi. Svoj tržni delež smo v letu 2013 še povečali. V Sloveniji in na Hrvaškem ima Prenessa* že več kot 50-odstotni tržni delež in je tako vodilna med vsemi perindoprili. Povečali smo tudi število trgov, na katerih tržimo izdelke s perindoprilom. Prenessa* smo začeli tržiti v Azerbajdžanu in Albaniji. V Sloveniji in na Češkem smo začeli tržiti Prenessa v obliki orodisperzibilnih tablet, Amlessa* pa smo kot prvi generik začeli tržiti na osmih novih trgih, med drugim v Ruski federaciji, Ukrajini in Italiji.

Ampril* (ramipril) je skupaj s svojimi fiksni kombinacijami s hidroklorotiazidom vodilni generični ramipril na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. Tržiti smo ga začeli tudi v Franciji in Bolgariji.

Krkin zaviralci angiotenzinske konvertaze in njihove fiksne kombinacije

perindopril (Prenessa/Perineva)

perindopril in indapamid (Co-Prenessa/Co-Perineva/Prenewel)

perindopril in amlodipin (Amlessa/Dalnessa/Tonarssa/Dalneva)

enalapril (Enap)

enalapril in hidroklorotiazid (Enap-H, Enap-HL, Enap-HL 20)

enalapril in lerkandipin (Elnap/Lenap/Elymo/Enap L Combi)

ramipril (Ampril/Amprilan)

ramipril in hidroklorotiazid (Ampril HL/Amprilan HL, Ampril HD/Amprilan HD)

lizinopril (Laaven/Zonixem)

lizinopril in hidroklorotiazid (Laaven-HL/Zonixem-HL, Laaven-HL 20/Zonixem-HL 20, Laaven-HD/Zonixem-HD)

cilazapril (Cazaprol)

cilazapril in hidroklorotiazid (Cazacombi)

Sartani (antagonisti receptorjev angiotenzina II)

Krka ponuja paletu šestih sartanov in njihovih fiksni kombinacij s hidroklorotiazidom, ki smo jo v letu 2013 zaokrožili z novo fiksno kombinacijo Tolucombi* (telmisartan in hidroklorotiazid). V letu 2013 smo ostali vodilni proizvajalec sartanov na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope in svoj tržni delež še povečali na skoraj 25 %. S Krkinimi sartani se na tem območju vsak dan zdravi več kot dva milijona in pol bolnikov.

Tržiti smo začeli Tolucombi, ki dopolnjuje Krkino paletu šestih sartanov in njihovih fiksni kombinacij s hidroklorotiazidom.*

Lorista* (losartan) predstavlja več kot polovico prodaje naših sartanov. Je Krkin drugi izdelek po prodaji in vodilni glede na absolutno rast prodaje. Na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope ima skupaj s svojimi fiksni kombinacijami že več kot 35-odstotni tržni delež in je po količinski prodaji vodilni losartan. V letu 2013 smo jo začeli tržiti v Italiji in Azerbajdžanu, na številnih drugih trgih pa smo ponudili nove jakosti.

Valsacor (valsartan) je skupaj s svojimi fiksni kombinacijami s hidroklorotiazidom po prodaji naš drugi sartan. Na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope je vodilni valsartan s skoraj 30-odstotnim tržnim deležem. V Sloveniji in Litvi, na Češkem, Slovaškem in nekaterih drugih trgih pa je delež Valsacorja med valsartani že večji od 50 %. Naš valsartan uspešno prodajamo tudi na zahodnoevropskih trgih, v letu 2013 smo ga začeli tržiti še v Španiji.

Karbis* (kandesartan) je bil skupaj s svojimi fiksni kombinacijami s hidroklorotiazidom v letu 2013 naš sartan z največjo rastjo prodaje in glede na ta kazalnik tudi eden izmed petih najuspešnejših izdelkov. Največ kandesartana prodamo v zahodni Evropi, Nemčiji in Španiji sta tudi največ prispevali k rasti prodaje. Na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope je vodilni generični kandesartan, na Poljskem, Češkem in Madžarskem pa vodilni med vsemi kandesartani. V letu 2013 smo ga med prvimi generiki začeli tržiti v Italiji in na Madžarskem.

Tudi **Tolura*** (telmisartan) je skupaj s svojimi fiksni kombinacijami s hidroklorotiazidom dosegla visoko, več kot 60-odstotno rast prodaje v primerjavi z letom 2012. Med prvimi generiki smo jo tržiti na številnih novih trgih, predvsem zahodnoevropskih – Nemčiji, Franciji, Španiji, Italiji, pa tudi v Sloveniji in na Hrvaškem. Na številnih trgih srednje in jugovzhodne Evrope pa smo kot prvi generik ponudili Tolucombi*, novo kombinacijo telmisartana in hidroklorotiazida. Tolura* je na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope vodilni generični telmisartan.

* Izdelki, omenjeni v tem poglavju in označeni z *, se na posameznih trgih pojavljajo pod različnimi blagovnimi znamkami. Prikazujemo jih na koncu poglavja.

Krkini sartani in njihove fiksne kombinacije

losartan (Lorista/Lavestra)
losartan in hidroklorotiazid (Lorista H/Lavestra H, Lorista HL/Lavestra HL, Lorista HD/Lavestra HD)
valsartan (Valsacor)
valsartan in hidroklorotiazid (Valsacombi/Co-Valsacor/Valsacor H/Valsaden)
telmisartan (Tolura/Telmista)
telmisartan in hidroklorotiazid (Tolucombi/Telmista H)
kandesartan (Kabis/Candecor/Canocord)
kandesartan in hidroklorotiazid (Karbicombi/Cancombino)
irbesartan (Ifirmasta/Ilabel)
irbesartan in hidroklorotiazid (Ifirmacombi/Co-Ilabel)
olmesartan (Olimestra)
olmesartan in hidroklorotiazid (Co-Olimestra)

Druga zdravila za zdravljenje zvišanega krvnega tlaka

Našo paleto zdravil za zdravljenje zvišanega krvnega tlaka poleg zaviralcev ACE in sartanov sestavljajo tudi zdravila iz drugih skupin, med katerimi so zaviralec kalcijevih kanalčkov **Tenox*** (amlodipin), diuretik **Rawel SR** (indapamid) ter zaviralca adrenergičnih receptorjev **Coryol** (karvedilol) in **Niperten*** (bisoprolol). Trženje izdelkov, ki so na številnih trgih prisotni že vrsto let, smo v letu 2013 razširili na nove trge. Na Irskem smo začeli tržiti indapamid, amlodipin in karvedilol, amlodipin tudi v Italiji, Niperten pa v Uzbekistanu, Kazahstanu in Kirgizistanu.

Zdravila za zdravljenje bolezni prebavil in presnove**Zaviralci protonske črpalke**

V naši paleti je pet zaviralcev protonske črpalke. Že peto leto zapored smo vodilni proizvajalec teh zdravil na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. Na tem območju imamo največjo absolutno rast količinske prodaje. V Sloveniji, Litvi in na Madžarskem smo vodilni med vsemi proizvajalci zaviralcev protonske črpalke s tržnimi deleži nad 20 %, v Sloveniji je delež skoraj 50 %. Največ zdravil iz te skupine prodamo v Nemčiji, Ruski federaciji in na Poljskem.

Nolpaza* (pantoprazol) je naš najpomembnejši zaviralec protonske črpalke, ki predstavlja skoraj 45 % prodaje naših zdravil iz te skupine. Zdravilo na recept na več trgih dopolnjuje izdelek s pantoprazolom, ki je na voljo brez recepta. V Evropi smo med vodilnimi generičnimi proizvajalci pantoprazola. V Ruski federaciji, Sloveniji, Litvi, na Slovaškem in nekaterih drugih trgih je Nolpaza vodilni pantoprazol, v Sloveniji, na Madžarskem in Slovaškem pa jo zdravniki predpisujejo najpogosteje med vsemi zaviralci protonske črpalke. V letu 2013 smo Nolpazo začeli tržiti v Azerbajdžanu. V Ukrajini, Kazahstanu in Turkmenistanu pa smo jo začeli tržiti v obliki injekcij.

Krka je vodilna generična proizvajalka esomeprazola v Evropi.

Emanera* (esomeprazol) predstavlja več kot 30 % prodaje naših zaviralcev protonske črpalke. V Evropi smo vodilni generični proizvajalec esomeprazola in v letu 2013 smo svoj tržni delež še povečali. Na Poljskem, Češkem in Slovaškem je vodilni esomeprazol z več kot 50-odstotnim tržnim deležem. Uspešni smo tudi v zahodni Evropi, saj je naš esomeprazol v Nemčiji po količinski prodaji vodilni med vsemi esomeprazoli. V letu 2013 smo Emanera* začeli tržiti še v Španiji, Kazahstanu, Ukrajini in Albaniji ter kot prvi generik v Ruski federaciji.

Paleto dopolnjujeta **Lanzul*** (lansoprazol) in **Gelbra*** (rabeprazol), nekaj manj kot 10 % prodaje naših zaviralcev protonske črpalke pa še vedno predstavlja naš prvi izdelek iz te skupine, **Ultop** (omeprazol). V Evropi smo med vodilnimi generičnimi proizvajalci tako lansoprazola kot rabeprazola. Trženje lansoprazola smo v letu 2013 razširili v Francijo, rabeprazol pa smo začeli tržiti še v Španiji, Avstriji, Litvi in na Češkem.

Krkini zaviralci protonske črpalke

esomeprazol (Emanera/Emozul/Escadra)
pantoprazol (Nolpaza/Appryo)
rabeprazol (Gelbra/Zulbex)
lansoprazol (Lanzul/Lansoptol)
omeprazol (Ultop)

* Izdelki, omenjeni v tem poglavju in označeni z *, se na posameznih trgih pojavljajo pod različnimi blagovnimi znamkami. Prikazujemo jih na koncu poglavja.

Peroralni antidiabetiki

Naš najpomembnejši izdelek na tem področju je **Gliclada*** (gliklazid), peroralni antidiabetik v obliki tablet s podaljšanim sproščanjem. Tudi v letu 2013 ostajamo vodilni generični proizvajalec gliklazida v obliki tablet s podaljšanim sproščanjem v zahodni Evropi, Gliclada* pa je vodilni generični gliklazid tudi na številnih trgih srednje Evrope. V letu 2013 smo jo kot prvi generik začeli tržiti v Sloveniji in Franciji, na številnih drugih trgih pa smo kot prvi in edini generik paleti dodali jakost 60 mg, ki smo jo začeli tržiti v Romuniji, Litvi, na Portugalskem in na drugih trgih. V naši paleti peroralnih antidiabetikov so še **Enyglid*** (repaglinid) in **Meglimid** (glimepirid).

Zdravila za zdravljenje debelosti

Naš izdelek za zdravljenje debelosti je **Orsoten** (orlistat), ki vsebuje 120 mg orlistata in se predpisuje na recept. Dopolnjuje ga izdelek brez recepta Orsoten Slim s 60 mg orlistata. Orsoten tržimo v Ruski federaciji in Kazahstanu, od leta 2013 pa tudi v Turkmenistanu. Njegova prodaja se je v primerjavi z letom 2012 povečala za 25 %, najbolj v Ruski federaciji. Na tem trgu je Orsoten vodilni generični orlistat, naša izdelka z orlistatom pa imata že skoraj 45-odstotni tržni delež.

Zdravila za zdravljenje bolezni osrednjega živčevja

Antipsihotiki

Na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope že več let ohranjamo vodilno mesto med generičnimi proizvajalci antipsihotikov. Na tem območju smo edini proizvajalec, ki ponuja pet učinkovin, ki so po prodaji vodilne v svetu. Največ antipsihotikov prodamo v Ruski federaciji in Nemčiji, v Ruski federaciji se je prodaja v letu 2013 tudi najbolj povečala.

Krka je vodilna generična proizvajalka olanzapina v zahodni Evropi.

Več kot polovico prodaje naših antipsihotikov predstavljata **Zalasta*** (olanzapin) in **Kventiax*** (kvetiapin), največjo absolutno rast prodaje pa je imel **Zypsilan*** (ziprazidon). V letu 2013 smo ziprazidon začeli tržiti še v Nemčiji, Španiji, Avstriji, na Češkem in v Estoniji. Smo med vodilnimi generičnimi proizvajalci olanzapina in ziprazidona v Evropi, v zahodni Evropi pa smo vodilni proizvajalec olanzapina med vsemi generiki.

Krkin atipični antipsihotiki

olanzapin (Zalasta/Zolrix)

kvetiapin (Kventiax/Quentiax)

risperidon (Torendo/Rorendo)

ziprazidon (Zypsilan/Zypsila/Ypsila)

aripiprazol (Zylaxera)

Antidepresivi

Krka ostaja tudi v letu 2013 vodilna generična proizvajalka antidepresivov na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope.

Elicea* (escitalopram) ostaja vodilni generični escitalopram na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. V letu 2013 smo naš escitalopram začeli tržiti še na Portugalskem in Kosovu. Kot prvi generik smo bolnikom na Poljskem, Češkem in Slovaškem ponudili tudi Eliceo* v obliki orodisperzibilnih tablet.

Alventa* (venlafaksin) predstavlja več kot 30 % prodaje naših antidepresivov. Na številnih trgih dosega velike tržne deleže, na Slovaškem, Češkem, v Sloveniji in Litvi pa predstavlja več kot četrtino trga venlafaksina. Naš venlafaksin je med vodilnimi generičnimi venlafaksini v državah Evropske unije, na zahodnoevropskih trgih pa smo ga v letu 2013 začeli tržiti še v Španiji, Franciji in na Irskem.

V naši paleti antidepresivov sta tudi **Asentra** (sertralin) in **Mirzaten** (mirtazapin). Asentra je vodilni generični sertralin, Mirzaten pa vodilni mirtazapin na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope.

* Izdelki, omenjeni v tem poglavju in označeni z *, se na posameznih trgih pojavljajo pod različnimi blagovnimi znamkami. Prikazujemo jih na koncu poglavja.

Krkin anti-depresivi

escitalopram (Elicea/Ecytara/Anxila)

venlafaksin (Alventa/Olwexya)

sertralin (Asentra)

mirtazapin (Mirzaten)

Zdravila za zdravljenje Alzheimerjeve bolezni

V letu 2013 ostajamo vodilni generični proizvajalec zdravil proti Alzheimerjevi bolezni na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. Največ teh zdravil prodamo v zahodni Evropi – v Nemčiji, skandinavskih državah, Veliki Britaniji in na Portugalskem.

Marixino* (memantin) predstavlja približno 40 % prodaje naših zdravil proti Alzheimerjevi bolezni in je glede na absolutno rast prodaje med Krkinimi vodilnimi tremi izdelki. Tržiti smo ga začeli v letu 2012, v letu 2013 pa smo trženje razširili na več kot 10 novih trgov, med drugim tudi v Slovenijo, Francijo, Španijo, Romunijo in na Poljsko. Na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope je naš memantin med vodilnimi generičnimi memantini, v Sloveniji, Romuniji in Litvi pa je med generičnimi memantini na prvem mestu.

*Memantin smo začeli
tržiti na več kot 10
novih trgih.*

Približno 35 % prodaje naših zdravil proti Alzheimerjevi bolezni predstavlja **Galsya SR*** (galantamin). Tudi v letu 2013 je bil naš galantamin vodilni generični galantamin v državah Evropske unije. Galsya SR* je vodilni galantamin na Slovaškem, s skoraj 50-odstotnim tržnim deležem pa je naš galantamin vodilni tudi v Nemčiji.

Našo paleto zdravil proti Alzheimerjevi bolezni dopolnjujeta **Yasnal*** (donepezil) in **Nimvastid** (rivastigmin). Tudi v letu 2013 je bil Yasnal* vodilni donepezil na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope, Nimvastid pa vodilni generični rivastigmin na tem območju. Smo tudi med vodilnimi generičnimi proizvajalci donepezila in rivastigmina v Nemčiji in Veliki Britaniji. Nimvastid smo v letu 2013 začeli tržiti v Španiji, še naprej pa ostaja edini rivastigmin v obliki orodisperzibilnih tablet na naših trgih.

Krkin zdravila za zdravljenje Alzheimerjeve bolezni

memantin (Memaxa/Maruxa/Marixino/Mentixa/Maryzola)

galantamin (Galsya SR/Galnora)

donepezil (Yasnal/Yasnor)

rivastigmin (Nimvastid)

Zdravila za zdravljenje Parkinsonove bolezni

V letu 2013 smo ohranili mesto med vodilnimi generičnimi proizvajalci zdravil za zdravljenje Parkinsonove bolezni na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. Največ teh zdravil prodamo v Nemčiji in drugih državah zahodne Evrope.

Rolpryna SR* (ropinirol) predstavlja več kot dve tretjini prodaje naših zdravil s tega terapevtskega področja. Naš ropinirol s podaljšanim sproščanjem je v letu 2013 ohranil vodilno mesto med generičnimi ropiniroli v Evropi. Tržiti smo ga začeli tudi na Hrvaškem.

Tudi **Opryme**a (pramipeksol) ostaja na vodilnem mestu med generiki na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. Naš pramipeksol je med vodilnimi generičnimi pramipeksoli v Veliki Britaniji, tržiti pa smo ga začeli tudi v Avstriji. Konec leta 2013 smo v Nemčiji začeli tržiti pramipeksol s podaljšanim sproščanjem, ki bo še okrepil naše mesto med ponudniki zdravil za zdravljenje Parkinsonove bolezni.

* Izdelki, omenjeni v tem poglavju in označeni z *, se na posameznih trgih pojavljajo pod različnimi blagovnimi znamkami. Prikazujemo jih na koncu poglavja.

Analgetiki

Doreta (tramadol in paracetamol) in **Naklofen duo** (diklofenak) sta naša najpomembnejša analgetika na recept. Na območju Slovenije, srednje in jugovzhodne Evrope je Doreta vodilna generična fiksna kombinacija tramadola in paracetamola, na Poljskem, Slovaškem in v Romuniji pa je vodilna med vsemi konkurenti. To fiksno kombinacijo smo v letu 2013 začeli tržiti še v Franciji in Španiji, edinstveno dvojno jakost fiksne kombinacije (75 mg tramadola in 650 mg paracetamola) pa smo ponudili tudi na Hrvaškem. Z višjo, dvojno jakostjo ostajamo edini generik na naših trgih.

V letu 2013 smo na novih trgih začeli tržiti zdravilo na recept **Nalgesin*** (naproksen), ki ga dopolnjuje izdelek brez recepta z isto učinkovino. Začetek trženja na Poljskem, Madžarskem in Slovaškem ter povečana intenzivnost trženja na obstoječih trgih sta prodajo tega zdravila na recept v primerjavi z letom 2012 potrojila.

Zdravila za sistemsko zdravljenje okužb

Naša najpomembnejša zdravila za sistemsko zdravljenje okužb so **Fromilid** (klaritromicin), **Azibiot** (azitromicin), **Nolicin** (norfloksacin) in **Ciprinol** (ciprofloksacin).

Fromilid, ki spada v skupino makrolidov, je vodilni generični makrolid na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope in četrta najbolj prodajana blagovna znamka makrolidov. Na tem območju smo na tretjem mestu med proizvajalci makrolidov. V Sloveniji, Ukrajini, na Madžarskem, Hrvaškem in nekaterih manjših trgih je Fromilid vodilni med vsemi klaritromicini. Farmacevtsko obliko s podaljšanim sproščanjem **Fromilid uno** smo v letu 2013 začeli tržiti tudi v Azerbajdžanu, Azibiot pa v Srbiji in Romuniji.

Nolicin in Ciprinol spadata v skupino fluorokinolonov. Krka je vodilna generična proizvajalka zdravil iz te skupine na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. Ciprinol je vodilni ciprofloksacin na številnih trgih, med drugim v Romuniji, Ukrajini in na Hrvaškem.

Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov

Zyllt* (klopidogrel) je bil tudi v letu 2013 eno naših najbolj prodajanih zdravil in tako ostajamo vodilni generični proizvajalec klopidogrela v Evropi. Po količinski prodaji ohranja vodilno mesto med vsemi klopidogreli v Ruski federaciji, na prvem mestu pa je tudi na Madžarskem in nekaterih manjših trgih. Največ klopidogrela prodamo v zahodnoevropskih državah in v Ruski federaciji, kjer je Zyllt* dosegel najvišjo rast prodaje. V letu 2013 smo klopidogrel začeli tržiti tudi v Italiji.

Krka ostaja vodilna generična proizvajalka klopidogrela v Evropi.

Zdravila za zdravljenje bolezni sečil

Vizarsin (sildenafil) je naše najpomembnejše zdravilo na tem področju. Kot edini proizvajalec ponujamo sildenafil v obliki orodisperzibilnih tablet, ki omogočajo jemanje brez vode. V letu 2013 smo sildenafil začeli tržiti v novih zahodnoevropskih državah. V obliki tablet in orodisperzibilnih tablet smo ga med prvimi generiki začeli tržiti v Nemčiji, Franciji, Italiji, Španiji, Avstriji in na Irskem. Vizarsin smo začeli tržiti tudi v Uzbekistanu in Latviji, na Češkem pa smo paleti dodali orodisperzibilne tablete. V zahodni Evropi se uvrščamo med pet vodilnih generičnih proizvajalcev sildenafilu, v Sloveniji, Romuniji in Litvi pa smo vodilni generik.

Tanyz/Tanyz ERAS (tamsulozin) je zdravilo za zdravljenje benigne hiperplazije prostate. Z imenom Tanyz ERAS je na voljo tudi v farmacevtski obliki s podaljšanim sproščanjem. Na Češkem, v Sloveniji in Latviji je Tanyz/Tanyz ERAS vodilni generični tamsulozin, na območju srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope pa je na tretjem mestu. Paleto zdravil za zdravljenje bolezni sečil dopolnjujeta **Finpros** (finasterid) za zdravljenje benigne hiperplazije prostate in **Asolfena** (solifenacin) za zdravljenje inkontinence.

* Izdelki, omenjeni v tem poglavju in označeni z *, se na posameznih trgih pojavljajo pod različnimi blagovnimi znamkami. Prikazujemo jih na koncu poglavja.

Zdravila za zdravljenje bolezni dihal

Našo paleto novejših zdravil za zdravljenje bolezni dihal sestavljajo **Cezera*** (levocetirizin) in **Dasselto*** (desloratadin), ki se uporabljata za lajšanje simptomov alergije, ter **Monkasta*** (montelukast), ki poleg lajšanja alergij tudi preprečuje in zdravi kronično bronhialno astmo. Na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope so vsa tri zdravila med vodilnimi generiki. V Litvi in Estoniji je Monkasta* vodilna med vsemi konkurenti. Dasselto* smo začeli tržiti na Poljskem in Hrvaškem. V letu 2013 smo utrdili svoj položaj v zahodni Evropi. V Španiji smo začeli tržiti levocetirizin, montelukast in desloratadin, v Italiji montelukast in desloratadin, montelukast pa tudi v Franciji in kot prvi generik v Nemčiji in Avstriji. V Nemčiji smo levocetirizin začeli tržiti v letu 2012, v letu 2013 smo postali vodilni generični proizvajalec levocetirizina.

Onkološka zdravila

V letu 2013 smo uvedli novo terapevtsko skupino onkoloških zdravil, ki je v svetovnem merilu med največjimi in najhitreje rastočimi terapevtskimi skupinami.

Meaxin* (imatinib) je zaviralec proteinske kinaze, ki se uporablja za zdravljenje kronične mieloične levkemije, gastrointestinalnih stromalnih tumorjev in nekaterih drugih redkejših bolezni. Tržiti smo ga začeli v Sloveniji, Ruski federaciji in Romuniji, kot eden od prvih generikov tudi v Litvi, Estoniji in na Hrvaškem, kot prvi generik pa na Slovaškem in v Latviji.

Z onkološkimi zdravili smo v letu 2013 vstopili na novo terapevtsko področje.

Lortanda* (letrozol) in **Escepran*** (eksemestan) sta zaviralca aromataze in se uporabljata za zdravljenje raka dojke. Tržiti smo ju začeli na Poljskem, Češkem, Slovaškem, v Romuniji, Litvi in Latviji. **Tolnexa** (docetaksel) je zdravilo iz skupine taksanov, ki je ključno pri kemoterapiji številnih pogostih rakastih obolenj, kot so rak pljuč, dojke in prostate. Začeli smo ga tržiti na Češkem, Slovaškem, v Romuniji in Litvi. **Ecansya** (kapecitabin) spada v skupino analogov pirimidinskih baz in se uporablja samostojno ali v kombinaciji z drugimi zdravili za zdravljenje raka debelega črevesa in danke, raka želodca in raka dojke. Kot eden od prvih generikov smo ga začeli tržiti v Nemčiji in Romuniji ter na Češkem in Slovaškem.

* Izdelki, omenjeni v tem poglavju in označeni z *, se na posameznih trgih pojavljajo pod različnimi blagovnimi znamkami. Prikazujemo jih na koncu poglavja.

Izdelki brez recepta

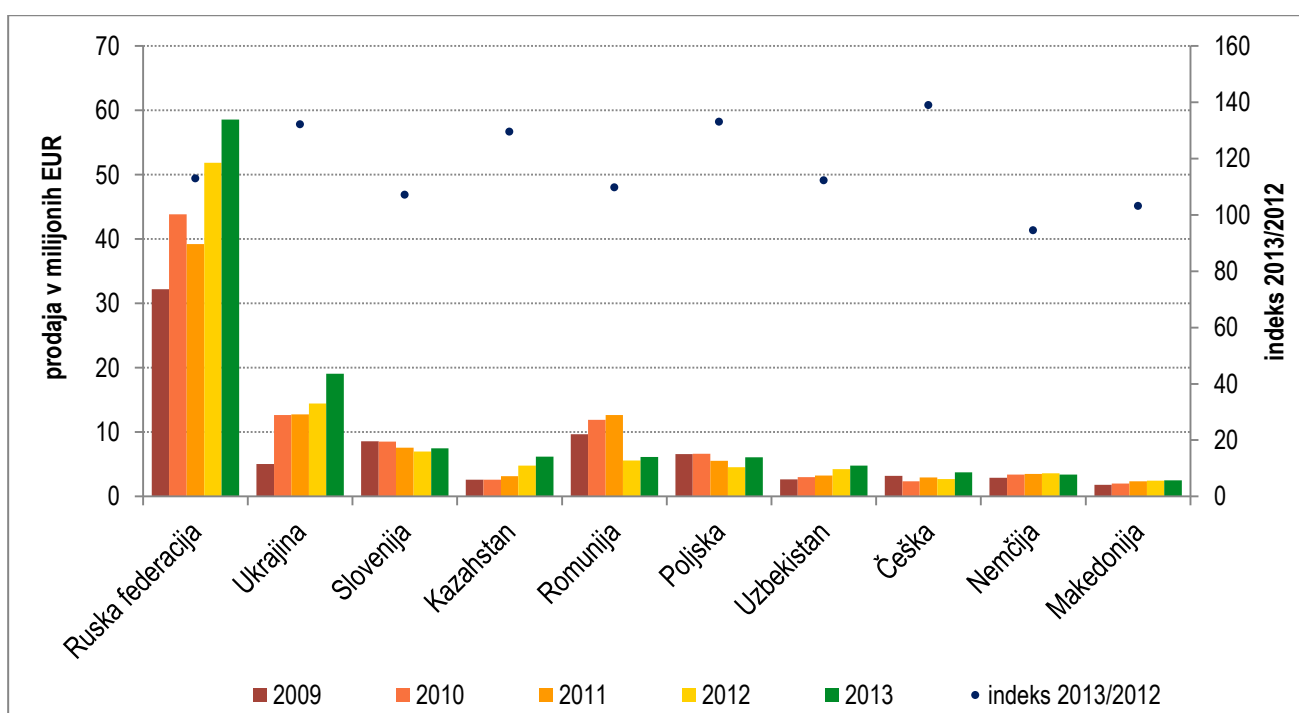
V letu 2013 je skupina Krka prodala za 145,3 milijona EUR izdelkov brez recepta, kar je 18 % več kot v letu 2012.

Med desetimi največjimi trgi se je prodaja v absolutnem smislu najbolj povečala v Ruski federaciji, Ukrajini in na Poljskem, med ostalimi trgi pa v Belorusiji, Kirgizistanu in Turkmenistanu.

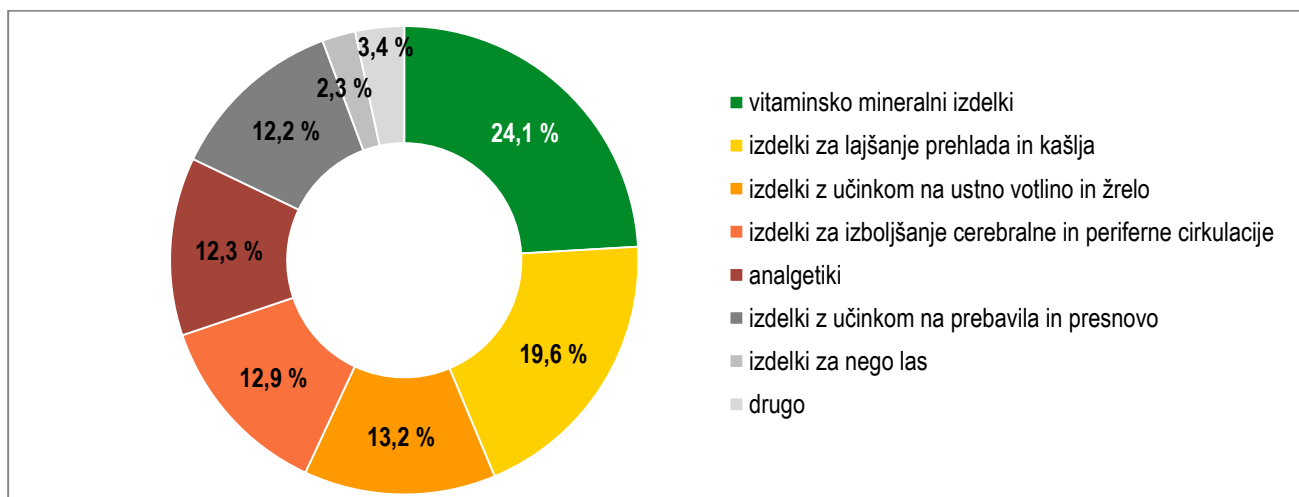
Najpomembnejše Krkine blagovne znamke izdelkov brez recepta so Herbion, Septotele, Bilobil in Pikovit, ki se uvrščajo tudi med 15 Krkinih vodilnih izdelkov, sledijo pa jim Nalgesin S*, Panzynom in Duovit. Vse omenjene blagovne znamke so vodilne tudi po absolutni rasti prodaje. Največji delež prodaje izdelkov brez recepta prinašajo vitaminsko-mineralni izdelki. Prav vitaminsko-mineralni izdelki ter izdelki za izboljšanje cerebralne in periferne prekrvitve so v letu 2013 beležili največjo, skoraj 30-odstotno rast prodaje.

Prodaja izdelkov brez recepta se je v letu 2013 povečala za 18 %.

Prodaja izdelkov brez recepta na 10 največjih trgih

Prodaja izdelkov brez recepta po terapevtskih skupinah v letu 2013

Herbion je vodilna blagovna znamka izdelkov brez recepta, ki združuje sirupe rastlinskega izvora, namenjene različnim vrstam kašlja. Za lažje izkašljevanje sta namenjena **Herbion jegličev sirup** in **Herbion bršljanov sirup**, za pomiritev suhega, dražečega kašlja pa **Herbion trpotčev sirup** in novi sirup **Herbion islandski lišaj***, ki tudi pomirja vneto grlo ter lajša hripavost. Herbion islandski lišaj* sirup smo v letu 2013 začeli tržiti na Hrvaškem, Kosovu, v Latviji in Makedoniji. Nove izdelke blagovne znamke Herbion smo začeli tržiti tudi v Avstriji, Litvi in Belorusiji. Prodaja izdelkov pod to blagovno znamko se je v letu 2013 povečala za skoraj 30 %.

Prodaja Herbiona, vodilne blagovne znamke med Krkinimi izdelki brez recepta, se je v letu 2013 povečala za skoraj 30 %.

Septotele so po prodaji druga najpomembnejša blagovna znamka izdelkov brez recepta. Sestavljajo jo izdelki v obliki pastil in pršila za zdravljenje težav, povezanih z vnetim žrelom. V letu 2013 smo njimi bolj intenzivno vstopili na področje zdravljenja otrok. Na Poljskem smo začeli tržiti pastile **Septotele junior**, ki so namenjene otrokom od četrtega leta dalje. Povečali smo tudi število trgov, na katerih tržimo že uveljavljene izdelke. **Septotele plus med in limeta** smo začeli tržiti v Ukrajini, Moldaviji in Mongoliji, **Septotele plus pršilo** pa v Uzbekistanu, Gruziji in Moldaviji. Prodaja izdelkov blagovne znamke Septotele se je v letu 2013 povečala za skoraj 20 %.

Tretja najpomembnejša blagovna znamka izdelkov brez recepta je **Bilobil**, pod katero tržimo izdelke z izvlečkom ginka. Njihova prodaja se je v letu 2013 povečala za več kot 30 %. Na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope so po količinski prodaji vodilni med izdelki z ginkom. Na številnih trgih dosegajo velike tržne deleže, ki v Sloveniji, Ukrajini in Romuniji presegajo 35 %. Največ Bilobila prodamo v Romuniji in Ruski federaciji, kjer se je prodaja v letu 2013 tudi najbolj povečala. Izdelek z največ ginka **Bilobil intense** (120 mg) smo začeli tržiti v Kazahstanu, Mongoliji in Armeniji, **Bilobil forte** (80 mg) pa v Kirgizistanu.

Pikovit in **Duovit** sta naši najpomembnejši blagovni znamki vitaminsko-mineralnih izdelkov in sta v letu 2013 povečala prodajo za več kot tretjino. V blagovni znamki Pikovit je osem izdelkov za otroke, blagovna znamka Duovit pa vsebuje izdelke za odrasle in je prilagojena potrebam ženskega in moškega telesa. Največ izdelkov iz teh dveh blagovnih znamk prodamo v Ruski federaciji, kjer se je prodaja tudi najbolj povečala. Uspešno ju prodajamo tudi v drugih državah vzhodne Evrope, v številnih med njimi je Pikovit po količinski prodaji že vrsto let na vodilnem mestu med vitaminsko-mineralnimi izdelki za otroke. Tako Pikovit kot Duovit sta v svojih kategorijah zmagala na natečaju v Kirgizistanu, kjer strokovnjaki in potrošniki ocenjujejo kakovost in priljubljenost izdelkov.

Prodaja Pikovita, vodilne blagovne znamke med Krkinimi vitaminsko-mineralnimi izdelki, se je v letu 2013 povečala za 40 %.

Nalgesin S* (naproksen) je naš vodilni analgetik brez recepta, ki ga dopolnjujejo zdravila z naproksenom na recept. Tudi v letu 2013 smo trženje izdelkov iz te blagovne znamke širili na nove trge ali pa smo na obstoječih trgih širili paleto. Tako smo Nalgesin* začeli tržiti v Romuniji, Kazahstanu, Azerbajdžanu, Turkmenistanu, Kirgizistanu, Latviji in na Portugalskem. Največ ga prodamo v Ruski federaciji, kjer ga farmacevti najpogosteje priporočajo proti bolečini. Uspešnost in kreativnost naših trženjskih rešitev dokazuje tudi bronasta nagrada effie, ki smo jo v Ruski federaciji prejeli za uspešno marketinško in komunikacijsko strategijo Nalgesina.

Konec leta 2013 smo pod novo blagovno znamko **Septoaqua** začeli tržiti izdelka Septoaqua za odrasle in Septoaqua za otroke. Vsebudeta izotonično sterilno raztopino mineralnih soli in sta namenjena vlaženju in čiščenju nosne sluznice, njuna prednost pa je posebej prilagojen izpih za odrasle in otroke. Tržiti smo ju začeli na Češkem, Slovaškem in v Kazahstanu.

Veterinarski izdelki

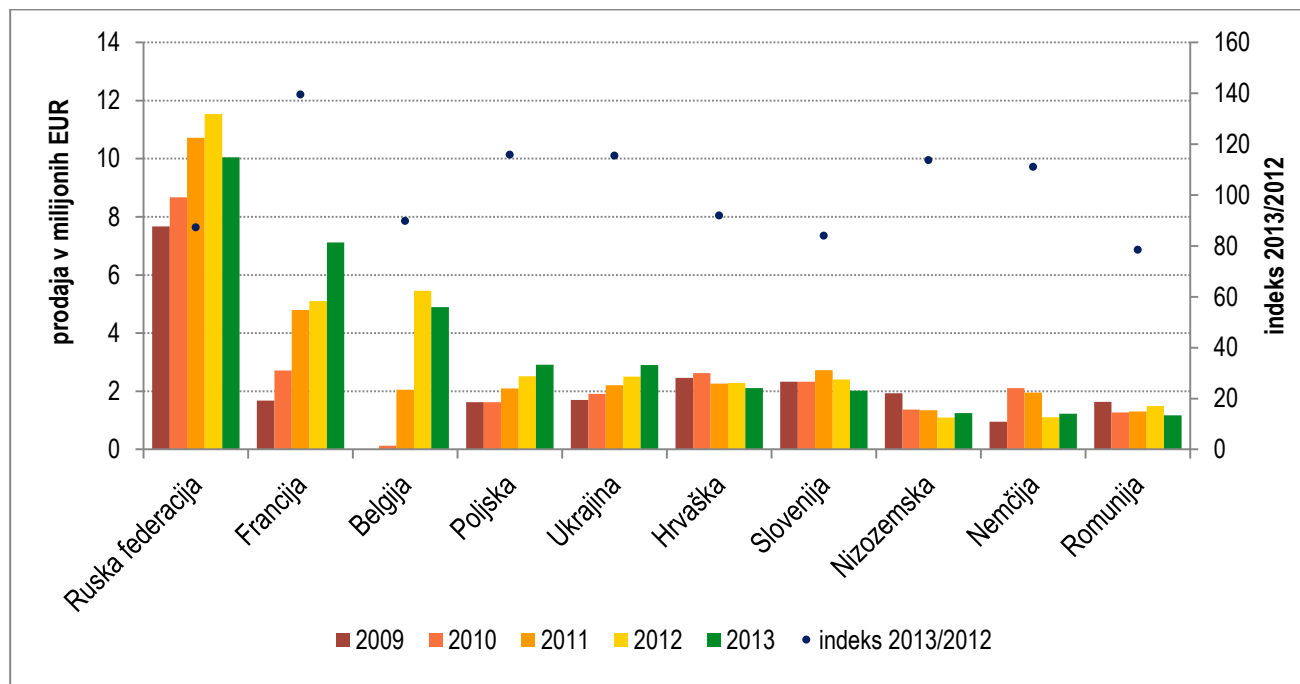
V letu 2013 je skupina Krka prodala za 42,6 milijona EUR veterinarskih izdelkov, kar je približno toliko kot v letu 2012. Med desetimi vodilnimi trgi se je absolutno najbolj povečala v Franciji, Ukrajini in na Poljskem, kjer je rasla predvsem prodaja izdelkov za ljubiteljske živali. Zmanjšala pa se je v Ruski federaciji, predvsem ker se je zmanjšala intenzivna reja živali.

V Sloveniji ter v srednji, vzhodni in jugovzhodni Evropi tržimo veterinarske izdelke prek lastne trženjsko-prodajne mreže, ki smo jo v letu 2013 začeli oblikovati tudi v Nemčiji in državah Beneluksa. Na drugih zahodnoevropskih in čezmorskih trgih pa tržimo veterinarske izdelke prek partnerjev.

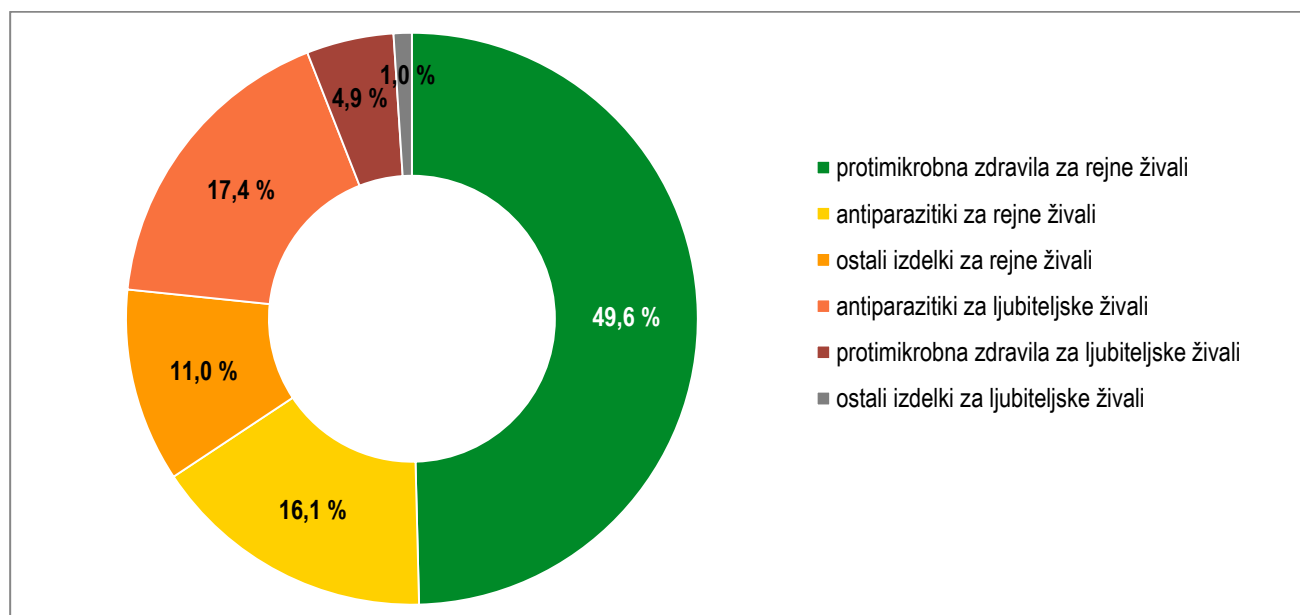
Enroxil, Floron in Fypryst so naši vodilni veterinarski izdelki.*

* Izdelki, omenjeni v tem poglavju in označeni z *, se na posameznih trgih pojavljajo pod različnimi blagovnimi znamkami. Prikazujemo jih na koncu poglavja.

Prodaja veterinarskih izdelkov na 10 največjih trgih

Prodaja veterinarskih izdelkov po terapevtskih skupinah v letu 2013

Enroxil* (enrofloxacin) ostaja naš vodilni veterinarski izdelek. Pod to blagovno znamko tržimo več farmacevtskih oblik, med katerimi so injekcijska raztopina za enkratno dajanje **Enroxil* Max** in tablete z okusom **Enroxil Flavour**, ki se uporabljajo za zdravljenje ljubiteljskih živali. Največ izdelkov z enrofloksacinom prodamo v Ruski federaciji, skoraj 40 % pa v Franciji, Nemčiji in drugih državah zahodne Evrope. Leta 2013 smo tablete z okusom Enroxil* začeli tržiti tudi na Irskem.

Fypryst (fipronil) je Krkin najpomembnejši veterinarski izdelek za zdravljenje ljubiteljskih živali in eden naših vodilnih veterinarskih izdelkov. V letu 2013 smo pod to blagovno znamko začeli tržiti tudi **Fypryst dermalno pršilo**, ki je posebej primerno pri hujših infestacijah z zunanjimi paraziti. Začeli smo ga tržiti na številnih trgih, med drugim v Sloveniji, Ruski federaciji, Veliki Britaniji, državah Beneluksa in na Poljskem. Leta 2013 je bila med veterinarji izbrana Fypryst pipeta kot najboljša pipeta med konkurenčnimi "spot-on" izdelki.

* Izdelki, omenjeni v tem poglavju in označeni z *, se na posameznih trgih pojavljajo pod različnimi blagovnimi znamkami. Prikazujemo jih na koncu poglavja.

Med pet vodilnih veterinarskih Krkinih izdelkov spadajo tudi **Floron** (florfenikol), **Kokcisan** (salinomycin) in **Toltarox*** (toltrazuril). V letu 2013 smo povečali število trgov in dodali nov izdelek Floron v obliki peroralnega praška. Toltarox* smo začeli tržiti na Irskem.

Marfloxin* (marbofloksacin) je fluorokinolon tretje generacije, ki se uporablja za zdravljenje bakterijskih okužb pri govedu in prašičih. Največ marbofloksacina prodamo v Franciji, Belgiji, Nemčiji in na drugih trgih zahodne Evrope. V letu 2013 smo ga začeli tržiti na številnih novih trgih, tablete Marfloxin* na sedmih novih trgih, med drugim v Sloveniji, Romuniji, na Poljskem in Češkem, injekcije pa na Hrvaškem, v Ukrajini in Srbiji.

Med desetimi Krkinimi vodilnimi veterinarskimi izdelki je tudi razkužilo **Ecocid/Oxicid S**. V letu 2013 smo pod to blagovno znamko začeli tržiti novo razkužilo **Ecocid Advanced**, ki vsebuje peroksiocetno kislino.

Pod blagovno znamko **Dehinel Plus** (febantel, prazikvantel, pirantelijev embonat) tržimo antiparazitike, ki spadajo v našo paleto izdelkov za zdravljenje ljubiteljskih živali. Med njimi so tablete za večje pse **Dehinel Plus XL** in tablete z okusom **Dehinel Plus Flavour**. Paleto dopolnjuje **Rycarfa** (karprofen), nesteroidni antirevmatik za zmanjšanje vnetja in bolečine. Karprofen smo leta 2013 začeli tržiti tudi na Irskem.

*V letu 2013 smo začeli tržiti **Flimabend*** (flubendazol), nov antiparazitik za rejne živali v inovativni farmacevtski obliki.*

Flimabend* (flubendazol) je Krkin nov antiparazitik za rejne živali, s katerim utrjujemo svoje mesto na tem področju. Njegova učinkovitost je podprta z lastnimi raziskavami. Na voljo je v inovativni farmacevtski obliki, za katero so značilne odlična topnost ter homogenost in stabilnost pri vmešavanju v vodo. Na trg smo vstopili kot prvi generik, tržiti smo ga začeli na devetih trgih, med drugim v Sloveniji, Franciji, Romuniji, na Poljskem in Madžarskem. Flimabend* je Krkin veterinarski izdelek z največjo absolutno rastjo prodaje v letu 2013.

Visoko rast prodaje je dosegel tudi **Entemulin*** (tiamulin), novejši veterinarski izdelek v obliki vodotopnih granul. V letu 2013 smo ga začeli tržiti tudi v Ruski federaciji, Belorusiji in Makedoniji.

Zdraviliško-turistične storitve

Terme Krka so leta 2013 v poslovnih enotah v Šmarjeških in Dolenjskih Toplicah, v Strunjanu, Novem mestu in na Otočcu ustvarile 335.243 nočitev, kar je za 1 % več kot v letu 2012. Kljub povečanju števila nočitev se je prihodek od prodaje zmanjšal za 4 % in je znašal 30,5 milijona EUR. Terme Krka, vodilni ponudnik medicinske rehabilitacije med slovenskimi zdravilišči, so morale zaradi ukrepov Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije precej znižati cene zdravstvenih storitev in nočitev. Zabeležili smo manjšo prodajo nočitev in storitev domačim, slovenskim gostom, medtem ko se je število nočitev tujih gostov povečalo za 7 %, zaradi česar se je njihov delež povečal za dve odstotni točki, na 33 %.

Med tujimi gosti prevladujejo Italijani, ki so ustvarili 8 % nočitev in s tem 5-odstotno rast. Sledijo jim Rusi, Izraelci, Avstrijci in Nizozemci. Ocenjujemo, da je največji tržni potencial za Krkina zdravilišča in prodajo zdravstvenih storitev Ruska federacija, zato smo tudi v letu 2013 intenzivno navezovali in krepili stike z ruskimi klinikami, zdravstvenimi zavarovalnicami in podjetji, ki pošiljajo goste na rehabilitacijske in preventivne zdravstvene programe. Terme Šmarješke Toplice so bile zasedene 66-odstotno, Terme Dolenjske Toplice 64-odstotno, Talaso Strunjan pa 80-odstotno.

Terme Krka so v letu 2013 prejele priznanje sejalec za najbolj inovativen turistični produkt VitaGen v Šmarjeških Toplicah, s katerim z analizo genskega zapisa gostom svetujemo, kako do bolj zdravega prehranjevanja in življenjskega sloga.

Izdelki, ki se na posameznih trgih pojavljajo pod različnimi blagovnimi znamkami

Učinkovina	Blagovne znamke
Zdravila na recept	
amlodipin	Tenox, Hipres, Amlonor
atorvastatin in amlodipin	Atordapin, Atorcombo, Amaloris
bisoprolol	Niperten, Sobycor, Sobyc
desloratadin	Dasselta, Esradin
donepezil	Yasnal, Yasnor
eksemestan	Escepran, Etadron
enalapril in lerkandipin	Elernap, Lenap, Elyrno, Enap L Combi
escitalopram	Elicea, Ecytara, Anxila
esomeprazol	Emanera, Emozul, Escadra
galantamin	Galsya SR, Galnora
gliklazid	Gliclada, Glyclada
imatinib	Meaxin, Neopax, Meapax, Itivas
kandesartan	Karbis, Candecor, Canocord
klopidogrel	Zyllt, Kardogrel
kvetiapin	Kventiax, Quentiax
lansoprazol	Lanzul, Lansoptol
letrozol	Lortanda, Likarda
levocetirizin	Cezera, Lertazin
losartan	Lorista, Lavestra
memantin	Marixino, Memando, Maruxa, Memaxa, Mentixa, Maryzola
montelukast	Monkasta, Monalux
naproksen	Nalgesin, Analgesin, Naldorex
olanzapin	Zalasta, Zolrix
pantoprazol	Nolpaza, Appryo
perindopril	Prenessa, Perineva
perindopril in amlodipin	Amlessa, Dalnessa, Tonarssa, Dalneva
perindopril in indapamid	Co-Prenessa, Co-Perineva, Prenewel
rabeprazol	Gelbra, Zulfex
ramipril	Ampril, Amprilan
repaglinid	Enyglid, Repodiab
ropinirol	Rolpryna SR, Ralnea SR
rosuvastatin	Roswera, Roxera, Sorvasta
telmisartan	Tolura, Telmista
telmisartan in hidroklorotiazid	Tolucombi, Telmista H
venlafaksin	Alventa, Olwexya
ziprazidon	Zypsilan, Zypsila, Ypsila
Izdelki brez recepta	
naproksen	Nalgesin, Analgesin, Nalgedol, Ilgesin
izvlečki islandskega lišaja	Herbion islandski lišaj, Herbisland, Herbimos
Veterinarski izdelki	
enrofloxacin	Enroxil, Enrox
toltrazuril	Toltarox, Tolzesya, Bovicox
marbofloxacin	Marfloxin, Quiflox
flubendazol	Flimabend, Flimabo
tiamulin	Entemulin, Tyawalt

Razvoj in raziskave

Razvojna dejavnost temelji na uspešnem razvoju generičnih učinkovin, farmacevtskih oblik in tehnologij. Za razvoj generičnega izdelka z dodano vrednostjo so potrebni inovativni razvojno-raziskovalni pristopi, tehnologije in metode vrednotenja.

Pravočasno prepoznavanje priložnosti, pravilna razvojna in patentna izhodišča, uspešno razvojno delo, obvladovanje vseh faz priprave od nabavne verige in tehnologije v industrijskem merilu do kakovosti ter pravilno povezovanje vseh področij z optimalno izbranimi registracijskimi pristopi zagotavljajo pravočasen in uspešen vstop novih izdelkov na različne trge. Skladnost razvojnih postopkov ter postopkov izdelave in dokumentacije z regulatornimi zahtevami omogoča registracijo zdravil na recept, zdravil brez recepta, veterinarskih izdelkov in prehranskih dopolnil.

Na področju razvoja in raziskav smo vpeljevali nove tehnologije in pristope ter z njimi sledili strokovnim, znanstvenim in regulatornim izzivom. Izpostavljamo zlasti izdelke, ki vsebujejo kombinacije več različnih zdravilnih učinkovin, pri katerih smo uvajali tehnologijo večplastnih tablet. Za zagotavljanje učinkovitosti te skupine izdelkov smo izvedli kompleksne študije na področju farmakokinetike in dokazovanja bioekvivalence. Farmakokinetične oziroma bioekvivalenčne študije, ki jih izvajamo, so postale zelo zahtevne tudi z razvojem izdelkov iz novih terapevtskih področij, kar posebej velja za onkološka zdravila in zdravila za zdravljenje bolezni osrednjega živčevja. Pomemben segment pri razvoju izdelkov so klinične in druge študije, ki jih izvajamo lokalno za potrebe regulatornih postopkov, s katerimi svoje delovanje prilagajamo dodatnim zahtevam na posameznih trgih.

Pravočasen vstop generičnega izdelka z dodano vrednostjo na trg je rezultat kreativnih in inovativnih pristopov ter predvsem timskega dela na razvojno-raziskovalnem in regulatornem področju.

Za zagotavljanje konkurenčnosti bodo tudi v prihodnjem obdobju pomembni učinkovit in inovativen razvoj izbranih izdelkov za terapevtsko zanimiva indikacijska področja, zaščita industrijske lastnine, pravočasna registracija in lansiranje novih izdelkov ter ohranjanje konkurenčnosti obstoječih izdelkov na vseh trgih in aktivno vstopanje teh izdelkov na nove trge.

*Registrirali smo
17 novih izdelkov
v 35 različnih
farmacevtskih
oblikah in
jakostih.*

Število novih registracij skupine Krka po regijah

V letu 2013 smo registrirali 17 novih izdelkov v 35 farmacevtskih oblikah in jakostih.

V tem obdobju smo na novo registrirali številne izdelke in širili trge v vseh regijah. Številne izdelke smo registrirali po različnih evropskih in nacionalnih registracijskih postopkih in v različnih državah pridobil 515 novih registracij.

Število novih registracij skupine Krka po regijah

	Slovenija		Jugovzhodna Evropa		Vzhodna Evropa		Srednja Evropa		Zahodna Evropa		Ostali svet	
	število izdelkov	število oblik	število izdelkov	število oblik	število izdelkov	število oblik	število izdelkov	število oblik	število izdelkov	število oblik	število izdelkov	število oblik
2013	18	45	98	279	72	193	135	395	155	446	37	79
2012	19	43	83	228	76	164	109	273	275	686	50	94
2011	31	76	92	224	112	191	177	422	415	843	28	55
2010	42	88	96	224	157	243	208	444	386	828	36	64
2009	43	64	101	173	126	222	171	317	393	798	40	89

Zaščita lastnega znanja in področje industrijske lastnine

V letu 2013 smo vložili patentne prijave za 10 izumov, na osnovi prioritetnih prijav iz leta 2012 pa smo vložili 2 mednarodni patentni prijavi.

V Sloveniji smo v letu 2013 prijavili 45 blagovnih znamk, vložili pa smo tudi 38 mednarodnih in 32 nacionalnih prijav blagovnih znamk.

Zdravila na recept

V letu 2013 smo registrirali 13 novih izdelkov v 31 farmacevtskih oblikah in jakostih. Z različnimi registracijskimi postopki smo širili tržne možnosti ključnih izdelkov v vseh regijah.

V Evropi smo kot prvi ponudnik po decentraliziranem postopku registrirali zdravilo s fiksno kombinacijo treh učinkovin **Co-Amlessa/Co-Dalnessa** (perindopril, indapamid in amlodipin), v obliki tablet v treh jakostih. Zdravilo za uravnavanje krvnega tlaka omogoča sočasno jemanje treh zdravil s komplementarnim mehanizmom delovanja. Enostavno jemanje enkrat na dan pripomore k boljšemu sodelovanju bolnika in želeni učinkovitosti zdravljenja zvišanega krvnega tlaka.

Registrirali smo prvo fiksno kombinacijo treh učinkovin za uravnavanje krvnega tlaka: Co-Amlessa/Co-Dalnessa (perindopril, indapamid in amlodipin).

Paleta zdravil za znižanje krvnega tlaka smo dopolnili z registracijo novega zdravila **Tolucombi** v obliki tablet, ki smo ga po centraliziranem postopku registrirali v vseh evropskih državah. Vsebuje kombinacijo telmisartana in hidroklorotiazida in se uporablja za zniževanje krvnega tlaka pri bolnikih, pri katerih je zdravljenje z zdravilom z eno učinkovino premalo učinkovito.

Z registracijo Tolucombija smo končali razvoj prvega zdravila v obliki dvoplastnih tablet in obvladovanje nove tehnologije potrdili v industrijskem merilu. Dvoplastno tabletiranje omogoča dodatne možnosti vgrajevanja več učinkovin v isto tableto, tudi kadar so zaradi fizikalno-kemijskih lastnosti in medsebojnih interakcij težko združljive. Poleg tega je možno doseči različno sproščanje ene ali več učinkovin, ki se nahajajo v različnih plasteh. Pri Tolucombiju smo z izbrano obliko tablete hitreje dosegli ustrezno stabilnost in s tem kakovost izdelka. Za inovacijo smo dobili zlato priznanje Gospodarske zbornice Slovenije.

Z registracijo izdelka Tolucombi smo uspešno končali razvoj prvega zdravila v obliki dvoplastnih tablet in za inovacijo prejeli zlato priznanje.

Po centraliziranem evropskem postopku smo registrirali **Oprymeo** (pramipeksol) v obliki tablet s podaljšanim sproščanjem v petih jakostih. Zdravilo uporabljamo za samostojno ali kombinirano zdravljenje znakov in simptomov Parkinsonove bolezni in omogoča jemanje enkrat na dan.

Z evropsko registracijo novega zdravila **Amaloris** smo dopolnili ponudbo zdravil za zdravljenje bolezni srca in žilja. Je v obliki filmsko obloženih tablet in vsebuje 10 mg atorvastatina in 10 mg amlodipina. Kombinacija dveh učinkovin z različnih indikacijskih področij omogoča celostno obravnavo srčno-žilnih bolnikov in učinkovito zmanjšuje srčno-žilna tveganja.

Registrirali smo Oprymeo (pramipeksol) v obliki tablet s podaljšanim sproščanjem za zdravljenje znakov in simptomov Parkinsonove bolezni.

V petnajstih evropskih državah smo kot prvo generično podjetje po decentraliziranem postopku registrirali **Elernap**, fiksno kombinacijo enalapрила in lerkandipina v obliki tablet v dveh jakostih. Zdravilo je namenjeno zdravljenju esencialne hipertenzije v primerih, ko monoterapija z lerkandipinom ne zadošča, ker ne omogoča ustreznega učinka pri zvišanem krvnem tlaku.

Po decentraliziranem evropskem postopku smo registrirali **Sobycor** (bisoprolol) v obliki tablet v treh jakostih. Sobycor je zaviralec adrenergičnih receptorjev, ki z enkratnim odmerkom učinkovito znižuje zvišani krvni tlak pri bolnikih z blago do zmerno hipertenzijo in izboljša učinkovitost srca pri bolnikih z angino pectoris.

V Evropi smo registrirali memantin v obliki filmsko obloženih tablet v dveh jakostih. Zdravilo se uporablja za zdravljenje bolnikov z zmerno do hudo Alzheimerjevo boleznijo. Z registracijo memantina smo dopolnili Krkino paleta zdravil za Alzheimerjevo bolezen, ki sedaj zajema vse učinkovine, ki se uporabljajo v klinični praksi.

V Evropi smo po decentraliziranem postopku registrirali nov izdelek **Aclexa**, s katerim smo dopolnili paleta nesteroidnih protivnetnih zdravil. Zdravilo vsebuje učinkovino celekoksib v obliki trdih kapsul v dveh jakostih. Uporabljamo ga za lajšanje bolečine in vnetja pri različnih revmatskih obolenjih, revmatoidnega artritisa, osteoartritoze in ankilozirajočega spondilitisa.

Paleta zdravil za zdravljenje bolezni osrednjega živčevja smo obogatili z novo obliko antidepressiva, ki vsebuje escitalopram. Po decentraliziranem postopku smo v devetih evropskih državah registrirali **Elieceo Q-Tab** v obliki orodisperzibilnih tablet v

štirih jakostih. Nova oblika se v ustih hitro raztopi, zato jo bolniki lahko zaužijejo brez vode. Primerna je zlasti za tiste bolnike, ki običajno tableto težje pogoltnejo.

V Ruski federaciji smo registrirali novo zdravilo **Naklofen Protect dual pack**, ki v istem pakiranju vsebuje kapsule s 75 mg diklofenaka in kapsule s 15 mg lansoprazola. Uporabljamo ga za lajšanje bolečin in zdravljenje vseh oblik revmatskih bolezni, ki zahtevajo dolgotrajno zdravljenje z diklofenakom. Sočasna uporaba lansoprazola zmanjšuje možnost nastanka krvavitev, razjed in perforacij na sluznici prebavil, ki so pogosti neželeni učinki diklofenaka, še posebno pri dolgotrajni uporabi, starejših bolnikov in bolnikov, ki so preobčutljivi in že imajo razjede na prebavilih.

Na področju onkoloških zdravil smo zaključili registracije prve skupine izdelkov. Po decentraliziranem postopku smo registrirali **Meaxin** (imatinib) v obliki filmsko obloženih tablet in **Tolnexo** (docetaksel) v obliki koncentrata za raztopino za infundiranje. Meaxin se uporablja za zdravljenje kronične mieloične levkemije. Tolnexa se uporablja sama ali v kombinaciji z drugimi zdravili za zdravljenje raka dojke, lokalno napredovalega ali metastatskega nedrobnoceličnega pljučnega raka, metastatskega raka prostate, metastatskega raka želodca ter lokalno napredovalega raka glave in vratu. Po nacionalnem postopku smo v Ruski federaciji registrirali **Balutar** (bikalutamid) v obliki filmsko obloženih tablet v dveh jakostih. Balutar je zdravilo izbora pri zdravljenju raka prostate.

Na področju onkoloških zdravil smo zaključili registracije prve skupine izdelkov: Meaxin/Neopax (imatinib), Balutar (bikalutamid) in Tolnexa (docetaksel).

Pomembna pridobitev je širitev trgov za zdravilo **Amlessa/Dalneva** v obliki tablet v štirih jakostih, ki smo ga na novo registrirali v Ruski federaciji, Ukrajini, Kazahstanu, Uzbekistanu, Gruziji, Moldaviji, Turkmenistanu ter Bosni in Hercegovini. Amlessa/Dalneva vsebuje perindopril in amlodipin – dve učinkovini, ki z medsebojnim dopolnjevanjem omogočata varnejše in učinkovitejše zniževanje zvišanega krvnega tlaka.

V Ruski federaciji smo na novo registrirali izdelke iz skupine zdravil za zdravljenje srčno-žilnih bolezni. Registrirali smo fiksno kombinacijo **Vamloset** (amlodipin in valsartan) v obliki filmsko obloženih tablet in v petih jakostih, ki zaradi vzajemnega delovanja obeh učinkovin omogočata učinkovito in varno zdravljenje z eno tableto na dan. Registrirali smo tudi **Valsacor** (valsartan) v obliki filmsko obloženih tablet po 320 mg. Prav tako na novo smo registrirali **Neopax** z učinkovino imatinib v obliki trdih želatinastih kapsul.

Na trgih vzhodne Evrope smo nove registracije za zdravilo **Emanera** z učinkovino esomeprazol pridobili v Ruski federaciji, Moldaviji in Ukrajini, za zdravilo **Roxera** z učinkovino rosuvastatin pa v Ukrajini, Armeniji, Turkmenistanu, Kazahstanu in Kirgizistanu. Med zaviralci ACE smo za **Zonixem** z učinkovino lizinopril ter **Zonixem H** in **Zonixem HD** s kombinacijo lizinopрила in hidroklorotiazida pridobili registracije v Uzbekistanu in Ukrajini. Razširili smo tržne možnosti za uveljavljeno zdravilo **Atoris** (atorvastatin) ter ga v Uzbekistanu in Turkmenistanu registrirali v obliki filmsko obloženih tablet po 30 mg, 60 mg in 80 mg. **Perinevo Q Tab** (perindopril) smo na novo registrirali v Ruski federaciji in Kazahstanu, **Gliclado** (gliklazid) in **Desradin** (desloratadin) v Kazahstanu.

Na trgih jugovzhodne Evrope smo se prilagodili tržnim in regulatornim spremembam, ki so sledile vstopu Hrvaške v Evropsko unijo. Razširili smo evropske centralizirane postopke in na Hrvaškem pridobili prve evropske registracije. Po nacionalnih postopkih smo na novo registrirali fiksno kombinacijo **Atordapin** (atorvastatin in amlodipin) v obliki filmsko obloženih tablet v dveh jakostih, **Memando** (memantin) v obliki filmsko obloženih tablet v dveh jakostih ter onkološka zdravila **Neopax** (imatinib), **Lortanda** (letrozol), **Etadron** (eksemestan) in **Cansata** (kapecitabin). Tržne možnosti onkoloških zdravil v državah jugovzhodne Evrope smo razširili z registracijo **Meaxina** (imatiniba) v Bosni in hercegovini in Makedoniji. V Srbiji pa smo registrirali **Memando** (memantin) v obliki filmsko obloženih tablet v dveh jakostih.

Izdelki brez recepta

V letu 2013 smo na področju izdelkov brez recepta registrirali 3 nove izdelke.

Nalgesin 220 mg (naproksen) v obliki filmsko obloženih tablet v novi jakosti po 220 mg smo po decentraliziranem postopku registrirali v sedmih evropskih državah. Z njim smo Krkino paleto izdelkov za blaženje bolečine dopolnili z jakostjo, ki jo je na večini trgov dovoljeno izdajati brez recepta in je namenjena samozdravljenju.

Paleta izdelkov za pomoč pri prehladnih obolenjih smo obogatili z dvema novima izdelkoma. Po evropskem decentraliziranem postopku smo registrirali **Septanazal nosno pršilo za odrasle** in **Septanazal nosno pršilo za otroke**. Izdelka sta kombinacija lokalnega dekongestanta ksilometazolina, ki zmanjšuje oteklino nosne sluznice in izcedek iz nosu, ter dekspantenola, ki vlaži in celi poškodovano nosno sluznico. Namenjena sta blaženju težav z dihanjem pri zamašenem nosu, ki spremlja prehladna obolenja.

Paleta izdelkov za pomoč pri prehladnih obolenjih smo obogatili z dvema novima izdelkoma in po evropskem decentraliziranem postopku registrirali Septanazal nosno pršilo za odrasle in Septanazal nosno pršilo za otroke.

V evropskih državah smo širili trge za **Nolpazo/Nolpacid** (pantoprazol) v obliki gastrorezistentnih tablet po 20 mg, ki smo ga po decentraliziranem postopku registrirali v kategoriji zdravil brez recepta.

Uveljavljeno blagovno znamko Septotele smo razširili na trge zahodne Evrope. Pastile **Septotele plus med in limeta** in pastile **Septotele plus mentol** smo registrirali v Avstriji. Septotele plus oralno pršilo smo na novo registrirali v Gruziji.

Razširili smo trge za **Septoaqua nosno pršilo za otroke** in **Septoaqua nosno pršilo za odrasle** in izdelka registrirali v Ruski federaciji, Ukrajini, Litvi, Latviji, na Češkem, Slovaškem, v Estoniji ter Bosni in Hercegovini.

Med zeliščnimi izdelki smo širili tržne možnosti za ključni blagovni znamki **Bilobil** in **Herbion**. **Bilobil Intense** v obliki kapsul po 120 mg smo dodatno registrirali v Ruski federaciji, Armeniji, Tadžikistanu, Litvi, **Herbion islandski lišaj** v obliki sirupa na Madžarskem, v Latviji, Makedoniji, Bosni in Hercegovini, na Hrvaškem, **Herbion bršljanov sirup** pa smo registrirali v Ruski federaciji.

Veterinarski izdelki

V letu 2013 smo v Sloveniji prvič priglasili nov veterinarskohigienski biocidni izdelek **Ecocid Advanced** v obliki vodotopnega praška in zanj pridobili notifikacijo tudi v Litvi, Latviji, na Slovaškem in Češkem ter registracijo v Ruski federaciji. Vsestransko visokoaktivno razkužilo za varno in učinkovito razkuževanje površin in opreme v veterinarstvu in sodobni reji živali temelji na sproščanju peroksiocetne kisline, ki je učinkovita proti virusom, bakterijam in njihovim sporam ter kvasovkam in plesnim.

Peroralno suspenzijo **Toltarox/Tolzesya** (toltrazuril) smo registrirali po decentraliziranem postopku in uporabo razširili na govedo. Z izdelkom preprečujemo okužbe s kokcidijami in posledične driske pri novorojenih teletih.

Končali smo decentralizirani postopek za **Enrox/Enroxal** (enrofloksacin) v obliki raztopine za injiciranje za govedo in prašiče in v jakosti 100 mg/ml. Uporabi izdelka, katerega prednost je enkratno dajanje odmerka pri zdravljenju dihalnih obolenj, smo kot prvi generik razširili tudi na prašiče.

Širili smo tržne možnosti za **Marfloxin** (marbofloksacin) v obliki raztopine za injiciranje za teleta in prašiče, ki smo ga dodatno registrirali na Hrvaškem, v Ukrajini, Makedoniji in Kazahstanu. Marbofloksacin v obliki tablet za pse in mačke smo registrirali na Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini, Makedoniji in Kazahstanu. V nekaterih zahodnoevropskih državah smo končali decentralizirani postopek za **Rycarfa** (karprofen) v obliki tablet po 20 mg, 50 mg in 100 mg za pse ter v obliki raztopine za injiciranje za pse in mačke. Na trgih jugovzhodne Evrope smo dodatno registrirali **Fypryst spot on** (fipronil) v obliki raztopine za kožni nanos in **Fypryst** (fipronil) v obliki dermalnega pršila. Na trgih jugovzhodne Evrope, v Ruski federaciji in Kazahstanu smo registrirali **Flimabend** (flubendazol) v obliki peroralne suspenzije za prašiče in perutnino. V Ukrajini in Srbiji smo registrirali **Entemulin/Tiavalt** (tiamulin) v obliki zrnca za uporabo v vodi za pitje za prašiče in perutnino. V Ruski federaciji smo registrirali kombinacijo **Trisulfon** (sulfamonometoksina in trimetoprima) v obliki peroralne suspenzije za zdravljenje dihalnih in črevesnih okužb pri perutnini in prašičih.

Zdraviliško-turistične storitve

V letu 2013 smo ponudbi zdraviliško-turističnih storitev dodali program FIT družina, namenjen družinam, ki med oddihom poleg vodnih in drugih počitniških užтков želijo kuharske delavnice, posvet pri prehranski svetovalki in športnem trenerju, vadbo s fizioterapevtko ter obisk pri zdravniku. V okviru medicinskega velnesa smo začeli razvijati program zdravljenja presnovnega sindroma, ki temelji na odpravljanju vseh presnovnih motenj in urnavanju krvnega tlaka. Program je prilagojen posamezniku.

Oskrba z izdelki

Ključni cilj Oskrbe z izdelki je pravočasno in stroškovno učinkovito zagotavljanje zadostnih količin kakovostnih izdelkov v skladu s potrebami trgov. To nam uspeva s stalno optimizacijo stroškovne učinkovitosti izdelkov in tehnologij, nenehnim izboljševanjem procesov, s katerimi skrajšujemo pretočne čase v celotni oskrbovalni verigi, ter integracijo oskrbnih procesov v vseh podjetjih skupine Krka in drugih pogodbenih proizvodnih mestih.

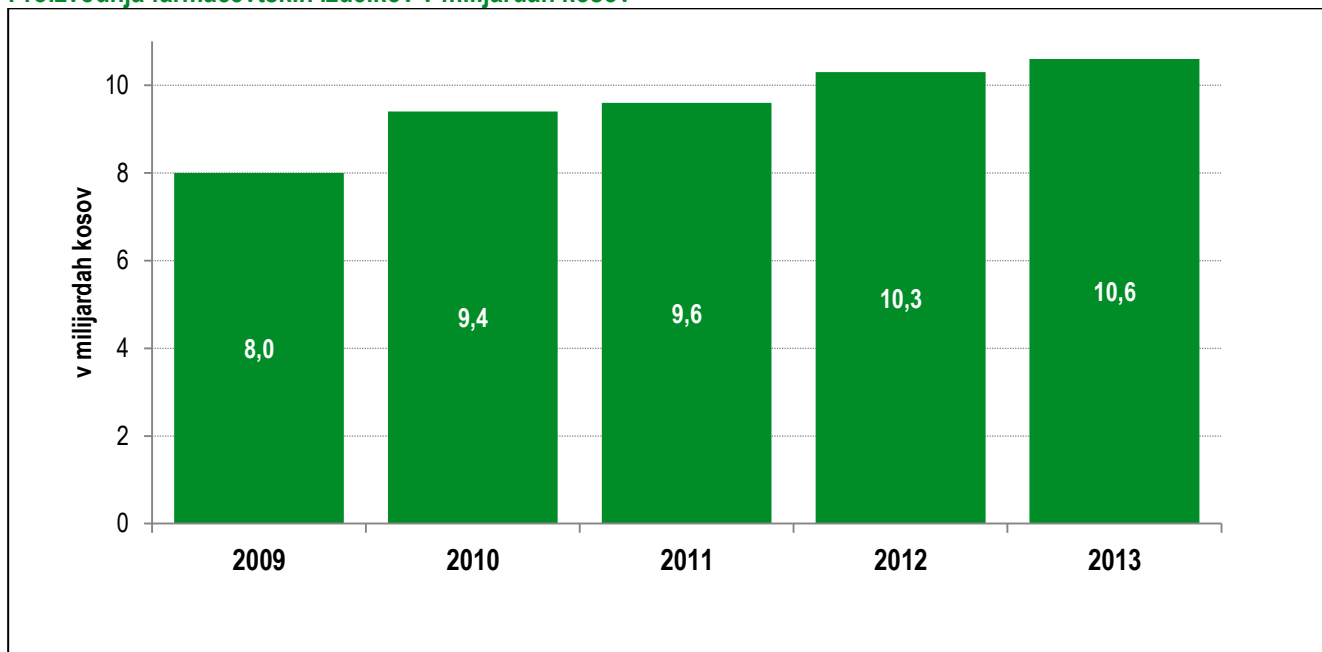
Stroškovno učinkovitost procesov v Oskrbi z izdelki smo izboljšali z optimizacijo proizvodnih procesov v Sloveniji in tujini, obvladovanjem vseh faz življenjskega cikla izdelkov ter uvajanjem kakovostno enakovrednih in cenovno sprejemljivejših alternativnih virov zdravilnih učinkovin, pomožnih snovi in embalaže.

Načrtovanje proizvodnje in realizacija

Proizvodnja farmacevtskih izdelkov je količinsko sledila potrebam trga. Glede na preteklo leto smo v letu 2013 dosegli 3-odstotno količinsko rast proizvodnje. Ponovno smo proizvedli največjo mesečno in kvartalno količino izdelkov doslej. Z nenehnimi procesnimi izboljšavami smo občutno skrajšali povprečni čas od naročila do dobave kupcu.

V letu 2013 smo v proizvodnji zdravilnih učinkovin za farmacevtsko proizvodnjo zabeležili 24% rast in s tem dosegli največjo realizacijo doslej.

Proizvodnja farmacevtskih izdelkov v milijardah kosov

Nabavni proces

V letu 2013 smo nadaljevali elektronsko poslovanje z dobavitelji sekundarne embalaže in začeli embalažni material dobavljati neposredno v proizvodne obrate. S tem smo poenostavili prevzem dobav in pospešili postopke, hkrati pa zmanjšali administrativne stroške. Z uvedenimi spremembami nabavnega procesa smo sledili novim zahtevam evropske zakonodaje, predvsem Falsified Medicines Directive. Še naprej smo izboljševali vzpostavljene strategije partnerskih odnosov z dobavitelji. Za večino surovin smo tako bistveno skrajšali čas od naročila do prejema in zmanjšali vstopne cene ključnih surovin za najpomembnejše izdelke. Določene dobavitelje vključujemo že v fazi razvoja novega izdelka, če je potrebno, pa jih seznanjamo z razvojnimi usmeritvami in jih izobražujemo.

Proizvodnja

Optimizirali smo aktivnosti pri prenosu tehnologij za nove izdelke v industrijsko merilo in s tem zmanjšali tveganja ob uvedbi novih izdelkov. Pri optimizaciji proizvodnih procesov in povečevanju proizvodnih izkoristkov dosegamo dobre uspehe. Ob

upoštevanju vedno zahtevnejših standardov kakovosti v farmacevtski proizvodnji, ob intenzivnih naložbah v proizvodno opremo in razširitvi palete izdelkov nam je stroškovno raven procesov uspelo obdržati na lanskoletni ravni.

V dograjenem proizvodno-distribucijskem centru v Ruski federaciji smo začeli redno proizvodnjo. Z najsodobnejše opremljenim proizvodnim obratom smo pridobili nove zmogljivosti, povečali fleksibilnost na trgu in še utrdili položaj lokalnega proizvajalca v Ruski federaciji. Povečali smo tudi proizvodne zmogljivosti in modernizirali tehnološki proces za izdelavo sterilnih izdelkov. S tem utrjujemo svoj položaj na tehnološko najzahtevnejšem področju v farmaciji.

Okrepili smo informacijsko podporo za vodenje, spremljanje in nadziranje delovanja procesov, in sicer tako, da smo vzpostavili zajem podatkov z linij ter izračun in vizualizacijo učinkovitosti proizvodnih procesov. Povečali smo stopnjo standardizacije, ki jo uspešno prenašamo tudi v obrate v tujini, kar pozitivno vpliva na obvladovanje proizvodnih stroškov.

Skladiščenje in transport

Tudi pri skladiščenju in distribuciji izdelkov sledimo načelom kakovosti, prilagodljivosti in odzivnosti. V Ruski federaciji smo bistveno povečali lastne skladiščne zmogljivosti in s tem zmanjšali stroške najema. Uvedli smo način odprem, ki zagotavlja boljšo izkoriščenost vozil. Poenostavili smo postopek odprem kupcem v države Evropske unije in uvedli neposredne odpreme kupcem na Hrvaško.

Vlaganja in naložbe

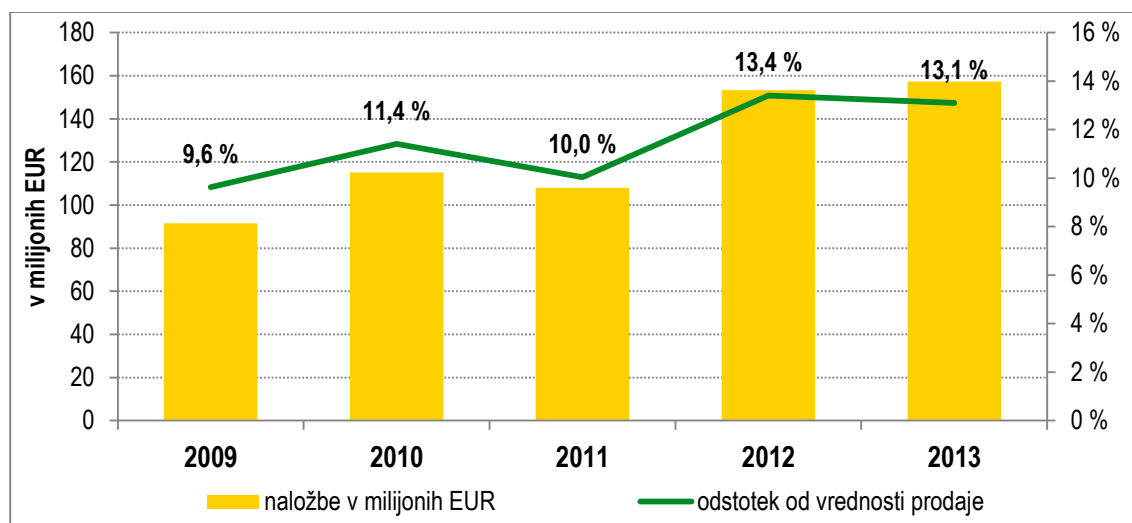
V skupini Krka smo v letu 2013 za naložbe porabili 157 milijonov EUR, od tega 117 milijonov EUR v obvladujoči družbi in 40 milijonov EUR v odvisnih družbah. Namenjene so predvsem povečanju in posodobitvi proizvodnih zmogljivosti ter vlaganjem v nove stroje in opremo. Strateško usmeritev v razvoj lastnih generičnih zdravil uresničujemo tudi z vlaganjem v razvojno-raziskovalne zmogljivosti in z lastnimi proizvodno-distribucijskimi centri po svetu.

*V letu 2013 smo
za naložbe
porabili 157
milijonov EUR.*

V zadnjih desetih letih smo za naložbe namenili 1,2 milijarde EUR.

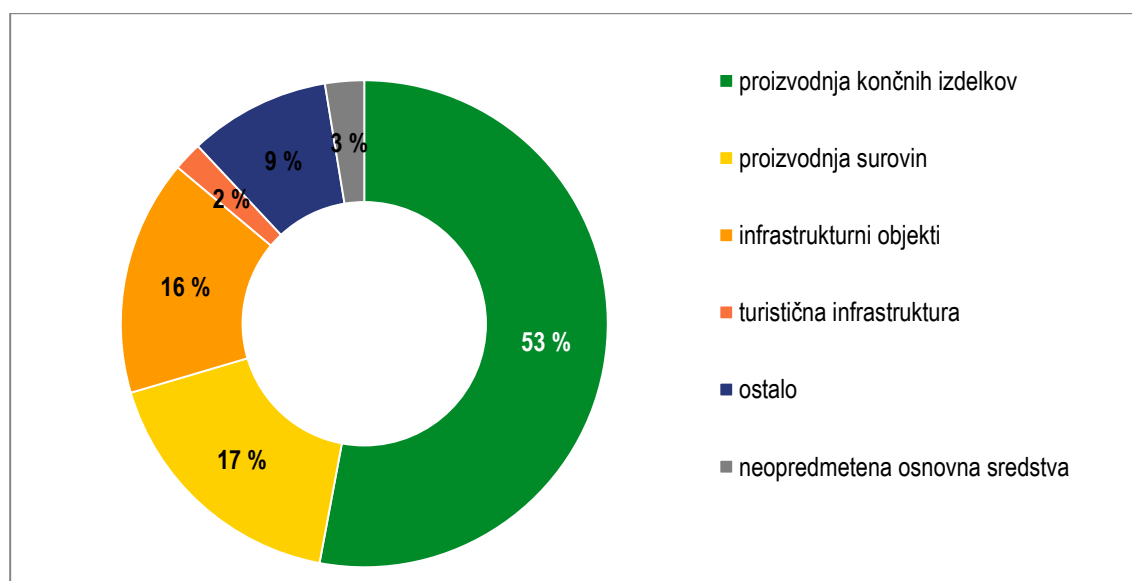
V skupini Krka trenutno poteka več kot dvajset investicijskih projektov. Pri vseh upoštevamo okoljske standarde, pa tudi izbrana oprema ustreza najboljši razpoložljivi tehnologiji s področja varstva okolja in energetske učinkovitosti, hkrati pa zagotavlja varno in učinkovito delovanje.

Naložbe skupine Krka v obdobju 2009–2013

Izvajamo številne projekte, namenjene proizvodnji surovin in končnih izdelkov ter posodobitvi infrastrukture, ki bo kakovostno podpirala poslovne funkcije celotne skupine. Delež naložb v ustvarjenih prihodkih od prodaje je v letu 2013 znašal 12,7 %.

Struktura investicijske porabe skupine Krka v letu 2013

Notol 2 – največja naložba v Krkini zgodovini

Na Krkini osrednji lokaciji v Ločni v Novem mestu pospešeno nadaljujemo gradnjo novega obrata za proizvodnjo trdnih oblik zdravil Notol 2. Največja naložba v zgodovini Krke je ocenjena na 200 milijonov EUR. Proizvodnja v obratu s površino 55.000 m² in letno zmogljivostjo 4,5 milijarde končnih izdelkov bo stekla do konca leta 2015.

Notol 2, Obrat za proizvodnjo trdnih oblik zdravil, je ocenjen na 200 milijonov EUR.

Širimo proizvodnjo učinkovin

V Krškem nadaljujemo gradnjo novega kompleksa za proizvodnjo farmacevtskih učinkovin, s katerim bomo povečali proizvodne zmogljivosti. V prvi fazi bomo zgradili proizvodni obrat Sinteza 1 in pripadajočo infrastrukturo. Naložba je ocenjena na 85 milijonov EUR. Proizvodnja bo stekla do konca leta 2014.

Projekti za energetska oskrbo

Sočasna proizvodnja toplotne in električne energije (kogeneracija) povečuje izkoristek pretvorbe energije in omogoča učinkovito uporabo primarne energije. V Ločni smo postavili sistem z motorjem na zemeljski plin. S tem smo povečali ekonomsko učinkovitost lastne proizvodnje električne energije in izrabo toplotne energije. Za naložbo smo porabili 1,7 milijona EUR.

Odgovornost do okolja krepimo z učinkovito rabo energije. končne izdelke.

Nova tovarna v Ruski federaciji

Ena pomembnejših naložb v skupini Krka je projekt Krka-Rus 2. Gre za gradnjo nove tovarne in povečanje logističnega centra v Ruski federaciji. Zmogljivost tovarne, s katero si bo Krka v tej državi utrdila status domačega proizvajalca zdravil, bo 1,8 milijarde tablet in kapsul na leto. Skupna površina novih objektov je približno 34.500 m². Celotna naložba je ocenjena na 135 milijonov EUR, prva etapa, ki je bila končana v letu 2013, pa je stala 95 milijonov EUR. Julija 2013 smo začeli uporabljati nov logistični center z visokoregalnim skladiščem. Oktobra je steklo pakiranje končnih izdelkov, v začetku decembra pa so bili izpolnjeni tudi vsi formalni pogoji za začetek proizvodnje polizdelkov.

V novi tovarni Krka-Rus 2 smo oktobra 2013 začeli pakirati končne izdelke.

Terme Krka

Odvisna družba Terme Krka je aprila 2013 na Otočcu odprla pustolovski park. Projekt je bil delno sofinanciran iz sredstev LEADER 4. osi Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP).

V Dolenjskih Toplicah smo zgradili novo geotermalno vrtino, v Šmarjeških Toplicah pa prenovili in razširili restavracijo.

Farma GRS

V zaključni fazi je naložba v Krkino odvisno družbo Farma GRS, d. o. o., ki so jo s partnerji ustanovili v okviru projekta razvoja farmacevtske panoge. Na lokaciji v Ločni bodo vzpostavili nove razvojno-raziskovalne in proizvodne zmogljivosti. Vrednost projekta, ki ga z dobrimi 10 milijoni EUR iz Evropskega sklada za regionalni razvoj sofinancira Evropska unija, je 45 milijonov EUR.

Integrirani sistem vodenja in kakovost

Osnovna strateška usmeritev področja kakovosti je zagotavljanje kakovosti izdelkov in storitev. Z ustreznimi metodami nadzora in naprednimi sistemi dela izpolnjujemo zahteve različnih odjemalcev ter dokazujemo stalno ustreznost procesov za doseganje načrtovanih ciljev. Kakovost izdelkov in storitev izboljšujemo z nenehnimi sistematičnimi izboljšavami procesov. Napredek v razvoju procesov nas vodi k preseganju zahtev naših odjemalcev in nam odpira nove priložnosti za izboljšave.

Sistem vodenja in kakovosti

Različne vidike poslovanja (kakovost, okolje, varnost in zdravje pri delu, varnost živil, varovanje informacij in upravljanje neprekinjenega poslovanja) na enovit način obvladujemo z integriranim sistemom vodenja (ISV) in tako dosegamo optimalne cilje poslovanja. Struktura ISV temelji na standardu ISO 9001, ki je nadgrajen in razširjen z drugimi standardi in načeli: GXP, HACCP, ISO 14001, BS OHSAS 18001, ISO/IEC 27001, BS 25999. Delovanje ISV podpira centraliziran dokumentacijski sistem, ki ga nenehno izboljšujemo z zmanjševanjem stroškov, krajšanjem časa od priprave dokumenta do začetka njegove veljavnosti, boljšo dostopnostjo in zaščito dokumentov itd. Da bi lahko zagotovili kredibilnost ISV in utrjevali zaupanje naših partnerjev, ga redno certificiramo pri neodvisni zunanji instituciji (Slovenski institut za kakovost in meroslovje, SIQ) ter z rednimi preverjanji slovenskih nadzornikov in tujih inšpektorjev agencij in inšpektoratov dokazujemo njegovo skladnost z regulativnimi in zakonskimi zahtevami (dobre prakse, GXP). Novosti dobrih proizvodnih praks spremljamo in jih sistematično uvajamo v sisteme vodenja in procese.

Z integriranim sistemom vodenja (ISV) opredeljujemo svoj odnos do kakovosti, okolja, varnosti in zdravja pri delu, varnosti živil ter varovanja informacij. ISV je podlaga za učinkovito izvajanje neprekinjenega poslovanja podjetja.

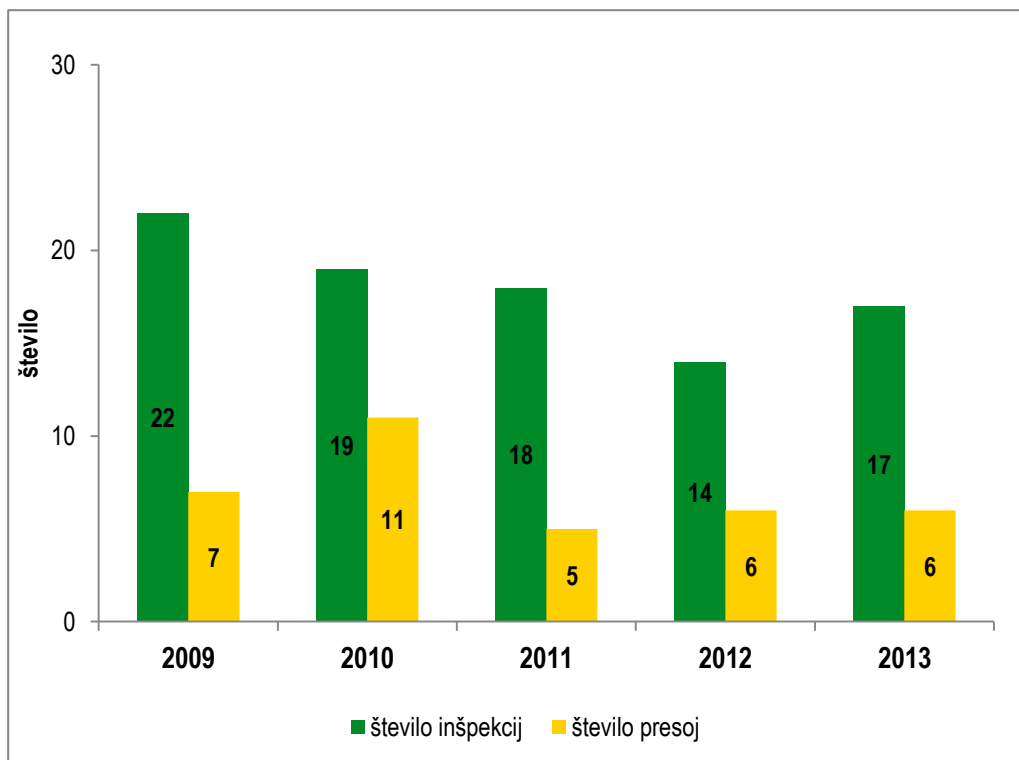

Nenehne izboljšave, ki nam jih narekujejo standardi in smernice kakovosti ter pristop PDCA (plan/planiraj, do/izvedi, check/preveri in act/ukrepaj), so gonilna sila napredka in stalnega izboljševanja na vseh področjih delovanja družbe. Sistematično obvladujemo procese od zahtev odjemalcev, razvoja in raziskav, proizvodnje izdelkov, prodaje in trženja do spremljanja zadovoljstva odjemalcev. Zadovoljstvo naših kupcev ter doseganje poslovnih uspehov bosta naša ključna cilja tudi v prihodnje.

Inšpekcije in presoje sistema vodenja in kakovosti

Ustreznost Krkega sistema vodenja preverjajo in potrjujejo redni nadzori in inšpekcije domačih in tujih državnih agencij, inšpektoratov in certifikacijskih organizacij ter presoje partnerjev.

Število nadzorov, inšpekcij in presoj v skupini Krka

Število in pogostost presoj naših partnerjev pogojujejo analize tveganj, ki jih naši partnerji izvajajo pri postavitvi planov presoj. Trend števila presoj, nadzorov in inšpekcij kaže na nizko ocenjeno tveganje in visoko stopnjo zaupanja naših partnerjev v Krkin sistem kakovosti.

Javna agencija Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke (JAZMP) redno izvaja inšpekcijske nadzore sistema kontrole in zagotavljanja kakovosti, procesa izdelave zdravil in zdravilnih učinkovin, izvajanja kliničnih študij, farmakovigilance. Med inšpekcijami v letu 2013 izpostavljamo:

- verifikacijo nove linije za sekundarno pakiranje v Gotni vasi in dodatnih linij v Obratu za proizvodnjo sterilnih izdelkov;
- celovita inšpekcijska nadzora sistema realizacije proizvodnje nesterilnih izdelkov, ki sta bila uspešna, Krka pa je s tem pridobila enovit certifikat dobre proizvodne prakse za proizvodnjo nesterilnih izdelkov na lokaciji Ločna;
- inšpekcijski nadzor proizvodnje zdravilnih učinkovin, ki je bil uspešen, Krka pa je s tem ohranila veljavnost izdanega certifikata dobre proizvodne prakse za proizvodnjo zdravilnih učinkovin;
- združen inšpekcijski nadzor skladnosti s smernicami dobre klinične in laboratorijske prakse, ki sta ga izvedli JAZMP in francoska agencija za zdravila (Agence nationale de sécurité du médicament et des produits de santé, ANSM).

Z uspešnimi inšpekcijami je JAZMP potrdila, da naše poslovanje ustreza zahtevam, veljavnim v Evropski uniji, kar je osnova za obnovo certifikatov dobre proizvodne prakse in vzdrževanje dovoljenj za izdelavo zdravil in zdravilnih učinkovin.

Uspešen je bil tudi obnovitveni pregled Urada za kemikalije Ministrstva za zdravje, s katerim preverjajo skladnost z načeli dobre laboratorijske prakse, ki jih predpisuje OECD.

Redne inšpekcijske nadzore za vstop oziroma obstoj na trgih zunaj Evropske unije, kjer Krka trži izdelke, so izvajale tudi druge agencije za zdravila. Vse inšpekcije so bile uspešne, saj so inšpektorji potrdili ustreznost in skladnost z regulativnimi zahtevami za izdelavo zdravil.

V nekaterih državah (npr. v Ruski federaciji, Ukrajini in Belorusiji) ima Krka kot proizvajalka visokokakovostnih zdravil poseben status. Kontrola kakovosti ob uvozu je omejena na tri parametre, kar zmanjšuje stroške uvoza in omogoča bistveno hitrejši vstop serij končnih izdelkov na trg. Verifikacijski inšpekcijski nadzor, ki so ga opravile beloruske inšpekcijske službe, je bil uspešno končan tudi v odvisni družbi Krka - Poljska, ki je s tem v Belorusiji pridobila status registriranega proizvajalca nesterilnih izdelkov.

Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR) je opravila redne odvzeme in kontrole vzorcev krmnih dodatkov, s katerimi je ugotavljala, kakšna je kakovost izdelkov, ali so pogoji za zagotavljanje sledljivosti krme v treh registriranih obratih ustrezni in ali so izpolnjene zahteve za izdajo veterinarskih dovoljenj za izvoz krmnih dodatkov.

Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije je opravil redni odvzem vzorcev prehranskih dopolnil in inšpekcijske nadzore proizvodnje, označevanja in zagotavljanja sledljivosti v celotnem postopku izdelave prehranskih dopolnil na dveh registriranih lokacijah ter izvajanja zahtev Zakona o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilom, in zahtev HACCP v Družbeni prehrani.

Krkini presojevalci presojamo sisteme vodenja kakovosti dobaviteljev in pogodbenih partnerjev, da bi tako bolje obvladovali kakovost izdelkov in procesov. Zato na področju kakovosti izdelkov in surovin, proizvedenih pri dobaviteljih in pogodbenih partnerjih, uvajamo potrebne ukrepe za zmanjšanje tveganj na sprejemljivo raven. Ustrezna kakovost izdelkov in surovin, proizvedenih pri dobaviteljih in pogodbenih partnerjih znotraj dogovorjenih dobavnih rokov, omogoča optimalno načrtovanje proizvodnih procesov.

Procesi zagotavljanja kakovosti

Za izvajanje politik in doseganje strateških ciljev družbe imamo v Krki določenih šest ključnih procesov: vodenje družbe, razvoj in raziskave, oskrba z izdelki, trženje, prodaja ter inženiring in tehnične storitve. Procesi s področja kakovosti so integrirani v procese vodenja družbe in omogočajo izvajanje osnovnih pravil delovanja procesov družbe. Stalna naloga je nadgradnja sistemov kakovosti, s čimer izboljšujemo učinkovitost procesov ter kakovost in konkurenčnost izdelkov in storitev. Ključni pogoj je, da se vsi zaposleni stalno usposabljaajo in izpopolnjujejo znanje s področja kakovosti. Pozornost sodelavcev s področja kakovosti je usmerjena v prepoznavanje novosti na področju dobrih proizvodnih praks. V sodelovanju s strokovnjaki z različnih področij prepoznavajo priložnosti za izboljšave in uvajajo novosti v procese družbe.

Vzdržujemo visoko raven zavedanja o pomenu kakovosti v procesih družbe, tako da prek pobud in objav v publikacijah in na spletni strani družbe nenehno iščemo nove, inovativne pristope, ki jih uvajamo v procese družbe.

Za kakovost, varnost in učinkovitost izdelka je pomembno, da je kakovost vgrajena v najzgodnejše faze razvoja in raziskav. Z uvajanjem novega znanja in novih orodij, s poglobljanjem razumevanja procesov in z ustreznimi viri zagotavljamo, da kakovost izdelkov in procesov ustreza najnovejšim standardom in zahtevam mednarodne zakonodaje.

Na področju vhodnih materialov in zdravilnih učinkovin je vzpostavljen sistem obvladovanja kakovosti, ki zagotavlja sproščanje ustreznih materialov za kemijsko in farmacevtsko proizvodnjo. Za večino ključnih izdelkov uporabljamo zdravilne učinkovine, ki so proizvedene po naši tehnologiji in so rezultat našega razvojno-raziskovalnega dela. Vse proizvedene učinkovine so ocenjene v skladu s standardi dobre proizvodne prakse in registracijsko dokumentacijo.

S postopki kvalifikacij in validacij investicijskih in računalniških projektov, proizvodne in laboratorijske opreme, medijev, klimatizacijskih sistemov, tehnoloških postopkov, procesov čiščenja, s kalibracijami ter postopki vzdrževanja zagotavljamo ustrezne pogoje za proizvodne in kontrolne procese. Pri svojem delu dajemo tudi številne koristne predloge, ki so v letu 2013 pomenili znatne prihranke. V bodoče bomo delo nadaljevali v skladu s smernicami in načrti ter pri tem stremeli k racionalizaciji in optimizaciji stroškov in k čim večjemu številu koristnih predlogov.

Z laboratorijsko kontrolo kakovosti preverjamo kakovost izdelkov, zdravilnih učinkovin, vhodnih materialov in proizvodnega okolja na vseh proizvodnih lokacijah. Z nenehnimi izboljšavami sistemov kontrole kakovosti in strokovnega dela, s

konstruktivno komunikacijo znotraj kontrole kakovosti in zunaj nje ter z učinkovito organizacijo dela prispevamo k realizaciji naročil in zadovoljstvu naših kupcev. Poleg tega nenehno skrbimo za dvig kakovosti dela pogodbenih laboratorijev in odvisnih družb v tujini.

Nadzorujemo proizvodne procese, učinkovine in končne farmacevtske izdelke. Zlasti z nadzorom kritičnih faz proizvodnega procesa ter s pregledom in oceno dokumentacije vsake serije izdelka transparentno dokazujemo in potrjujemo, da so naši izdelki proizvedeni v skladu s predpisanimi postopki in smernicami dobre proizvodne prakse, ki veljajo v Evropski uniji.

Dokumentacijski in informacijski sistem nenehno nadgrajujemo v skladu s procesnimi zahtevami, kar nam omogoča pregledno in učinkovito uporabo informacij. Dokumentacija, s katero dokazujemo kakovost svojih izdelkov, je sistematično urejena in pripravljena za inšpekcijske preglede oziroma presojo naših partnerjev.

V skladu s potrebami prodaje in proizvodnje načrtujemo in usklajujemo dejavnosti za pravočasno sproščanje vhodnih materialov, polizdelkov in končnih izdelkov. Aktivno sodelujemo pri projektu integracije načrtovanja, ki poteka v okviru projekta optimizacije oskrbovalne verige. Število na trg sproščenih serij je v skladu s prodajnimi potrebami in realizacijo proizvodnih dejavnosti. Dejavnosti, ki so ključne za sprostitev serij na trg, so rezultat aktivnosti, ki se izvajajo čez celoten cikel proizvodnje, kontrole in ocenjevanja kakovosti izdelka. Vse proizvedene serije so ocenjene v skladu s standardi dobre proizvodne prakse in registracijsko dokumentacijo. Končno oceno posamezne serije pripravijo ustrezno usposobljene odgovorne osebe za sproščanje zdravil, kar je predpisano z Zakonom o zdravilih. Odgovorne osebe so evidentirane pri Javni agenciji Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke ter navedene v Dovoljenju za opravljanje dejavnosti izdelave zdravil.

Sprostitev serije na trg je rezultat procesov, ki se izvajajo tekom celotnega cikla proizvodnje izdelka.

Izdaja certifikata in priprava dokumentacije serije za kupca se izvajata na osnovi pogodb o kakovosti, ki jih v sodelovanju z našimi kupci in partnerji redno usklajujemo in nadgrajujemo. Poglobljena komunikacija in določene odgovornosti znotraj partnerskih odnosov so rezultat dejavnosti v daljšem časovnem obdobju. V letu 2013 smo v skladu s smernicami dobre proizvodne prakse, ki veljajo v Evropski uniji, posodobili certifikate o kakovosti končnega izdelka.

Kakovost svojih izdelkov na trgu spremljamo skozi njihov celoten življenjski cikel in smo dejavno vključeni v spremljanje varnosti zdravil v okviru farmakovigilančnega sistema.

Konstruktivna in učinkovita komunikacija ter kakovostno strokovno delo bosta vodilo za doseganje še boljših rezultatov.

Usmeritve sistema kakovosti

Usmeritve sistema kakovosti usklajujemo z zahtevami in pričakovanji naših odjemalcev, znotraj zakonodajnih okvirov in smernic dobre proizvodne prakse. Informacije o zadovoljstvu odjemalcev z našimi izdelki stalno spremljamo prek posrednih kazalcev, katerih namen je izboljševanje procesov. Zadovoljstvo partnerjev z našimi izdelki in storitvami zagotavljamo s pogodbami o zagotavljanju kakovosti, ki jih redno dopolnjujemo in z letnimi pregledi kakovosti. Ne nazadnje se zadovoljstvo partnerjev kaže tudi v uspešno izpeljanih presojah ustreznosti izdelave izdelkov glede na zahteve standardov dobre proizvodne prakse in registracijske dokumentacije.

Zadovoljstvo odjemalcev z našimi izdelki in storitvami je eden ključnih ciljev ISV kot tudi poslovanja in uspešnosti.

Delovanje vseh najpomembnejših procesov z vidika ISV in v skladu z merili uspešnosti periodično pregleduje Odbor za kakovost ter predlaga strateške usmeritve za nadaljnji razvoj.

Velik poudarek dajemo varovanju okolja, varnosti in zdravju pri delu (ISO 14001, BS OHSAS 18001) ter odkritim in korektnim odnosom z javnostjo, ki ji redno poročamo in jo obveščamo o izboljšavah. Dokaz, da je naš način uspešen in korekten, je vsakoletna pridobitev pravice do uporabe logotipa odgovorno ravnanje (Responsible Care).

Naša stalna usmeritev je integracija in poenotenje sistemov kakovosti v procesih znotraj celotne skupine Krka. V skladu s tem skrbimo za nadgradnjo sistemov kakovosti in optimizacije. V letu 2013 smo prek obiskov odgovornih oseb iz posameznih poslovnih funkcij matične družbe, iz katerih izhajata potrebna nadgradnja in optimizacija dela v odvisnih družbah, pospešili aktivnosti za izboljšanje sistema zagotavljanje kakovosti. Uvajamo tudi novosti, povezane s farmakopejo in dobro proizvodno prakso. Pri projektih skrbimo za strokovno pomoč odvisnim družbam. Pri gradnji nove tovarne v Ruski federaciji smo v letu 2013 sodelovali v aktivnostih za zagotavljanje kakovosti v procesih skladiščenja, proizvodnje, oskrbe z

mediji in nadgradnje laboratorijev ter odobrili zagon proizvodnje v Krki-Rus 2. Sisteme kakovosti v odvisnih družbah redno preverjamo s presojami. Internacionalizacija procesov sistema kakovosti vodi v koherentno in celostno obvladovanje kakovosti ter optimizacijo in učinkovitost procesov.

Sistem varovanja informacij

Sistem vodenja varovanja informacij (SVVI) je certificiran v skladu z ISO/IEC 27001. Redno ocenjujemo tveganja informacijskih virov. Skladnost notranjih pravil arhiviranja dokumentarnega gradiva v Krki z Zakonom o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (ZVDAGA) je potrdil Arhiv Republike Slovenije. SVVI se redno preverja z zunanjimi varnostnimi pregledi. Politiko varovanja informacij so sprejele tudi Krkine odvisne družbe. Osnova za uspešno izvajanje SVVI je usposabljanje in ozaveščanje zaposlenih, ki ga izvajamo tudi s sodobnimi tehnologijami, kot je elektronsko usposabljanje.

V letu 2013 v Krki nismo zaznali večjih incidentov na področju informacijske varnosti, kar kaže na veliko ozaveščenost zaposlenih in varno informacijsko infrastrukturo.

V letu 2013 smo začeli, v letu 2014 pa bomo končali sistematičen pristop k varovanju osebnih podatkov na ravni skupine Krka v skladu z direktivami Evropske unije in lokalnimi zakonodajami držav, kjer poslujejo Krkine odvisne družbe. Nadaljevali bomo s poglobljeno uporabo sodobnih orodij za nadzor in dvigovanje ravni informacijske varnosti, kot so sistem za odkrivanje in preprečevanje neželenega prometa (IDS/IPS), sistem za centralno zbiranje in upravljanje varnostnih dogodkov (SIEM), sistem za odkrivanje in upravljanje ranljivosti (Vulnerability management), sistem varnega prehoda v splet in uvajanju orodij za nadzor mobilnih naprav.

Sistem upravljanja neprekinjenega poslovanja

Sistem upravljanja neprekinjenega poslovanja je sestavni del celovitega obvladovanja tveganj v Krki.

V skladu s standardom BS25999 (Business Continuity Management) smo vzpostavili sistem upravljanja neprekinjenega poslovanja (SUNP). Ocenjujemo kritičnost procesov in tveganja, ki ogrožajo njihovo delovanje. Izvajamo učinkovite ukrepe za zaščito ljudi, premoženja in drugih ključnih virov ter preprečevanje izrednih dogodkov oziroma katastrof. Za izredne dogodke imamo pripravljene načrte in ukrepe za reševanje in zmanjšanje neposredne škode. Učinkovitost SUNP izboljšujemo s stalnim nadgrajevanjem sistema, usposabljanjem in vajami. V letu 2013 smo posebno pozornost namenili ukrepom ob izpadu informacijske infrastrukture, v prihodnje pa bomo več pozornosti namenili preverjanju načrtov neprekinjenega poslovanja in prilagajanju sistema novemu standardu ISO 22301.

TRAJNOSTNI RAZVOJ

Odgovornost do zaposlenih

Krkina organizacijska kultura temelji na prepričanju, da uspeh, rast in razvoj podjetja zagotavljajo zaposleni, ki so za delo zavzeti in usposobljeni. Ustvarjamo okolje, ki motivira in sprošča talente, privablja in zadržuje ljudi, soustvarja priložnosti in pogoje, da se počutimo varne, sprejete in pomembne.

Skupaj gradimo kulturo medsebojnega zaupanja, spoštovanja, sodelovanja in timskega dela, nenehnega učenja ter odgovornega in učinkovitega dela. Prizadevamo si, da bi vse naše aktivnosti odražale odgovornost do zaposlenih in vrednote, za katere se zavzemamo: hitrost in fleksibilnost, partnerstvo in zaupanje, učinkovitost in kreativnost.

*Gradimo
partnerstvo in
zaupanje.*

Temelji našega delovanja so enake možnosti za vse ter spoštovanje zakonskih norm in pravil etičnega odnosa do sočloveka in širšega družbenega okolja. Spoštujemo človekove pravice, ki so zajete v mednarodno priznanih načelih in smernicah, vključno z deklaracijo Združenih narodov o človekovih pravicah. Upoštevamo vse zakonske predpise in standarde s področja človekovih pravic v vseh državah, v katerih delujemo. Vsi zaposleni se načrtno izobražujemo o vsebinah Krkinega Etičnega kodeksa, ki nas zavezuje k spoštovanju etičnih in profesionalnih standardov dela, vedenja in ravnanja. Ker cenimo kakovost, skrbno izbiramo nove sodelavce, ki morajo imeti poleg znanja in veščin tudi visoke delovne in etične standarde. Zaposlenim omogočamo optimalne pogoje za delo in razvoj, od njih pa pričakujemo tudi nenehno izpopolnjevanje in željo po doseganju odličnosti pri delu, v osebnem razvoju in medsebojnih odnosih.

*Zavezani smo
visokim etičnim in
delovnim
standardom,
zapisanim v
Krkinem Etičnem
kodeksu.*

Z rednim merjenjem organizacijske klime in zavzetosti zaposlenih v skupini Krka spremljamo učinkovitost aktivnosti in zadovoljstvo zaposlenih, saj dobra organizacijska klima omogoča zavzeto in ustvarjalno delo ter doseganje ambicioznih ciljev. Analize teh ugotovitev so dobro izhodišče za pripravo izboljšav oziroma sprememb znotraj organizacije.

Razmišljamo dolgoročno, zato **sistematično delamo z mladimi, še preden vstopijo na trg dela**. Študentom in dijakom, ki že med izobraževanjem kažejo določene talente in sposobnosti, omogočimo pridobitev štipendije. Naši štipendisti so med študijem povezani s Krko. Na organiziranih srečanjih in med opravljanjem strokovne prakse se bolje seznanijo s podjetjem in delovnimi procesi, hkrati pa lahko razvijejo in pokažejo svoje znanje in sposobnosti. Študentom in mladim raziskovalcem z različnimi temami in strokovnim znanjem pomagamo pri zaključnih nalogah in kot predavatelji soustvarjamo študijske programe na dodiplomski in magistrski stopnji. Leta 2013 smo imeli 64 štipendistov, 14 jih je istega leta uspešno končalo študij.

Število zaposlenih raste tako doma kot v Krkinih odvisnih družbah in predstavništvih v tujini.

Konkurenčnost in uspešnost družbe ohranjamo tudi z nenehnim izboljševanjem notranjih procesov. Ob intenzivni rasti in širjenju na nove trge to postaja še bolj pomembno, saj smo s svojimi izdelki prisotni na različnih koncih sveta. Skupina Krka postaja vse bolj kompleksna, zato posebno pozornost namenjamo organizacijski učinkovitosti. Nenehno iskanje novih rešitev v procesih in strukturi ter reorganizacije in prestrukturiranje predstavništev v odvisne družbe nam omogočajo fleksibilnost in hitrost v odgovorih na zahteve konkurenčnega okolja.

O sistematičnem in odgovornem delu na kadrovskem področju, pri katerem sodelujejo vodstvo podjetja, strokovne službe in ostali partnerji, pričajo tudi številne nagrade in priznanja. Za vlaganja in uspešno delo na področju izobraževanja smo v letu 2013 že devetič prejeli priznanje TOP 10. Krka že vrsto let uživa ugled enega najbolj zaželenih delodajalcev v Sloveniji, kar v letu 2013 dokazujeta priznanje za najboljšega zaposlovalca med velikimi podjetji v akciji Zlata nit ter naziv uglednega delodajalca v okviru akcije MojeDelo.com. Dobili smo tudi posebno nagrado Gospodarske zbornice Dolenjske in Bele krajine za najboljšega zaposlovalca v regiji, Sekcija za ravnanje s človeškimi viri pa je dr. Borisu Dularju, direktorju Kadrovskega sektorja, podelila priznanje za vzoren primer ravnanja s človeškimi viri.

Ključni podatki za leto 2013

število zaposlenih	10.048, od tega 48 % v Sloveniji
povprečna starost	38,7 let
delež zaposlenih žensk	62,8 %
delež žensk na vodilnih mestih	54 %
delež zaposlenih z najmanj univerzitetno izobrazbo	53,4 %
delež zaposlenih za nedoločen čas	86,7 % (ženske: 86,8 %, moški: 86,6 %)
sprememba števila zaposlenih v letu 2013	+587
fluktuacija	10 %

Število zaposlenih na dan 31. 12. 2013

	2013	2012	2011	2010	2009	Indeks 2013/2012
družba Krka v Sloveniji	4190	4085	3899	3784	3563	103
predstavništva družbe Krka zunaj Slovenije	438	410	480	749	1697	107
družba Krka	4628	4495	4379	4533	5260	103
odvisne družbe zunaj Slovenije	4764	4287	3865	3361	2036	111
skupina Terme Krka	605	627	653	675	679	96
družba Farma GRS	49	50	51			98
družba GRS VIZ FARMA	1	1				100
družba GRS TEH FARMA	1	1				100
skupina Krka	10048	9461	8948	8569	7975	106

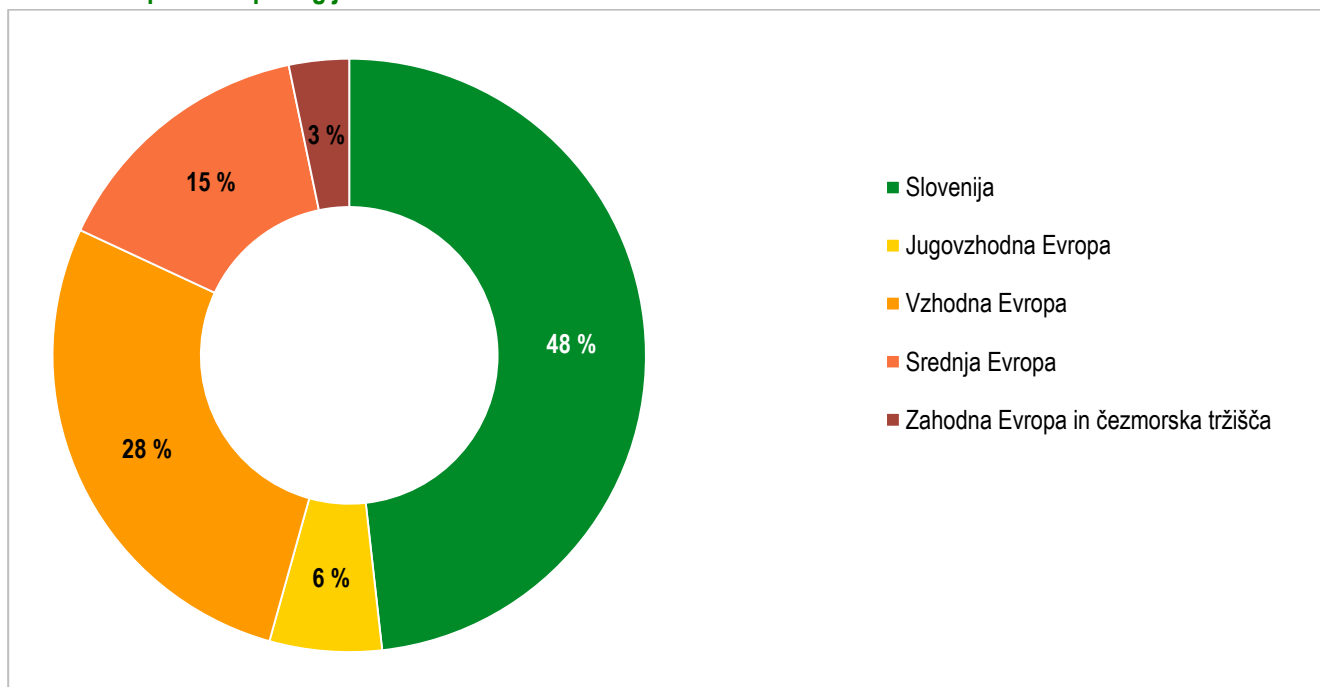
Izobrazbena struktura

Zavedamo se, da se lahko le z intenzivnim vlaganjem v razvoj, z novimi zmogljivostmi, zahtevno tehnologijo in visoko usposobljenimi strokovnjaki hitro in učinkovito odzivamo na zahteve izjemno konkurenčnega trga. Zato je stalna skrb Krkine kadrovske politike nenehno izboljševanje izobrazbene strukture zaposlenih. Delež zaposlenih z najmanj univerzitetno izobrazbo v skupini Krka predstavlja že 53 %, to je 5361 zaposlenih. Med njimi je 111 doktorjev znanosti ter 323 magistrov znanosti in specialistov.

Stopnja izobrazbe na dan 31. 12. 2013

	2013	2012	2011	2010	2009
doktorji znanosti	111	106	95	90	82
magistri znanosti	323	281	266	245	215
univerzitetna izobrazba	4927	4522	4230	4076	3730
visokostrokovna izobrazba	1200	1072	945	780	698
višješolska izobrazba	272	263	257	248	240
srednješolska izobrazba, V. stopnja	1889	1864	1760	1711	1599
ostalo	1326	1353	1395	1419	1411
skupaj skupina Krka	10048	9461	8948	8569	7975

Struktura zaposlenih po regijah na dan 31. 12. 2013

Izobraževanje in razvoj zaposlenih

Vlaganje v znanje in razvoj vseh zaposlenih je ključ uspeha Krke in krkašev. Razvoj zaposlenih sistematično načrtujemo in jim **z nenehnim izobraževanjem** omogočamo tako strokovni in osebni razvoj kot tudi napredovanje.

Pomembno orodje za učinkovito vodenje, motivacijo in razvoj zaposlenih je Krkin pogovor. Vodja in zaposleni v njem opredelita cilje ter se pogovorita o prednostnih nalogah in pričakovanih tako glede dela kot razvoja zaposlenega, nato pa na osnovi tega načrtujeta njegovo izobraževanje. V Krkin pogovor so vključeni vsi zaposleni v skupini Krka.

Sistem kompetenc za različna delovna področja nam omogoča, da ugotavljamo potrebe glede razvoja, nadgrajevanja znanja in izpopolnjevanja veščin zaposlenih. Kompetence so dobra osnova za izbor novih sodelavcev, za oblikovanje programov izobraževanja in usposabljanja ter za njihovo evalvacijo.

Poseben poudarek dajemo zgodnjemu odkrivanju in sistematičnemu razvoju **ključnih in perspektivnih sodelavcev**, ki jih prek izobraževanja, pridobivanja izkušenj na različnih področjih, mentorstva in coachinga pripravljamo za prevzemanje najzahtevnejših in najodgovornejših nalog. Leta 2013 je bilo med ključne in perspektivne kadre vključenih 1235 zaposlenih ali 12,3 % vseh zaposlenih v skupini Krka.

Zgodaj odkrivamo talentirane sodelavce in jim omogočamo nadaljnji razvoj.

Nenehno izpopolnjevanje in usposabljanje poteka na različnih strokovnih področjih, na področju vodenja in osebnega razvoja, učenja tujih jezikov, predvsem angleščine in ruščine, ter področju kakovosti in uporabe sodobne informacijske tehnologije.

Najzahtevnejše in najnovejše znanje zaposleni pridobivajo na fakultetah, inštitutih in v drugih ustanovah doma in v tujini. V letu 2013 jih je ob delu študiralo 511, od tega 67 na podiplomskem študiju za pridobitev specializacije, magisterija ali doktorata. Krka jih podpira s sofinanciranjem šolnin in študijskim dopustom.

Znanje je v Krki vrednota.

Med prvimi v državi smo razvili programe za pridobivanje **nacionalne poklicne kvalifikacije**. Edini v državi izvajamo šest programov nacionalne poklicne kvalifikacije na področju farmacevtske industrije. Vanje se vključujejo tudi zaposleni v lekarnah in drugih farmacevtskih podjetjih. V letu 2013 smo podelili 139 certifikatov. Od leta 2004 smo podelili že 1104 certifikate – 962 zaposlenim v Krki in 142 zaposlenim v drugih podjetjih in lekarnah.

Zaradi potreb po razvoju in primerni usposobljenosti vodij smo razvili **lastno šolo vodenja**. Izvaja se v okviru treh programov, prilagojenih za različne nivoje vodenja, in sicer: Krkina mednarodna šola vodenja, šola za operativni nivo vodenja in program za osnovni nivo vodenja. V mednarodnem okolju izvajamo tudi interni **program za strokovne in projektne time**, ki je namenjen razvoju strokovnjakov s poudarkom na razvoju komunikacijskih veščin, timskega in projektne delu ter osebnemu razvoju zaposlenih. Pridobivanje znanja s področja vodenja in menedžmenta poteka tudi v obliki kolegijskih izobraževanj in študija na uglednih poslovnih šolah.

Za zaposlene v marketinško-prodajni mreži imamo številne lastne izobraževalne programe, ki jih izvajamo s pomočjo več kot 50 internih trenerjev. Za vse funkcije imamo uveljavljen sistem uvajanja novih sodelavcev.

Klasične oblike izobraževanja dopolnjujemo s spletnim učenjem in spletnim preverjanjem znanja, ki je zaradi Krkine razvejanosti postalo zelo pomembna oblika izobraževanja. Spletno učenje in testiranje uporabljamo tudi kot predpripravo na seminarje in srečanja, kar zagotavlja višjo raven znanja in sodelovanja na izobraževanjih.

Vsak zaposleni v skupini Krka se je v letu 2013 več kot šestkrat udeležil različnih oblik izobraževanja. V povprečju je svoje znanje izpopolnjeval 52 ur. Za izobraževanje namenjamo 0,66 % poslovnih prihodkov.

Nagrajevanje in motiviranje zaposlenih

Pri zaposlenih prepoznavamo dobro opravljeno delo in uspešnost ter jih za nadaljnje delo motiviramo z različnimi sistemi nagrajevanja.

Najboljšim zaposlenim podeljujemo priznanja in nagrade za uspešno delo. Izbiramo in nagrajujemo najboljše sodelavce in najboljše vodje na ravni organizacijskih enot in na ravni celotne skupine Krka, najboljše sodelavce po posameznih funkcijah v marketinško-prodajni mreži ter najuspešnejše sodelavce na področju registracij.

Najzvestejšim zaposlenim že desetletja podeljujemo jubilejne nagrade in posebna priznanja, ki jih vsako leto slovesno podelimo na prireditvi Dan Krkinih priznanj.

*Spodbujamo
zavzetost in
lojalnost,
nagrajujemo
odličnost.*

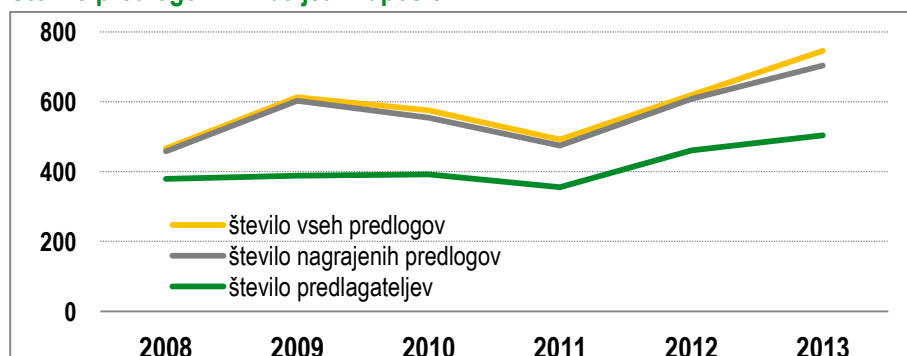
Množična inventivna dejavnost

Krkin sistem množične inventivne dejavnosti deluje že 10 let in omogoča, da vsak zaposleni lahko predlaga izboljšavo obstoječega stanja. V teh letih so zaposleni dali več kot 3000 koristnih predlogov in izboljšav, kar kaže, da je množična inventivna dejavnost dobro uveljavljena in prepoznavna. Z njo želimo zaposlene spodbuditi k nenehnemu razmišljanju o tem, kako delo opraviti hitreje in bolje, hkrati pa doseči največjo možno stopnjo stroškovne učinkovitosti.

Vsak zaposleni s svojimi idejami in predlogi prispeva k napredku, razvoju in izboljšavam delovnih procesov, izdelkov in storitev. To za podjetje pomeni konkurenčno prednost, za zaposlenega pa nagrado in priznanje.

Množično inventivno dejavnost spodbujamo z objavami na Krkanetu in v Utripu, nagradami ob četrletjih ter nagradami in posebnimi priznanji, ki jih najboljšim sodelavcem na področju množične inventivne dejavnosti podelimo na prireditvi Dan Krkinih priznanj. Vsako leto zanje organiziramo tudi srečanje. V letu 2013 se je število predlogov v primerjavi z letom 2012 povečalo za 20 %.

Število predlogov in izboljšav zaposlenih

Varnost in zdravje pri delu

Zaposlenim zagotavljamo varno delovno okolje. V vse nove projekte in tehnologije vključujemo najnovejša dognanja s področja varnosti in zdravja pri delu ter varstva pred požarom. Za vsa delovna mesta in tehnologije spremljamo tveganja za nastanek nezgod in zdravstvenih okvar. Tveganja periodično ocenjujemo, jih s primernimi varstvenimi ukrepi ohranjamo na sprejemljivi ravni in tako dolgoročno vplivamo na nenehno izboljševanje delovnih razmer.

Skrb za zdravje zaposlenih je skupna odgovornost vseh zaposlenih, njihovih vodij, strokovnih služb in specialistov s področja medicine dela. V aktivnosti so vključeni tudi Svet delavcev in oba sindikata.

Dobro psihofizično počutje in ugodno psihosocialno klimo zagotavljamo z odprto komunikacijo med zaposlenimi, redno tedensko rekreacijo, preventivno zdravstveno rekreacijo, športnimi, kulturnimi in družabnimi prireditvami, delavnicami o zdravem načinu življenja in vplivu psihoaktivnih snovi, ki jih vodijo zdravniki, zdravo prehrano v lastnih restavracijah in podobnimi aktivnostmi.

Že več let poteka projekt Medsebojni odnosi in bolniška odsotnost, ki prispeva k zmanjševanju bolniške odsotnosti. V letu 2013 je bilo na bolniškem dopustu 4,8 % zaposlenih, na porodniškem dopustu pa 3,3 %.

Med zaposlenimi je 5 % invalidov, ki imajo v skladu z zakonodajo in predpisi ter omejitvami iz naslova invalidnosti ustrezno delo. Z različnimi preventivnimi ukrepi preprečujemo nastanek novih invalidskih ali zdravstvenih omejitev. Poleg preventivne in kurativne skrbi za zdravje zaposlenih zagotavljamo, da lahko svoje delo nadaljujejo na delovnih mestih, ki so prilagojena njihovim zmožnostim za delo. Poskrbimo tudi za ustrezno prekvalifikacijo delavcev, ki svojega dela ne morejo več opravljati.

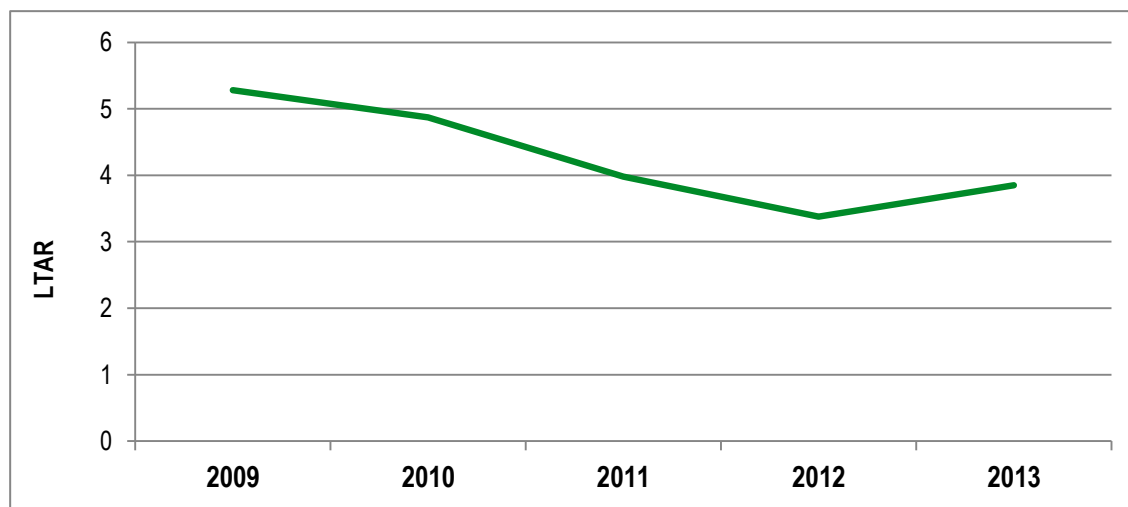
Sistem vodenja varnosti in zdravja pri delu je v skladu s standardom BS OHSAS 18001:2007 in je vključen v Krkin integrirani sistem vodenja. V organizacijskih enotah delujejo delovne skupine za varnost in zdravje pri delu, v katerih sodeluje tudi strokovni delavec, pooblaščen za to področje. Na ravni družbe deluje tim za varnost in zdravje pri delu in pripravlja ključne cilje in programe, ki jih potrjuje uprava.

Sproti spremljamo podatke o nezgodah na delovnem mestu. Kazalnik LTAR v grafu, ki pokaže, koliko nezgod na delovnem mestu, ki so zahtevale tri ali več dni bolniške odsotnosti, se je pripetilo na en milijon opravljenih ur, je v letu 2013 dosegel vrednost 3,85. Vse nezgode, razen ene, so bile lažje.

Obvladujemo tveganja v delovnih procesih.

Timsko delo pri skrbi za zdravje zaposlenih daje rezultate.

Nezgode na delovnem mestu, ki so zahtevale tri ali več dni bolniške odsotnosti na milijon opravljenih ur (LTAR)

Izrednih dogodkov, na primer večjih požarov in večjih razlitij nevarnih kemikalij, ni bilo. Za ustrezen odziv na izredni dogodek poskrbita Oddelek za varstvo pred požarom in Industrijska gasilska enota. V letu 2013 smo izvedli 24 vaj za povečanje pripravljenosti na izredne dogodke, od tega eno večjo, v kateri smo sodelovali z Gasilsko reševalnim centrom Novo mesto. Prikazali smo, kakšne so realne možnosti za nastanek izrednih dogodkov, ter preverili usklajenost delovanja notranjih in zunanjih reševalcev ter Krkine ekipe za prvo pomoč in zdravstvene službe.

Pripravljeni smo tudi na izredne dogodke.

Kakovost življenja

Zavedamo se, da je v današnjem času, ki zahteva vse hitrejši odzive in nenehno prilagajanje na vseh področjih dela in življenja, skrb za zdravje in dobro počutje krkašev tudi naša odgovornost.

Za dobro počutje in dobre medsebojne odnose že desetletja skrbimo z raznovrstnimi športnimi in kulturnimi dogodki. Zaposlene opozarjamo na pomen zdrave prehrane, zato na vseh lokacijah podjetja zagotavljamo kakovostno prehrano, ki vključuje raznovrstno ponudbo hladnih in toplih obrokov.

Druženje zaposlenih je pomemben del Krkine kulture. Srečujemo se na Krkinem dnevu, družabnem in športnem dnevu vseh zaposlenih, in na prireditvi Dan Krkinih priznanj, kjer nagradimo jubilarne ter najboljše sodelavce, najboljše vodje in najboljše predlagatelje inovacij in koristnih predlogov. Ljubitelji smučanja se družimo na zimskem športnem dnevu. Srečujemo se tudi na srečanjih invalidov, krvodajalcev, gasilcev, športnikov, na čistilnih akcijah, ob otvoritvah novih obratov in drugih dogodkih.

Zaposlenim in upokojemcem omogočamo kakovostno življenje.

Tradicionalno organiziramo novoletno srečanje upokojenih krkašev, ki so združeni v Krkino društvo upokojemcev, prek katerega ohranjajo stike z nekdanjimi zaposlenimi.

Zaposleni imamo na voljo bogato ponudbo rekreacije, organiziranih počitnic in izletov doma in v tujini. Trim klub Krka organizira različne športne dejavnosti, ki se jih vsak teden v prostem času udeležuje okoli tisoč zaposlenih. Kulturno umetniško društvo Krka bogati kulturno življenje. Združuje galerijsko dejavnost, pevski zbor, gledališki klub, ustvarjalne delavnice in organizira obiske kulturnih prireditev.

Komuniciranje z zaposlenimi

Odprto in redno komuniciranje med zaposlenimi in vodstvom podjetja ter med samimi zaposlenimi je ključnega pomena v procesih internacionalizacije podjetja, za optimizacijo procesov, pri obvladovanju sprememb in tveganj ter pri odločanju. Skrbimo za odgovorno in etično komuniciranje ter spodbujamo komunikacijo na vseh ravneh. Tako ustvarjamo produktivno delovno ozračje, povečujemo občutek pripadnosti, gradimo kulturo medsebojnega zaupanja in spoštovanja, nenehnega učenja ter odgovornega in učinkovitega dela.

Spodbujamo odprto in dvosmerno komunikacijo.

Zaposlene prek različnih internih komunikacijskih orodij sproti seznanjamo z dogajanjem v podjetju. V drugi polovici leta 2012 smo zadovoljstvo zaposlenih z internim obveščanjem preverili tudi z anketo, na podlagi katere smo poiskali načine izboljšanja in optimizacijo uporabe orodij internega komuniciranja.

Svet delavcev je povezovalni člen med zaposlenimi in upravo. Člani zastopajo vse organizacijske enote družbe. Zaposleni lahko svoje pobude ali vprašanja posredujejo v obravnavo prek članov ali predsednika sveta ter prek delavske direktorice.

Pomemben vir informacij so tudi vsakoletni **zbiri delavcev**, na katerih predsednik in člani uprave zaposlene seznanijo z rezultati poslovanja v preteklem letu, načrti za tekoče leto, strategijo razvoja družbe in drugimi aktualnimi informacijami. Zaposleni lahko ob tej priložnosti postavljajo vprašanja in posredujejo svoje predloge.

Zaposlene prek internih komunikacijskih orodij sproti seznanjamo z dogajanjem v podjetju.

Vsak zaposleni se lahko kadarkoli obrne na **predsednika uprave** prek elektronske pošte, dogovori se lahko tudi za osebni pogovor.

Interne spletne strani, poimenovane **Krkanet**, so orodje za interno komuniciranje, centralno objavo

dokumentov ter podporo poslovnim procesom in projektnemu delu. Interno portalno okolje zaposlenim omogoča pripravo, objavo ter iskanje informacij in dokumentov, ki jih potrebujejo pri svojem delu, sodelovanje med organizacijskimi enotami, delo s skupnimi dokumenti in bazami podatkov, delitev in izmenjavo znanja ter zbiranje in urejanje podatkov in informacij na enem mestu. Krkanet je na voljo sodelavcem tudi v obliki lokalnih portalov že v 5 jezikovnih različicah.

Obveščanje zaposlenih poteka tudi prek internega glasila **Bilten**, ki praviloma izhaja enkrat na teden v tiskani in elektronski obliki, in prek mesečne revije **Utrip**, ki pomembno prispeva k razumevanju vizije, poslanstva in vrednot ter strategije in politike družbe. Lokalne izdaje Utripa (Puls v tujini) in Biltena prinašajo lokalne novice s trgov in le najpomembnejše korporacijske novice. Puls izhaja na ključnih trgih – na Poljskem, v Ruski federaciji, Ukrajini in na Hrvaškem, medtem ko Bilten zaenkrat izhaja na osmih trgih.

Zaposlene redno obveščamo tudi prek e-sporočil z naslova Krka.si, oglasnih tabel in **informacijskih zaslonov**. V elektronski obliki izhaja tudi glasilo **M-Bulletin**, namenjeno obveščanju sodelavcev v marketinško-prodajni mreži v tujini.

Odgovornost do vlagateljev

Osnovni cilj družbe Krka je maksimiranje vrednosti družbe in delovanje v korist vseh deležnikov, med drugim tudi v korist delničarjev oziroma vlagateljev. Odgovorno ravnanje se odraža v doseganju ciljev poslovanja, ustrezni transparentnosti poslovanja in komuniciranju z vlagatelji.

Transparentnost poslovanja je v skladu s sprejetimi dobrimi praksami korporativnega upravljanja, kot jih opredeljujejo kodeksi upravljanja.

Za doseganje osnovnega cilja družbe je pomembno kakovostno komuniciranje z vlagatelji in analitiki, kar omogoča razumevanje Krkine poslovne zgodbe. V letu 2013 smo od časnika Finance prejeli nagrado za najboljšo letno poročilo za leto 2012.

V letu 2013 smo imeli več kot 90 sestankov z zainteresiranimi vlagatelji.

Pri komuniciranju z vlagatelji si prizadevamo za čim večjo odprtost, ažurnost in konsistentnost. Informacije, ki jih posredujemo vlagateljem, se nanašajo zlasti na dosežene poslovne rezultate in na strategijo družbe v prihodnosti, pri tem pa upoštevamo politiko razkrivanja informacij družbe.

Glavni cilji komuniciranja so:

- doseganje poštene vrednosti Krke na trgu,
- lažji in ugodnejši dostop do virov financiranja in
- zadovoljiva likvidnost trgovanja s Krkinimi delnicami.

Navedene cilje uresničujemo:

- s srečanji z vlagatelji na sedežu družbe,
- z organizacijo srečanj vodstva družbe s finančnimi analitiki na sedežu družbe,
- z udeležbo na različnih konferencah za vlagatelje,
- z organizacijo predstavitev sestankov v finančnih središčih po svetu,
- z organizacijo konferenčnih klicev s finančnimi analitiki ob objavah poslovnih rezultatov,
- z izdajanjem publikacij za vlagatelje (časopis Utrip prihodnosti, predstavitevno in promocijsko gradivo),
- z rednimi skupščinami delničarjev,
- z novinarskimi konferencami ob objavi poslovnih rezultatov in
- s komuniciranjem s finančnimi mediji.

Poslovni rezultati so v slovenskem in angleškem jeziku na voljo na spletnem portalu Ljubljanske borze SEOnet (<http://seonet.ljse.si>), na Varšavski borzi prek sistema ESPI ter na Krkinih spletnih straneh.

Delničarji se za informacije lahko obrnejo na Finančni sektor, in sicer prek telefonske številke (07) 331 7591, ali elektronskega naslova finance@krka.biz.

Odgovornost do odjemalcev

Odjemalci so ena od ključnih ciljnih skupin vsakega podjetja.

Glede na naravo naše dejavnosti jih razvrščamo v štiri skupine:

1. inštitucije (zdravstvene, regulatorne, za področje industrijske lastnine, zdravstvene zavarovalnice itd.),
2. neposredni kupci (distributerji, druga farmacevtska podjetja),
3. posredni kupci (lekarnice, bolnišnice, farmacevti, zdravniki, veterinarji) in
4. končni uporabniki (bolniki, kupci).

Odgovornost do inštitucij

V fazah razvoja, proizvodnje, prodaje in trženja naših izdelkov sodelujemo s številnimi inštitucijami, zdravstvenimi zavarovalnicami in drugimi organi, ki se ukvarjajo z zdravi in drugimi našimi izdelki. Pri sodelovanju z njimi sledimo predpisanim postopkom, pri čemer je v ospredju ažurno zagotavljanje verodostojne dokumentacije. Verodostojnost in ažurnost dokumentacije dosegamo z ustrezno vodenimi postopki ter sistematično urejeno, pregledno in celovito dokumentacijo. Z inštitucijami razvijamo dolgoročno sodelovanje, v komunikaciji z njimi smo hitri in odzivni.

Pri sodelovanju z inštitucijami je v ospredju ažurno zagotavljanje verodostojne dokumentacije.

V vseh fazah delovanja zagotavljamo skladnost z vpeljanimi sistemi kakovosti. Stalno posodabljam in nadgrajujemo vse omenjene sisteme ter izboljšujemo postopke in prakse, kar potrjujejo uspešno opravljene presoje in inšpekcije, s katerimi pristojni organi redno preverjajo skladnost našega poslovanja in modela integriranega vodenja z zahtevami standardov.

Za uspešno doseganje razvojno-raziskovalnih ciljev svoje ideje in znanje povezujemo s specializiranimi razvojnimi ustanovami in podjetji. Poseben pomen ima sodelovanje z univerzami in inštituti ter drugimi inštitucijami na področju šolstva in znanosti, ki poteka projektno, vključeno pa je tudi v vsakodnevne stike. Pomemben del sodelovanja z mladimi v izobraževalnih procesih so tudi Krkine nagrade in štipendiranje. Naši strokovnjaki pridobivajo in nadgrajujejo svoje znanje tudi prek uspešnega sodelovanja z omenjenimi inštitucijami ter sodelovanja v pedagoško-znanstvenem procesu.

Pri spremembah strokovnega, znanstvenega in regulatornega okolja aktivno sodelujemo z delovanjem v različnih strokovnih in industrijskih združenjih v Sloveniji, na ravni Evropske unije in tudi na drugih trgih.

Odgovornost do neposrednih kupcev

Neposredni kupci naših izdelkov so distributerji zdravil in druga farmacevtska podjetja. V prodajnem procesu, ki vključuje ureditev pogodbenih odnosov, postopke povpraševanja, naročila in potrditve, proces odpreme in vse spremljajoče aktivnosti, je najpomembnejše prepoznavanje pričakovanj in zahtev kupcev. Obravnavamo jih sistematično in po predpisanih postopkih.

Zadovoljstvo neposrednih kupcev z našimi izdelki in storitvami redno preverjamo z mnenjskimi raziskavami. Tako ugotovimo stopnjo zadovoljstva kupcev, poleg tega pa so rezultati dragocen vir informacij o tem, kako lahko določena področja še izboljšamo.

Rezultati meritev zadovoljstva v letu 2013 so spodbudni tako z vidika odzivnosti kot tudi zadovoljstva anketiranih. Na obeh področjih smo dosegli boljši rezultat kot pred letom. Odzivnost je presegla 93 % in je bila večja kot leto prej, prav tako je bil višji splošni indeks zadovoljstva kupcev, ki je znašal 90 %. Ločeno spremljamo tudi zadovoljstvo neposrednih kupcev odvisnih družb v tujini z aktivno prodajno funkcijo ter Krkinih ključnih kupcev. Večletni trendi kažejo, da se zadovoljstvo neposrednih kupcev ves čas izboljšuje.

Meritve zadovoljstva neposrednih kupcev kažejo na konstantno izboljševanje že sicer visoke stopnje zadovoljstva.

Odgovornost do posrednih kupcev

Posredni kupci naših izdelkov za humano uporabo, to so zdravniki in farmacevti, spadajo v eno od najštevilčnejših in tudi najpomembnejših skupin naših odjemalcev, saj naše izdelke predpisujejo, priporočajo in izdajajo in tako predstavljajo vez s končnimi potrošniki, ki so jim izdelki namenjeni.

Zdravnike in farmacevte redno seznanjamo z vsemi potrebnimi strokovnimi informacijami o naših izdelkih in jim tako omogočamo strokovno odločitev o najprimernejšem izdelku za njihove bolnike in potrošnike. S temi informacijami jih

seznanjamo prek naših strokovnih sodelavcev, pa tudi v tiskani in elektronski obliki. S posebno skrbnostjo zagotavljamo, da so vse informacije, ki so osnova za pravilno in varno uporabo naših izdelkov, ažurne.

Prispevamo tudi k strokovnemu usposabljanju zdravnikov, farmacevtov in veterinarjev. Vsako leto organiziramo ali podpremo številna strokovna in izobraževalna srečanja, na katerih imajo strokovnjaki priložnost za izmenjavo mnenj in izkušenj ter navezovanje stikov. Srečanja potekajo v različnih državah, v katerih je Krka prisotna s svojimi izdelki. V letu 2013 smo poleg številnih lokalnih dogodkov organizirali tudi več mednarodnih simpozijev, ki so se odvijali v času večjih mednarodnih kongresov v Sloveniji, Makedoniji, Franciji, Nemčiji in na Nizozemskem. Teh mednarodnih dogodkov se je udeležilo več kot 850 udeležencev iz 27 držav.

Pri vseh stikih s strokovno javnostjo ravnamo odgovorno in po veljavnih zakonskih in drugih predpisih, ki urejajo poslovanje, vključno s trženjem izdelkov in zagotavljanjem varstva osebnih podatkov, ter spoštujemo dobro poslovno prakso in etični kodeks promocije. Oglaševanje farmacevtskih izdelkov je zelo strogo regulirano in nadzorovano.

Pri stikih s strokovno javnostjo ravnamo odgovorno in po veljavnih zakonskih in drugih predpisih.

Strokovne sodelavce redno usposabljam, da lahko strokovni javnosti posredujejo točne in ažurne informacije o naših izdelkih. Skrbimo tudi, da imajo ustrezne komunikacijske veščine in da poznajo zakonske in druge predpise in standarde dela. Njihovo znanje redno preverjamo.

Sledimo tudi sodobnim tehnološkim gibanjem, ki kažejo na povečano uporabo digitalnih medijev, kot so pametni telefoni in tablični računalniki. Strokovne sodelavce postopoma opremljamo z njimi in jih usposabljam. V letu 2013 smo na tak način dela prešli še na nekaj največjih trgih. Sodobne metode elektronskega učenja in preverjanja znanja pogosto uporabljamo tudi pri usposabljanju in izobraževanju.

Po raziskavi ComCon smo v letu 2013 med vsemi generičnimi farmacevtskimi podjetji zasedli prvo mesto po poznavanju.

Za nas so zelo pomembne povratne informacije in mnenja posrednih kupcev. Dobivamo jih prek tržnih raziskav, ki jih izvedejo neodvisne agencije. Tudi leta 2013 je v Ruski federaciji, našem največjem prodajnem trgu, potekala raziskava (ComCon), ki je med drugim merila poznavanje in ugled farmacevtskih podjetij pri strokovni javnosti. Med vsemi generičnimi farmacevtskimi podjetji smo zasedli prvo mesto po poznavanju.

Med spremljanje zadovoljstva končnih uporabnikov in posrednih kupcev z našimi izdelki lahko uvrščamo tudi pomarketiške klinične raziskave ter spremljanja klinične učinkovitosti in varnosti zdravil. Smo eno redkih generičnih farmacevtskih podjetij, ki izvaja te raziskave. V letu 2013 sta potekali dve obsežnejši pomarketiški klinični raziskavi z rosuvastatinom in valsartanom.

Odgovornost do končnih uporabnikov

S kakovostnimi, varnimi in učinkovitimi izdelki skrbimo za zdravje uporabnikov naših izdelkov. Z bogato paleto izdelkov zdravimo in preprečujemo najbolj razširjene bolezni sodobnega človeka.

Naša odgovornost do končnih uporabnikov je velika, zato si prizadevamo, da bi nam in našim izdelkom zaupali. Kakovost učinkovin, pomožnih snovi in vseh vstopnih materialov pa vse do končnih izdelkov preverjamo s številnimi laboratorijskimi testiranjimi z najsodobnejšimi in validiranimi analitskimi metodami, napravami in postopki. Vsa naša zdravila na recept in izdelki brez recepta so preverjeni in skladni z vsemi predpisanimi postopki. Tržimo samo izdelke, ki so odobreni in skladni z zahtevami in predpisi.

Sisteme varovanja zdravja, varnosti in varstva potrošnikov, torej končnih uporabnikov, uveljavljamo s pomočjo jasnih smernic, vgrajenih v naše delovanje. Podlaga našega sistema upravljanja s tveganji zdravja, varnosti in varstva potrošnikov je izpolnjevanje zakonskih predpisov.

S skrbnim sistemom spremljanja in zbiranja informacij o učinkih naših izdelkov zagotavljamo varstvo potrošnikov.

Naš sistem zbiranja informacij o tveganjih za zdravje bolnikov ali javno zdravje zaradi zdravil na recept in izdelkov brez recepta, znanstveno vrednotenje vseh informacij, proučitev možnosti za zmanjšanje in preprečevanje tveganj in sprejemanje primernih ukrepov, ki so potrebni za varno jemanje zdravil, je usklajen z evropsko zakonodajo in predpisi v drugih državah, v katerih imamo dovoljenje za promet z zdravili. S farmakovigilanco aktivno prispevamo k varovanju bolnikovega oziroma potrošnikovega in javnega zdravja.

Zaupanje je posledica dolgoročnega odnosa, tega pa ustvarjamo in negujemo z ustrezno komunikacijo. S končnimi uporabniki komuniciramo odgovorno in profesionalno, pri tem pa upoštevamo ustrezne zakonske predpise. Trudimo se, da uporabniki dobijo vse potrebne informacije o naših izdelkih.

Informacije o izdelkih, ki so v prodaji brez recepta, so objavljene na spletnih straneh. V letu 2013 smo aktivnosti na tem področju še povečali. Spletne strani smo posodobili in jih prilagodili tako, da je vsebina prikazana pregledno ne glede na to, prek katere naprave uporabnik dostopa (prek osebnega računalnika, pametnega telefona, tabličnega računalnika). Na spletnih straneh so objavljene tudi zakonsko dovoljene informacije o naših zdravilih na recept.

V letu 2013 smo prenovili spletni portal www.ezdravje.com, ki uporabnikom že več kot 10 let ponuja informativne in izobraževalne vsebine o različnih zdravstvenih težavah in vprašanjih. Prenovljena je grafična podoba, dodana so številna interaktivna orodja, ki bodo popestrila uporabniško izkušnjo. Še vedno je aktualen tudi E-mesečnik, ki ga vsak mesec prebirajo informacij željni uporabniki. Zelo priljubljena je tudi spletna stran www.klopi-bolhe.com, namenjena lastnikom malih živali. Prav tako velik obisk je na spletni strani www.midva.com, saj je erektilna disfunkcija v sodobnem stresnem življenju dokaj pogosta.

V letu 2013 smo spletne vsebine prilagodili za mobilne uporabnike in posodobili portal E-zdravje.

Odgovornost do družbenega okolja

Družbena odgovornost je prisotna na vseh ravneh delovanja že od ustanovitve in je neločljivo povezana z našim poslanstvom živeti zdravo življenje. Zavedamo se, da naš prispevek družbeni skupnosti in naravnemu okolju vpliva tudi na naše poslovanje in razvoj, zato odnose z okoljem gradimo na spoštovanju in dialogu.

Prispevek k napredku družbe

S širšo družbeno skupnostjo sodelujemo in ji pomagamo že od ustanovitve Krke. Veliko sredstev namenjamo za spodbujanje neprofitnih dejavnosti na lokalni in državni ravni, podpiramo pa tudi dejavnosti zunaj Slovenije. S prispevki omogočamo delovanje organiziranih skupin in posameznikov, ki so s svojimi projekti ali dejavnostmi usmerjeni v napredek družbe. Prednost dajemo sponzoriranju in doniranju dolgoročnih projektov, ki lahko pripomorejo k boljšemu življenju čim večjega števila ljudi, in projektov, ki poleg množičnosti izpostavljajo delo z mladimi.

Zavedamo se, da naš prispevek družbeni skupnosti in naravnemu okolju vpliva tudi na naš razvoj, zato odnose z okoljem gradimo na spoštovanju in dialogu.

V letu 2013 je skupina Krka za sponzorstva in donacije namenila 0,32 % od celotne prodaje. Svojo družbeno odgovorno držo dokazujemo s podpiranjem zdravstva in športa, humanitarnih dejavnosti, znanosti in izobraževanja, kulture, podpremo pa tudi tiste, ki s svojim delovanjem pripomorejo k varovanju naravnega okolja.

S številnimi organizacijami prek sponzorstev in donacij ustvarjamo partnerske odnose. Vsako leto organiziramo srečanja s klubi in društvi, ki nosijo Krkino ime. Podrobneje jim predstavimo delovanje in načrte podjetja, hkrati pa spremljamo njihove dosežke in cilje ter z izmenjavo dobrih praks še poglobimo medsebojno sodelovanje. Lani smo se z njimi srečali že sedmič zapored.

Za sponzorstva in donacije smo v letu 2013 namenili 0,32 % od celotne prodaje.

V skrbi za zdravo družbo

Dobršen del sredstev namenjamo za posodobitev in boljšo opremljenost zdravstvenih ustanov. Na ta način želimo omogočiti nujno zdravstveno oskrbo čim večjemu številu ljudi. Smo tudi soustanovitelji Društva za zdravje srca in ožilja Slovenije in vsa leta njegovega obstoja podpiramo njegovo delovanje.

S sodelovanjem in partnerskim odnosom spodbujamo razvoj številnih športnih dejavnosti. Še zlasti podpiramo amaterske klube na širši lokalni ravni, ki mladim omogočajo vključevanje v rekreativni in tekmovalni šport.

Dobrodelna dejanja

K razvoju družbe prispevamo s prostovoljnimi dejanji posameznih sodelavcev. Številni so dolgoletni krvodajalci ali pa so včlanjeni v različna nepridobitna združenja in organizacije. S predanim prostovoljnim delom v številnih pokroviteljskih odborih in organizacijah vsak na svoj način prispevajo k razvoju družbenega okolja in izboljšanju kakovosti življenja.

Duh prostovoljstva pa se je med Krkine sodelavce dodobra razširil tudi s Krkino družbeno odgovorno akcijo **Krkin teden humanosti in prostovoljstva**, ki smo jo pod sloganom *Tudi dobrodelnost je del nas* aprila 2013 organizirali že drugič zapored. V tem tednu se je različnih dejavnosti udeležilo več kot 700 krkašev, kar je skoraj 20 % vseh zaposlenih v Sloveniji. Od tega jih je več kot 220 v Novem mestu, Ljubljani in Ljutomeru darovalo kri. Številni pa so na različnih lokacijah Krke po Sloveniji prispevali oblačila, igrače, obutev, živila, knjige in druge potrebščine za odrasle in otroke ter hrano za pse in muce. Tudi letos smo zbrali skoraj 2 toni potrebščin in skoraj 540 kilogramov hrane za živali. Družili smo se s stanovalci domov za starejše in varovanci varstveno delovnih centrov. V Krki smo gostili skoraj 1000 otrok iz socialno ogroženih družin in se družili s stanovalci 15 domov starejših občanov.

Aprila smo drugo leto zapored organizirali akcijo Krkin teden humanosti in prostovoljstva.

Akcijo smo lani organizirali drugič, z njo pa bomo nadaljevali tudi v letu 2014. V času, ko se številni spopadajo z življenjsko stisko in pomanjkanjem, je humanitarna dejavnost podjetij in posameznikov še toliko bolj pomemben izraz solidarnosti.

Skrb za sočloveka je vsak dan prisotna v razmišljanju in dejanjih številnih zaposlenih. Tako sodelavcem, ki povsem prostovoljno že vrsto let sodelujejo v pokroviteljskih odborih ali so člani posameznih zvez in društev, prostovoljci v domovih starejših občanov, v šolah s prilagojenim programom in drugih ustanovah, namenjamo posebno pozornost. Tudi v letu 2013 smo iz predlogov zaposlenih za Krkinega naj prostovoljca, ki opravlja delo na enem ali več dobrodelnih področjih, njegovo delo in rezultati pa lepšajo življenje številnih ljudi v okolju, podelili priznanji dvema prostovoljcem.

Znova smo podelili priznanja Krkinim naj prostovoljcem.

V Krki od nekdanj priskočimo na pomoč ljudem, ki jih prizadenejo nesreče ali družbene stiske. Vrsto let smo največji donator novomeškega društva Sožitje, ki pomaga osebam z motnjami v duševnem razvoju, in Osnovne šole Dragotina Ketteja, ki jo obiskujejo otroci s posebnimi potrebami. Pomagamo varstveno-delovnim centrom in domovom za ostarele. Z donacijami se radi odzovemo na pobude Rdečega križa in Karitasa. Zaposleni prek Sveta delavcev zbiramo prispevke tudi za sodelavce, ki so jih doletele večje nesreče.

Podpora novim spoznanjem

Viden pečat so svetu znanosti vtisnile Krkine nagrade, s katerimi mlade spodbujamo k ustvarjalnemu in raziskovalnemu delu. V 43 letih smo jih podelili že 2462. Vizija Krkinih nagrad je tlakovati pot novim spoznanjem, ki bodo prispevala k novim izdelkom prihajajočih generacij. Leta 2013 je bilo podeljenih 5 Krkinih nagrad za posebne dosežke na področju raziskovalnega dela in 25 Krkinih nagrad študentom do- in podiplomskega študija, 20 srednješolcem pa smo podelili 11 Krkinih nagrad za njihove skupinske projekte. Na ta način želimo dati še večji pomen raziskovalnemu delu mlajših generacij, ki začnejo pobliže spoznavati raziskovalno delo že v osnovni in srednji šoli.

Sklad Krkinih nagrad je bil ustanovljen leta 1971, njegov glavni cilj pa je sodelovanje raziskovalnih in izobraževalnih ustanov s podjetjem, saj je le tako omogočen pretok znanja. Rezultat prepletenosti temeljnih in aplikativnih raziskav so številni uspešni raziskovalni projekti na različnih področjih farmacije in sorodnih ved, usmerjeni na področja, ki bodo v prihodnosti še učinkoviteje prispevala k zdravju bolnikov po svetu.

Na razpis za Krkine nagrade se vsako leto prijavi vse večje število kandidatov z doktorskimi nalogami, ki v slovenskem prostoru pomembno prispevajo k znanstveni odličnosti in kakovosti raziskovalnega dela. Med 30 nagrajenci je bila lani več kot polovica doktorjev znanosti.

Podpora kulturni ustvarjalnosti

Že od ustanovitve podpiramo različne kulturne zvrsti, od leta 1971 pa v podjetju deluje tudi Kulturno umetniško društvo Krka, ki v Krkinih galerijah v Novem mestu in Ljubljani organizira številne likovne in fotografske razstave, tradicionalni knjižni sejem s spremljajočimi kulturnimi prireditvami in srečanja Gledališkega kluba Krka. Omogoča tudi delovanje Mešanega pevskega zbora Krka, literarne sekcije in ustvarjalnih delavnic.

Podpiramo kulturno dejavnost širšega družbenega okolja, na primer novomeško gledališče Anton Podbevšek Teater, in delovanje drugih kulturnih ustanov. Med njimi sta Glasbena šola Marjana Kozine in Dolenjski muzej, pa tudi Pihalni orkester Krka. Že vrsto let smo pokrovitelj Cankarjevega doma Ljubljana in Festivala Ljubljana, v okviru katerega smo v letu 2013, kot že nekaj let zapored, organizirali Krkin kulturni večer.

Za kakovostno življenje

Eden vidnejših projektov, s katerim smo začeli leta 2009, je družbeno odgovorna akcija **V skrbi za vaše zdravje skupaj osvajamo vrhove**, v kateri smo skupaj s Planinsko zvezo Slovenije uredili in označili 15 pohodniških poti po Sloveniji. Z akcijo želimo prispevati k ozaveščanju Slovencev o pomenu lastne skrbi za zdravje in jih spodbuditi k hoji, ki je najpreprostejša vadba za izboljšanje telesnega in duševnega počutja. Po poteh, na katere vodi Krkin znak, se je podalo na tisoče pohodnikov. Veseli smo vsakega novega, ki smo ga z našo akcijo spodbudili, da je napravil nov korak za svoje zdravje.

Skupaj varujemo okolje

Naše temeljno vodilo pri poslovnih odločitvah je skrb za kakovostno življenje, zato v ospredje postavljamo skrb za varovanje naravnega okolja. Že leta 2009 smo na lastno pobudo organizirali prvo čistilno akcijo, aprila 2010 pa smo se pridružili vseslovenski prostovoljni okoljski akciji. Čistilno akcijo smo organizirali tudi v letu 2011 in 2012, ko smo zaposleni čistili in urejali okolico Term Krka na Otočcu, v Šmarjeških Toplicah, Dolenjskih Toplicah in Strunjanu ter v Ljutomeru. Leta 2013 pa smo se znova pridružili vseslovenski okoljski čistilni akciji.

Za okolje skrbimo z varčevanjem energije, tiskalnega in drugega papirja ter ločevanjem odpadkov. Da bi zmanjšali onesnaževanje ali porabo energije, je nadzor nad svojimi vsakodnevnimi dejanji prevzel prav vsak sodelavec.

K skrbi za okolje od jeseni 2010 prispevamo z izkoriščanjem obnovljivih virov energije. Na površini strehe in na fasadi novega dela embalažnega skladišča smo namestili sončno elektrarno, s katero pridobivamo tako imenovano zeleno energijo. Odgovorno ravnanje pomeni tudi električno vozilo, ki ga uporabljamo za razvoz interne pošte. Ker sledimo svetovnim trendom, ki kažejo na izjemno hiter razvoj električnih vozil, smo na parkirišču pred upravno stavbo postavili prvo električno polnilno postajo.

Za varstvo pred požarom tako zaposlenih kot okoliških prebivalcev že štiri desetletja skrbijo člani Prostovoljnega industrijskega gasilskega društva Krka.

Odgovornost do naravnega okolja

Odgovornost do naravnega okolja je vse pomembnejša za kupce, zaposlene in vse zainteresirane, zato jo v Krki vgrajujemo v vsakodnevno poslovno življenje. S trajnostnim pristopom k varstvu okolja naloge in cilje uresničujemo v največji možni meri. Z okoljskim certifikatom ISO 14001, ki smo ga pridobili pred 13 leti, in s celovitim okoljevarstvenim dovoljenjem smo se zavezali k nenehnemu zmanjševanju vseh svojih vplivov na okolje. To pomeni tako zmanjševanje vseh emisij v okolje kot zmanjševanje rabe naravnih virov in energije. Jasno definicijo odgovornosti do naravnega okolja smo zapisali tudi v okoljsko politiko, ki je temelj okoljskih ciljev.

Na osnovi rezultatov emisijskih monitoringov in inšpekcijskih pregledov v letu 2013 ugotavljamo, da je naše delovanje skladno z zahtevami celovitega okoljevarstvenega dovoljenja za lokacijo v Ločni, z zahtevami okoljevarstvenih dovoljenj za emisije v vodo za obrate Šentjernej, Ljutomer in Bršljin ter z zahtevami, ki izhajajo iz okoljske zakonodaje.

Zaradi manjše količine odpadnih vod in gradnje novih komunalnih čistilnih naprav se je učinkovitost čiščenja povečala za 13 %.

Najpomembnejši dosežki pri varovanju okolja v letu 2013

- Posodobitev sistema čiščenja odpadnega zraka kemijske proizvodnje.
- Zmanjšanje količine na odlagališče odloženih odpadkov za 43 %.
- Povečanje količine zbranih uporabnih odpadkov za 11 %.
- Povečanje učinkovitosti čiščenja odpadnih vod za 13 %.
- Izgradnja sistema sproizvodnje toplotne in električne energije.
- Posodobitev sistema za ločevanje blata na čistilni napravi.

Stroški varovanja okolja

V zadnjih petih letih smo v varovanje okolja vložili 30,3 milijonov EUR (tekoči stroški in naložbe). Višina naložb v posameznem letu niha glede na obseg projektov. V letu 2013 so tekoči stroški varovanja znašali 4,6 milijona EUR, za naložbe pa smo namenili 1,9 milijonov EUR.

Raba naravnih virov

Voda

V Krki si prizadevamo za razumno rabo pitne in rečne vode, saj se zavedamo, da je to naravna dobrina, od katere so odvisni gospodarski razvoj, kakovost življenja in navsezadnje naš obstoj. Rabo vode zato dosledno načrtujemo, spremljamo in nadzorujemo, veliko aktivnosti pa je usmerjenih v ohranjanje kakovosti reke Krke.

Raba pitne in rečne vode

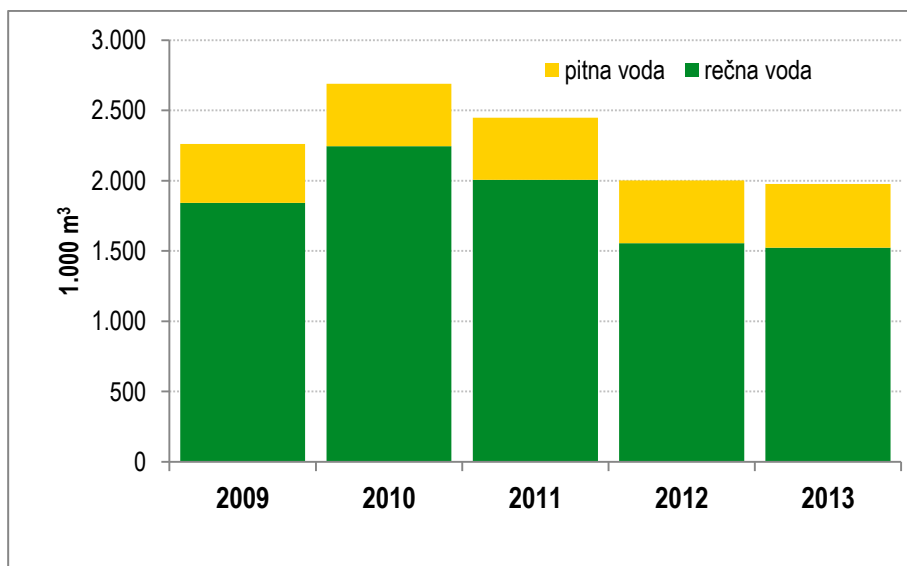
Rabo večjih porabnikov pitne vode natančno spremljamo z računalniškim nadzorom, s pravilnim načrtovanjem in izvedbo ter preventivnim vzdrževanjem cevovodov pa preprečujemo okvare in nenadzorovano iztekanje vode. Dosegli smo, da raba pitne vode narašča počasneje od povečanja obsega proizvodnje.

Več kot 80 % pitne vode se porabi za tehnološke namene, pitna voda je surovina za pripravo visokokakovostnih prečiščenih vod, ki se uporabljajo v proizvodnji farmacevtskih izdelkov. Uporabljamo membranske tehnologije priprave vod, ki zaradi manjše porabe kemikalij tudi manj obremenjujejo okolje. Z ustreznim preventivnim vzdrževanjem, spremljanjem delovanja in tehnološkimi izboljšavami zagotavljamo konstantno kakovost vod in podaljšujemo življenjsko dobo naprav, kar vpliva na manjšo porabo vode in kemikalij, zmanjša pa se tudi količina nastalih odpadkov.

Več kot 62 % rečne vode porabimo za hlajenje prek različnih toplotnih prenosnikov, zlasti pri proizvodnji učinkovin, preostalih 38 % pa za pripravo različnih tehnoloških vod za potrebe energetike in proizvodnje.

Zaradi stalnih aktivnosti za učinkovito rabo energije in vode ohranjamo rabo rečne in pitne vode na podobni ravni.

Raba pitne in rečne vode

Energija

Kot glavne vire energije uporabljamo:

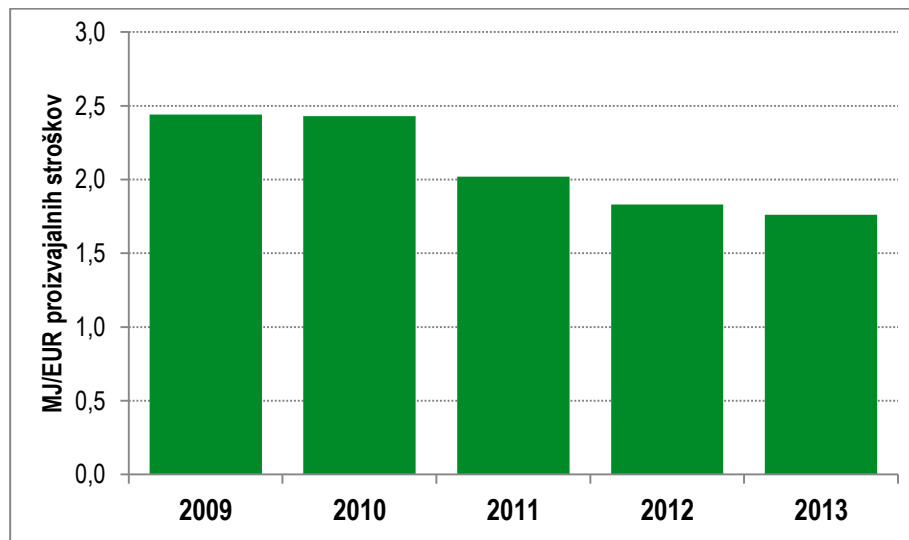
- zemeljski plin,
- utekočinjen naftni plin,
- električno energijo in
- ekstra lahko kurilno olje kot nadomestno gorivo.

Z električno energijo se oskrbujemo iz javnega elektroenergetskega omrežja, z lastno proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov, kot je sončna elektrarna, ter iz soproizvodnje toplotne in električne energije na zemeljski plin.

Specifična raba energije

Specifična raba energije v zadnjih letih pada, kar je posledica številnih ukrepov za učinkovito rabo energije. V primerjavi z letom 2012 smo v letu 2013 specifično rabo energije kljub znatnemu povečanju obsega proizvodnje ponovno zmanjšali.

Specifična raba energije

Soproizvodnja toplotne in električne energije

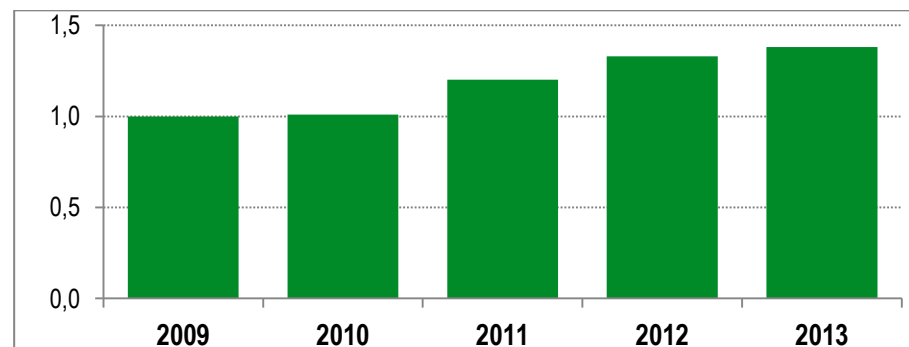
V letu 2013 smo končali investicijo v soproizvodnjo toplotne in električne energije (SPTE). Soproizvodnja omogoča visoko učinkovito uporabo primarne energije. Na lokaciji v Ločni smo postavili sistem z batnim motorjem na zemeljski plin. S tem smo povečali ekonomsko učinkovitost proizvodnje toplotne energije ter dosegli lastno proizvodnjo električne energije. Sistem SPTE je namenjen obratovanju v ogrevalni sezoni, predvidoma od oktobra do aprila, in že redno obratuje. S tem sistemom bomo proizvedli približno 12 GWh toplotne in približno toliko tudi električne energije, izključno za lastne potrebe. V primerjavi z ločeno proizvodnjo toplotne in električne energije iz elektrarne bomo s SPTE prihranili več kot 25 % primarne energije in ravno za toliko zmanjšali tudi emisije CO₂.

S sistemom bomo proizvedli približno 12 GWh toplotne in približno toliko tudi električne energije, izključno za lastne potrebe.

Indeks energetske učinkovitosti

Tako kot v zadnjih letih nenehno zmanjšujemo specifično rabo energije, smo tudi indeks energetske učinkovitosti v zadnjih petih letih izboljšali kar za 38 %.

Indeks energetske učinkovitosti

Indeks energetske učinkovitosti je določen v skladu z referenčnim dokumentom Energetska učinkovitost, poglavje 1.3.1: Kazalniki energetske učinkovitosti in izboljševanje energetske učinkovitosti.

Biotska raznovrstnost

Celotni tok reke Krke je del evropskega ekološkega omrežja Natura 2000, zato moramo ohraniti biotsko raznovrstnost organizmov*, predvsem ogroženih. Med njimi so ribe bolen, sulec, platnica, školjka navadni škrdžek ter vidra, ki je pogosto opažena na celotnem rečnem odseku. Vsi Krkini industrijski objekti so strnjeni in ne posegajo v ekološko občutljiva območja, tako pri obstoječih objektih kot pri gradnji novih pa upoštevamo najstrožje okoljevarstvene zahteve. Zajem rečne vode in izpust očiščenih odpadnih voda iz naše čistilne naprave ne ogrožata pogojev za ohranitev vodnih in obvodnih biotopov ter pogojev, ki biotop povezujejo. S trajnostnim odnosom do varstva okolja zagotavljamo varstvo naravnih vrednot in ohranitev biotske raznovrstnosti.

Območje, kjer je obrat Ljutomer, ni uvrščeno v evropsko ekološko omrežje Natura 2000, vendar vse odpadne vode iz obrata ustrezno čistimo na komunalni čistilni napravi Ljutomer in s svojimi emisijami ne ogrožamo biotske raznovrstnosti.

* Biotska raznovrstnost pomeni raznolikost živih organizmov iz vseh virov in med drugim vključuje kopenske, morske in druge vodne ekosisteme ter ekološke komplekse, katerih del so. To vključuje raznovrstnost znotraj vrst, med vrstami in raznovrstnost ekosistemov.

Prevoz

Uporabljamo vse vrste prevoza in ga organiziramo prek lastnega transportnega oddelka z lastnimi vozili in prek pogodbenih prevoznikov. Na evropske in azijske trge izdelke dostavljamo s cestnim prevozom. Uporabljamo najsodobnejša vozila z ekološko ustreznimi motorji (pretežno tipa EURO5 EEV in EURO6). Nekatere azijske trge oskrbujemo tudi z letalskim in izjemoma z železniškim prevozom. Za bolj oddaljene trge uporabljamo ladijski in letalski prevoz.

V letu 2013 smo organizirali 6600 prevozov končnih izdelkov, surovin in embalaže.

V letu 2013 nismo zabeležili nobenih izrednih dogodkov oziroma nesreč, ki bi ogrožale okolje, premoženje ali varnost ljudi. Pristojni državni organi za nadzor prevoza niso ugotovili nobenih zakonodajnih kršitev, povezanih s Krko. Vsi naši vozniki in ostali, ki sodelujejo pri prevozu, se udeležujejo letnih usposabljanj. Skrbimo, da so tudi vsi pogodbeni prevozniki in njihovi vozniki seznanjeni z zahtevami in posebnostmi prevoza zdravil.

Emisije

Odpadne vode

Na lokaciji v Ločni nastajajo industrijske, komunalne in hladilne odpadne vode. Industrijske in komunalne odpadne vode čistimo na lastni biološki čistilni napravi. V letu 2013 smo prečistili 639.507 m³ vod, kar je za 62.443 m³ manj kot leto prej. S strokovnim vodenjem zahtevne tehnologije čiščenja odpadnih vod smo dosegli visoko učinkovitost delovanja čistilne naprave in obremenitev reke Krke zmanjšali za 12 %. Hladilne odpadne vode, teh je bilo 894.236 m³, niso onesnažene in po hladilno-meteorni kanalizaciji odteka v reko Krko.

Z zelo učinkovito čistilno napravo smo obremenitev reke Krke zmanjšali za 12 %.

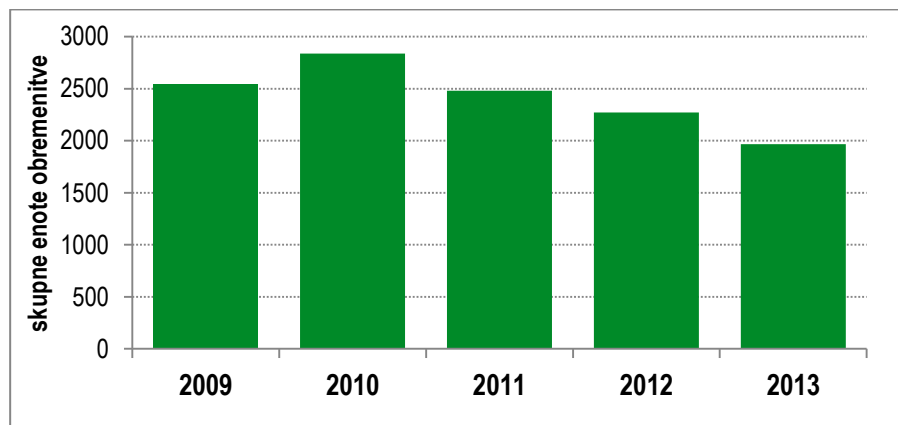
V obratu Bršljin nastajajo industrijske in komunalne odpadne vode, ki odteka v javno kanalizacijo in se čistijo na skupni komunalni čistilni napravi v Novem mestu. V letu 2013 je bila skupna količina odpadnih vod 21.600 m³.

V obratu Šentjernej nastajajo industrijske in komunalne odpadne vode, ki odteka v javno kanalizacijo in se čistijo na novi skupni komunalni čistilni napravi v Šentjerneju. V letu 2013 je bila skupna količina odpadnih vod 18.546 m³.

V obratu Ljutomer nastajajo industrijske, komunalne in hladilne odpadne vode. Industrijske in komunalne odpadne vode, ki jih je bilo v letu 2013 21.600 m³, odteka v javno kanalizacijo in se čistijo na skupni komunalni čistilni napravi v Ljutomeru. Hladilne odpadne vode, teh je bilo v letu 2013 1200 m³, niso onesnažene in po cestni meteorni kanalizaciji odteka v reko Ščavnico.

Skupno količino enot obremenitve (EO) smo v letu 2013 zmanjšali za 13 % glede na leto prej, za kar obstaja več razlogov. Na lokaciji v Ločni je razlog manjša količina odpadnih vod in visoka učinkovitost čiščenja teh vod na lastni čistilni napravi. V Ločni je začela obratovati nova, sodobna komunalna čistilna naprava, kjer se čistijo vse odpadne vode iz obrata Bršljin. Obrat Šentjernej se je v letu 2013 prav tako priključil na novo komunalno čistilno napravo v Šentjerneju.

Ravnanje z odpadnimi vodami

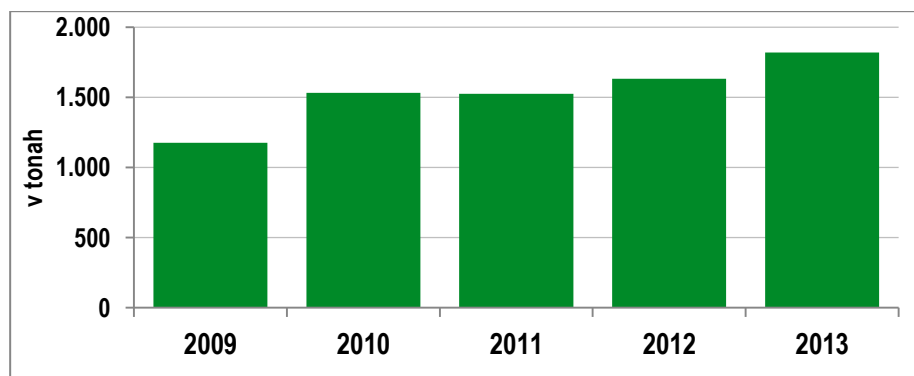

Skupne enote obremenitve predstavljajo predpisani matematični izračun onesnaženja na vseh iztokih odpadnih vod (Ločna, Šentjemej, Bršljin in Ljutomer). Pri tem izračunu se upoštevajo letni pretok odpadnih vod, organsko onesnaženje, obremenitve z dušikom, fosforjem in neraztopljenimi snovmi ter učinek čiščenja čistilne naprave.

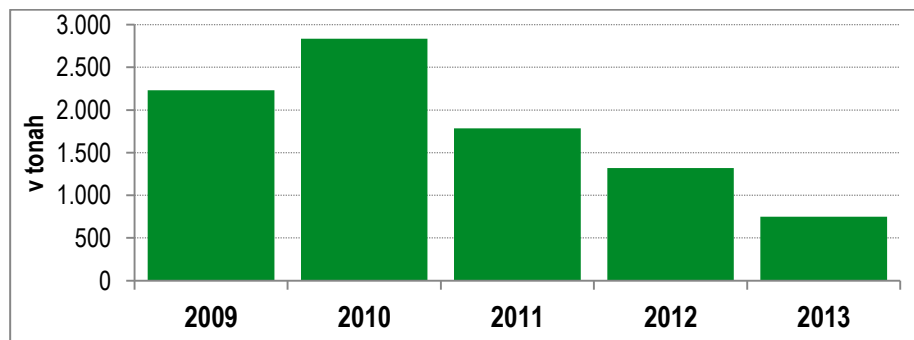
Odpadki

Posebno pozornost namenjamo ločenemu zbiranju odpadkov od izvora naprej, torej od točke, kjer odpad nastane. V ta namen smo zasnovali lasten sistem ravnanja z odpadki. Ker je odlaganje odpadkov okoljsko najmanj sprejemljivo in zadnja možnost v procesu ravnanja z odpadki, smo med strateške cilje uvrstili zmanjšanje količine odloženih odpadkov. V letu 2013 smo bili pri tem zelo uspešni. Na odlagališče smo odložili le 751 ton odpadkov, kar je 43 % manj kot v letu 2012. To smo dosegli s predajo odpadnega blata iz čistilne naprave v predelavo ter s povečanjem količine ločeno zbranih odpadkov z visoko energetske vrednostjo in njihovo predajo v energetske izrabo. V letu 2013 smo za 11 % povečali količino ločeno zbranih uporabnih reciklrnih odpadkov (papirja, plastike, stekla, kovin, lesa). Kljub povečanemu obsegu proizvodnje smo količino nevarnih odpadkov v letu 2013 zmanjšali za 5 %. Z namestitvijo vijčnih stiskalnih zabojnikov na vseh večjih izvorih odpadkov smo bistveno zmanjšali tudi število odvozov odpadkov in s prevozom povezano obremenitev okolja. Sistem ločenega zbiranja odpadkov nenehno izboljšujemo z urejanjem platojev za odpadke, nabavo nove opreme ter izobraževanjem vseh zaposlenih.

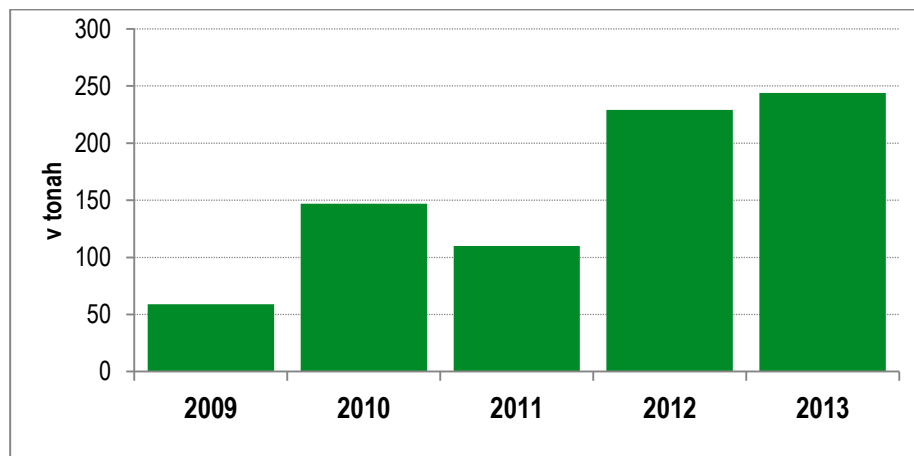
Odpadki, predani v reciklažo

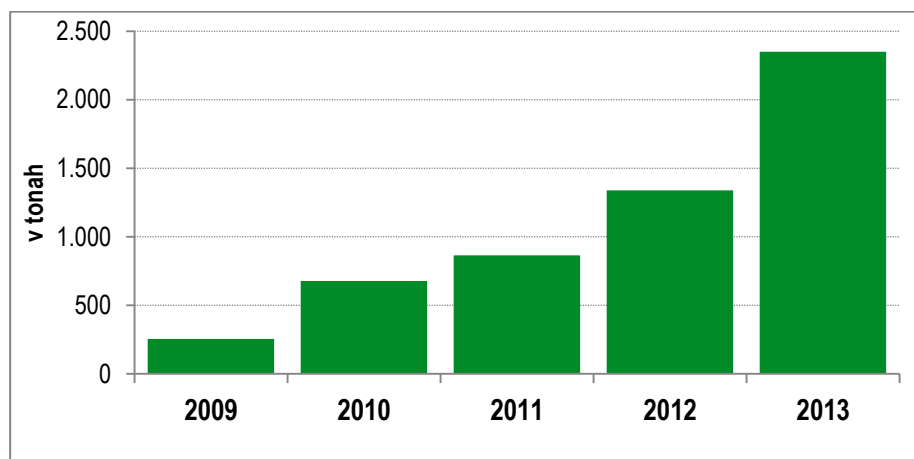
Odpadki, odloženi na odlagališče

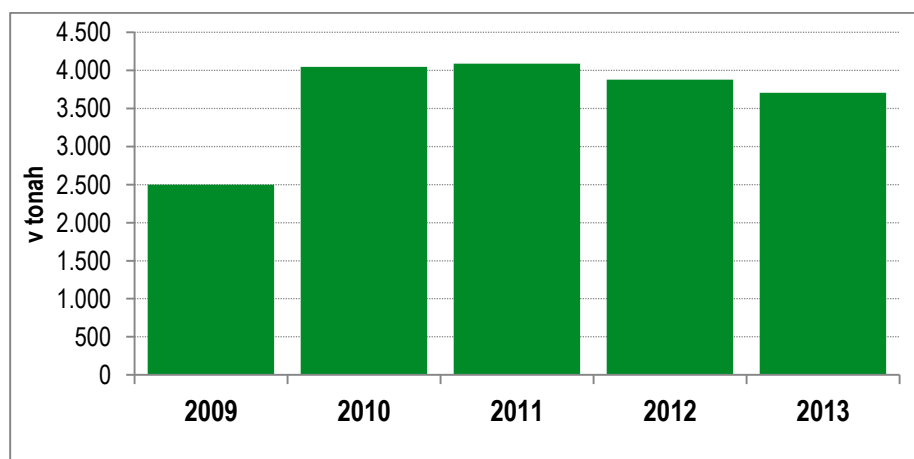
Odpadki, predani v energetske izrabo

Odpadki, predani v biološko obdelavo in predelavo

Odpadki, predani v sežig

Hrup

Z opremo s čim manjšimi emisijami hrupa, postavitvijo protihrupnih zaščit in ureditvijo električnega napajanja agregatov za hlajenje tovornih vozil zagotavljamo minimalne emisije hrupa v okolje. Vsi rezultati meritev so v skladu z zakonodajo.

Emisije v zrak

Emisije v zrak zmanjšujemo s čistilnimi napravami na vseh izpustih, ki so potencialni vir onesnaževanja zraka. Z učinkovitimi odpraševalnimi sistemi, filtri, vodnimi pralniki, kondenzacijskimi kolonami in termično oksidacijo zmanjšujemo emisije snovi v zrak pod zakonsko določenimi mejnimi vrednostmi oziroma do stopnje, ki jo omogoča najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjševanje emisij v zrak. V letu 2013 smo končali projekt posodobitve sistema čiščenja odpadnega zraka kemijske proizvodnje in s tem kakovost izpustov zraka v okolje še dodatno izboljšali. Z absolutno filtracijo na vseh prašnih izpustih v zrak zagotavljamo popolno oziroma več kot 99,95-odstotno odstranitev vseh prašnih delcev.

Neposredne emisije CO₂ povzročamo z rabo goriv, posredne emisije pa z rabo električne energije iz javnega omrežja, ki se proizvaja iz fosilnih goriv v elektrarnah.

Varovanje okolja v Krkinih odvisnih družbah zunaj Slovenije

V odvisnih družbah zunaj Slovenije glede emisij v okolje ravnamo v skladu z lokalno zakonodajo. Kljub temu da so odvisne družbe za okolje manj obremenjujoče, saj gre za proizvodnjo končnih izdelkov, tudi na teh lokacijah uvajamo najsodobnejše postopke ter s tem vse emisije v okolje zmanjšujemo na najmanjšo možno raven. Vzpostavili smo sistem ločenega zbiranja odpadkov, nevarne odpadke predajamo v uničenje s sežigom, odpadne vode odvajamo na komunalne čistilne naprave, količino prašnih delcev pa zmanjšujemo z vgrajevanjem filtracijskih naprav.

Okoljsko komuniciranje

Del varstva okolja je tudi okoljsko komuniciranje z zaposlenimi, lokalno in širšo družbeno skupnostjo. Z ozaveščanjem in izobraževanjem gojimo visoko okoljevarstveno zavest in odgovornost vseh zaposlenih. Vsebine o odgovornem okoljskem ravnanju so vključene v program uvajalnega seminarja za nove zaposlene in v programe za pridobivanje nacionalne poklicne kvalifikacije. O varstvu okolja redno pišemo v internem časopisu in na internih spletnih straneh.

Javnost o svojih dejavnostih za varstvo okolja seznanjamo z objavami v medijih ter na različnih seminarjih, posvetovanjih in okroglih mizah. Dejavno se vključujemo v pripravo okoljske zakonodaje, poleg tega smo soustanovitelji Sekcije za okolje in energijo pri Gospodarski zbornici Dolenjske in Bele krajine (GZDBK).

Sodelujemo tudi s strokovnimi in znanstvenimi in organizacijami. Izobraževalnim ustanovam na vseh stopnjah izobraževanja omogočamo ogled najsodobnejše tehnologije za varovanje okolja. Kot vabljeni predavatelji soustvarjamo študijske programe na dodiplomski in magistrski stopnji, študentom in mladim raziskovalcem pa s temami in strokovnim znanjem pomagamo pri zaključnih nalogah.

Do lokalne skupnosti, s katero v tem prostoru sobivamo, čutimo veliko odgovornost. Na tradicionalnem srečanju, ki ga organiziramo vsako drugo leto, zadnje je bilo v letu 2013, okoliške prebivalce seznanimo z dejavnostmi, rezultati in načrti, povezanimi z varstvom okolja. Njihove pripombe in pobude upoštevamo pri pripravi okoljskih ciljev in programov.

Kazalniki trajnostnega razvoja za družbo Krka za leto 2013

OKOLJSKI PODATKI		2013	2012	2011	2010	2009
Porabljena voda (skupaj)	m³	1.978.658	2.001.988	2.446.635	2.688.846	2.263.385
Pitna voda	m ³	455.403	447.268	439.821	443.472	421.378
Rečna voda	m ³	1.523.255	1.554.720	2.006.814	2.245.374	1.842.007
Porabljena energija (skupaj)	GJ¹⁾	802.293	792.221	811.792	809.634	731.887
Električna energija	GJ	310.387	317.064	327.565	314.004	285.730
Zemeljski plin	GJ	469.241	447.338	462.804	467.945	426.901
Utekočinjen naftni plin	GJ	19.372	19.303	18.480	23.195	16.211
Ekstra lahko kurilno olje	GJ	3.293	8.516	2.943	4.490	3.046
Pridobljena električna energija – alternativni vir (skupaj)	GJ	13.481	289	277	14	0
Iz sončne elektrarne	GJ	243	289	277	14	0
Električna energija iz sproizvodnje	GJ	13.238	0	0	0	0
Energetska intenzivnost						
Specifična raba energije	MJ/EUR	1,76	1,83	2,02	2,43	2,44
Indeks energetske učinkovitosti ²⁾		1,38	1,33	1,20	1,01	1,00
Odpadna voda (skupaj)	m³	1.632.795	1.721.739	2.309.996	2.504.819	1.909.944
Hladilna voda	m ³	930.988	894.236	1.215.235	1.450.556	994.375
Tehnološka odpadna voda	m ³	701.807	827.503	1.094.761	1.054.263	915.569
Neraztopljene snovi	t	20,62	22,1	34,35	22,2	14,4
Biokemijska potreba po kisiku	t	7,0	20,8	22,3	14,8	7,4
Kemijska potreba po kisiku	t	66,7	88,5	96,4	99,8	83
Dušik	t	3,8	3,8	7,4	6,1	5,9
Fosfor	t	0,3	0,4	0,4	0,5	1,3
Enote obremenitve ³⁾	EO	1.967	2.271	2.480	2.839	2.539
Odpadki (skupaj)	t	8.881	8.397	8.335	9.243	6.231
Nevarni odpadki (skupaj)	t	3.705	3.878	4.087	4.045	2.499
Trdni odpadki	t	508	518	660	511	489
Tekoči odpadki	t	3.197	3.360	3.427	3.534	2.010
Nenevarni odpadki (skupaj)	t	5.176	4.519	4.298	5.198	3.732
Odlaganje (skupaj)	t	751	1.319	1.786	2.835	2.232
Mešani odpadki (odlaganje)	t	751	665	795	790	815
Biomasa (odlaganje)	t	0	654	991	2.045	1.358
Mešani odpadki (energetska izraba)	t	244	229	110	147	59
Biomasa (kompostiranje)	t	2.351	1.338	866	677	255
Reciklirni odpadki (skupaj)	t	1.819	1.633	1.526	1.533	1.176
Papir	t	953	790	859	852	703
Plastika	t	237	221	223	193	137
Steklo	t	104	105	114	114	97
Kovine	t	121	129	69	100	94
Les	t	404	382	251	274	145
Električna in elektronska oprema	t	11	6	10	6	10

Emisije v zrak						
Energijsko povezan CO ₂ – neposredno	t CO ₂ ek ⁴⁾	27.367	26.542	26.991	27.331	24.811
Energijsko povezan CO ₂ – posredno	t CO ₂ ek	42.593	43.596	45.040	43.176	39.288
Energijsko povezan SO ₂	t	1	1	1	1	1
Energijsko povezan NO _x	t	23	23	22	24	21
Ozonu škodljive snovi in fluorirani toplogredni plini	t CO ₂ ek	903	2.203	991	3.300	948
Skladnost						
Izredni dogodki		0	0	0	0	0
Varstvo okolja (skupaj)						
Stroški varstva okolja	v tisoč EUR	4.103	4.220	4.322	4.244	3.616
Vlaganja v okoljske programe	v tisoč EUR	1.874	2.325	988	1.226	1.155
SOCIALNI PODATKI						
Število zaposlenih						
Slovenija		4.189	4.085	3.899	3.784	3.563
Predstavnštva v tujini		438	410	480	749	1.697
Zdravje in varnost						
Stopnja bolniške odsotnosti	%	4,8	4,7	5,0	5,1	5,0
Število nezgod		28	22	25	31	32
Število nezgod, ki imajo za posledico 3 ali več dni bolniške odsotnosti		3,85	3,38	3,98	4,9	5,3
Delež delovnih invalidov	%	4,9	5	5,2	5,8	5,5
Izobraževanje in usposabljanje						
Ure izobraževanja in usposabljanja	ure/zaposlenega	40,6	40	41,2	40	38
Stroški izobraževanja in usposabljanja	EUR/zaposlenega	750	822	807	737	950

¹⁾ Za preračun v GJ smo uporabili značilne neto kalorične vrednosti, objavljene na spletni strani Agencije Republike Slovenije za okolje.

²⁾ Indeks energetske učinkovitosti je določen v skladu z referenčnim dokumentom Energetska učinkovitost, poglavje 1.3.1 Kazalniki energetske učinkovitosti in izboljševanje energetske učinkovitosti.

³⁾ Enote obremenitve (EO) predstavljajo letno obremenitev zaradi odvajanja odpadnih voda za vir onesnaževanja. Izračunajo se po enačbi, ki upošteva povprečno letno vrednost za posamezni parameter, ki mu je dodeljen ustrezni faktor, in letno količino odpadnih voda na posameznem iztoku (Odredba o obliki poročila o občasnih ali trajnih meritvah v okviru obratovalnega monitoringa odpadnih vod (UL RS št. 1/01, spremembe in dopolnitve, UL RS št. 106/01, UL RS št. 13/04).

⁴⁾ Za preračun t CO₂ smo uporabili emisijske faktorje, objavljene na spletni strani Agencije Republike Slovenije za okolje.

Živeti zdravo življenje.

Računovodsko poročilo 2013

www.krka.si

VSEBINA

VSEBINA.....	114
UVODNA POJASNILA K PRIPRAVI RAČUNOVODSKIH IZKAZOV	115
IZJAVA O ODGOVORNOSTI UPRAVE.....	115
KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE KRKA.....	116
Konsolidirani izkaz finančnega položaja	116
Konsolidirani izkaz poslovnega izida	117
Konsolidirani izkaz vseobsegajočega donosa	118
Konsolidirani izkaz sprememb lastniškega kapitala	119
Konsolidirani izkaz denarnih tokov	121
Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom	122
Poročilo neodvisnega revizorja	167
RAČUNOVODSKI IZKAZI KRKE, D. D., NOVO MESTO	168
Izkaz finančnega položaja	168
Izkaz poslovnega izida.....	169
Izkaz vseobsegajočega donosa.....	169
Izkaz sprememb lastniškega kapitala	170
Izkaz denarnih tokov.....	172
Pojasnila k računovodskim izkazom	173
Poročilo neodvisnega revizorja	221
PRILOGA 1	222
PODPIS LETNEGA POROČILA ZA LETO 2013 IN NJEGOVIH SESTAVNIH DELOV	224

UVODNA POJASNILA K PRIPRAVI RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Računovodski del letnega poročila sestavljata dve vsebinsko zaokroženi poglavji.

Prvo poglavje obsega konsolidirane računovodske izkaze s pojasnili skupine Krka, drugo poglavje pa računovodske izkaze s pojasnili družbe Krka, d. d., Novo mesto (v nadaljevanju družba Krka). Po sklepu 11. skupščine delničarjev družbe Krka, d. d., Novo mesto z dne 6. 7. 2006 so vsi izkazi pripravljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (v nadaljevanju MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija.

Računovodski izkazi družbe Krka in skupine Krka so sestavljeni v evrih in so zaokroženi na tisoč enot. So sestavni del Letnega poročila 2013, ki je objavljeno prek sistema elektronskega obveščanja Ljubljanske borze SEOnet, prek sistema ESPI na Varšavski borzi in na Krkinih spletnih straneh (<http://www.krka.si/sl/za-vlagatelje/financna-porocila/>).

Revizijska družba ERNST & YOUNG Revizija, poslovno svetovanje, d. o. o., je revidirala vsak sklop izkazov posebej in pripravila dve ločeni poročili, ki sta vključeni vsako v svoje poglavje.

Izjava o odgovornosti uprave, ki je objavljena v nadaljevanju, vključuje odgovornost za vse računovodske izkaze družbe Krka in skupine Krka.

IZJAVA O ODGOVORNOSTI UPRAVE

Uprava družbe Krka, d. d., Novo mesto je odgovorna za pripravo letnega poročila družbe Krka in skupine Krka ter računovodskih izkazov na način, ki zainteresirani javnosti daje resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja in izidov poslovanja družbe Krka in njenih odvisnih družb v letu 2013.

Uprava izjavlja:

- da so računovodski izkazi pripravljeni ob domnevi, da bodo družba Krka in njene odvisne družbe nadaljevale poslovanje tudi v prihodnosti;
- da dosledno uporablja izbrane računovodske politike in razkriva morebitne spremembe v računovodskih politikah;
- da so računovodske ocene pripravljene pošteno in premišljeno ter v skladu z načeli previdnosti in dobrega gospodarjenja;
- da so računovodski izkazi s pojasnili za družbo Krka in skupino Krka pripravljeni v skladu z veljavno zakonodajo in v skladu z MSRP, kot jih je sprejela Evropska unija.

Uprava je odgovorna za izvajanje ukrepov, s katerimi zagotavlja ohranjanje vrednosti premoženja družbe Krka in skupine Krka ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti.

Davčne oblasti lahko v 5 letih po poteku leta, v katerem je bilo treba odmeriti davek, kadarkoli preverijo poslovanje družbe. To lahko povzroči dodatne obveznosti za plačilo davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb (DDPO) ali drugih davkov in dajatev. Uprava družbe ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova.

Uprava družbe
Krka, d. d., Novo mesto

Novo mesto, 14. 2. 2014

KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE KRKA

Konsolidirani izkaz finančnega položaja

v tisoč EUR	Pojasnila	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Sredstva			
Nepremičnine, naprave in oprema	12	823.704	772.291
Neopredmetena sredstva	13	115.744	118.507
Dana posojila	14	5.845	5.387
Finančne naložbe	15	5.231	5.100
Odložene terjatve za davek	16	23.236	24.512
Druga nekratkoročna sredstva		194	203
Nekratkoročna sredstva skupaj		973.954	926.000
Zaloge	17	235.820	250.751
Terjatve do kupcev	18	430.435	372.305
Druge terjatve	18	31.393	42.928
Dana posojila	14	20.215	11.091
Finančne naložbe	15	792	679
Denar in denarni ustrezniki	19	67.275	22.994
Kratkoročna sredstva skupaj		785.930	700.748
Sredstva skupaj		1.759.884	1.626.748
Kapital			
Osnovni kapital	20	59.126	59.126
Lastne delnice	20	-69.372	-55.656
Rezerve	20	194.459	192.069
Zadržani dobički	20	1.147.030	1.043.544
Kapital, pripisan lastnikom kapitala v obvladujoči družbi, skupaj		1.331.243	1.239.083
Neobvladujoči deleži v okviru kapitala	20	1.368	1.438
Kapital skupaj		1.332.611	1.240.521
Obveznosti			
Posojila	22	0	12.900
Rezervacije	23	103.103	104.746
Odloženi prihodki	24	12.805	12.424
Odložene obveznosti za davek	16	12.925	15.292
Nekratkoročne obveznosti skupaj		128.833	145.362
Poslovne obveznosti	25	131.227	105.415
Posojila	22	0	13.355
Obveznosti za davek iz dobička		7.030	2.497
Druge kratkoročne obveznosti	26	160.183	119.598
Kratkoročne obveznosti skupaj		298.440	240.865
Obveznosti skupaj		427.273	386.227
Kapital in obveznosti skupaj		1.759.884	1.626.748

Pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Konsolidirani izkaz poslovnega izida

v tisoč EUR	Pojasnila	2013	2012
Prihodki od prodaje	5	1.200.827	1.143.301
Proizvajalni stroški prodanih proizvodov		-489.266	-467.557
Bruto dobiček		711.561	675.744
Drugi poslovni prihodki	6	5.868	8.526
Stroški prodajanja		-323.361	-318.215
Stroški razvijanja		-97.235	-101.102
Stroški splošnih dejavnosti		-69.245	-72.645
Dobiček iz poslovanja		227.588	192.308
Finančni prihodki	10	2.114	5.418
Finančni odhodki	10	-28.361	-7.227
Neto finančni izid		-26.247	-1.809
Dobiček pred davkom		201.341	190.499
Davek iz dobička	11	-28.575	-30.660
Dobiček v letu		172.766	159.839
Od tega:			
– lastniki kapitala obvladujoče družbe		172.836	159.915
– neobvladujoči deleži		-70	-76
Osnovni dobiček na delnico (v EUR)	21	5,24	4,80
Popravljeni dobiček na delnico (v EUR)	21	5,24	4,80

Pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Konsolidirani izkaz vseobsegajočega donosa

v tisoč EUR	Pojasnila	2013	2012
Dobiček v letu		172.766	159.839
Drugi vseobsegajoči donosi v letu			
<i>Drugi vseobsegajoči donosi, ki bodo v prihodnje pripoznani v izkazu poslovnega izida</i>			
Prevedbena rezerva	20	-13.542	4.463
Sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev, na razpolago za prodajo	20	131	106
Vpliv odloženih davkov	20	-2	19
Drugo	20	-2.494	0
Čisti drugi vseobsegajoči donosi, ki bodo v prihodnje pripoznani v izkazu poslovnega izida		-15.907	4.588
<i>Drugi vseobsegajoči donosi, ki v prihodnje ne bodo pripoznani v izkazu poslovnega izida</i>			
Preračun pozaposlitvenih zaslužkov	23	2.514	-910
Vpliv odloženih davkov	23	-427	260
Čisti drugi vseobsegajoči donosi, ki v prihodnje ne bodo pripoznani v izkazu poslovnega izida		2.087	-650
Drugi vseobsegajoči donosi v letu skupaj (po davku)		-13.820	3.938
Vseobsegajoči donosi v letu skupaj (po davku)		158.946	163.777
Od tega:			
– lastniki kapitala obvladujoče družbe		159.016	163.853
– neobvladujoči deleži		-70	-76

Pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Konsolidirani izkaz sprememb lastniškega kapitala

v tisoč EUR	Rezerve								Zadržani dobiček			Kapital, pripisan lastnikom kapitala v		
	Osnovni kapital	Lastne delnice	Rezerve za lastne delnice	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Statutarne rezerve	Rezerva za pošteno vrednost	Prevedbena rezerva	Druge rezerve iz dobička	Dobiček v letu	Preneseni dobiček	obvladujoči družbi, skupaj	Neobvladujoči deleži v okviru kapitala	Kapital skupaj
Stanje 1. 1. 2013	59.126	-55.656	55.656	101.503	14.990	30.000	1.667	-11.747	846.998	121.843	74.703	1.239.083	1.438	1.240.521
Vnos dobička v obdobju	0	0	0	0	0	0	0	0	0	172.836	0	172.836	-70	172.766
Drugi vseobsegajoči donosi v letu skupaj (po davku)	0	0	0	0	0	0	2.216	-13.542	0	-1	-2.493	-13.820	0	-13.820
Vseobsegajoči donosi v obdobju skupaj (po davku)	0	0	0	0	0	0	2.216	-13.542	0	172.835	-2.493	159.016	-70	158.946
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu														
Oblikovanje zakonskih rezerv	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oblikovanje statutarne rezerv	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu uprave in nadzornega sveta družbe	0	0	0	0	0	0	0	0	34.000	-34.000	0	0	0	0
Prenos dobička preteklih obdobij v preneseni dobiček	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-121.843	121.843	0	0	0
Prenos v druge rezerve iz dobička po sklepu skupščine	0	0	0	0	0	0	0	0	62.395	0	-62.395	0	0	0
Oblikovanje rezerv za lastne delnice	0	0	13.716	0	0	0	0	0	0	-13.716	0	0	0	0
Nakup lastnih delnic	0	-13.716	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-13.716	0	-13.716
Izplačilo dividend in udeležb v dobičku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-53.140	-53.140	0	-53.140
Vplačila neobvladujočega deleža	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu, skupaj	0	-13.716	13.716	0	0	0	0	0	96.395	-169.559	6.308	-66.856	0	-66.856
Stanje 31. 12. 2013	59.126	-69.372	69.372	101.503	14.990	30.000	3.883	-25.289	943.393	125.119	78.518	1.331.243	1.368	1.332.611

Pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

	Rezerve								Zadržani dobiček			Kapital, pripisan lastnikom kapitala v obvladujoči družbi, deleži v okviru kapitala		
	Osnovni kapital	Lastne delnice	Rezerve za lastne delnice	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Statutarne rezerve	Rezerva za pošteno vrednost	Prevedbena rezerva	Druge rezerve iz dobička	Dobiček v letu	Preneseni dobiček	obvladujoči družbi, skupaj	Neobvladujoči deleži v okviru kapitala	Kapital skupaj
v tisoč EUR														
Stanje 1. 1. 2012	59.126	-42.584	42.584	101.503	14.990	30.000	1.542	-16.210	760.611	124.150	62.528	1.138.240	1.514	1.139.754
Vnos dobička v obdobju	0	0	0	0	0	0	0	0	0	159.915	0	159.915	-76	159.839
Drugi vseobsegajoči donosi v letu skupaj (po davku)	0	0	0	0	0	0	125	4.463	0	0	-650	3.938	0	3.938
Vseobsegajoči donosi v obdobju skupaj (po davku)	0	0	0	0	0	0	125	4.463	0	159.915	-650	163.853	-76	163.777
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu			0											
Oblikovanje zakonskih rezerv	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oblikovanje statutarnih rezerv	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu uprave in nadzornega sveta družbe	0	0	0	0	0	0	0	0	25.000	-25.000	0	0	0	0
Prenos dobička preteklih obdobij v preneseni dobiček	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-124.150	124.150	0	0	0
Prenos v druge rezerve iz dobička po sklepu skupščine	0	0	0	0	0	0	0	0	61.387	0	-61.387	0	0	0
Oblikovanje rezerv za lastne delnice	0	0	13.072	0	0	0	0	0	0	-13.072	0	0	0	0
Nakup lastnih delnic	0	-13.072	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-13.072	0	-13.072
Izplačilo dividend in udeležb v dobičku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-49.938	-49.938	0	-49.938
Vplačila neobvladujočega deleža	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu, skupaj	0	-13.072	13.072	0	0	0	0	0	86.387	-162.222	12.825	-63.010	0	-63.010
Stanje 31. 12. 2012	59.126	-55.656	55.656	101.503	14.990	30.000	1.667	-11.747	846.998	121.843	74.703	1.239.083	1.438	1.240.521

Pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Konsolidirani izkaz denarnih tokov

v tisoč EUR	Pojasnila	2013	2012
DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU			
Dobiček v obdobju		172.766	159.839
Prilagoditve za:		121.983	129.360
– amortizacijo	12, 13	94.144	89.968
– tečajne razlike		–770	2.242
– prihodke od naložbenja		–2.253	–1.894
– odhodke od naložbenja		2.063	6.146
– odhodke za obresti in ostale finančne odhodke		718	2.238
– finančni prihodki		–494	0
– davek iz dobička	11	28.575	30.660
Dobiček iz poslovanja pred spremembami čistih kratkoročnih sredstev		294.749	289.199
Sprememba stanja poslovnih terjatev		–54.132	–18.189
Sprememba stanja zalog		14.931	3.478
Sprememba stanja poslovnih dolgov		25.812	14.527
Sprememba stanja rezervacij		871	–983
Sprememba stanja odloženih prihodkov		381	5.754
Sprememba stanja drugih kratkoročnih obveznosti		40.938	16.538
Plačani davek iz dobička		–20.799	–31.995
Čisti denarni tok iz poslovanja		302.751	278.329
DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU			
Prejete obresti		1.628	1.129
Prejete dividende		24	17
Prejemki od odtujitve nepremičnin, naprav in opreme		868	767
Pridobitev neopredmetenih sredstev	13	–5.592	–8.155
Nakup nepremičnin, naprav in opreme	12	–151.676	–145.132
Dana nekratkoročna posojila		–1.818	–1.673
Prejeta odplačila danih nekratkoročnih posojil		1.281	904
Izdatki za pridobitev nekratkoročnih finančnih naložb		–50	–134
Prejemki od prodaje nekratkoročnih finančnih naložb		59	47
Izdatki/prejemki iz naslova kratkoročnih finančnih naložb in posojil		–8.789	–9.795
Izdatki iz naslova izvedenih finančnih inštrumentov		0	–4.987
Prejemki iz naslova izvedenih finančnih inštrumentov		0	102
Čisti denarni tok iz naložbenja		–164.065	–166.910
DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU			
Izdatki za obresti		–1.098	–2.860
Izdatki za odplačila prejetih nekratkoročnih posojil		–25.500	–41.300
Izdatki iz naslova prejetih kratkoročnih posojil		–375	–1.010
Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	20	–52.994	–49.770
Odkup lastnih delnic	20	–13.716	–13.072
Čisti denarni tok iz financiranja		–93.683	–108.012
Čisto povečanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		45.003	3.407
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki na začetku leta		22.994	20.187
Učinki sprememb menjalnih tečajev na denarna sredstva in njihove ustreznike		–722	–600
Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		67.275	22.994

Pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom

Krka, d. d., Novo mesto je obvladujoča družba skupine Krka s sedežem na Šmarješki cesti 6, 8501 Novo mesto, Slovenija. Konsolidirani računovodski izkazi za leto, ki se je končalo 31. 12. 2013, se nanašajo na skupino Krka, ki jo sestavljajo obvladujoča družba in njene odvisne družbe v Sloveniji in v tujini.

Skupina Krka se ukvarja z razvojem, proizvodnjo, trženjem in prodajo izdelkov za humano uporabo (zdravila na recept in izdelki brez recepta), veterinarskih izdelkov in zdraviliško-turističnih storitev.

1. Podlage za pripravo računovodskih izkazov

Izjava o skladnosti

Konsolidirani računovodski izkazi so pripravljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Svet za mednarodne računovodske standarde (IASB), ter s pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP) in jih je sprejela tudi Evropska unija, in v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD).

Na dan bilance stanja glede na proces potrjevanja standardov v Evropski uniji v računovodskih usmeritvah skupine Krka ni razlik med uporabljenimi MSRP in MSRP, ki jih je sprejela Evropska unija.

Uprava družbe Krka je konsolidirane računovodske izkaze odobrila 14. 2. 2014.

Podlage za merjenje

Konsolidirani računovodski izkazi so pripravljeni ob upoštevanju izvirne vrednosti, razen pri izvedenih finančnih inštrumentih, finančnih inštrumentih po pošteni vrednosti skozi poslovni izid in finančnih inštrumentih, ki so na razpolago za prodajo, pri katerih je upoštevana poštena vrednost. Metode, uporabljene za merjenje poštene vrednosti, so opisane v pojasnilu 3.

Funkcijska in predstavitvena valuta

Konsolidirani računovodski izkazi so sestavljeni v evrih, torej v funkcijski valuti družbe Krka. Vse računovodske informacije, predstavljene v evrih, so zaokrožene na tisoč enot.

Uporaba ocen in presoj

Priprava računovodskih izkazov temelji tudi na določenih ocenah in predpostavkah posloводства, ki vplivajo tako na neodpisano vrednost sredstev in obveznosti skupine kot tudi na izkazane prihodke in odhodke obračunskega obdobja.

Poslovodska ocena med drugim vključuje določitev življenjske dobe in preostale vrednosti nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih dolgoročnih sredstev, popravke vrednosti zalog in terjatev, predpostavke, pomembne za aktuarski izračun v zvezi z določenimi zaslužki zaposlenih, predpostavke, ki so vključene v izračun morebitnih rezervacij za tožbe, ter predpostavke in ocene za slabitev dobrega imena. Ne glede na to, da posloводство med pripravo predpostavk skrbno prouči vse dejavnike, ki na to lahko vplivajo, je možno, da se dejanske posledice poslovnih dogodkov razlikujejo od ocenjenih. Zato je treba pri računovodskih ocenah uporabiti presojo ter upoštevati morebitne spremembe poslovnega okolja, nove poslovne dogodke, dodatne informacije in izkušnje.

Blagovno znamko TAD je skupina do vključno 31. 12. 2012 obravnavala kot neopredmeteno sredstvo z nedoločeno dobo koristnosti in je zanjo vsako leto izračunavala oceno nadomestljive vrednosti. Od 1. 1. 2013 dalje obravnava blagovno znamko TAD kot neopredmeteno sredstvo z določeno dobo koristnosti.

Glavne ocene in predpostavke na dan izkaza finančnega položaja, ki so vezane na prihodnje poslovanje in bi lahko povzročile vrednostno pomembnejše popravke knjigovodskih vrednosti sredstev in obveznosti, so navedene v nadaljevanju.

Podatki o pomembnih ocenah negotovosti in odločilnih presojah, ki jih je poslovodstvo pripravilo v procesu izvajanja računovodskih usmeritev in ki najbolj vplivajo na zneske v računovodskih izkazih, so opisani v naslednjih pojasnilih:

- v pojasnilu 2 Preizkus slabitve nefinančnih sredstev

Obvladujoča družba najmanj enkrat na leto preverja ali obstajajo indikatorji za slabitev za posamezne denar ustvarjajoče enote, pri čemer se nadomestljiva vrednost nefinančnih sredstev ugotavlja na osnovi sedanje vrednosti prihodnjih denarnih tokov, kar temelji na oceni pričakovanih denarnih tokov iz denar ustvarjajoče enote kot tudi določitvi primerne diskontne stopnje. Obvladujoča družba je ugotovila, da ne obstaja potreba po slabitvah nefinančnih sredstev po stanju na dan 31. 12. 2013.

- v pojasnilu 13 Preizkus slabitve dobrega imena

Obvladujoča družba najmanj enkrat na leto preverja kriterije slabitve dobrega imena. Določitev sedanje vrednosti prihodnjih denarnih tokov zahteva od poslovodstva oceno pričakovanih denarnih tokov iz denar ustvarjajoče enote kot tudi določitev primerne diskontne stopnje. Družba je ugotovila, da ne obstajajo znamenja slabitve dobrega imena. Neodpisana vrednost dobrega imena znaša 42.644 tisoč EUR in se v letu 2013 ni spremenila.

- v pojasnilu 23 Merjenje obvez za določene zasluške

V okviru obvez za določene zasluške so evidentirane sedanja vrednost odpravnin ob upokojitvi in jubilejne nagrade. Pripoznane so na osnovi aktuarskega izračuna, ki ga odobri poslovodstvo. Aktuarski izračun temelji na predpostavkah in ocenah, veljavnih v času nastanka izračuna, ki se zaradi sprememb v prihodnje lahko razlikujejo od dejanskih predpostavk, ki bodo veljale takrat. To se nanaša predvsem na določitev diskontne stopnje, ocene fluktuacije zaposlenih, ocene smrtnosti in ocene rasti plač. Obveze za določene zasluške so zaradi kompleksnosti aktuarskega izračuna in dolgoročnega značaja postavke, občutljive za spremembe navedenih ocen.

- v pojasnilu 23 Rezervacije za tožbe in pogojne obveznosti

Zoper posamezne družbe v skupini je vloženih več tožb oziroma zahtevkov zaradi očitane kršitve patentnih pravic oziroma konkurenčnega prava. Rezervacija je pripoznana, ko imajo družbe zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi. Možne obveznosti v računovodskih izkazih niso pripoznane, ker bo njihov dejanski obstoj potrjen z nastopom ali nenastopom dogodkov šele v nenapovedljivi prihodnosti, na kar pa družbe v skupini ne morejo vplivati. Poslovodstvo posamezne družbe redno preverja, če je za poravnavo možne obveznosti verjeten odliv sredstev, ki omogočajo ekonomske koristi. V primeru, da postane verjeten, se možna obveznost prerazporedi tako, da se v računovodskih izkazih zanjo oblikuje rezervacija v trenutku, ko se spremeni stopnja verjetnosti.

2. Pomembne računovodske usmeritve

Skupina Krka uporablja iste računovodske usmeritve za vsa obdobja, ki so predstavljena v priloženih konsolidiranih računovodskih izkazih.

Družbe v skupini Krka uporabljajo enotne računovodske usmeritve, ki so bile po potrebi spremenjene in prilagojene usmeritvam skupine.

Uporabljene računovodske usmeritve in metode izračunavanja so enake kot pri zadnjem letnem poročanju, izjema so na novo sprejeti standardi in pojasnila. Oboji so navedeni v nadaljevanju in so bili upoštevani pri pripravi računovodskih izkazov, če so družbe v skupini imele navedene dogodke za poročano obdobje.

Na novo sprejeti standardi in pojasnila

Računovodske usmeritve, uporabljene pri pripravi konsolidiranih letnih računovodskih izkazov, so enake kot pri pripravi računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se je končalo 31. 12. 2012. Izjema so novo sprejeti oziroma spremenjeni standardi in pojasnila, ki so stopili v veljavo 1. 1. 2013 in so navedeni v nadaljevanju.

MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov – Predstavitev postavk v drugem vseobsegajočem donosu

Sprememba se začne uporabljati za letna obdobja, ki so se začela 1. 6. 2012 ali kasneje. Sprememba standarda spreminja združevanje postavk, predstavljenih v drugem vseobsegajočem donosu. Postavke drugega vseobsegajočega donosa, ki bi jih lahko podjetje v prihodnjih obdobjih preneslo v izkaz poslovnega izida (npr. pri prenehanju pripoznanja ali poravnavi), mora prikazati ločeno od tistih, ki nikoli ne bodo pripoznane v izkazu poslovnega izida. Sprememba ne spreminja naravo postavk, ki so pripoznane v drugem vseobsegajočem donosu, niti ne vpliva na odločitev, ali bodo postavke drugega vseobsegajočega donosa v prihodnosti prenesene v izkaz poslovnega izida ali ne.

Sprememba vpliva le na predstavitev postavk, nima pa nikakršnega vpliva na finančni položaj ali poslovanje skupine Krka.

MRS 19 – Zasluzki zaposlenih (prenova)

Prenovljeni standard prinaša številna dopolnila, ki zajemajo temeljne spremembe, pojasnila, ki poenostavljajo uporabo standarda, in spremembe besedila. Pomembnejša sprememba je ukinitev mehanizma koridorja (corridor mechanism) pri odloženem pripoznanju aktuarskih dobičkov in izgub iz programa z določenimi zasluški. Obenem prenovljeni standard uvaja nove ali prenovljene zahteve v zvezi z razkritji, vključno z razkritjem kvantitativnih informacij občutljivosti obveznosti programa določenih zaslužkov na razumno možne spremembe v posamezni aktuarski predpostavki. Tako podjetje odpravnine pripozna na dan, ko ponudbe za prekinitev ni več možno umakniti ali na dan pripoznanja s tem povezanih stroškov prestrukturiranja po MRS 37, in sicer na tisti datum, ki nastopi prej. Razlikovanje med kratkoročnimi in drugimi dolgoročnimi zasluški zaposlenih je odvisno od pričakovanega datuma poravnave in ne od upravičenosti zaposlenega do zaslužka. Skladno s prenovljenim standardom se v izkazu poslovnega izida pripoznajo stroški dela in stroški obresti, preračun pozaposlitvenih zaslužkov oziroma nerealiziranih aktuarskih dobičkov ali izgub pa v drugem vseobsegajočem donosu kapitala. Pred uveljavitvijo standarda so bile vse spremembe pripoznane v izkazu poslovnega izida. Standard se začne uporabljati za letna obdobja, ki so se začela 1. 1. 2013 ali kasneje.

Prenovljeni standard vpliva na finančni položaj ali poslovanje skupine. Vpliv je razložen v pojasnilih 8 in 23. Primerjalnih podatkov za obdobja pred 1. 1. 2013 skupina Krka ni preračunala, ker je poslovodstvo ocenilo, da ne gre za pomembne učinke.

MSRP 7 – Finančni instrumenti: Razkritja (pobotanje finančnih sredstev in finančnih obveznosti)

Sprememba velja za letna obdobja, ki so se začela 1. 1. 2013 ali kasneje. Zahteva razkritje informacij v zvezi s pravicami do pobotanja in s tem povezanimi dogovori (npr. dogovori o zavarovanju). Razkritja naj bi

uporabnikom dala informacije, ki so koristne za oceno neto učinka ali morebitnega učinka pobotanj na finančni položaj podjetja. Zahteva po novih razkritjih velja za vse pripoznane finančne instrumente, ki jih podjetje pobota po MRS 32 Finančni instrumenti: Predstavljanje. Razkritja veljajo tudi za pripoznane finančne instrumente, ki so predmet splošnega izvršljivega dogovora o pobotanju ali podobnega dogovora, ne glede na to, ali so finančni instrumenti pobotani v skladu z MRS 32 ali ne.

Prenovljeni standard ne vpliva na finančni položaj ali poslovanje skupine Krka.

MSRP 13 – Merjenje pošteno vrednosti

MSRP 13 uvaja enoten vir navodil za merjenje pošteno vrednosti vseh postavk. Novi standard ne spreminja zahteve, kdaj mora skupina svoje postavke izmeriti po pošteni vrednosti, temveč pojasnjuje, kako naj izmeri pošteno vrednost v skladu z MSRP-ji, kadar standardi to zahtevajo ali dovoljujejo.

MSRP 13 opredeljuje pošteno vrednost kot »ceno, ki bi jo prodajalec prejel pri prodaji sredstva, ali kupec plačal za prenos obveznosti v nadzorovanem poslu med udeleženci na trgu na datum merjenja« (npr. »izhodna cena«). »Poštena cena«, kot jo uporabljata MSRP 2 Plačilo na podlagi delnic in MRS 17 Najemi, ne spada v okvir tega standarda.

Standard pojasnjuje številna področja, med drugim:

- da se koncepta »najvišje in najboljše uporabe« in »osnove vrednotenja« uporabljata le pri nefinančnih sredstvih in
- da je popravek za količinske dejavnike (paketne popuste) prepovedan pri vseh merjenjih pošteno vrednosti, ter
- opisuje način, kako izmeriti pošteno vrednost, ko trg postane manj aktiven.

Standard uvaja nova razkritja v zvezi z merjenjem pošteno vrednosti tudi zaradi lažjega razumevanja metod vrednotenja in vhodnih podatkov pri merjenju postavk po pošteni vrednosti kot tudi vpliva postavk, izmerjenih po pošteni vrednosti na izkaz poslovnega izida.

Standard nima pomembnega vpliva na računovodske izkaze skupine Krka.

Podlaga za konsolidacijo

Odvisne družbe

Odvisne družbe so podjetja, ki jih obvladuje obvladujoča družba. Obvladovanje obstaja, ko ima obvladujoča družba možnost odločati o finančnih in poslovnih usmeritvah podjetja za pridobivanje koristi iz njegovega delovanja. Pri ocenjevanju vpliva se upoštevata obstoj in učinek morebitnih glasovalnih pravic, ki jih je trenutno moč uveljaviti oziroma zamenjati. Računovodski izkazi odvisnih družb so vključeni v konsolidirane računovodske izkaze od datuma, ko se obvladovanje začne, do datuma, ko preneha.

Posli, izvezti iz konsolidacije

V konsolidiranih računovodskih izkazih so izločena stanja, nerealizirani dobički in izgube oziroma prihodki in odhodki, ki izhajajo iz poslov znotraj skupine. Nerealizirane izgube se izločijo na enak način kot dobički, pod pogojem, da ne obstaja dokaz o oslabitvi.

Tuje valute

Posli v tuji valuti

Posli (transakcije in stanja), izraženi v tuji valuti, se preračunajo v ustrezno funkcijsko valuto družb znotraj skupine po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti na datum poročanja, se preračunajo v funkcijsko valuto po takrat veljavnem menjalnem tečaju. Nedenarne postavke in

obveznosti, katerih izvirna vrednost je izražena v tuji valuti in izmerjena po pošteni vrednosti, se pretvorijo v funkcijsko valuto po menjalnem tečaju, ko je določena poštena vrednost. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, kar pa ne velja za razlike, ki nastanejo pri preračunu kapitalskih instrumentov, razvrščenih na razpolago za prodajo, ki se pripoznajo neposredno v vseobsegajočem donosu. Nedenarne postavke, ki so merjene po izvirni vrednosti v tuji valuti, se preračunajo v funkcijsko valuto po menjalnem tečaju, ki je veljal na dan transakcije.

Računovodski izkazi družb v tujini

Sredstva in obveznosti družb v tujini, vključno z dobrim imenom in popravkom poštene vrednosti ob konsolidaciji, se preračunajo v evre po menjalnem tečaju, ki velja na datum poročanja. Prihodki in odhodki družb v tujini se preračunajo v evre po povprečnem letnem tečaju, ki glede na dinamiko poslov najbolje ustreza tečaju na dan posla. Tečajne razlike, ki nastanejo pri preračunu, se neposredno pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu – prevedbenih rezervah. Pri odtujitvi družbe v tujini (delni ali celotni) se obravnavani znesek v prevedbeni rezervi prenese v izkaz poslovnega izida.

Dobiček iz poslovanja

Dobiček iz poslovanja je opredeljen kot dobiček pred obdavčitvijo in finančnimi postavkami. Finančne postavke zajemajo obresti od denarnih sredstev na računih v banki, depozitov, naložb, namenjenih za prodajo, plačane obresti od posojil, dobiček ali izgubo od prodaje finančnih instrumentov, namenjenih za prodajo, ter pozitivne in negativne tečajne razlike od prevedbe vseh monetarnih sredstev in obveznosti v tuji valuti.

Finančni instrumenti

Neizvedeni finančni instrumenti

Neizvedeni finančni instrumenti vključujejo naložbe v kapital in dolžniške vrednostne papirje, poslovne in druge terjatve, denarna sredstva in njihove ustreznike, prejeta in dana posojila ter poslovne in druge obveznosti.

Neizvedeni finančni instrumenti se na začetku pripoznajo po njihovi pošteni vrednosti. Vrednost instrumenta, ki ni pripoznana po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, se poveča oziroma zmanjša za stroške posla, ki neposredno izhajajo iz nakupa ali izdaje instrumenta. Po začetnem pripoznanju se neizvedeni finančni instrumenti izmerijo na način, ki je opredeljen v nadaljevanju.

Skupina odpravi pripoznanje finančnega sredstva, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz tega sredstva ali ko skupina prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se prenesejo vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva. Kakršenkoli delež v prenesenem finančnem sredstvu, ki ga skupina ustvari ali prenese, se pripozna kot posamično sredstvo ali obveznost.

Finančna sredstva in obveznosti se pobotajo, čisti znesek pa se prikaže v izkazu stanja, če in le če ima skupina pravno pravico bodisi poravnati čisti znesek ali unovčiti sredstvo in hkrati poravnati svojo obveznost.

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki obsegajo denar v blagajni in vloge na vpogled. Prekoračitve na tekočem računu pri banki, ki jih je mogoče poravnati na poziv in so sestavni del vodenja denarnih sredstev v skupini, so v izkazu denarnih tokov vključene med sestavine denarnih sredstev in njihovih ustreznikov.

Obračunavanje finančnih prihodkov in odhodkov je opisano v okviru računovodskih usmeritev v poglavju Finančni prihodki in odhodki.

Finančna sredstva, na razpolago za prodajo

Naložbe skupine v kapitalske in določene dolžniške vrednostne papirje so razvrščene kot finančna sredstva, ki so na razpolago za prodajo. Po začetnem pripoznanju so te naložbe izmerjene po pošteni vrednosti. Spremembe poštene vrednosti so pripoznane neposredno v drugem vseobsegajočem donosu. Ko se pripoznanje naložbe odpravi, se s tem povezani dobiček ali izguba prenese v poslovni izid. Izgube zaradi oslabitve ter pozitivne in negativne tečajne razlike pri denarnih sredstvih na razpolago za prodajo so pripoznane v poslovnem izidu.

Finančna sredstva po poštenu vrednosti skozi poslovni izid

Instrument je razvrščen po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, če je v posesti za trgovanje ali če je kot takšen določen po začetnem pripoznanju. Finančni instrumenti so določeni po poštenu vrednosti skozi poslovni izid pod pogojem, da je skupina zmožna upravljati te naložbe kot tudi odločati o nakupih in prodajah na podlagi poštene vrednosti in v skladu s sprejeto strategijo za področje naložb. Po začetnem pripoznanju se pripadajoči stroški posla pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku. Finančni instrumenti po poštenu vrednosti skozi poslovni izid so merjeni po poštenu vrednosti, znesek spremembe poštene vrednosti pa se pripozna v poslovnem izidu.

Terjatve in posojila

Drugi neizvedeni finančni instrumenti so merjeni po odplačni vrednosti z uporabo metode efektivnih obresti in zmanjšani za znesek izgub zaradi oslabitve.

Osnovni kapital

Odkup lastnih delnic

Ob odkupu lastnih delnic, ki se izkazujejo kot del osnovnega kapitala, se znesek plačanega nadomestila, vključno s stroški, ki se nanašajo neposredno na odkup, pripozna kot sprememba v kapitalu. Odkupljene delnice se izkazujejo kot lastne delnice in se odštejejo od kapitala.

Dividende

Dividende se v računovodskih izkazih skupine pripoznajo v obdobju, v katerem je bil sprejet sklep skupščine delničarjev o izplačilu dividend.

Nepremičnine, naprave in oprema

Nepremičnine, naprave in oprema so izkazane po svoji nabavni vrednosti oziroma po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in izgubo, nabrano zaradi oslabitve (glej računovodsko usmeritev Oslabitev sredstev).

Nabavna vrednost zajema stroške, ki se neposredno pripisujejo nabavi sredstev. Nabavna vrednost v skupini izdelanega sredstva zajema stroške materiala, neposredne stroške dela in ostale stroške, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi sredstva za nameravano uporabo, ter (po potrebi) začetno oceno stroškov razgradnje in odstranitve sredstva ter obnovitev mesta, na katerem se je to sredstvo nahajalo, kot tudi usredstvene stroške izposojanja. Nabavljeno programsko opremo, ki pomembno prispeva k funkcionalnosti sredstev, je treba usredstviti kot del opreme.

Deli nepremičnin, naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna sredstva.

Dobiček ali izgubo ob odsvojitvi nepremičnin, naprav in opreme se določi kot razliko med prihodki iz odsvojitve sredstva in njegovo knjigovodsko vrednostjo in izkaže v izkazu poslovnega izida med drugimi poslovnimi prihodki oziroma med drugimi poslovnimi odhodki.

Skupina Krka v nabavno vrednost nepremičnin, naprav in opreme od 1. 1. 2009 všteta tudi stroške izposojanja, če jih je možno neposredno pripisati nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi. Če si skupina izposodi sredstva nenamensko in jih ni možno pripisati neposredno nakupu sredstva v pripravi, usredstvi sorazmerni del stroškov samo v primeru, ko stroški izposojanja presežejo 10 % vrednosti vseh naložb v obdobju. Sorazmerni del stroškov izračuna z uporabo usredstvovalne mere kot tehtanega povprečja stroškov izposojanja, ki se nanašajo na tiste izposoje, ki v obdobju še niso poravnane. Za tako izračunan sorazmerni del stroškov izposojanja poveča nabavno vrednost pomembnih sredstev v pridobivanju; to so tista, ki predstavljajo več kot 10 % vrednosti vseh naložb v obdobju in katerih gradnja traja več kot šest mesecev.

Kasnejši stroški

Skupina v knjigovodski vrednosti nepremičnin, naprav in opreme ob nastanku pripoznava tudi stroške zamenjave posameznega dela tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane s sredstvom, pritekale v skupino, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Pripoznanje knjigovodske vrednosti zamenjanega dela se odpravi. Vsi ostali stroški so v poslovnem izidu ob nastanku pripoznani kot odhodki, takoj ko do njih pride.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega sredstva oziroma njegovih sestavnih delov. Zemljišča in sredstva v pridobivanju se ne amortizirajo.

Ocenjene dobe koristnosti so naslednje:

- za zgradbe od 15 do 60 let,
- za naprave in opremo od 2 do 20 let,
- za pohištvo 5 let,
- za računalniško opremo od 4 do 6 let,
- za transportna sredstva od 5 do 15 let.

Neopredmetena sredstva

Dobro ime

Dobro ime, nastalo ob prevzemu odvisne družbe, se nanaša na presežek oziroma razliko med stroškom nabave in deležem skupine v čisti poštenu vrednosti ugotovljenih sredstev, obveznosti in pogojnih obveznosti prevzete družbe.

Dobro ime se meri po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitno izgubo zaradi oslabitve.

Raziskovanje in razvijanje

Vsi stroški, povezani z lastnim razvojno-raziskovalnim delom v skupini, se v poslovnem izidu pripoznajo kot odhodek takoj ob nastanku.

Ostala neopredmetena sredstva

Ostala neopredmetena sredstva, ki jih je pridobila skupina in katerih dobe koristnosti so omejene, so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in za izgube, nabrane zaradi oslabitve (glej računovodsko usmeritev Oslabitev sredstev).

Kasnejši stroški

Kasnejši stroški v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo prihodnje gospodarske koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se izdatki nanašajo. Vsi drugi stroški, vključno z znotraj skupine ustvarjenim dobrim imenom in blagovnimi znamkami, so v poslovnem izidu pripoznani kot odhodki, takoj ko do njih pride.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti neopredmetenih sredstev (razen dobrega imena) in se začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo.

Ocenjene dobe koristnosti za programsko opremo, licence in druge pravice so od 2 do 10 let, za blagovno znamko TAD pa 50 let.

Zaloge

V izkazu finančnega položaja se zaloge vrednotijo po izvirni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Čista iztržljiva vrednost se določi po prodajni vrednosti na datum poročanja, zmanjšani za prodajne stroške in morebitne ostale splošne stroške, ki so običajno povezani s prodajo.

Zaloge surovin in materiala ter pomožnega in embalažnega materiala so ovrednotene po nabavnih cenah z vsemi odvisnimi stroški nabave. Pri izkazovanju zalog materiala skupina uporablja drsečo nabavno ceno. Zaloge nedokončane proizvodnje, polizdelkov in končnih izdelkov se vrednotijo po standardnih cenah, ki poleg neposrednih stroškov materiala vključujejo tudi proizvodjalne stroške ob normalni uporabi proizvodjalnih sredstev, in sicer neposredne stroške dela, neposreden strošek amortizacije, neposredne stroške storitev, energetskih virov, vzdrževanja, kakovosti. Odmiki od stalnih cen se izračunavajo tako, da je zadoščeno sprotne vrednotenju zalog po proizvodjalnih stroških. Količinske enote trgovskega blaga so ovrednotene po nabavni ceni, ki jo sestavljajo kupna cena, uvozne dajatve in neposredni stroški nabave in je zmanjšana za morebitne popuste. Pri izkazovanju zalog trgovskega blaga skupina uporablja drseče nabavne cene.

Oslabitve sredstev

Finančna sredstva

Skupina na datum poročanja oceni vrednost finančnega sredstva, da presodi, ali obstaja kakšno objektivno znamenje oslabitve sredstva. Finančno sredstvo se šteje za oslabljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanim po odplačni vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi prihodnjimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvirni veljavni obrestni meri. Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, ki je na razpolago za prodajo, se izračuna glede na njegovo trenutno pošteno vrednost.

Pri pomembnih finančnih sredstvih se ocena oslabitve izvede posamično. Ocena oslabitve preostalih finančnih sredstev se izvede skupinsko glede na njihove skupne značilnosti pri izpostavljenosti tveganjem.

Vse izgube zaradi oslabitve skupina izkaže v poslovnem izidu obdobja. Morebitna nabrana izguba v zvezi s finančnim sredstvom, ki je na razpolago za prodajo, pripoznano neposredno v drugem vseobsegajočem donosu, se prenese na poslovni izid.

Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je njeno odpravo mogoče nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabitve. Pri finančnih sredstvih, izkazanih po odplačni vrednosti, in finančnih sredstvih, ki so na razpolago za prodajo, ki so dolgovni inštrumenti, se odprava izgube zaradi oslabitve izkaže v poslovnem izidu.

Odpravo slabitev finančnih sredstev, ki so na razpolago za prodajo, ki so lastniški vrednostni papirji, skupina izkazuje neposredno v vseobsegajočem donosu.

Nefinančna sredstva

Skupina ob vsakem datumu poročanja preveri knjigovodsko vrednost svojih nefinančnih sredstev (razen zalog in odloženih terjatev za davke), da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva. Ocena slabitve dobrega imena se izvede vsakič na datum poročanja.

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida. Izguba, ki se pri denar ustvarjajoči enoti pripozna zaradi oslabitve, se razporedi tako, da se najprej zmanjša knjigovodska vrednost dobrega imena, razporejenega na denar ustvarjajočo enoto, nato pa na druga sredstva enote (skupine enot), in to sorazmerno s knjigovodsko vrednostjo vsakega sredstva v enoti.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je njena vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je večja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za potrebe preizkusa oslabilve se sredstva združijo v najmanjše denar ustvarjajoče enote, ki so najmanjše skupine sredstev, ki ustvarjajo finančne pritoke, v veliki meri neodvisne od finančnih pritokov iz drugih sredstev ali skupin sredstev. Za potrebe preizkusa oslabilve se dobro ime, pridobljeno v poslovni združitvi, razporedi na denar ustvarjajoče enote, za katere se pričakuje, da bodo od združitve imele koristi.

Izguba zaradi oslabilve dobrega imena se ne odpravlja. V zvezi z drugimi sredstvi pa skupina izgube zaradi oslabilve v preteklih obdobjih na datum poročanja ovrednoti in tako ugotovi, ali je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo ne obstaja več. Izguba zaradi oslabilve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih skupina določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabilve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena, potem ko se odšteje amortizacijski odpis, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabilve.

Kratkoročni zasluški zaposlenih

Obveze za kratkoročne zasluške zaposlenih se merijo brez diskontiranja in se izkažejo med odhodki, ko je delo zaposlenega v zvezi z določenim kratkoročnim zaslužkom opravljeno.

Nekratkoročni zasluški zaposlenih

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Skupina Krka je v skladu z lokalnimi zakonskimi predpisi držav, v katerih se nahajajo obvladujoča družba in odvisne družbe, zavezana k izplačilu jubilejnih nagrad zaposlenim in odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane v vrednosti ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na datum poročanja, za zaposlene v tistih državah, kjer obstaja zakonska obveza za izplačilo odpravnin in jubilejnih nagrad. V izračunu so upoštevani stroški odpravnin ob upokojitvi in strošek vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Pri izračunu je uporabljena metoda projicirane enote. V izkazu poslovnega izida se pripoznajo stroški dela in stroški obresti, preračun pozaposlitvenih zaslužkov oziroma nerealiziranih aktuarskih dobičkov ali izgub pa v drugem vseobsegajočem donosu kapitala.

Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima skupina zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi.

Rezervacije za tožbe

Skupina izkazuje rezervacije za tožbe, ki potekajo in so povezane z domnevnimi kršitvami patentov. Vsako leto preveri upravičenost oblikovanih rezervacij glede na stanje spora in verjetnost ugodne ali neugodne rešitve spora. Višina rezervacij se določi glede na znano višino škodnega zahtevka ali glede na pričakovano možno višino, če dejanski zahtevak še ni znan.

Prihodki od prodaje izdelkov in opravljenih storitev

Prihodki od prodaje izdelkov se pripoznajo v izkazu poslovnega izida v trenutku, ko je kupec prevzel vsa pomembna tveganja in koristi, povezane z lastništvom izdelkov. Prihodki iz opravljenih storitev se v izkazu poslovnega izida pripoznajo glede na stopnjo dokončanosti posla na datum poročanja.

Prenos tveganj in koristi je odvisen od določil posamezne kupoprodajne pogodbe, praviloma pa do prenosa pride v trenutku, ko je blago odpremljeno iz skladišča skupine.

Prihodki se ne pripoznajo, če se pojavi negotovost glede poplačljivosti nadomestila, z njim povezanih stroškov ali možnosti vračila izdelkov ali pa glede na nadaljnje odločanje o prodanih izdelkih. Prihodki od prodaje izdelkov in opravljanja storitev se merijo na podlagi prodajnih cen, navedenih v računih ali drugih listinah, zmanjšanih za vračila in popuste, odobrene ob prodaji, tudi zaradi zgodnejšega plačila.

Državne podpore

Prihodki iz naslova državnih podpor se v začetku pripoznajo, ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo skupina prihodke prejela in da bo izpolnila pogoje v zvezi z njimi. Prihodki, prejeti za kritje stroškov, se pripoznajo dosledno kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo stroški, ki naj bi jih ti prihodki nadomestili. S sredstvi povezani prihodki se v izkazu poslovnega izida pripoznajo dosledno med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti posameznega sredstva.

Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki obsegajo obresti od naložb, prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve finančnih sredstev, ki so na razpolago za prodajo, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po poštenu vrednosti skozi poslovni izid ter pozitivne tečajne razlike in dobičke od inštrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Prihodki od obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku z uporabo učinkovite obrestne mere. Prihodki od dividend se pripoznajo na dan, ko je uveljavljena delničarjeva pravica do plačila, kar je pri podjetjih, ki kotirajo na borzi, praviloma datum, ko pravica do tekoče dividende preneha biti povezana z delnico.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja, negativne tečajne razlike, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev in izgube od inštrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi učinkovitih obresti, razen tistih, ki se pripišejo nepremičninam, opremi in napravam v gradnji ali pripravi.

Davek od dobička

Davek od dobička poslovnega leta vključuje odmerjeni in odloženi davek. Davek od dobička se izkaže v izkazu poslovnega izida, razen v delu, ki je povezan s postavkami, izkazanimi neposredno v vseobsegajočem donosu.

Odmerjeni davek se obračuna od obdavčljivega dobička za poslovno leto po davčnih stopnjah, ki veljajo na datum poročanja, in od morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poslovnimi leti.

Pri izkazovanju odloženega davka se uporablja metoda obveznosti po izkazu finančnega položaja, pri čemer se upoštevajočasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznostmi za potrebe finančnega poročanja ter vrednostmi za potrebe davčnega poročanja. Pri tem so izvzete naslednječasne razlike: začetno pripoznanje sredstev ali obveznosti v poslu, kjer ne gre za poslovne združitve in ki ne vpliva niti na računovodski niti na obdavčljivi dobiček, in razlike v zvezi z naložbami v odvisna podjetja in skupaj obvladovana podjetja v tisti vrednosti, za katero obstaja verjetnost, da ne bo popravljena v predvidljivi prihodnosti. Prav tako se odloženi davek ne izkaže, ko gre za obdavčljivečasne razlike ob začetnem pripoznanju dobrega imena. Znesek odloženega davka temelji na pričakovanem načinu povračila oziroma poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti ob uporabi davčnih stopenj, veljavnih na datum poročanja. Odložene terjatve za davek in odložene obveznosti za davek se pobotajo, če obstaja zakonska pravica pobotati odmerjene terjatve za davek in odmerjene obveznosti za davek od dohodka ter so odloženi davki vezani na isto obdavčljivo pravno osebo in isti davčni organ.

Odložena terjatev za davek se pripozna v vrednosti verjetnega razpoložljivega prihodnjega obdavčljivega dobička, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odložene terjatve za davek se zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo zanj mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

Dobiček na delnico

Skupina Krka izkazuje osnovno dobičkonosnost delnice, ki jo izračuna tako, da dobiček, ki pripada navadnim delničarjem, deli s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic v poslovnem letu. Popravljeni dobiček na delnico je enak osnovnemu dobičku, ker vse delnice skupine Krka pripadajo istemu razredu navadnih imenskih kosovnih delnic.

Poročanje po odsekih

Poslovni odsek je prepoznavni sestavni del skupine, ki se ukvarja z izdelki in storitvami v posebnem, geografsko definiranim gospodarskem okolju. Odseki se med seboj razlikujejo po tveganjih in donosih. Poročanje skupine Krka po odsekih temelji na sistemu notranjega poročanja, ki ga poslovodstvo uporablja pri odločanju.

Cene prenosov med odseki so določene na čisti poslovni podlagi.

Odseki skupine Krka so Evropska unija (vse države Evropske unije), Jugovzhodna Evropa (Srbija, Bosna in Hercegovina, Makedonija, Črna gora, Kosovo, Albanija) in Vzhodna Evropa (Ruska federacija in ostale države nekdanje Sovjetske zveze razen pribaltiških držav).

Naložbe odseka v nekratkoročna sredstva obsegajo celotne stroške, nastale v obdobju iz naslova pridobitve nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev.

Spremembe standardov in pojasnil

Standardi in pojasnila, ki še niso veljavni

V skladu z zahtevami MSRP in Evropske unije bo morala skupina za prihodnja obdobja upoštevati naslednje nove, prenovljene ali dopolnjene standarde in pojasnila. Skupina Krka pregleduje vpliv še neobveznih standardov in pojasnil, ki bodo stopila v veljavo ali jih bo Evropska unija potrdila 1. 1. 2014 ali kasneje.

Skupina Krka ni predčasno uporabila nobenega standarda ali pojasnila, ki še ni veljavno in bo začelo veljati v prihodnosti. Skupina Krka bo navedene standarde in pojasnila uporabila, ko bodo veljavni.

MRS 28 – *Finančne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige (prenova)*

Dopolnitev standarda je bila posledica uvedbe novih standardov MSRP 11, MSRP 12 in MRS 28 in pojasnjuje uporabo kapitalske metode pri pripoznanju finančnih naložb v pridružena podjetja in skupne podvige.

Prenovljeni standard nima pomembnega vpliva na finančni položaj ali poslovanje skupine Krka.

MRS 32 – *Finančni instrumenti: Predstavljanje (pobotanje finančnih sredstev s finančnimi obveznostmi)*

Decembra 2011 je Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS, v nadaljevanju Odbor) objavil spremembe MRS 32, ki pojasnjujejo obstoječa vprašanja v zvezi z uporabo pravil standarda pri pobotanju, da bi zagotovil bolj enotno uporabo v praksi. Standard velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2014 ali kasneje. Dopolnilo pojasnjuje, da pravnomočna pravica do pobotanja pri rednem poslovanju ne zadostuje in da mora imeti podjetje pravnomočno pravico do pobotanja tudi v primeru neizpolnjevanja obveznosti, stečaja ali plačilne nesposobnosti vseh nasprotnih pogodbenih strank, vključno s podjetjem, ki poroča. V skladu s sodili MRS 32 za pobotanje mora imeti podjetje, ki poroča, namen sredstvo poravnati na neto osnovi ali ga unovčiti z istočasno

poravnavo obveznost. Dopolnilo pojasnjuje, da je le bruto mehanizem poravnave, ki ali izloči ali ima za posledico nepomembno kreditno in likvidnostno tveganje in ki z enim samim postopkom ali ciklom omogoča poravnavo terjatev in obveznosti, enak neto poravnavi in tako izpolnjuje sodila za neto poravnavo.

Skupina Krka ne pričakuje, da bo sprememba vplivala na skupinske računovodske izkaze.

MRS 36 – Oslabitev sredstev (*Razkritje nadomestljive vrednosti nefinančnih sredstev*)

Sprememba standarda podrobneje pojasnjuje zahteve po razkritju poštene vrednosti, zmanjšane za stroške odtujitve. S prvotno spremembo MRS 36 Oslabitev sredstev, ki je bila posledica objave MSRP 13, je Odbor nameraval uvesti zahtevo po razkritju informacij o nadomestljivi vrednosti oslabljenih sredstev, če je podjetje nadomestljivo vrednost izračunalo na podlagi poštene vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje. Zaradi nepričakovane posledice spremembe standarda bi moralo podjetje razkriti nadomestljivo vrednost vsake denar ustvarjajoče enote, katere neodpisana vrednost dobrega imena ali nedolgoročnega sredstva z nedoločeno življenjsko dobo je pomembna glede na celotno neodpisano vrednost dobrega imena ali nedolgoročnega sredstva z nedoločeno dobo uporabnosti. Posledično je Odbor to zahtevo umaknil iz standarda.

Odbor je objavil tudi dve drugi zahtevi po razkritju, in sicer:

- razkritje dodatnih informacij o izmeri poštene vrednosti oslabljenih sredstev, kadar je osnova nadomestljive vrednosti poštena vrednost, zmanjšana za stroške odtujitve;
- razkritje diskontne stopnje, ki jo je podjetje uporabilo pri določitvi poštene vrednosti z uporabo metode sedanje vrednosti, upoštevajoč pošteno vrednost, zmanjšano za stroške odtujitve. Sprememba usklajuje zahteve po razkritju vrednosti pri uporabi in poštene vrednosti, zmanjšane za stroške odtujitve.

Sprememba standarda velja za obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2014 ali kasneje. Skupina Krka meni, da sprememba ne bo vplivala na skupinske računovodske izkaze.

MRS 39 – Finančni instrumenti: Pripoznanje in merjenje (*Prenova izvedenih finančnih instrumentov in nadaljevanje obračunavanja varovanja pred tveganjem*)

Sprememba standarda uvaja izjemo v primerjavi z zahtevo po prekinitvi obračunavanja varovanja pred tveganjem v določenih okoliščinah, v katerih pride ob obračunu tega instrumenta do spremembe pri nasprotni stranki.

Izjema so primeri:

- ko so spremembe posledica zakonov in predpisov ali uvedbe zakonov in predpisov;
- kadar se stranki instrumenta varovanja pred tveganjem dogovorita, da druga drugo nadomestita z eno ali več klirinškimi strankami, pri čemer postane vsaka posamezna nova klirinška stranka nasprotna stranka originalne stranke;
- ko spremembe niso posledica sprememb pogojev izvirnega izvedenega instrumenta razen tistih, ki jih lahko neposredno pripišemo spremembi nasprotne stranke zaradi zagotovitve poravnave.

Po tej izjemi morajo biti za nadaljevanje obračunavanja varovanja pred tveganjem izpolnjena vsa zgoraj navedena sodila. Novi standard se nanaša na spremembe glavnih nasprotnih strank ter posrednikov, kot so na primer klirinške stranke, ali njihove stranke, ki so sami po sebi posredniki. Za spremembe, ki ne izpolnjujejo sodil, ki veljajo za izjemo, morajo podjetja oceniti spremembe instrumenta varovanja pred tveganjem z upoštevanjem sodil za odpravo pripoznanja finančnih instrumentov in splošnih pogojev za nadaljevanje obračunavanja varovanja pred tveganjem.

Sprememba standarda velja za poslovna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2014 ali kasneje. Skupina Krka meni, da sprememba ne bo vplivala na skupinske računovodske izkaze.

MSRP 9 – Finančni instrumenti – Razvrstitev in merjenje

MSRP 9 je bil objavljen novembra 2009 in je nadomestil MRS 39 Finančni instrumenti: Pripoznanje in merjenje. Novi standard uvaja nove zahteve glede razvrščanja in merjenja finančnih sredstev in obveznosti. Oktobra 2010

je Odbor kot dodatek k MRSP 9 objavil zahteve pri razvrščanju in merjenju finančnih obveznosti ter odpravi pripoznanja finančnih sredstev in obveznosti, pri čemer so ostale zahteve pri razvrščanju in merjenju finančnih obveznosti ter odpravi pripoznanja finančnih sredstev in obveznosti iz MRS 39 nespremenjene. Standard odpravlja dve skupini finančnih inštrumentov, ki sta trenutno v okviru MRS 39, in sicer finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo, in finančna sredstva v posesti do dospelosti. Po MSRP 9 se vsa finančna sredstva in obveznosti prvotno pripoznajo po poštenu vrednosti, povečani za stroške nakupa.

Finančna sredstva

Če podjetje ne uveljavlja opcije za uporabo poštene vrednosti, lahko po prvotnem pripoznanju dolžniške inštrumente izmeri po odplačni vrednosti pod pogojem, da sta izpolnjeni naslednji zahtevi:

- da ima podjetje sredstvo v posesti za namen iztrženja pogodbenega denarnega toka in
- da pogodbeni pogoji v zvezi s finančnim sredstvom na določeni datum zagotavljajo pritok denarnega toka, ki je namenjeno izključno za plačilo glavnice in obresti na zapadlo glavnico.

Vse druge dolžniške inštrumente, ki ne izpolnjujejo navedenih pogojev, podjetje po prvotnem pripoznanju izmeri po poštenu vrednosti.

Vse naložbe v lastniške inštrumente se izmerijo po poštenu vrednosti ali v izkazu drugega vseobsegajočega donosa ali v izkazu uspeha. Lastniški inštrumenti, ki jih ima podjetje v posesti za namene trgovanja, mora pripoznati po poštenu vrednosti v izkazu uspeha. Za vse druge naložbe v lastniške inštrumente ima podjetje na voljo nepreklicno izbiro, da spremembe poštene vrednosti posameznega lastniškega inštrumenta pripozna ali v izkazu vseobsegajočega donosa ali v izkazu uspeha.

Finančne obveznosti

Pri finančnih obveznostih po poštenu vrednosti mora podjetje spremembo poštene vrednosti obveznosti, ki jo lahko pripišemo spremembam v kreditnem tveganju, pripoznati v izkazu vseobsegajočega donosa. Preostale spremembe poštene vrednosti podjetje pripozna v izkazu poslovnega izida, razen če bi pripoznanje spremembe poštene vrednosti z obveznostjo povezanega kreditnega tveganja v izkazu vseobsegajočega donosa ali povzročilo ali povečalo računovodsko neusklajenost v izkazu poslovnega izida.

Obračunavanje varovanja pred tveganjem

Odbor je v okviru MSRP 9 objavil novo poglavje, ki obravnava obračunavanje varovanja pred tveganjem in pomeni njegovo pomembno prenovo. S tem je uveden nov model, ki prinaša pomembne izboljšave predvsem z vidika tesnejše usklajenosti med obračunavanjem pred tveganjem varovanih postavk in upravljanjem s tveganji ter dodatne izboljšave pri razkrivanju informacij o obračunavanju varovanja pred tveganjem in upravljanja s tveganji.

Odbor še ni določil datuma začetka uporabe novega standarda oziroma je svojo odločitev določitev odložil do objave končne različice MSRP 9. Navedenega standarda Evropska unija še ni potrdila.

Sprejem MSRP 9 bo vplival na razvrstitev in merjenje finančnih sredstev in obveznosti skupine. Skupina Krka bo ta vpliv ovrednotila skupaj z vplivom drugih sprememb standarda, ko bodo objavljene, kar bo zagotovilo bolj izčrpno sliko vpliva teh sprememb na skupinske računovodske izkaze.

MSRP 10 – Konsolidirani računovodski izkazi

Ta standard nadomešča MRS 27 Konsolidirani in ločeni računovodski izkazi v delu, ki se nanaša na skupinske računovodske izkaze. Obenem obravnava vprašanja, ki so povzeta v SOP 12 Konsolidacija – podjetja za posebne namene in posledičnega umika SOP 12. Prenovljeni MRS 27 je tako omejen na računovodsko obravnavo naložb v odvisne družbe, skupne podvige in pridružene družbe v ločenih računovodskih izkazih.

MSRP 10 uvaja enoten model obvladovanja za vsa podjetja, tudi za podjetja za posebne namene. Spremembe, ki jih uvaja MSRP 10, bodo od posloводства zahtevale pomembne presoje pri določitvi obvladovanih podjetij, ki jih mora obvladujoče podjetje vključiti v konsolidacijo. Standard tudi spreminja opredelitev obvladovanja, pri čemer eno podjetje obvladuje drugo, če :

- ima vlagatelj vpliv nad podjetjem, v katerega vlaga (po MSRP 10 je to takrat, ko ima vlagatelj pravice, po katerih lahko usmerja tekoče poslovanje podjetja);
- je vlagatelj izpostavljen ali ima zaradi svojega vložka v podjetju, v katerega vlaga, pravico do različnih donosov;
- lahko vlagatelj uveljavlja premoč nad podjetjem, v katerega vlaga, in s tem vpliva na višino donosa od vložka.

Navedeni standard bo veljal za letna obdobja, ki so se začela 1. 1. 2013 ali kasneje. Evropska unija je standard v postopku presoje potrdila in kot najkasnejši datum začetka njegove uveljavitve določila letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2014 ali kasneje.

Skupina Krka ne pričakuje, da bo standard pomembno vplival na njene obstoječe deleže v družbah.

MSRP 11 – Skupni dogovori

Novi standard nadomešča MRS 31 Deleži v skupnih vlaganjih in SOP 13 Skupaj obvladovana podjetja – Nedenarni prispevki podvižnikov.

Novi standard opredeljuje skupno obvladovanje kot pogodbeni dogovor o delitvi obvladovanja skupnega dogovora, ki obstaja le, kadar je za sprejem odločitev o določenih dejanjih potrebno soglasje vseh strank. Pri tem upošteva opredelitev izraza »obvladovanje« v zvezi »skupno obvladovanje« iz MSRP 10. Obenem MSRP 11 spreminja obračunavanje skupnih dogovorov in za razliko od MSRP 31, ki obravnava tri skupine naložb, opredeljuje samo še dve skupini vlaganj, pri katerih je možno obvladovanje:

- Novi standard opredeljuje skupno delovanje kot dogovor, pri katerem imajo stranke pravico do sredstev in so odgovorne za obveznosti, ki se nanašajo na ta dogovor. V zvezi z deleži v skupnem delovanju mora stranka pripoznati vsa svoja sredstva, obveznosti, prihodke in odhodke, vključno z njenim relativnim deležem v skupaj obvladovanih sredstvih, obveznostih, prihodkih in odhodkih.
- Novi standard opredeljuje skupaj obvladovano podjetje kot dogovor, pri katerem imajo stranke pravico do čistih sredstev dogovora. Naložbe v skupaj obvladovano podjetje podjetja pripoznajo po kapitalski metodi. Standard ukinja možnost proporcionalnega uskupinjevanja za skupaj obvladovana podjetja po MRS 31, zato je možna samo še kapitalna metoda uskupinjevanja.

V skladu z opredelitvijo novih skupin vlaganj mora podjetje pri razporeditvi skupnega dogovora na skupno delovanje ali skupaj obvladovano podjetje poleg strukture skupnega dogovora upoštevati tudi druga dejstva, kar predstavlja spremembo v primerjavi z MRS 31. Po MSRP 11 morajo stranke določiti, ali obstaja ločeno podjetje in v primeru njegovega obstoja upoštevati pravno obliko ločenega podjetja, pogodbene pogoje ter druga dejstva in okoliščine.

Novi standard velja za letna obdobja, ki so se začela 1. 1. 2013 ali kasneje. Evropska unija je novi standard v postopku presoje potrdila in kot najkasnejši datum začetka njegove veljavnosti določila letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2014 ali kasneje.

Skupina Krka ne pričakuje, da bi imel standard pomemben vpliv na njene obstoječe deleže v družbah.

MSRP 12 – Razkrivanje deležev v drugih družbah

Ta standard vključuje vsa razkritja v zvezi s skupinskimi računovodskimi izkazi, ki jih vsebuje MRS 27, in tudi razkritja v MRS 28 in MRS 31. Ta razkritja se nanašajo na deleže podjetja v odvisnih družbah, skupnih podvigih, pridruženih družbah in strukturiranih podjetjih. Nekatera bolj obsežna kvalitativna in kvantitativna razkritja po MSRP 12 vključujejo pripravo povzetka finančnih informacij za posamezno odvisno družbo, v kateri ima podjetje pomemben neobvladujoči delež, opis pomembnih presoj poslovanja pri določanju, ali gre za obvladovanje, skupno obvladovanje ali pomemben vpliv in vrsto skupnega dogovora (skupno delovanje ali skupaj obvladovano podjetje), povzetek finančnih informacij za posamezen pomemben skupen podvig in pridruženo družbo in opis vrste tveganja, ki je povezano z deleži podjetja v nekonsolidiranih strukturiranih podjetjih.

Standard velja za obdobja, ki so se začela 1. 1. 2013 ali kasneje, in lahko vpliva v na razkritja v pojasnilih k računovodskim izkazom. Evropska unija je novi standard v postopku presoje sprejela in kot najkasnejši datum začetka njegove veljavnosti določila letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2014 ali kasneje.

Sprememba vpliva le na predstavitev postavk, nima pa nikakršnega vpliva na finančni položaj ali poslovanje skupine.

OPMSRP 21 – Dajatve

Pojasnilo se nanaša na vse tiste dajatve, ki jih drugi standardi (npr. MRS 12) ne obravnavajo, in tudi na denarne kazni ali druge kazni povezane s kršitvijo zakonodaje. Pojasnilo opredeljuje kazni kot zmanjšanje sredstev zaradi dajatev, ki jih država v skladu z zakonodajo naloži podjetjem. Pojasnilo podrobneje določa, da mora podjetje pripoznati obveznosti iz naslova dajatev ob nastanku dejanja, ki ima za posledico plačilo dajatve v skladu z ustrezno zakonodajo. Obenem tudi pojasnjuje, da lahko podjetje obveznosti za dajatev pripozna postopoma le, če dejanje, ki ima za posledico plačilo, nastane v določenem obdobju v skladu z ustrezno zakonodajo. Pojasnilo navaja, da pri dajatvi, katere obveznost za plačilo nastane, ko je dosežen minimalni prag, podjetje ne sme pripoznati nikakršne obveznosti, vse dokler ne doseže tega praga. Pojasnilo ne obravnava obračunavanja obveznosti, ki so posledica pripoznanja obveznosti za plačilo dajatve. Rešitev morajo podjetja iskati v drugih standardih in se na podlagi ustreznega standarda odločiti, ali je posledica pripoznanja obveznosti za plačilo dajatve sredstvo ali odhodek. Pojasnilo velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2014 ali kasneje.

Skupina Krka pregleduje vpliv tega pojasnila na njen finančni položaj in poslovanje.

3. Določanje poštene vrednosti

Glede na računovodske usmeritve skupine in zahtevana razkritja je treba v številnih primerih določiti pošteno vrednost tako finančnih kot tudi nefinančnih sredstev in obveznosti. Poštene vrednosti posameznih skupin sredstev za potrebe merjenja oziroma poročanja je skupina določila po metodah, ki so opisane v nadaljevanju. Kjer so v zvezi s predpostavkami za določitev poštenih vrednosti potrebna dodatna pojasnila, so navedena v razčlenitvah k posameznim postavkam sredstev oziroma obveznosti skupine.

Neopredmetena sredstva

Poštena vrednost patentov in blagovnih znamk, pridobljenih pri poslovnih združitvah, temelji na ocenjeni diskontirani prihodnji vrednosti licenčnin, katerih plačilo zaradi lastništva patenta oziroma blagovne znamke ne bo potrebno. Poštena vrednost ostalih neopredmetenih sredstev se določi kot sedanja vrednost ocenjenih prihodnjih denarnih tokov, za katere se pričakuje, da bodo izhajali iz njihove uporabe in morebitne prodaje.

Naložbe v lastniške vrednostne papirje

Poštena vrednost finančnih sredstev po poštenu vrednosti skozi poslovni izid in za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev se za vrednostne papirje določa glede na zaključni tečaj na datum poročanja.

Poslovne in druge terjatve

Poštena vrednost poslovnih in drugih terjatev se izračuna kot sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov, razobrestenih po tržni obrestni meri na datum poročanja.

Neizvedene finančne obveznosti

Poštena vrednost se za potrebe poročanja izračuna na podlagi sedanje vrednosti prihodnjih izplačil glavnice in obresti, diskontiranih po tržni obrestni meri na datum poročanja.

4. Poročanje po odsekih

Skupina poroča po geografsko določenih odsekih. Prihodki odsekov so prikazani glede na geografsko lokacijo kupcev.

Poročanje po odsekih

	Evropska unija		Jugovzhodna Evropa		Vzhodna Evropa		Ostalo		Izločitve		Skupaj	
v tisoč EUR	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Prihodki od prodaje zunaj skupine	676.967	699.593	51.840	54.587	427.803	354.213	44.217	34.908	0	0	1.200.827	1.143.301
Prodaja znotraj skupine	158.031	122.969	20.405	24.292	214.421	143.208	0	0	-392.857	-290.469	785.714	580.938
Prihodki odprave dolgoročnih rezervacij in drugi poslovni prihodki	5.388	4.921	750	489	-270	3.116	0	0	0	0	5.868	8.526
Stroški poslovanja	-544.830	-577.552	-39.280	-39.745	-368.956	-319.029	-26.041	-23.193	0	0	-979.107	-959.519
Stroški poslovanja znotraj skupine	-307.399	-273.263	-25.331	-27.902	-428.330	-330.260	-10	-8	761.070	631.433	0	0
Dobiček iz poslovanja	137.525	126.962	13.310	15.331	58.577	38.300	18.176	11.715	0	0	227.588	192.308
Prihodki od obresti	1.320	1.145	2	1	200	16	0	0	0	0	1.522	1.162
Prihodki od obresti znotraj skupine	1.043	805	0	0	0	212	0	0	-1.043	-1.017	0	0
Odhodki za obresti	-488	-1.587	0	0	-3	-2	0	0	0	0	-491	-1.589
Odhodki za obresti znotraj skupine	-1.239	-1.011	0	0	-1.009	-234	0	0	2.248	1.245	0	0
Neto finančni izid	-396	-971	-152	-810	-25.813	112	114	-140	0	0	-26.247	-1.809
Davek iz dobička	-16.682	-19.491	-1.142	-1.754	-9.286	-8.368	-1.465	-1.047	0	0	-28.575	-30.660
Dobiček v letu	120.447	106.500	12.016	12.767	23.478	30.044	16.825	10.528	0	0	172.766	159.839
Investicije	127.094	96.295	146	3.284	30.028	53.709	0	0	0	0	157.268	153.288
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	62.015	60.833	1.559	1.768	22.317	18.145	364	392	0	0	86.255	81.138
Amortizacija neopredmetenih sredstev	5.012	6.577	264	304	2.394	1.768	219	181	0	0	7.889	8.830
Dobro ime	42.644	42.644	0	0	0	0	0	0	0	0	42.644	42.644
Blagovna znamka	41.555	42.403	0	0	0	0	0	0	0	0	41.555	42.403
	31. 12. 2013	31. 12. 2012	31. 12. 2013	31. 12. 2012	31. 12. 2013	31. 12. 2012	31. 12. 2013	31. 12. 2012	31. 12. 2013	31. 12. 2012	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Skupaj sredstva	1.304.092	1.228.787	34.641	36.778	410.819	350.559	10.332	10.624	0	0	1.759.884	1.626.748
Skupaj obveznosti	317.839	283.925	8.321	10.422	85.200	76.507	15.913	15.373	0	0	427.273	386.227

Zaradi vključitve Hrvaške v Evropsko unijo v letu 2013 so ustrezno prilagojeni tudi primerjalni podatki za leto 2012

5. Prihodki od prodaje

v tisoč EUR	2013	2012
Prihodki od prodaje proizvodov	1.104.524	1.044.665
Prihodki od storitev	33.038	32.899
Prihodki od prodaje materiala in trgovskega blaga	63.265	65.737
Prihodki od prodaje skupaj	1.200.827	1.143.301

6. Drugi poslovni prihodki

v tisoč EUR	2013	2012
Odprava rezervacij	88	49
Odprava odloženih prihodkov	1.740	1.780
Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev	506	534
Odprava popravka terjatev	292	1.572
Izterjane odpisane terjatve	22	46
Ostali poslovni prihodki	3.220	4.545
Drugi poslovni prihodki skupaj	5.868	8.526

7. Stroški po naravnih vrstah

v tisoč EUR	2013	2012
Stroški blaga in materiala	334.832	294.935
Stroški storitev	222.909	228.619
Stroški dela	310.939	293.179
Amortizacija	94.144	89.968
Odpisi in popravki vrednosti zalog	15.383	9.690
Slabitve in odpisi terjatev	3.903	7.166
Oblikovanje rezervacij za tožbe	94	0
Drugi poslovni odhodki	32.536	40.441
Stroški skupaj	1.014.740	963.998
Sprememba stanja zalog nedokončane proizvodnje in končnih izdelkov	-35.633	-4.479
Skupaj	979.107	959.519

8. Stroški dela

v tisoč EUR	2013	2012
Stroški bruto plač in nadomestil	240.586	227.737
Stroški prispevkov socialnih zavarovanj	19.100	18.236
Stroški prispevkov pokojninskih zavarovanj	33.586	30.932
Davek na izplačane plače	1.006	1.038
Pozaposlitveni in drugi dolgoročni zasluži	4.011	3.530
Drugi stroški dela	12.650	11.706
Stroški dela skupaj	310.939	293.179

Drugi stroški dela v letu 2013 vključujejo predvsem regres za letni dopust in stroške za prevoz na delo.

Med pozaposlitvenimi in drugimi dolgoročnimi zasluži je za 1.366 tisoč EUR oblikovanja in odprave rezervacij za pozaposlitvene zasluške, kar je razloženo v pojasnilu 23.

9. Drugi poslovni odhodki

v tisoč EUR	2013	2012
Dotacije in pomoči za humanitarne in druge namene	1.810	3.623
Izdatki za varstvo okolja	2.919	2.957
Druge dajatve	19.986	27.156
Izguba pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev	2.063	1.156
Ostali poslovni odhodki	5.758	5.549
Drugi poslovni odhodki skupaj	32.536	40.441

10. Finančni prihodki in odhodki

v tisoč EUR	2013	2012
Neto tečajne razlike	0	4.059
Prihodki od obresti	1.522	1.162
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb skozi poslovni izid	113	78
Prihodki iz izvedenih finančnih inštrumentov	0	102
Prihodki iz dividend in drugih deležev v dobičku	24	17
Drugi prihodki	455	0
Finančni prihodki skupaj	2.114	5.418
Neto tečajne razlike	-27.642	0
Odhodki za obresti	-491	-1.588
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb skozi poslovni izid	0	-3
Odhodki iz izvedenih finančnih inštrumentov	0	-4.987
Drugi odhodki	-228	-649
Finančni odhodki skupaj	-28.361	-7.227
Neto finančni izid	-26.247	-1.809

11. Davek iz dobička

Prilagoditev na efektivno davčno stopnjo

v tisoč EUR	2013	2012
Odmerjeni davek	32.870	30.232
Odloženi davek	-4.295	428
Davek iz dobička skupaj	28.575	30.660
Dobiček pred obdavčitvijo	201.341	190.499
Davek, obračunan po 17-odstotni davčni stopnji (v letu 2012 po 18-odstotni)	34.228	34.290
Davek od povečanja odhodkov	-1.038	-183
Davek od davčno nepriznanih odhodkov	2.038	4.918
Davek od davčnih olajšav	-11.320	-11.821
Davek od prihodkov, ki zmanjšujejo davčno osnovo	-133	-55
Davek od prihodkov, ki povečujejo davčno osnovo	122	101
Vpliv sprememb davčne stopnje na odložene davke	1.133	2.299
Vpliv različnih davčnih stopenj	1.001	993
Drugo	2.544	118
Davek iz dobička skupaj	28.575	30.660
Efektivna davčna stopnja	14,2 %	16,1 %

Največji delež davčnih olajšav predstavljajo vlaganja v raziskave in razvoj ter olajšave za investicije.

Davčna stopnja bo v prihodnjih treh letih ostala predvidoma nespremenjena (17-odstotna).

12. Nepremičnine, naprave in oprema

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Zemljišča	32.295	31.083
Zgradbe	362.654	318.078
Oprema	305.619	293.397
Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	123.136	129.733
Nepremičnine, naprave in oprema skupaj	823.704	772.291

V letu 2013 je bilo v skupini Krka največ izdatkov namenjenih gradnji obrata Notol 2, in sicer 45.457 tisoč EUR (10.572 tisoč EUR v letu 2012). Za gradnjo obrata za proizvodnjo učinkovin Sinteza 1 v Krškem je bilo namenjenih 31.962 tisoč EUR (4.309 tisoč EUR v letu 2012), za gradnjo Obrata za proizvodnjo trdnih oblik zdravil 1.660 tisoč EUR (11.410 tisoč EUR v letu 2012), za gradnjo prizidka k upravni stavbi 1.158 tisoč EUR (nov projekt v letu 2013, zato v letu 2012 izdatkov ni bilo), za povečanje proizvodnje sterilnih izdelkov 905 tisoč EUR (8.928 tisoč EUR v letu 2012) in za rekonstrukcijo laboratorija v obratu v Bršljinu 898 tisoč EUR (nov projekt v letu 2013, zato v letu 2012 izdatkov ni bilo). Za projekte na področju informacijske tehnologije in telekomunikacij smo namenili 5.130 tisoč EUR (3.486 tisoč EUR v letu 2012).

Proizvodne zmogljivosti povečujemo tudi v odvisni družbi Krka-Rus, kjer smo v letu 2013 za vlaganja namenili 17.450 tisoč EUR (50.080 tisoč EUR v letu 2012). V okviru družbe Farma GRS, kjer od leta 2012 potekata dva naložbena projekta, in sicer gradnja Proizvodnega centra za finalizacijo zdravilnih učinkovin in Kemijsko-razvojnega centra, smo v letu 2013 za vlaganja namenili 5.046 tisoč EUR (22.985 tisoč EUR v letu 2012), v skupini Terme Krka pa 2.425 tisoč EUR (193 tisoč EUR v letu 2012).

Gibanje nepremičnin, naprav in opreme (NNO)

v tisoč EUR	Zemljišče	Zgradbe	Oprema	NNO v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost					
Stanje 1. 1. 2012	30.613	588.806	704.715	49.057	1.373.191
Nabava	0	0	0	145.133	145.133
Aktiviranje – prenos s sredstev v pridobivanju	441	11.372	52.614	-64.427	0
Odtujitve	0	-981	-12.355	0	-13.336
Prevedbene razlike	29	1.527	3.350	31	4.937
Prenosi	0	6	-6	-61	-61
Stanje 31. 12. 2012	31.083	600.730	748.318	129.733	1.509.864
Stanje 1. 1. 2013	31.083	600.730	748.318	129.733	1.509.864
Nabava	0	0	0	151.676	151.676
Aktiviranje – prenos s sredstev v pridobivanju	1.389	73.263	79.293	-153.945	0
Odtujitve	-69	-2.030	-18.410	-603	-21.112
Prevedbene razlike	-108	-6.508	-6.387	-3.517	-16.520
Prenosi	0	-22	48	-208	-182
Stanje 31. 12. 2013	32.295	665.433	802.862	123.136	1.623.726
Popravek vrednosti					
Stanje 1. 1. 2012	0	-259.938	-405.744	0	-665.682
Amortizacija	0	-22.390	-58.748	0	-81.138
Odtujitve	0	542	11.450	0	11.992
Prenosi, prekvalifikacije	0	-48	48	0	0
Prevedbene razlike	0	-818	-1.927	0	-2.745
Stanje 31. 12. 2012	0	-282.652	-454.921	0	-737.573
Stanje 1. 1. 2013	0	-282.652	-454.921	0	-737.573
Amortizacija	0	-23.343	-62.912	0	-86.255
Odtujitve	0	1.499	17.577	0	19.076
Prenosi, prekvalifikacije	0	2	-42	0	-40
Prevedbene razlike	0	1.715	3.055	0	4.770
Stanje 31. 12. 2013	0	-302.779	-497.243	0	-800.022
Neodpisana vrednost					
Stanje 1. 1. 2012	30.613	328.868	298.971	49.057	707.509
Stanje 31. 12. 2012	31.083	318.078	293.397	129.733	772.291
Stanje 1. 1. 2013	31.083	318.078	293.397	129.733	772.291
Stanje 31. 12. 2013	32.295	362.654	305.619	123.136	823.704

Nepremičninam, napravam in opremi v letu 2013 niso bili pripisani stroški izposojanja.

Neodpisana vrednost nepremičnin, naprav in opreme, ki začasno niso v uporabi, je bila 31. 12. 2013 3.435 tisoč EUR (3.368 tisoč EUR v letu 2012). 53 % vseh nepremičnin, naprav in opreme, ki so bili v uporabi 31. 12. 2013, je bilo v celoti amortiziranih (31. 12. 2012 je bilo takih nepremičnin, naprav in opreme 51 %).

13. Neopredmetena sredstva

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Dobro ime	42.644	42.644
Blagovna znamka	41.555	42.403
Premoženjske pravice	26.489	28.627
Neopredmetena sredstva v pridobivanju	5.056	4.833
Neopredmetena sredstva skupaj	115.744	118.507

Dobro ime v celoti izhaja iz naslova nakupa odvisne družbe TAD Pharma. Blagovna znamka se v celoti nanaša na blagovno znamko TAD Pharma.

Gibanje neopredmetenih sredstev (NS)

v tisoč EUR	Dobro ime	Blagovna znamka	Premoženjske pravice	NS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost					
Stanje 1. 1. 2012	42.644	42.403	85.752	3.801	174.600
Nabava	0	0	0	8.155	8.155
Prenos z NS v pridobivanju	0	0	7.123	-7.123	0
Odtujitve	0	0	-239	0	-239
Prenos na nepremičnine, naprave in opremo	0	0	61	0	61
Prevedbene razlike	0	0	191	0	191
Stanje 31. 12. 2012	42.644	42.403	92.888	4.833	182.768
Stanje 1. 1. 2013	42.644	42.403	92.888	4.833	182.768
Nabava	0	0	0	5.592	5.592
Prenos z NS v pridobivanju	0	0	5.366	-5.366	0
Odtujitve	0	0	-2.174	0	-2.174
Prenos na NNO	0	0	181	0	181
Prevedbene razlike	0	0	-463	-3	-466
Stanje 31. 12. 2013	42.644	42.403	95.798	5.056	185.901
Popravek vrednosti					
Stanje 1. 1. 2012	0	0	-55.518	0	-55.518
Amortizacija	0	0	-8.830	0	-8.830
Odtujitve	0	0	194	0	194
Prevedbene razlike	0	0	-107	0	-107
Stanje 31. 12. 2012	0	0	-64.261	0	-64.261
Stanje 1. 1. 2013	0	0	-64.261	0	-64.261
Amortizacija	0	-848	-7.041	0	-7.889
Odtujitve	0	0	1.784	0	1.784
Prenosi z NNO	0	0	34	0	34
Prevedbene razlike	0	0	175	0	175
Stanje 31. 12. 2013	0	-848	-69.309	0	-70.157
Neodpisana vrednost					
Stanje 1. 1. 2012	42.644	42.403	30.234	3.801	119.082
Stanje 31. 12. 2012	42.644	42.403	28.627	4.833	118.507
Stanje 1. 1. 2013	42.644	42.403	28.627	4.833	118.507
Stanje 31. 12. 2013	42.644	41.555	26.489	5.056	115.744

34% vseh neopredmetenih sredstev, ki so bila v uporabi 31. 12. 2013, je bilo v celoti amortiziranih (31. 12. 2012 je bilo takih neopredmetenih sredstev 38 %).

Preizkus slabitve dobrega imena TAD Pharme

Preizkus slabitve vključuje dobro ime, ki je nastalo, ko je obvladujoča družba Krka konec leta 2007 prevzela nemško družbo TAD Pharma.

Nadomestljiva vrednost dobrega imena, ki izhaja iz pridobitve deleža v družbi TAD Pharma, je bila določena na osnovi izračuna vrednosti z uporabo projekcij denarnih tokov, ki temeljijo na petletnih finančnih načrtih denar ustvarjajoče enote. Kot denar ustvarjajoča enota sta bili upoštevani družba Krka in družba TAD Pharma. Uporabljena diskontna stopnja pred davki pri projekciji je bila 12,84 % za denar ustvarjajočo enoto TAD Pharma in 11,64 % za denar ustvarjajočo enoto Krka, v rezidualu pa 9,55 % za denar ustvarjajočo enoto TAD Pharma in 10,19 % za denar ustvarjajočo enoto Krka. Denarni tokovi nad 5 let so ekstrapolirani s povprečno letno rastjo v višini 2,0 % za denar ustvarjajočo enoto TAD Pharma oziroma 2,5 % za denar ustvarjajočo enoto Krka.

Po mnenju Uprave razumna sprememba diskontne stopnje oziroma stopnje rasti ne bi povzročila slabitve dobrega imena.

Na osnovi navedenih predpostavk izračunana ocena vrednosti presega knjigovodsko, zato ni potrebe po slabitvi.

14. Dana posojila

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Nekratkoročno dana posojila	5.845	5.387
– posojila, dana drugim	5.845	5.387
Kratkoročno dana posojila	20.215	11.091
– del nekratkoročnega posojila, ki zapade v prihodnjem letu	1.180	984
– posojila, dana drugim	19.034	10.069
– kratkoročne terjatve za obresti	1	38
Dana posojila skupaj	26.060	16.478

V okviru nekratkoročno danih posojil so predvsem stanovanjska posojila, ki jih obvladujoča družba in nekatere odvisne družbe dajejo zaposlenim v skladu z internimi akti skupine. Posojila obvladujoče družbe se obrestujejo po letni obrestni meri, ki je enaka obrestni meri, priznani v času sklenitve pogodbe. Določi jo minister za finance Republike Slovenije na podlagi zakona, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb za potrebe določanja obresti med povezanimi osebami. V letu 2013 se je gibala med 1,220 % in 1,432 %. Odplačilna doba posojil je največ 15 let.

15. Finančne naložbe

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Nekratkoročne finančne naložbe	5.231	5.100
– finančna sredstva, na razpolago za prodajo	5.231	5.100
Kratkoročne finančne naložbe, vključno z izvedenimi finančnimi inštrumenti	792	679
– delnice in deleži za trgovanje	131	103
– druge kratkoročne finančne naložbe	661	576
Finančne naložbe skupaj	6.023	5.779

Med finančnimi sredstvi, ki so na razpolago za prodajo, je bilo za 848 tisoč EUR naložb v delnice in deleže družb v Sloveniji (654 tisoč EUR konec leta 2012), za 4.383 tisoč EUR pa naložb v delnice družb v tujini (4.237 tisoč EUR konec leta 2012).

Druge kratkoročne finančne naložbe sestavljajo točke slovenskih vzajemnih skladov v višini 351 tisoč EUR (302 tisoč EUR konec leta 2012) ter sredstva v upravljanju v višini 310 tisoč EUR (274 tisoč EUR konec leta 2012).

Gibanje finančnih sredstev, na razpolago za prodajo

v tisoč EUR	Finančna sredstva, na razpolago za prodajo
Stanje 1. 1. 2012	4.944
Pridobitev	50
Prilagoditev na tržno vrednost	106
Stanje 31. 12. 2012	5.100
Stanje 1. 1. 2013	5.100
Prilagoditev na tržno vrednost	131
Stanje 31. 12. 2013	5.231

Prilagoditev vrednosti nekratkoročnih finančnih naložb – finančnih sredstev, ki so na razpolago za prodajo, na tržno oziroma pošteno vrednost je priznana v vseobsegajočem donosu v višini 131 tisoč EUR (106 tisoč EUR v letu 2012). V izkazu poslovnega izida prilagoditev ni priznana.

16. Odložene terjatve in obveznosti za davek

	Terjatve		Obveznosti		Terjatve – obveznosti	
v tisoč EUR	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Naložbe, nepremičnine, naprave in oprema ter neopredmetena sredstva	976	1.072	14.141	13.973	-13.165	-12.901
Finančna sredstva, na razpolago za prodajo	17	187	368	367	-351	-180
Zaloge	4.505	26	431	419	4.074	-393
Terjatve/obveznosti	4.456	6.640	312	533	4.144	6.107
Rezervacije za tožbe	8.330	8.820	0	0	8.330	8.820
Rezervacije za pozaposlitvene in druge dolgoročne zasluge	6.292	7.310	0	0	6.292	7.310
Prenos davčne izgube	988	457	0	0	988	457
Skupaj	25.564	24.512	15.252	15.292	10.312	9.220

v tisoč EUR	Stanje 1. 1. 2012	Priporozano v izkazu poslovnega izida	Prevedbene rezerve	Priporozano v vseobsegajočem donosu	Stanje 31. 12. 2012	Priporozano v izkazu poslovnega izida	Prevedbene rezerve	Priporozano v vseobsegajočem donosu	Stanje 31. 12. 2013
Naložbe, nepremičnine, naprave in oprema ter neopredmetena sredstva	-13.637	856	-120	0	-12.901	-255	-9	0	-13.165
Finančna sredstva na razpolago za prodajo	-366	167	0	19	-180	-169	0	-2	-351
Zaloge	-564	188	-17	0	-393	4.448	19	0	4.074
Terjatve/obveznosti	5.691	157	259	0	6.107	825	-288	-2.500	4.144
Rezervacije za tožbe	9.800	-980	0	0	8.820	-490	0	0	8.330
Rezervacije za pozaposlitvene in druge dolgoročne zaslužke	8.280	-1.241	11	260	7.310	-595	4	-427	6.292
Prenos davčne izgube	32	425	0	0	457	531	0	0	988
Skupaj	9.236	-428	133	279	9.220	4.295	-274	-2.929	10.312

Nepriporoznani odloženi davki iz naslova davčnih izgub odvisnih družb so konec leta 2013 znašali 1.970 tisoč EUR (2.074 tisoč EUR konec leta 2012).

17. Zaloge

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Material	96.785	98.118
Nedokončana proizvodnja	57.903	54.081
Končni izdelki	77.069	92.711
Trgovsko blago	3.923	4.638
Predujmi za zaloge	140	1.203
Zaloge skupaj	235.820	250.751

Popravek vrednosti zalog je znašal 8.490 tisoč EUR (2.129 tisoč EUR v letu 2012), odpisi zalog pa 6.893 tisoč EUR (7.561 tisoč EUR v letu 2012).

18. Terjatve do kupcev in druge terjatve

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Kratkoročne terjatve do kupcev	430.435	372.305
Kratkoročne terjatve do drugih	31.393	42.928
Terjatve skupaj	461.828	415.233

V letu 2013 je bilo odpisov in slabitev terjatev, ki so izkazani v poslovnih odhodkih, za 3.903 tisoč EUR, v letu 2012 za 7.166 tisoč EUR.

Kratkoročne terjatve do kupcev

v tisoč EUR	Bruto vrednost	Slabitve za sporne in dvomljive terjatve	Čista vrednost 31. 12. 2013	Čista vrednost 31. 12. 2012
Kratkoročne terjatve do kupcev v državi	11.038	350	10.688	12.548
Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini	438.947	19.200	419.747	359.757
Kratkoročne terjatve do kupcev skupaj	449.985	19.550	430.435	372.305

Zavarovanih je bilo 50 % terjatev do kupcev. Terjatve so zavarovane pri SID – Prva kreditna zavarovalnica, d. d. V letu 2012 je bilo zavarovanih 49 % terjatev do kupcev.

Kratkoročne terjatve do drugih

Kratkoročne terjatve do drugih se v večjem delu nanašajo na terjatve do države, nastale iz naslova davka na dobiček, v vrednosti 1.870 tisoč EUR in ostale terjatve do države v vrednosti 17.985 tisoč EUR.

19. Denar in denarni ustrezniki

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	39	108
Denarna sredstva v banki	67.236	22.886
Denar in denarni ustrezniki skupaj	67.275	22.994

Skupina Krka ima pri treh različnih bankah pogodbe o limitu za dovoljeno negativno stanje na transakcijskih računih v skupni vrednosti 2.000 tisoč EUR (2.000 tisoč EUR v letu 2012). Ker 31. 12. 2013 na transakcijskih računih ni bilo negativnih stanj, je bil limit v celoti neizkoriščen.

20. Kapital

Osnovni kapital

Osnovni kapital sestavlja 35.426.120 navadnih kosovnih imenskih delnic obvladujoče družbe. Imamo le en razred delnic, prva in edina izdaja delnic pa je potekala v letu 1995. Osnovni kapital je v celoti vplačan.

Lastne delnice

Na dan 31. 12. 2013 je imela obvladujoča družba 2.561.005 lastnih delnic, kar je 7,23 % osnovnega kapitala.

14. skupščina delničarjev družbe Krka, ki je bila 2. 7. 2009, je njeno upravo pooblastila za pridobivanje lastnih delnic, s tem da skupni delež vseh pridobljenih lastnih delnic, skupaj s tistimi, ki jih družba že ima, ne sme preseči 10 % osnovnega kapitala družbe oziroma 3.542.612 delnic. Po tem pooblastilu je lahko družba lastne delnice pridobivala s posli, sklenjenimi na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, in sicer po vsakokratni tržni ceni. Lahko pa jih je pridobivala tudi zunaj organiziranega trga vrednostnih papirjev. Pri pridobivanju delnic na organiziranem ali na neorganiziranem trgu vrednostnih papirjev nakupna cena ni smela biti nižja od knjigovodske vrednosti, izračunane na podlagi zadnjih javno objavljenih revidiranih računovodskih izkazov skupine Krka.

Prav tako ni smela biti višja od 30-kratnika dobička večinskih lastnikov na delnico, izračunanega na podlagi zadnjih javno objavljenih revidiranih računovodskih izkazov skupine Krka.

16. skupščina delničarjev družbe Krka, ki je bila 7. 7. 2011, je razveljavila pooblastilo 14. skupščine in ga nadomestila z novim. Po njem lahko družba lastne delnice pridobiva s posli, sklenjenimi na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, in sicer po vsakokratni tržni ceni. Lahko jih pridobiva tudi zunaj organiziranega trga vrednostnih papirjev. Pri pridobivanju delnic na organiziranem ali na neorganiziranem trgu vrednostnih papirjev nakupna cena delnic ne sme biti nižja od knjigovodske vrednosti delnice, izračunane na podlagi zadnjih javno objavljenih revidiranih poslovnih izkazov skupine Krka. Nakupna cena prav tako ne sme biti višja od 30-kratnika dobička večinskih lastnikov na delnico, izračunanega na podlagi zadnjih javno objavljenih revidiranih poslovnih izkazov skupine Krka.

Lastne delnice, pridobljene na osnovi novega pooblastila in predhodnih pooblastil, ki so bila sprejeta na skupščinah 5. 11. 1997 in 2. 7. 2009, lahko družba odsvoji tako, da jih:

- zamenja za lastniške deleže v drugih družbah v okviru izvajanja strategije prevzemov,
- odproda strateškemu partnerju,
- uporabi za izvedbo kotiranja Krkinih delnic na borzah zunaj Republike Slovenije.

Izvedeni nakupi lastnih delnic obvladujoče družbe v letu 2013

v tisoč EUR	Tehtana povprečna Število delnic cena delnice (v EUR)		Vrednost lastnih delnic (v tisoč EUR)
Stanje 31. 12. 2012	2.304.314		55.656
Nakupi v letu 2013 skupaj	256.691	53,43	13.716
Stanje 31. 12. 2013	2.561.005		69.372

Izvedeni nakupi lastnih delnic v letu 2013 prikazujejo nakupe, knjižene v letu 2013. Zaradi zamika knjiženja se število delnic razlikuje od dejanskega nakupa delnic v letu 2013, ki ga je družba sporočila na straneh Ljubljanske borze.

Izvedeni nakupi lastnih delnic v letu 2013 po dnevih so prikazani v Prilogi 1 k računovodskim izkazom skupine Krka in družbe Krka, d. d., Novo mesto.

Rezerve

Rezerve skupine Krka sestavljajo rezerve za lastne delnice, kapitalske, zakonske in statutarne rezerve, rezerva za pošteno vrednost in prevedbene rezerve.

Rezerve za lastne delnice so 31. 12. 2013 znašale 69.372 tisoč EUR in so se v letu 2013 povečale za 13.716 tisoč EUR iz naslova oblikovanja rezerv zaradi dodatnega nakupa lastnih delnic.

Kapitalske rezerve se smejo uporabiti pod pogoji in za namene, ki jih določa zakon. 31. 12. 2013 so znašale 101.503 tisoč EUR in vključujejo splošni prevrednotovalni popravek kapitala v višini 90.659 tisoč EUR, ki je bil ob prehodu na MSRP vključen v kapitalske rezerve, ter 10.844 tisoč EUR kapitalskih rezerv, oblikovanih v skladu s posebno uredbo v postopku lastninskega preoblikovanja obvladujoče družbe. Znesek se lahko uporabi zgolj za povečanje osnovnega kapitala. V letu 2013 ni bilo gibanj v kapitalskih rezervah.

Zakonske rezerve se lahko oblikuje do višine 30 % osnovnega kapitala. 31. 12. 2013 so znašale 14.990 tisoč EUR in se v letu 2013 niso spremenile.

Statutarne rezerve so 31. 12. 2013 znašale 30.000 tisoč EUR in se glede na stanje konec leta 2012 niso spremenile. Skupina Krka jih lahko oblikuje v vrednosti do 30.000 tisoč EUR. Uporabi jih lahko za pokrivanje

izgube, oblikovanje rezerv za lastne delnice, zmanjšanje osnovnega kapitala z umikom delnic in uravnavanje dividendne politike.

Rezerva za pošteno vrednost vključuje kumulativno spremembo poštene vrednosti finančnih sredstev, ki so na razpolago za prodajo, in pozaposlitvenih zaslužkov. Rezerva za pošteno vrednost se je v primerjavi z letom 2012 povečala za 2.216 tisoč EUR in je 31. 12. 2013 znašala 3.883 tisoč EUR. Skupna sprememba je posledica povečanja poštene vrednosti finančnih sredstev, ki so na razpolago za prodajo, za 131 tisoč EUR, zmanjšanja za vpliv odloženih davkov v povezavi s spremembo vrednosti teh naložb za 2 tisoč EUR, povečanja zaradi preračuna pozaposlitvenih zaslužkov za 2.514 tisoč EUR ter zmanjšanja za vpliv odloženih davkov zaradi preračuna pozaposlitvenih zaslužkov za 427 tisoč EUR.

Prevedbena rezerva se je v primerjavi z letom 2012 zmanjšala za 13.542 tisoč EUR in je 31. 12. 2013 znašala –25.289 tisoč EUR. Zmanjšanje je posledica negativnih tečajnih razlik, ki so nastale pri preračunu posameznih postavk računovodskih izkazov odvisnih družb v tujini iz lokalnih valut v valuto poročanja.

Zadržani dobički

Zadržani dobički so se povečali za dobiček večinskega lastnika v višini 172.836 tisoč EUR. Njihovo zmanjšanje je bilo posledica uporabe bilančnega dobička za dividende po sklepu 18. skupščine delničarjev, ki je bila 4. 7. 2013, v višini 53.140 tisoč EUR in dodatnega oblikovanja rezerv za lastne delnice zaradi nakupa lastnih delnic obvladujoče družbe v letu 2013 v višini 13.716 tisoč EUR in vnosa sprememb preteklih dobičkov višini 2.493 tisoč EUR.

Znesek izplačanih dividend, ki je prikazan v izkazu denarnih tokov, se od zneska, ki ga je potrdila skupščina obvladujoče družbe in je vključen v izkaz sprememb lastniškega kapitala, razlikuje za znesek spremembe med začetnim in končnim stanjem obveznosti za izplačilo dividend v višini 145 tisoč EUR (168 tisoč EUR v letu 2012).

Dividende na delnico

V letu 2013 je deklarirana bruto dividenda na delnico znašala 1,61 EUR, v letu 2012 pa 1,50 EUR.

Neobvladujoči deleži v okviru kapitala

	Neobvladujoči delež		Kapital, ki pripada neobvladujočemu deležu		Dobiček v letu, ki pripada neobvladujočemu deležu	
v tisoč EUR	31. 12.2013	31. 12.2012	31. 12.2013	31. 12.2012	31. 12.2013	31. 12.2012
Delež manjšinskih družbenikov v Golf Gradu Otočec, d. o. o.*	36,9 %	36,9 %	1.339	1.424	–85	–86
Delež manjšinskih družbenikov v Farmi GRS, d. o. o.**	0,3 %	0,3 %	29	14	15	10
Skupaj			1.368	1.438	–70	–76

* v družbi Golf Grad Otočec, d. o. o. ima družba Terme Krka 63,1-odstotni delež, preostalih družbeniki pa so IMP PROMONT-ELEKTRO d.o.o. (3,05 %), Abanka Vipava d.d. (6,10 %), Trimo, d.d. (6,10 %), Begrad, d. d. (3,05 %), Lesnina inženiring, d.d. (6,10 %), Telekom Slovenije, d.d. (4,51 %), Kovinotehna MKI d.o.o. (3,05 %), IMP PROMONT d.o.o. (3,05 %) in Vodnogospodarsko podjetje Novo mesto, d.d. (1,91 %)

** v družbi Farma GRS, d. o. o. ima družba Krka 99,7-odstotni delež, po 0,1 % pa imajo Metronik d.o.o., Iskra Pio d.o.o. in Gospodarska zbornica Dolenjske in Bele krajine

21. Dobiček na delnico

Osnovni dobiček na delnico je v letu 2013 znašal 5,24 EUR in je bil za 9,0 % večji kot v letu 2012, ko je znašal 4,80 EUR. Pri izračunu je bil upoštevan dobiček, ki pripada večinskim lastnikom, v višini 172.836 tisoč EUR (159.915 tisoč EUR v letu 2012). Za obe leti je bilo upoštevano tehtano povprečje števila delnic, in sicer 33.002.621 delnic za leto 2013 in 33.285.030 delnic za leto 2012. Lastne delnice so pri izračunu izvzete.

Vse delnice, ki jih je izdala obvladujoča družba, so navadne imenske delnice, zato je kazalnik popravljeni dobiček na delnico enak osnovnemu dobičku na delnico.

22. Prejeta posojila

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Nekratkoročna posojila	0	12.900
– posojila, dobljena pri domačih bankah	0	12.900
Kratkoročna posojila	0	13.355
– del nekratkoročnega posojila, ki zapade v prihodnjem letu	0	12.600
– posojila, prejeta od podjetij	0	375
– kratkoročne obveznosti za obresti	0	380
Posojila skupaj	0	26.255

Prejeta nekratkoročna posojila

v tisoč EUR	Valuta	Knjigovodska vrednost	
		31. 12. 2013	31. 12. 2012
Posojilo, prejeta pri domači banki	EUR	0	13.500
Posojilo, prejeta pri domači banki	EUR	0	12.000
Skupaj prejeta dolgoročna posojila		0	25.500

23. Rezervacije

v tisoč EUR	Stanje 31. 12. 2012	Oblikovanje	Koriščenje	Odprava	Prevedbene rezerve	Stanje 31. 12. 2013
Obveznosti za pozaposlitvene in druge dolgoročne zasluške	55.388	4.095	–3.063	–2.787	–9	53.624
Druge rezervacije	49.358	220	–99	0	0	49.479
– rezervacije za tožbe	49.100	141	–99	0	0	49.142
– ostale rezervacije	258	79	0	0	0	337
Rezervacije skupaj	104.746	4.315	–3.162	–2.787	–9	103.103

Višina rezervacij za tožbe s področja intelektualne lastnine je določena glede na višino škodnega zahtevka ali ocenjena glede na pričakovano možno višino, če dejanski zahtevki še ni znan. V znesku oblikovanih rezervacij v višini 49.100 tisoč EUR predstavlja največji del, 47.500 tisoč EUR, rezervacija za morebitne obveznosti v povezavi s postopkom, ki ga vodi Evropska komisija v zvezi z domnevno kršitvijo pravil konkurenčnega prava pri prodaji zdravila perindopril na trgih Evropske unije, rezervacija v višini 1.500 tisoč EUR pa je oblikovana za tožbo, ki jo je proti Krki vložil Sanofi Aventis iz Francije zaradi domnevne kršitve patenta, ki ščiti učinkovino klopidogetrel. Pri določitvi pričakovane možne višine uprava sodeluje tudi z zunanjimi strokovnjaki za tožbe na

področju intelektualne lastnine in vsako leto preveri izračunani znesek rezervacije za posamezno tožbo, ki še poteka.

Poleg omenjenih tožb je proti družbi Krka in njenim odvisnim družbam vloženih še 12 tožb, vezanih na področje intelektualne lastnine, v skupni vrednosti tožbenih zahtevkov 11.050 tisoč EUR, in 19 tožb z ostalih področij (delovnopравни, civilni spori) v skupni vrednosti tožbenih zahtevkov 504 tisoč EUR.

Izračun rezervacij za obveznosti do zaposlenih iz naslova pozaposlitvenih in drugih dolgoročnih zaslužkov temelji na aktuarskem izračunu, v katerem so bile upoštevane naslednje predpostavke:

- 5,00-odstotna letna diskontna stopnja, ki izhaja iz podatkov o donosnosti 10-letnih državnih obveznic Republike Slovenije konec decembra 2013 (v letu 2012 je bila uporabljena 5,42-odstotna diskontna stopnja);
- trenutno veljavne višine odpravnin in jubilejnih nagrad, določene v internih aktih;
- fluktuacija zaposlenih, ki je odvisna predvsem od njihove starosti;
- smrtnost na osnovi zadnjih razpoložljivih tablic smrtnosti lokalne populacije;
- rast plač za 1,80 % (2,55 % v letu 2012).

Obveznosti za pozaposlitvene in druge dolgoročne zasluške zaposlencev

v tisoč EUR	2013	2012
Stanje 1. 1.	43.390	44.358
Stroški sprotnega službovanja (CSC)	1.836	1.614
Stroški obresti (IC)	2.376	2.124
Izplačani pozaposlitveni zasluški	-2.444	-3.969
Aktuarski presežek	-2.514	-737
Stanje 31. 12.	42.644	43.390

Analiza občutljivosti

	Diskontna stopnja		Rast plač		Fluktuacija	
	Odstotni točki		Odstotni točki		Odstotkih	
Sprememba v	0,5	-0,5	0,5	-0,5	10 %	-10 %
Sprememba za	-2.413	2.636	2.610	-2.405	-174	176
Vpliv na stanje obveznosti v tisoč EUR						

24. Odloženi prihodki

v tisoč EUR	Stanje 31. 12. 2012	Prejete novi odloženi prihodki	Odprava odloženih prihodkov	Stanje 31. 12. 2013
Sredstva, prejeta iz proračuna za proizvodni obrat Beta v Šentjernej	37	0	-37	0
Sredstva, prejeta iz proračuna za zdravilišči Dolenjske Toplice in Šmarješke Toplice ter za Golf Grad Otočec	4.675	98	-258	4.515
Sredstva, prejeta iz evropskega sklada za regionalni razvoj	17	0	-4	13
Sredstva, prejeta iz evropskega sklada – razvoj novih tehnologij (projekt FBD)	731	0	-98	633
Sredstva, prejeta iz evropskega sklada – razvojni centri slovenskega gospodarstva	6.377	1.829	-1.115	7.091
Brezplačno pridobljene nepremičnine, naprave in oprema	565	1	-13	553
Emisijski kuponi	22	0	-22	0
Drugi odloženi prihodki	0	193	-193	0
Odloženi prihodki skupaj	12.424	2.121	-1.740	12.805

Projekt FBD delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Izvaja se v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007–2013, 1. razvojne prioritete: Konkurenčnost podjetij in raziskovalna odličnost: prednostne usmeritve 1.1.: Izboljšanje konkurenčnih sposobnosti podjetij in raziskovalna odličnost.

Vrednost odloženih prihodkov se knjigovodsko zmanjšuje za znesek amortizacije osnovnih sredstev in za zneske drugih vrst stroškov, za katere so bila sredstva prejeta.

25. Poslovne obveznosti

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Obveznosti do dobaviteljev v Sloveniji	51.905	37.074
Obveznosti do dobaviteljev zunaj Slovenije	70.859	62.978
Obveznosti na podlagi predujmov	8.463	5.363
Poslovne obveznosti skupaj	131.227	105.415

26. Druge kratkoročne obveznosti

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Vračunani pogodbeni popusti na prodane izdelke	102.952	70.895
Obveznosti do delavcev – bruto plače, drugi prejemki in dajatve	32.028	32.505
Drugo	25.203	16.198
Druge kratkoročne obveznosti skupaj	160.183	119.598

27. Pogojne obveznosti in zaveze

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Dane garancije	19.710	16.779
Drugo	620	620
Pogojne obveznosti skupaj	20.331	17.399

Med danimi garancijami predstavljajo največje postavke garancija za dobro izvedbo projekta GRS v višini 5.300 tisoč EUR, garancije za pravočasno plačilo obveznosti iz naslova carine in trošarin v tujini v višini 4.000 tisoč EUR in v Sloveniji v višini 2.500 tisoč EUR. Postavka drugo vsebuje izključno odvzeto premoženje v Srbiji v višini 620 tisoč EUR.

Proti obvladujoči družbi je na dan 31. 12. 2013 potekal postopek Evropske komisije. V zvezi z njim je oblikovala dolgoročne rezervacije v višini 47.500 tisoč EUR. Poleg tega je bilo proti obvladujoči družbi in njenim odvisnim družbam vloženih 13 tožb s področja intelektualne lastnine in 19 tožb z drugi področij (delovnopravni, civilni spori) v skupni vrednosti tožbenih zahtevkov 16.254 tisoč EUR. Uprava obvladujoče družbe je na osnovi poznavanja vsebine sporov in na osnovi pravnih mnenj zunanjih strokovnjakov ocenila, da bo znesek morebitnih obveznosti iz naslova teh sporov in tožb znašal 1.643 tisoč EUR, in je v taki višini oblikovala dolgoročne rezervacije.

Na osnovi sklenjenih pogodb, ki so povezane z nadaljevanjem naložb v teku, je bilo konec leta 2013 stanje znanih prihodnjih obveznosti, povezanih s pridobitvijo nepremičnin, naprav in opreme, 120.890 tisoč EUR (116.252 tisoč EUR konec leta 2012).

Poslovni najemi

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Do enega leta	4.493	5.572
V obdobju od 1 do 5 let	2.906	7.996
Več kot 5 let	159	275
Obveznosti iz naslova najemov skupaj	7.557	13.844

V primeru najemnih pogodb z obdobjem, daljšim od 5 let, gre za najem nepremičnin, v glavnem poslovnih prostorov, pri najemih za obdobje do enega leta oziroma od 1 do 5 let pa tudi za najem opreme in avtomobilov.

28. Finančni inštrumenti in finančna tveganja

Stabilnost poslovanja na daljši rok zagotavljamo z aktivnim upravljanjem s tveganji. Zaradi mednarodne razvejanosti izvoznih in uvoznih poslov smo izpostavljeni zlasti tveganju zaradi sprememb deviznih tečajev in kreditnemu tveganju.

Kreditno tveganje

Proces kreditne kontrole obsega bonitetno ocenjevanje kupcev, ki jim obvladujoča in odvisne družbe na leto prodajo izdelke v vrednosti 100.000 EUR in več, ter redno dinamično spremljanje plačilne discipline kupcev. V sistem kreditne kontrole je vključenih več kot 400 kupcev. Skupina z nobenim kupcem ni ustvarila 10 ali več odstotkov skupnih prihodkov od prodaje.

V letu 2013 so bili v skladu s širitvijo prodajne mreže v sistem kreditne kontrole vključeni novi kupci odvisnih podjetij v Italiji, Španiji in Franciji.

Raven skupnih terjatev se je konec leta 2013 glede na začetek leta zvišala. Ključna razloga za rast vrednosti terjatev do kupcev sta bila rast in časovna dinamika prodaje. V zadnjem četrtletju je skupina Krka ustvarila veliko rast prodaje. Znesek zapadlih terjatev je ob koncu leta ostal v normalnih, za Krko sprejemljivih okvirih.

Ob koncu leta je bilo pri kreditni zavarovalnici zavarovanih 50 % terjatev do kupcev. Del terjatev imamo zavarovanih tudi z bančnimi garancijami in akreditivi.

Ocenjujemo, da je kakovost terjatev do kupcev z vidika starostne strukture terjatev in ocenjenega tveganja kupcev v povprečju ostala nespremenjena. To potrjujejo tako rezultati rednih bonitetnih ocen kupcev kot nespremenjen delež terjatev, zavarovanih s prvovrstnimi inštrumenti.

Odpisi terjatev do kupcev niso vplivali na rezultat skupine Krka v letu 2013.

Izpostavljenost kreditnemu tveganju

Knjigovodska vrednost finančnih sredstev je bila najbolj izpostavljena kreditnemu tveganju in je bila na datum poročanja naslednja:

v tisoč EUR	Pojasnila	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Dana posojila	14	26.060	16.478
Finančne naložbe	15	6.023	5.779
Terjatve brez terjatev do države in danih predujmov	18	437.701	376.073
– od tega terjatve do kupcev		430.435	372.305
Denar in denarni ustrezniki	19	67.275	22.994
Skupaj		537.059	421.324

Med finančnimi sredstvi, izpostavljenimi kreditnemu tveganju, posebej prikazujemo dana posojila in terjatve.

Dana posojila po regijah

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Slovenija	25.336	15.832
Jugovzhodna Evropa	152	151
Vzhodna Evropa	317	242
Srednja Evropa	255	253
Zahodna Evropa in čezmorska tržišča	0	0
Skupaj	26.060	16.478

Terjatve brez terjatev do države in danih predujmov po regijah

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Slovenija	15.385	13.292
Jugovzhodna Evropa	99.475	101.547
Vzhodna Evropa	183.799	146.066
Srednja Evropa	63.995	58.759
Zahodna Evropa in čezmorska tržišča	75.047	56.409
Skupaj	437.701	376.073

Zavarovanih je bilo 50 % terjatev do kupcev. Terjatve so zavarovane pri SID – Prva kreditna zavarovalnica, d. d. V letu 2012 je bilo zavarovanih 49 % terjatev do kupcev.

Analiza starosti danih posojil na datum poročanja

v tisoč EUR	Bruto vrednost 2013	Popravek 2013	Bruto vrednost 2012	Popravek 2012
Nezapadlo	26.055	0	16.469	2
Že zapadlo do 20 dni	3	0	0	0
Že zapadlo od 21 do 50 dni	2	0	11	0
Že zapadlo od 51 do 180 dni	0	0	0	0
Že zapadlo več kot 180 dni	41	41	46	46
Skupaj	26.101	41	16.526	48

Analiza starosti terjatev brez terjatev do države in danih predujmov na datum poročanja

v tisoč EUR	Bruto vrednost 2013	Popravek 2013	Bruto vrednost 2012	Popravek 2012
Nezapadlo	414.693	3.440	346.283	1.062
Že zapadlo do 20 dni	7.311	83	6.104	94
Že zapadlo od 21 do 50 dni	2.989	57	4.940	147
Že zapadlo od 51 do 180 dni	11.841	64	15.328	110
Že zapadlo več kot 180 dni	20.417	15.906	19.864	15.033
Skupaj	457.251	19.550	392.519	16.446

Skupina Krka določenim kupcem podaljšuje roke plačila. V primeru, da do podaljševanja rokov ne bi prihajalo, bi bil 31. 12. 2013 znesek nezapadlih terjatev 357.984 tisoč EUR, zapadlih terjatev do 20 dni 19.726 tisoč EUR, od 21 do 50 dni 11.576 tisoč EUR, od 51 do 180 dni 46.817 tisoč EUR in zapadlih več kot 180 dni 21.147 tisoč EUR.

Gibanje popravka vrednosti danih posojil

v tisoč EUR	2013	2012
Stanje 1. 1.	48	50
Odprava popravka vrednosti	-2	-2
Izterjane odpisane terjatve	-5	0
Stanje 31. 12.	41	48

Gibanje popravka vrednosti terjatev brez terjatev do države in danih predujmov

v tisoč EUR	2013	2012
Stanje 1. 1.	16.446	15.567
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	3.704	4.944
Odpis terjatev v breme popravkov	-185	-2.656
Odprava popravka vrednosti	-292	-1.572
Izterjane odpisane terjatve	-15	-5
Učinek tečajnih razlik	-108	168
Stanje 31. 12.	19.550	16.446

Likvidnostno tveganje

Stabilno poslovanje brez večjih odklonov in nihanj, financiranje naložb z lastnimi sredstvi, organska rast ter močan denarni tok, ki ga ustvarjamo z rednim poslovanjem, so zagotavljali, da je bilo likvidnostno tveganje skupine Krke v letu 2013 majhno. Skupina konec leta 2013 ni imela najetih posojil.

V letu 2012 smo kot odgovor na vse večje globalno tveganje pri elektronskem plačilnem prometu uvedli številne varovalne ukrepe v obvladujoči družbi, v letu 2013 pa smo podobne mehanizme uvedli tudi v odvisnih podjetjih in predstavništvih v tujini.

Pretehtali smo tveganost poslovnih bank ter njihovih aktivnih in pasivnih obrestnih mer in na podlagi ugotovitev v letu 2013 reorganizirali sodelovanje z izbranimi bankami. Vse večja konkurenca med ponudniki bančnih storitev nam je v letu 2013 omogočila tudi znatno zmanjšanje stroškov plačilnega prometa in dokumentarnega poslovanja z bankami.

Tako kot večino poslovnih funkcij tudi likvidnostno tveganje skupine Krka centralizirano obvladuje matična družba. Skrbi tudi za učinkovito upravljanje z denarnimi sredstvi na računih odvisnih podjetij in predstavništev, z njimi načrtuje njihove potrebe po denarnih sredstvih in jim zagotavlja finančne vire.

Krka že več let beleži stabilne in dobre kazalnike likvidnosti, med dobavitelji pa je znana kot partnerica z brezhibno plačilno disciplino.

Zapadlost finančnih obveznosti

V tabelah v nadaljevanju so prikazane finančne obveznosti glede na rok zapadlosti.

Zapadlost finančnih obveznosti na dan 31. 12. 2013

v tisoč EUR	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi				
		Skupaj	Do pol leta	Pol leta do 1 leto	1–2 leti	2–5 let
Neizvedene finančne obveznosti						
Obveznosti do dobaviteljev	122.764	122.764	122.764	0	0	0
Neizvedene finančne obveznosti skupaj	122.764	122.764	122.764	0	0	0
Izvedena finančna sredstva/obveznosti skupaj	0	0	0	0	0	0
Skupaj	122.764	122.764	122.764	0	0	0

Zapadlost finančnih obveznosti na dan 31. 12. 2012

v tisoč EUR	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi				
		Skupaj	Do pol leta	Pol leta do 1 leto	1–2 leti	2–5 let
Neizvedene finančne obveznosti						
Prejeta nekratkoročna bančna posojila	25.877	26.569	6.730	6.624	13.215	0
Prejeta ostala kratkoročna posojila	378	379	299	80	0	0
Obveznosti do dobaviteljev	100.052	100.052	100.052	0	0	0
Neizvedene finančne obveznosti skupaj	126.307	127.000	107.081	6.704	13.215	0
Izvedena finančna sredstva/obveznosti skupaj	0	0	0	0	0	0
Skupaj	126.307	127.000	107.081	6.704	13.215	0

Tveganje sprememb deviznih tečajev

Zaradi razvejanega mednarodnega poslovanja je skupina Krka izpostavljena tveganju sprememb deviznih tečajev ruskega rublja, romunskega leja, poljskega zlota, hrvaške kune, srbskega dinarja, švedske krone, češke krone, madžarskega forinta in ukrajinske grivne.

V navedenih valutah skupina Krka v izkazu finančnega položaja izkazuje presežek sredstev nad obveznostmi, kar obravnavamo kot dolgo devizno pozicijo. Ključne računovodske kategorije, ki tvorijo devizno pozicijo, so terjatve do končnih kupcev in obveznosti do dobaviteljev.

Gibanje ključnih tečajev v prvem četrletju je bilo za skupino Krka ugodno, zato smo ustvarili skupne pozitivne tečajne razlike. Zaradi negotovosti, povezane z ublažitvijo ekspanzivne monetarne politike Ameriške centralne banke, se je v drugem četrletju začelo izrazito negativno gibanje valut trgov v razvoju. V drugem četrletju je poljski zlot v primerjavi z evrom padel za 3,6 %, medtem ko je ruski rubelj izgubil kar 7,2 % vrednosti. Padeč vrednosti navedenih valut je ob polletju povzročil velike negativne tečajne razlike skupine Krka.

Poljski zlot se je v primerjavi z evrom v drugem polletju znova okrepil in nevtraliziral velik del negativnih tečajnih razlik iz prvega polletja, medtem ko se je padanje vrednosti ruskega rublja nadaljevalo tudi v drugi polovici leta. Pritisk globalnih dejavnikov na vrednost rublja se je zmanjšal, so pa nanjo negativno delovali notranji makroekonomski kazalci, med njimi predvsem postopno upočasnjevanje gospodarske rasti in počasno zniževanje inflacije. V primerjavi z evrom je ruski rubelj v letu 2013 izgubil 11 % vrednosti.

Prispevek ostalih valut k skupnim tečajnim razlikam skupine Krka je razmeroma majhen.

V letu 2013 deviznih pozicij nismo zavarovali.

Izpostavljenost tveganju sprememb deviznih tečajev

v tisoč EUR	31. 12. 2013				
	EUR*	PLN	HRK	RUB	RON
Terjatve do kupcev	143.451	31.932	32.513	146.946	51.542
Bančna posojila	0	0	0	0	0
Poslovne obveznosti	-109.257	-1.232	-385	-9.687	-387
Izpostavljenost izkaza finančnega položaja	34.194	30.700	32.128	137.259	51.155

* EUR je funkcionalna valuta in ne predstavlja izpostavljenosti tveganju sprememb deviznih tečajev.

31. 12. 2012					
v tisoč EUR	EUR*	PLN	HRK	RUB	RON
Terjatve do kupcev	98.265	33.347	35.186	127.723	49.180
Bančna posojila	-26.255	0	0	0	0
Poslovne obveznosti	-84.054	-1.250	-472	-8.140	-441
Izpostavljenost izkaza finančnega položaja	-12.044	32.097	34.715	119.583	48.739

* EUR je funkcionalna valuta in ne predstavlja izpostavljenosti tveganju sprememb deviznih tečajev.

Pomembni devizni tečaji

	Povprečni tečaj*		Končni tečaj*	
	2013	2012	2013	2012
PLN	4,20	4,18	4,15	4,07
HRK	7,58	7,52	7,63	6,56
RUB	42,33	39,93	45,32	40,33
RON	4,42	4,46	4,47	4,44

* število enot nacionalne valute za EUR

Navedeni tečaji, ki so bili uporabljeni pri preračunu bilančnih postavk na dan 31. 12., so enaki referenčnemu tečaju Evropske centralne banke na dan 31. 12.

Analiza občutljivosti

Povečanje vrednosti EUR za 1 % glede na navedene valute na dan 31. 12. 2013 oziroma 31. 12. 2012 bi poslovni izid pred davki povečalo oziroma zmanjšalo za spodaj navedene vrednosti. Analiza, ki je za obe leti narejena na enak način, predpostavlja, da vse spremenljivke, predvsem obrestne mere, ostanejo nespremenjene.

v tisoč EUR	Vpliv na poslovni izid pred davki	
	2013	2012
PLN	-304	-318
HRK	-319	-344
RUB	-1.374	-1.184
RON	-507	-483

Zmanjšanje vrednosti EUR za 1 % glede na navedene valute na dan 31. 12. 2013 oziroma 31. 12. 2012 bi povzročilo enak učinek v nasprotno smer, ob predpostavki, da vse ostale spremenljivke ostanejo nespremenjene.

Tveganje sprememb obrestnih mer

Skupina Krka je v letu 2013 odplačala vsa dolgoročna posojila. Spremembe referenčnih obrestnih mer nimajo več vpliva na skupne stroške financiranja skupine.

Izpostavljenost tveganju sprememb obrestnih mer

v tisoč EUR	2013	2012
Finančni instrumenti po fiksni obrestni meri	26.060	16.065
Finančna sredstva	26.060	16.440
Finančne obveznosti	0	-375
Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri	0	-25.500
Finančna sredstva	0	0
Finančne obveznosti	0	-25.500

Analiza občutljivosti denarnega toka pri instrumentih z variabilno obrestno mero

Zmanjšanje oziroma povečanje variabilne obrestne mere za 100 bazičnih točk poslovni izid za leto 2013 ne bi spremenilo (za leto 2012 bi bilo povečanje oziroma zmanjšanje za 255 tisoč EUR). Analiza, ki je za obe leti narejena na enak način, predpostavlja, da vse spremenljivke, predvsem devizni tečaj, ostanejo nespremenjene.

Podrobnejši pregled prejetih nekratkoročnih in kratkoročnih posojil je prikazan v naslednjih tabelah.

Prejeta nekratkoročna posojila

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Nekratkoročna posojila	0	25.500
– od tega kratkoročni del	0	12.600
Povprečno stanje nekratkoročnih posojil	12.750	46.363
Obresti v poslovnem letu	406	1.477
Drugi stroški nekratkoročnih kratkoročnih posojil	0	0
Povprečni efektivni strošek nekratkoročnih posojil (poslovno leto)	3,18 %	3,19 %
Zapadlost do vključno treh let	/	100 %
Valutna struktura nekratkoročnih posojil		
– EUR	/	100 %
Sestava nekratkoročnih posojil glede na vrsto obrestne mere		
– spremenljiva	/	100 %

Prejeta kratkoročna posojila

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Kratkoročna posojila, vključno s kratkoročnim delom nekratkoročnih posojil	0	12.975
– bančna posojila	0	12.600
– druga posojila	0	375
Kratkoročna posojila brez kratkoročnega dela nekratkoročnih posojil	0	375
Povprečno stanje kratkoročnih posojil (poslovno leto)	188	870
Obresti v poslovnem letu	78	67
Drugi stroški najemanja kratkoročnih posojil	15	10
Povprečni efektivni strošek kratkoročnih posojil (poslovno leto)	49,60 %	8,86 %
Valutna struktura kratkoročnih posojil		
– EUR	/	100 %
Sestava kratkoročnih posojil glede na vrsto obrestne mere		
– fiksna	/	100 %

Upravljanje s kapitalom

Osnovni kapital obvladujoče družbe sestavlja 35.426.120 navadnih kosovnih imenskih delnic. Obstaja le en razred delnic. Prva in edina izdaja delnic je potekala v letu 1995. Osnovni kapital je v celoti vplačan.

Primarni cilj upravljanja s kapitalom skupine Krka je zagotavljanje visokega kreditnega ratinga in ustreznih kazalnikov financiranja, s čimer zagotavlja ustrezen razvoj svojega poslovanja in ustvarja čim večjo vrednost za svoje delničarje.

Skupina želi z upravljanjem in prilagajanjem kapitalske strukture slediti spremembam v ekonomskem okolju. Dividende izplačuje enkrat na leto. Skladno z veljavno strategijo razvoja za obdobje 2014-2018 bo za dividende namenjeno do 50 % konsolidiranega dobička večinskih lastnikov, ustvarjenega v predhodnem letu, pri čemer se pri določitvi deleža dobička za dividende upošteva tudi finančne potrebe skupine za naložbe in večje prevzeme. Skupina Krka nima posebnih ciljev glede lastništva zaposlenih in nobenega programa delniških opcij.

V letih 2013 oziroma 2012 ni prišlo do sprememb v načinu upravljanja s kapitalom.

Krka za nadzor nad kapitalom uporablja kazalnik finančnega vzvoda, ki prikazuje delež neto zadolženosti v kapitalu in neto zadolženosti skupaj. V neto zadolženost so vključeni prejeta posojila in poslovne obveznosti, zmanjšani za denar in njegove ustreznike.

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Prejeta posojila	0	26.255
Poslovne in druge kratkoročne obveznosti	291.410	225.013
Denar in denarni ustrezniki	-67.275	-22.994
Neto zadolženost	224.135	228.274
Kapital	1.332.611	1.240.521
Kapital in neto zadolženost	1.556.746	1.468.795
Kazalnik finančnega vzvoda	14,4 %	15,5 %

Poštena vrednost

Sredstva in obveznosti glede na izračun njihove poštene vrednosti uvrščamo v tri ravni:

- 1. raven – sredstva po tržni ceni;
- 2. raven – sredstva, ki se ne uvrščajo v raven 1, njihova vrednost pa je določena neposredno ali posredno na podlagi primerljivih tržnih podatkov;
- 3. raven – sredstva, katerih vrednost ni mogoče pridobiti iz tržnih podatkov.

Poštena vrednost sredstev

v tisoč EUR	31. 12. 2013				31. 12. 2012			
	1. raven	2. raven	3. raven	Skupaj	1. raven	2. raven	3. raven	Skupaj
Sredstva, merjena po poštenu vrednosti								
Finančna sredstva, na razpolago za prodajo	3.657	0	1.574	5.231	3.526	0	1.574	5.100
Delnice in deleži za trgovanje	131	0	0	131	103	0	0	103
Druge kratkoročne finančne naložbe (točke vzajemnih skladov in sredstva v upravljanju)	661	0	0	661	576	0	0	576
Skupaj sredstva, merjena po poštenu vrednosti	4.449	0	1.574	6.023	4.205	0	1.574	5.779
Sredstva, za katera je poštena vrednost razkrita								
Dana nekratkoročna posojila	0	0	5.845	5.845	0	0	5.387	5.387
Dana kratkoročna posojila	0	0	20.215	20.215	0	0	11.091	11.091
Terjatve do kupcev in druge terjatve	0	0	461.828	461.828	0	0	415.233	415.233
Denar in denarni ustrezniki	0	0	67.274	67.274	0	0	22.994	22.994
Skupaj sredstva, za katera je poštena vrednost razkrita	0	0	555.162	555.162	0	0	454.705	454.705
Skupaj	4.449	0	556.736	561.185	4.205	0	456.279	460.484

Poštena vrednost obveznosti

v tisoč EUR	31. 12. 2013				31. 12. 2012			
	1. raven	2. raven	3. raven	Skupaj	1. raven	2. raven	3. raven	Skupaj
Obveznosti, merjene po poštenu vrednosti								
Skupaj obveznosti, merjene po poštenu vrednosti	0	0	0	0	0	0	0	0
Obveznosti, za katere je poštena vrednost razkrita								
Prejeta posojila	0	0	0	0	0	0	26.255	26.255
Poslovne in ostale obveznosti	0	0	298.440	298.440	0	0	227.510	227.510
Skupaj obveznosti, za katere je poštena vrednost razkrita	0	0	298.440	298.440	0	0	253.765	253.765
Skupaj	0	0	298.440	298.440	0	0	253.765	253.765

Poštena vrednost vrednostnih papirjev za trgovanje je izračunana na osnovi borznega tečaja na datum poročanja brez zmanjšanja za morebitne stroške pri prodaji oziroma nakupu vrednostnih papirjev.

29. Posli s povezanimi osebami

Podatki o skupinah oseb

Konec leta 2013 so imeli člani uprave obvladujoče družbe v lasti 37.050 delnic družbe Krka, kar predstavlja 0,105 % celotnega kapitala oziroma 0,113 % glasovalnih pravic, člani nadzornega sveta obvladujoče družbe 13.445 delnic ali 0,038 % celotnega kapitala oziroma 0,041 % glasovalnih pravic, direktorji odvisnih družb pa 26.410 delnic ali 0,075 % celotnega kapitala oziroma 0,080 % glasovalnih pravic.

Lastniški deleži članov uprave in nadzornega sveta obvladujoče družbe in njihovi deleži v glasovalnih pravicah

	31. 12. 2013			31. 12. 2012		
	Število delnic	Delež v kapitalu (v %)	Delež v glasovalnih pravicah (v %)	Število delnic	Delež v kapitalu (v %)	Delež v glasovalnih pravicah (v %)
Člani uprave						
Jože Colarič	22.500	0,0635	0,0685	22.500	0,0635	0,0679
Aleš Rotar	12.770	0,0360	0,0389	12.770	0,036	0,0386
Zvezdana Bajc	1.660	0,0047	0,0051	1.660	0,0047	0,0050
Vinko Zupančič	120	0,0003	0,0004	120	0,0003	0,0004
Danica Novak Malnar	0	0	0	0	0	0,0000
Člani uprave skupaj	37.050	0,1046	0,1127	37.050	0,1045	0,1119
Člani nadzornega sveta						
Jože Lenič	180	0,0005	0,0005	180	0,0005	0,0005
Julijana Kristl	230	0,0006	0,0007	230	0,0006	0,0007
Vincenc Manček	11.543	0,0326	0,0351	11.543	0,0326	0,0349
Mojca Osolnik Videmšek	452	0,0013	0,0014	452	0,0013	0,0014
Matjaž Rakovec	0	0	0	400	0,0011	0,0012
Sergeja Slapničar	0	0	0	0	0	0,0000
Franc Šašek	540	0,0015	0,0016	540	0,0015	0,0016
Tomaž Sever	500	0,0014	0,0015	500	0,0014	0,0015
Mateja Vrečer	0	0	0	0	0	0,0000
Člani nadzornega sveta skupaj	13.445	0,0380	0,0409	13.845	0,0391	0,0415
Skupaj	50.495	0,1425	0,1536	50.895	0,1436	0,1524

Pri izračunu deleža v glasovalnih pravicah so bile izločene lastne delnice (2.561.005 na dan 31. 12. 2013 in 2.307.739 na dan 31. 12. 2012).

Bruto prejemki skupin oseb

v tisoč EUR	2013	2012
Člani uprave obvladujoče družbe	2.390	2.286
Direktorji odvisnih družb	2.514	2.275
Člani nadzornega sveta obvladujoče družbe	209	228
Člani nadzornih svetov in upravnih odborov odvisnih družb	189	100
Bruto prejemki skupin oseb skupaj	5.302	4.889

Prejemki članov uprave obvladujoče družbe in direktorjev odvisnih družb vključujejo plače, bonitete in morebitne druge prejemke.

Prejemki članov nadzornega sveta obvladujoče družbe vključujejo prejemke za opravljanje funkcije v okviru nadzornega sveta. Prejemki članov nadzornih svetov in upravnih odborov odvisnih družb, ki so hkrati člani uprave obvladujoče družbe ali zaposleni na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, ravno tako vključujejo samo prejemke za opravljanje funkcije v okviru nadzornih svetov in upravnih odborov.

Bruto prejemki zaposlenih na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, so v letu 2013 znašali 15.618 tisoč EUR (16.759 tisoč EUR v letu 2012).

Prejemki članov uprave obvladujoče družbe v letu 2013

v tisoč EUR	Plača – fiksni del			Plača – variabilni del		Skupaj	
	Bruto	Neto izplačilo	Neto bonitete in drugi prejemki	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Jože Colarič	362	146	8	407	159	769	313
Aleš Rotar	286	117	9	273	107	559	233
Zvezdana Bajc	262	105	10	247	97	509	212
Vinko Zupančič	211	86	12	194	76	405	174
Danica Novak Malnar	137	62	6	11	5	148	73
Prejemki članov uprave skupaj	1.258	516	45	1.132	444	2.390	1.005

v tisoč EUR	Neto bonitete in drugi prejemki					
	Menedžersko zavarovanje	Dodatno pokojninsko zavarovanje	Druge bonitete	Povračila stroškov	Regres za letni dopust	Skupaj
Jože Colarič	4,15	2,82	0,10	0,04	0,58	7,69
Aleš Rotar	3,32	2,82	1,28	0,90	0,59	8,90
Zvezdana Bajc	3,32	2,82	2,22	1,00	0,59	9,95
Vinko Zupančič	3,33	2,82	4,05	0,74	0,61	11,54
Danica Novak Malnar	1,45	2,82	0,50	0,90	0,64	6,31
Prejemki članov uprave skupaj	15,57	14,10	8,15	3,57	3,00	44,38

Prejemki članov uprave obvladujoče družbe v letu 2012

v tisoč EUR	Plača – fiksni del			Plača – variabilni del		Skupaj	
	Bruto	Neto izplačilo	Neto bonitete in drugi prejemki	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Jože Colarič	360	160	10	372	158	732	328
Aleš Rotar	284	126	10	246	105	530	241
Zvezdana Bajc	260	114	12	223	95	483	221
Vinko Zupančič	209	91	13	175	75	384	179
Danica Novak Malnar	136	63	8	20	10	156	81
Prejemki članov uprave skupaj	1.249	554	53	1.036	443	2.285	1.050

v tisoč EUR	Neto bonitete in drugi prejemki					Skupaj
	Menedžersko zavarovanje	Dodatno pokojninsko zavarovanje	Druge bonitete	Povračila stroškov	Regres za letni dopust	
Jože Colarič	5,06	2,76	1,76	0,06	0,63	10,26
Aleš Rotar	4,03	2,76	2,34	0,83	0,63	10,59
Zvezdana Bajc	4,03	2,76	3,24	0,92	0,63	11,57
Vinko Zupančič	4,03	2,76	4,82	0,72	0,64	12,97
Danica Novak Malnar	1,75	2,76	1,73	0,89	0,65	7,78
Prejemki članov uprave skupaj	18,90	13,78	13,89	3,41	3,18	53,16

Druge bonitete vključujejo boniteto, povezano z uporabo službenega osebnega vozila tudi v zasebne namene, in morebitne druge bonitete. Povračila stroškov vključujejo povračila za stroške prevoza na delo in za prehrano med delom. Za opravljanje funkcije v nadzornih svetih ali upravnih odborih odvisnih družb člani uprave ne prejema sejin ali drugih plačil.

Prejemki članov nadzornega sveta obvladujoče družbe v letu 2013

v tisoč EUR	Osnovno plačilo za opravljanje funkcije		Sejnine		Potni stroški		Skupaj	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Jože Lenič	23,25	18,02	3,19	2,47	0	0	26,44	20,49
Julijana Kristl	19,38	15,02	2,04	1,58	0,41	0,32	21,82	16,91
Vincenc Manček	19,38	15,02	2,31	1,79	0	0	21,69	16,81
Mojca Osolnik Videmšek	21,31	16,52	2,48	1,92	0,42	0,33	24,21	18,76
Matjaž Rakovec	20,93	16,22	1,54	1,19	0,24	0,18	22,70	17,60
Sergeja Slapničar	19,38	15,02	1,98	1,54	0,49	0,38	21,85	16,93
Franc Šašek	20,93	16,22	2,75	2,13	0	0	23,68	18,35
Tomaž Sever	19,38	15,02	2,75	2,13	0,42	0,33	22,54	17,47
Mateja Vrečer	21,31	16,52	2,31	1,79	0	0	23,62	18,31
Prejemki članov nadzornega sveta skupaj	185,22	143,55	21,34	16,54	1,98	1,53	208,54	161,62

Po sklepu 16. skupščine delničarjev obvladujoče družbe, ki je bila 7. 7. 2011, člani njenega nadzornega sveta prejmejo za udeležbo na seji sejnino, ki za posameznega člana nadzornega sveta znaša 275,00 EUR bruto. Člani komisije nadzornega sveta prejmejo za udeležbo na seji komisije sejnino, ki za posameznega člana komisije znaša 80 % višine sejnine za udeležbo na seji nadzornega sveta. Sejnina za korespondenčno sejo znaša 80 % siceršnje sejnine. Posamezen član nadzornega sveta je ne glede na prej navedeno in torej ne glede na število

udeležb na sejah v posameznem poslovnem letu upravičen do izplačila sejin, vse dokler skupni znesek sejin bodisi iz naslova sej nadzornega sveta bodisi iz naslova sej komisij nadzornega sveta ne doseže vrednosti 50 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije za posameznega člana nadzornega sveta glede na dejanska izplačila na letni ravni.

Člani nadzornega sveta poleg sejin prejmejo osnovno plačilo za opravljanje funkcije v višini 15.500 EUR bruto na leto na posameznega člana. Predsednik nadzornega sveta je upravičen tudi do doplačila v višini 50 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije člana nadzornega sveta, namestnik predsednika nadzornega sveta pa do doplačila v višini 10 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije člana nadzornega sveta. Člani komisije nadzornega sveta prejemajo doplačilo za opravljanje funkcije, ki za posameznega člana komisije znaša 25 % višine osnovnega plačila za opravljanje funkcije člana nadzornega sveta. Predsednik komisije je upravičen tudi do dodatnega doplačila v višini 50 % doplačila za opravljanje funkcije člana komisije nadzornega sveta.

Člani nadzornega sveta in člani komisij nadzornega sveta prejemajo osnovno plačilo in doplačilo za opravljanje funkcije v sorazmernih mesečnih izplačilih, do katerih so upravičeni, dokler opravljajo funkcijo. Mesečno izplačilo znaša eno dvanajstino zgoraj navedenih letnih zneskov. Posamezen član komisije nadzornega sveta je ne glede na zgoraj navedeno in torej ne glede na število komisij, katerih član je ali jim predseduje, v posameznem poslovnem letu upravičen do izplačila doplačil, vse dokler skupni znesek takih doplačil ne doseže vrednosti 50 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije za posameznega člana nadzornega sveta glede na dejanska izplačila na letni ravni.

Posojila skupinam oseb

v tisoč EUR	Stanje		Odplačila v letu	
	31. 12. 2013	31. 12. 2012	2013	2012
Člani uprave obvladujoče družbe	3	5	1	1
Direktorji odvisnih družb	0	0	0	0
Člani nadzornega sveta obvladujoče družbe	0	0	0	0
Člani nadzornih svetov in upravnih odborov odvisnih družb	0	0	0	0
Posojila skupinam oseb skupaj	3	5	1	1

Stanje posojil zaposlenim na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, je 31. 12. 2013 znašalo 121 tisoč EUR (64 tisoč EUR na dan 31. 12. 2012). Odplačila posojil zaposlenim na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, so v letu 2013 znašale 27 tisoč EUR (24 tisoč EUR v letu 2012).

30. Družbe v skupini Krka

Družbe v skupini so s povezanimi osebami poslovale na osnovi sklenjenih kupoprodajnih pogodb, pri čemer so bile v medsebojnem prometu povezanih oseb uporabljene tržne cene izdelkov in storitev.

	Delež lastništva	Vrednost osnovnega kapitala 31. 12. 2013	Valuta	Število zaposlenih 31. 12. 2013	Število zaposlenih 31. 12. 2012
Obvladujoča družba					
KRKA, d. d., Novo mesto		59.126.194	EUR	4628	4495
Odvisne družbe					
TERME KRKA, d. o. o., Novo mesto	100 %	14.753.239	EUR	605	627
Farma GRS, d. o. o., Novo mesto	99,7 %	1.003.000	EUR	51	52
KRKA-FARMA d.o.o., Zagreb, Hrvaška	100 %	143.027.200	HRK	182	182
KRKA ROMANIA S.R.L., Bukarešta, Romunija	100 %	37.000	RON	194	211
KRKA-FARMA DOO BEOGRAD, Beograd, Srbija	100 %	111.080	RSD	62	61
KRKA-FARMA DOOEL, Skopje, Makedonija	100 %	49.060.618	MKD	32	32
KRKA Bulgaria EOOD, Sofija, Bolgarija	100 %	19.550	BGN	56	
KRKA FARMA d.o.o., Sarajevo, Sarajevo, Bosna in Hercegovina	100 %	20.000	BAM	1	1
OOO KRKA-RUS, Istra, Ruska federacija	100 %	3.311.374.765	RUB	261	216
OOO KRKA FARMA, Sergijev Posad, Ruska federacija	100 %	3.874.800	RUB	1701	1419
TOV KRKA UKRAJINA, Kijev, Ukrajina	100 %	100.000	UAH	381	345
TOO KRKA Kazakstan, Almati, Kazahstan	100 %	13.500	USD	112	88
KRKA - POLSKA, Sp. z o. o., Varšava, Poljska	100 %	17.490.000	PLN	811	804
KRKA ČR, s. r. o., Praga, Češka republika	100 %	100.000	CZK	259	247
KRKA Magyarország Kft., Budimpešta, Madžarska	100 %	44.880.000	HUF	159	159
KRKA Slovensko, s.r.o., Bratislava, Slovaška	100 %	10.000	EUR	120	114
UAB KRKA Lietuva, Vilna, Litva	100 %	34.000	LTL	77	84
SIA KRKA Latvija, Riga, Latvija	100 %	7.000	LVL	37	33
TAD Pharma GmbH, Cuxhaven, Nemčija	100 %	6.650.000	EUR	170	175
KRKA Sverige AB, Stockholm, Švedska	100 %	150.000	SEK	4	5
KRKA Pharma GmbH, Dunaj, Avstrija	100 %	36.500	EUR	21	12
KRKA Farmacêutica, Unipessoal Lda., Estoril, Portugalska	100 %	10.000	EUR	20	18
Krka FARMACÉUTICA, S.L., Madrid, Španija	100 %	10.000	EUR	22	27
KRKA Farmaceutici Milano S.r.l., Milano Italija	100 %	10.000	EUR	36	23
Krka France Eurl, Pariz, Francija	100 %	10.000	EUR	38	24
KRKA PHARMA DUBLIN LIMITED, Dublin, Irska	100 %	1.000	EUR	7	7
KRKA Belgium, SA, Bruselj, Belgija	95 %	71.250	EUR	1	0
KRKA USA LLC, Wilmington, ZDA	100 %	10.000	USD	0	0

31. 12. 2013 je imela odvisna družba Terme Krka 63,10-odstotni lastniški delež v družbi Golf Grad Otočec, d. o. o., odvisna družba Farma GRS 100-odstotni lastniški delež v odvisnih družbah GRS Vizfarma, d. o. o. in GRS Tehfarma, d. o. o. in odvisna družba Krka France Eurl 5-odstotni lastniški delež v odvisni družbi KRKA Belgium, SA.

31. Izobrazbena struktura zaposlenih v skupini

	2013		2012	
	Povprečno število zaposlenih	Delež (v %)	Povprečno število zaposlenih	Delež (v %)
Doktorji znanosti	109	1,1	101	1,1
Magistri znanosti	309	3,2	272	3,0
Univerzitetna izobrazba	4729	48,3	4350	47,3
Visokostrokovna izobrazba	1130	11,6	1015	11,0
Višješolska izobrazba	269	2,7	261	2,8
Srednješolska izobrazba	1889	19,3	1817	19,8
Kvalificirani delavci	988	10,1	987	10,7
Nekvalificirani delavci	360	3,7	394	4,3
Skupaj (povprečje leta)	9783	100,0	9197	100,0

32. Posli z revizorskimi družbami

Pogodbena vrednost storitev revidiranja v skupini Krka v letu 2013 je bila 488 tisoč EUR (v letu 2012 475 tisoč EUR).

33. Dogodki po zaključku obračunskega obdobja

Navajamo dogodke, ki so se zgodili v obdobju od konca leta 2013 do 31. 3. 2014:

- Povečanje poslovne negotovosti na ukrajinskem trgu.
- Krkina odvisna družba na Švedskem, Krka Sverige AB, je februarja prejela sklep Višjega sodišča v Oslu v zvezi s sporom med AstraZeneco AB in Krko Sverige AB zaradi domnevne kršitve patenta NO 307 378, ki ščiti posebno stopnjo čistosti zdravila esomeprazol. Višje sodišče v Oslu je odločilo, da Krka Sverige AB krši patent. Krka Sverige AB je izdelek Esomeprazol Krka prodajala na Norveškem od oktobra do decembra 2010, zato mora družbi AstraZeneca vrniti izgubljeni dobiček in poravnati sodne stroške v višini približno 2 milijonov EUR. Krka je zoper odločbo vložila pritožbo na norveško vrhovno sodišče. Zahtevani znesek je vključen v konsolidirane računovodske izkaze skupine Krka za leto 2013.
- S 1. januarjem 2014 smo petim Krkinim prodajnim regijam pridružili še šesto, Regijo Čezmorska tržišča. Delovala bo na tržiščih Srednjega vzhoda, Daljnega vzhoda in Afrike ter Severne in Južne Amerike.
- Od 2. 1. 2014 do 31. 1. 2014 (sledilo je zaprto obdobje) smo pridobili 51.595 lastnih delnic v skupni vrednosti 3.180.371,97 EUR. Stanje lastnih delnic je 2.612.600 (7,375 % vseh delnic).

Poročilo neodvisnega revizorja

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Lastnikom gospodarske družbe Krka, d.d., Novo mesto

Poročilo o skupinskih računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene skupinske računovodske izkaze Skupine Krka, ki vključujejo skupinski izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2013, skupinski izkaz poslovnega izida, skupinski izkaz drugega vseobsegajočega donosa, skupinski izkaz sprememb lastniškega kapitala in skupinski izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh skupinskih računovodskih izkazov v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in zahtevami Zakona o gospodarskih družbah, ki se nanašajo na pripravo računovodskih izkazov. Ta odgovornost vključuje: vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitev skupinskih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh skupinskih računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da skupinski računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v skupinskih računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v skupinskih računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem skupinskih računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve skupinskih računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so skupinski računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega stanja Skupine Krka na dan 31. decembra 2013 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in zahtevami Zakona o gospodarskih družbah, ki se nanašajo na pripravo računovodskih izkazov.

Poročilo o zahtevah druge zakonodaje

Poslovodstvo je odgovorno tudi za pripravo poslovnega poročila v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah. Naša odgovornost je ocenitev skladnosti poslovnega poročila z revidiranimi skupinskimi računovodskimi izkazi. Naši postopki v povezavi s poslovnim poročilom so opravljeni v skladu z mednarodnim standardom revidiranja 720 in omejeni na ocenitev skladnosti poslovnega poročila z revidiranimi skupinskimi računovodskimi izkazi in ne vključujejo pregleda ostalih informacij, ki izhajajo iz nerevidiranih finančnih poročil.

Po našem mnenju je poslovno poročilo skladno z revidiranimi skupinskimi računovodskimi izkazi.

Ljubljana, 10. marec 2014

ERNST & YOUNG
Revizija, poslovno svetovanje d.o.o., Ljubljana 1

Sanja Košir Nikašinić
Direktor
Ernst & Young d.o.o.
Dunajska 111, Ljubljana

Lidija Šinkovec
Pooblaščenka revizorka

RAČUNOVODSKI IZKAZI KRKE, D. D., NOVO MESTO

Izkaz finančnega položaja

v tisoč EUR	Pojasnila	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Sredstva			
Nepremičnine, naprave in oprema	12	563.978	519.219
Neopredmetena sredstva	13	28.303	29.908
Naložbe v odvisne družbe	14	288.323	259.455
Poslovne terjatve do odvisnih družb		14.018	0
Dana posojila	15	31.009	32.837
Finančne naložbe	16	5.022	4.891
Odložene terjatve za davek	17	15.167	16.987
Druga nekratkoročna sredstva		127	145
Nekratkoročna sredstva skupaj		945.947	863.442
Zaloge	18	190.968	190.555
Terjatve do kupcev	19	426.195	412.856
Druge terjatve	19	15.424	20.079
Dana posojila	15	72.492	65.305
Finančne naložbe	16	792	679
Denar in denarni ustrezniki	20	49.417	13.369
Kratkoročna sredstva skupaj		755.288	702.843
Skupaj sredstva		1.701.235	1.566.285
Kapital			
Osnovni kapital	21	59.126	59.126
Lastne delnice	21	-69.372	-55.656
Rezerve	21	219.746	203.816
Zadržani dobički	21	1.122.746	1.024.929
Kapital skupaj		1.332.246	1.232.215
Obveznosti			
Posojila	23	2.000	13.700
Rezervacije	24	94.464	96.491
Odloženi prihodki	25	2.314	2.752
Odložene obveznosti za davek	17	0	367
Nekratkoročne obveznosti skupaj		98.778	113.310
Poslovne obveznosti	26	145.921	118.496
Posojila	23	70.190	58.917
Obveznosti za davek iz dobička		4.823	0
Druge kratkoročne obveznosti	27	49.277	43.347
Kratkoročne obveznosti skupaj		270.211	220.760
Obveznosti skupaj		368.989	334.070
Kapital in obveznosti skupaj		1.701.235	1.566.285

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Izkaz poslovnega izida

v tisoč EUR	Pojasnila	2013	2012
Prihodki od prodaje	5	1.116.339	1.035.280
Proizvajalni stroški prodanih proizvodov		-457.925	-433.531
Bruto dobiček		658.414	601.749
Drugi poslovni prihodki	6	3.007	2.316
Stroški prodajanja		-295.791	-288.695
Stroški razvijanja		-100.161	-98.446
Stroški splošnih dejavnosti		-53.942	-55.542
Dobiček iz poslovanja		211.527	161.382
Finančni prihodki	10	5.316	22.431
Finančni odhodki	10	-28.967	-7.690
Neto finančni izid		-23.651	14.741
Dobiček pred davkom		187.876	176.123
Davek iz dobička	11	-23.203	-21.508
Dobiček v letu		164.673	154.615
Osnovni dobiček na delnico (v EUR)	22	4,99	4,65
Popravljeni dobiček na delnico (v EUR)	22	4,99	4,65

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Izkaz vseobsegajočega donosa

v tisoč EUR	Pojasnila	2013	2012
Dobiček v letu		164.673	154.615
Drugi vseobsegajoči donosi v letu			
<i>Drugi vseobsegajoči donosi, ki bodo v prihodnje pripoznani v izkazu poslovnega izida</i>			
Sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev, na razpolago za prodajo	21	131	106
Vpliv odloženih davkov	21	-2	19
Čisti drugi vseobsegajoči donosi, ki bodo v prihodnje pripoznani v izkazu poslovnega izida		129	125
<i>Drugi vseobsegajoči donosi, ki v prihodnje ne bodo pripoznani v izkazu poslovnega izida</i>			
Preračun pozaposlitvenih zaslužkov	24	2.512	0
Vpliv odloženih davkov	24	-427	0
Čisti drugi vseobsegajoči donosi, ki v prihodnje ne bodo pripoznani v izkazu poslovnega izida		2.085	0
Drugi vseobsegajoči donosi v letu skupaj (po davku)		2.214	125
Vseobsegajoči donosi v letu skupaj (po davku)		166.887	154.740

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Izkaz sprememb lastniškega kapitala

v tisoč EUR	Rezerve							Zadržani dobiček			Kapital skupaj
	Osnovni kapital	Lastne delnice	Rezerve za lastne delnice	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Statutarne rezerve	Rezerva za pošteno vrednost	Druge rezerve iz dobička	Dobiček v letu	Preneseni dobiček	
Stanje 1. 1. 2013	59.126	-55.656	55.656	101.503	14.990	30.000	1.667	846.998	116.543	61.388	1.232.215
Vnos dobička v obdobju	0	0		0	0	0	0	0	164.673	0	164.673
Drugi vseobsegajoči donosi v letu skupaj (po davku)	0	0	0	0	0	0	2.214	0	0	0	2.214
Vseobsegajoči donosi v obdobju skupaj (po davku)	0	0	0	0	0	0	2.214	0	164.673	0	166.887
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu											
Oblikovanje statutarne rezerv	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu uprave in nadzornega sveta družbe	0	0	0	0	0	0	0	34.000	-34.000	0	0
Prenos dobička preteklih obdobj v preneseni dobiček	0	0	0	0	0	0	0	0	-116.543	116.543	0
Prenos v druge rezerve iz dobička po sklepu skupščine	0	0	0	0	0	0	0	62.395	0	-62.395	0
Oblikovanje rezerv za lastne delnice	0	0	13.716	0	0	0	0	0	-13.716	0	0
Nakup lastnih delnic	0	-13.716	0	0	0	0	0	0	0	0	-13.716
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-53.140	-53.140
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu, skupaj	0	-13.716	13.716	0	0	0	0	96.395	-164.259	1.008	-66.856
Stanje 31. 12. 2013	59.126	-69.372	69.372	101.503	14.990	30.000	3.881	943.393	116.957	62.396	1.332.246

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

v tisoč EUR	Rezerve							Zadržani dobiček			Kapital skupaj
	Osnovni kapital	Lastne delnice	Rezerve za lastne delnice	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Statutarne rezerve	Rezerva za pošteno vrednost	Druge rezerve iz dobička	Dobiček v letu	Preneseni dobiček	
Stanje 1. 1. 2012	59.126	-42.584	42.584	101.503	14.990	30.000	1.542	760.611	111.741	60.972	1.140.485
Vnos dobička v letu	0	0	0	0	0	0	0	0	154.615	0	154.615
Drugi vseobsegajoči donosi v letu skupaj (po davku)	0	0	0	0	0	0	125	0	0	0	125
Vseobsegajoči donosi v obdobju skupaj (po davku)	0	0	0	0	0	0	125	0	154.615	0	154.740
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu											
Oblikovanje statutarne rezerv	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu uprave in nadzornega sveta družbe	0	0	0	0	0	0	0	25.000	-25.000	0	0
Prenos dobička preteklih obdobj v preneseni dobiček	0	0	0	0	0	0	0	0	-111.741	111.741	0
Prenos v druge rezerve iz dobička po sklepu skupščine	0	0	0	0	0	0	0	61.387	0	-61.387	0
Oblikovanje rezerv za lastne delnice	0	0	13.072	0	0	0	0	0	-13.072	0	0
Nakup lastnih delnic	0	-13.072	0	0	0	0	0	0	0	0	-13.072
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-49.938	-49.938
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu, skupaj	0	-13.072	13.072	0	0	0	0	86.387	-149.813	416	-63.010
Stanje 31. 12. 2012	59.126	-55.656	55.656	101.503	14.990	30.000	1.667	846.998	116.543	61.388	1.232.215

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Izkaz denarnih tokov

v tisoč EUR	Pojasnila	2013	2012
DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU			
Dobiček v obdobju		164.673	154.615
Prilagoditve za:		95.503	81.917
– amortizacijo	12, 13	71.466	69.612
– tečajne razlike		2.904	–103
– prihodke od naložbenja		–5.493	–17.515
– odhodke od naložbenja		1.741	5.714
– odhodke za obresti in ostale finančne odhodke		1.682	2.701
– davek iz dobička	11	23.203	21.508
Dobiček iz poslovanja pred spremembami čistih kratkoročnih sredstev		260.176	236.532
Sprememba stanja poslovnih terjatev		–30.814	–34.352
Sprememba stanja zalog		–413	2.746
Sprememba stanja poslovnih dolgov		27.425	22.946
Sprememba stanja rezervacij		484	–1.014
Sprememba stanja odloženih prihodkov		–438	–687
Sprememba stanja ostalih kratkoročnih obveznosti		5.786	2.893
Plačani davek iz dobička		–10.252	–21.848
Čisti denarni tok iz poslovanja		251.954	207.216
DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU			
Prejete obresti		3.457	1.980
Prejete dividende		23	17
Prejeti dobički		2.519	13.661
Prejemki od odtujitve nepremičnin, naprav in opreme		699	5.110
Pridobitev neopredmetenih sredstev	13	–4.661	–6.340
Nakup nepremičnin, naprav in opreme	12	–112.053	–63.620
Nakup odvisnih družb in deleža manjšinskih lastnikov brez pridobljenih finančnih sredstev		–30.952	–33.938
Vračila naknadnih vplačil v odvisne družbe		2.267	185
Dana nekratkoročna posojila		–3.090	–25.384
Prejeta odplačila danih nekratkoročnih posojil		1.413	3.261
Izdatki za pridobitev nekratkoročnih finančnih naložb		–41	–89
Prejemki od prodaje nekratkoročnih finančnih naložb		59	47
Izdatki iz naslova kratkoročnih finančnih naložb in posojil		–6.162	–19.918
Izdatki iz naslova izvedenih finančnih inštrumentov		0	–4.987
Prejemki iz naslova izvedenih finančnih inštrumentov		0	102
Čisti denarni tok iz naložbenja		–146.522	–129.913
DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU			
Izdatki za obresti		–2.069	–3.293
Izdatki za odplačila prejetih nekratkoročnih posojil		–25.500	–41.300
Prejeta nekratkoročna posojila		1.200	800
Prejemki iz naslova kratkoročnih finančnih posojil		24.259	28.057
Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	21	–52.995	–49.770
Odkup lastnih delnic	21	–13.716	–13.072
Čisti denarni tok iz financiranja		–68.821	–78.578
Čisto povečanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		36.611	–1.275
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki na začetku obdobja		13.369	15.023
Učinki sprememb menjalnih tečajev na denarna sredstva in njihove ustreznike		–563	–379
Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		49.417	13.369

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Pojasnila k računovodskim izkazom

Krka, d. d., Novo mesto je obvladujoča družba skupine Krka s sedežem na Šmarješki cesti 6, 8501 Novo mesto, Slovenija.

Ukvarja se z razvojem, proizvodnjo, trženjem in prodajo izdelkov za humano uporabo (zdravila na recept in izdelki brez recepta) in veterinarskih izdelkov.

1. Podlage za pripravo računovodskih izkazov

Izjava o skladnosti

Računovodski izkazi družbe Krka so pripravljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Svet za mednarodne računovodske standarde (IASB), v skladu s pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP) in jih je sprejela tudi Evropska unija, in v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD).

Na dan bilance stanja glede na proces potrjevanja standardov v Evropski uniji v računovodskih usmeritvah družbe Krka ni razlik med uporabljenimi MSRP in MSRP, ki jih je sprejela Evropska unija.

Uprava družbe Krka je računovodske izkaze odobrila 14. 2. 2014.

Podlage za merjenje

Računovodski izkazi so pripravljeni ob upoštevanju izvirne vrednosti, razen pri izvedenih finančnih instrumentih, finančnih instrumentih po pošteni vrednosti skozi poslovni izid in finančnih instrumentih, ki so na razpolago za prodajo, pri katerih je upoštevana poštena vrednost. Metode, uporabljene za merjenje poštene vrednosti, so opisane v pojasnilu 3.

Funkcijska in predstavitevna valuta

Računovodski izkazi so sestavljeni v evrih, torej v funkcijski valuti družbe Krka. Vse računovodske informacije, predstavljene v evrih, so zaokrožene na tisoč enot.

Uporaba ocen in presoje

Poslovodska ocena med drugim vključuje določitev življenjske dobe in preostale vrednosti nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih dolgoročnih sredstev, popravke vrednosti zalog in terjatev, predpostavke, pomembne za aktuarski izračun v zvezi z določenimi zasluži zaposlenih, predpostavke, ki so vključene v izračun morebitnih rezervacij za tožbe, ter predpostavke in ocene za slabitev dobrega imena. Ne glede na to, da poslovodstvo med pripravo predpostavk skrbno prouči vse dejavnike, ki na to lahko vplivajo, je možno, da se dejanske posledice poslovnih dogodkov razlikujejo od ocenjenih. Zato je treba pri računovodskih ocenah uporabiti presojo ter upoštevati morebitne spremembe poslovnega okolja, nove poslovne dogodke, dodatne informacije in izkušnje.

Glavne ocene in predpostavke na dan izkaza finančnega položaja, ki so vezane na prihodnje poslovanje in bi lahko povzročile vrednostno pomembnejše popravke knjigovodskih vrednosti sredstev in obveznosti, so navedene v nadaljevanju.

Podatki o pomembnih ocenah negotovosti in odločilnih presojah, ki jih je poslovodstvo pripravilo v procesu izvajanja računovodskih usmeritev in ki najbolj vplivajo na zneske v računovodskih izkazih, so opisani v naslednjih pojasnilih:

- v pojasnilu 14 Preizkus slabitve naložb v odvisne družbe

Obvladujoča družba najmanj enkrat na leto preverja ali obstajajo indikatorji za slabitve naložb v odvisne družbe. Za naložbe, kjer obstaja tveganje slabitve se poštena vrednost ugotavlja na osnovi sedanje vrednosti prihodnjih denarnih tokov, kar temelji na oceni pričakovanih denarnih tokov iz denar ustvarjajoče enote kot tudi določitvi primerne diskontne stopnje. Družba je ugotovila, da ne obstaja potreba po slabitvah po stanju na dan 31. 12. 2013.

- v pojasnilu 24 Merjenje obvez za določene zasluške

V okviru obvez za določene zasluške so evidentirane sedanja vrednost odpravin ob upokojitvi in jubilejne nagrade. Pripoznane so na osnovi aktuarskega izračuna, ki ga odobri poslovodstvo. Aktuarski izračun temelji na predpostavkah in ocenah, veljavnih v času nastanka izračuna, ki se zaradi sprememb v prihodnje lahko razlikujejo od dejanskih predpostavk, ki bodo veljale takrat. To se nanaša predvsem na določitev diskontne stopnje, ocene fluktuacije zaposlenih, ocene smrtnosti in ocene rasti plač. Obveze za določene zasluške so zaradi kompleksnosti aktuarskega izračuna in dolgoročnega značaja postavke, občutljive za spremembe navedenih ocen.

- v pojasnilu 24 Rezervacije za tožbe in pogojne obveznosti

Zoper družbo je vloženih več tožb oziroma zahtevkov zaradi očitane kršitve patentnih pravic oziroma konkurenčnega prava. Rezervacija je pripoznana, ko ima družba zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi. Možne obveznosti v računovodskih izkazih niso pripoznane, ker bo njihov dejanski obstoj potrjen z nastopom ali nenastopom dogodkov šele v nenapovedljivi prihodnosti, na kar pa družba ne more vplivati. Poslovodstvo družbe redno preverja, če je za poravnavo možne obveznosti verjeten odliv sredstev, ki omogočajo ekonomske koristi. V primeru, da postane verjeten, se možna obveznost prerazporedi tako, da se v računovodskih izkazih zanjo oblikuje rezervacija v trenutku, ko se spremeni stopnja verjetnosti.

2. Pomembne računovodske usmeritve

Družba uporablja iste računovodske usmeritve za vsa obdobja, ki so predstavljena v priloženih računovodskih izkazih.

Uporabljene računovodske usmeritve in metode izračunavanja so enake kot pri zadnjem letnem poročanju, izjema so na novo sprejeti standardi in pojasnila. Oboji so navedeni v nadaljevanju in so bili upoštevani pri pripravi računovodskih izkazov, če je družba imela navedene dogodke za poročano obdobje.

Na novo sprejeti standardi in pojasnila

Računovodske usmeritve, uporabljene pri pripravi letnih računovodskih izkazov, so enake kot pri pripravi računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se je končalo 31. 12. 2012. Izjema so novo sprejeti oziroma spremenjeni standardi in pojasnila, ki so stopili v veljavo 1. 1. 2013 in so navedeni v nadaljevanju.

MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov – Predstavitev postavk v drugem vseobsegajočem donosu

Sprememba se začne uporabljati za letna obdobja, ki so se začela 1. 6. 2012 ali kasneje. Sprememba standarda spreminja združevanje postavk, predstavljenih v drugem vseobsegajočem donosu. Postavke drugega

vseobsegajočega donosa, ki bi jih lahko podjetje v prihodnjih obdobjih preneslo v izkaz poslovnega izida (npr. ob prenehanju pripoznanja ali poravnavi), mora prikazati ločeno od tistih, ki nikoli ne bodo pripoznane v izkazu poslovnega izida. Sprememba ne spreminja naravo postavk, ki so pripoznane v drugem vseobsegajočem donosu, niti ne vpliva na odločitev, ali bodo postavke drugega vseobsegajočega donosa v prihodnosti »prenesene« v izkaz poslovnega izida ali ne.

Sprememba vpliva le na predstavitev postavk, nima pa nikakršnega vpliva na finančni položaj ali poslovanje družbe Krka.

MRS 19 – Zasluzki zaposlenih (prenova)

Prenovljeni standard prinaša številna dopolnila, ki zajemajo temeljne spremembe, pojasnila, ki poenostavljajo uporabo standarda, in spremembe besedila. Pomembnejša sprememba je ukinitev mehanizma koridorja (corridor mechanism) pri odloženem pripoznanju aktuarskih dobičkov in izgub iz programa z določenimi zasluški. Obenem prenovljeni standard uvaja nove ali prenovljene zahteve v zvezi z razkritji, vključno z razkritjem kvantitativnih informacij občutljivosti obveznosti programa določenih zaslužkov na razumno možne spremembe v posamezni aktuarski predpostavki. Tako podjetje odpravnine pripozna na dan, ko ponudbe za prekinitve ni več možno umakniti ali na dan pripoznanja s tem povezanih stroškov prestrukturiranja po MRS 37, in sicer na tisti datum, ki nastopi prej. Razlikovanje med kratkoročnimi in drugimi dolgoročnimi zasluški zaposlenih je odvisno od pričakovanega datuma poravnave in ne od upravičenosti zaposlenega do zaslužka. Skladno s prenovljenim standardom se v izkazu poslovnega izida pripoznajo stroški dela in stroški obresti, preračun pozaposlitvenih zaslužkov oziroma nerealiziranih aktuarskih dobičkov ali izgub pa v drugem vseobsegajočem donosu kapitala. Pred uveljavitvijo standarda so bile vse spremembe pripoznane v izkazu poslovnega izida. Standard se začne uporabljati za letna obdobja, ki so se začela 1. 1. 2013 ali kasneje.

MSRP 7 – Finančni inštrumenti: Razkritja (pobotanje finančnih sredstev in finančnih obveznosti)

Sprememba velja za letna obdobja, ki so se začela 1. 1. 2013 ali kasneje. Zahteva razkritje informacij v zvezi s pravicami do pobotanja in s tem povezanimi dogovori (npr. dogovori o zavarovanju). Razkritja naj bi uporabnikom dala informacije, ki so koristne za oceno neto učinka ali morebitnega učinka pobotanj na finančni položaj podjetja. Zahteva po novih razkritjih velja za vse pripoznane finančne inštrumente, ki jih podjetje pobota po MRS 32 Finančni inštrumenti: Predstavljanje. Razkritja veljajo tudi za pripoznane finančne inštrumente, ki so predmet splošnega izvršljivega dogovora o pobotanju ali podobnega dogovora, ne glede na to, ali so finančni inštrumenti pobotani v skladu z MRS 32 ali ne.

Prenovljeni standard ne vpliva na finančni položaj ali poslovanje družbe Krka.

MSRP 13 – Merjenje pošteno vrednosti

MSRP 13 uvaja enoten vir navodil za merjenje pošteno vrednosti vseh postavk. Novi standard ne spreminja zahteve, kdaj mora družba svoje postavke izmeriti po pošteni vrednosti, temveč pojasnjuje, kako naj izmeri pošteno vrednost v skladu z MSRP-ji, kadar standardi to zahtevajo ali dovoljujejo.

MSRP 13 opredeljuje pošteno vrednost kot »ceno, ki bi jo prodajalec prejel pri prodaji sredstva, ali kupec plačal za prenos obveznosti v nadzorovanem poslu med udeleženci na trgu na datum merjenja« (npr. »izhodna cena«). »Poštena cena«, kot jo uporabljata MSRP 2 Plačilo na podlagi delnic in MRS 17 Najemi, ne spada v okvir tega standarda.

Standard pojasnjuje številna področja, med drugim:

- da se koncepta »najvišje in najboljše uporabe« in »osnove vrednotenja« uporabljata le pri nefinančnih sredstvih in
- da je popravek za količinske dejavnike (paketne popuste) prepovedan pri vseh merjenjih pošteno vrednosti, ter
- opisuje način, kako izmeriti pošteno vrednost, ko trg postane manj aktiven.

Standard uvaja nova razkritja v zvezi z merjenjem poštene vrednosti tudi zaradi lažjega razumevanja metod vrednotenja in vhodnih podatkov pri merjenju postavk po pošteni vrednosti kot tudi vpliva postavk, izmerjenih po pošteni vrednosti na izkaz poslovnega izida.

Standard nima pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe Krka.

Tuje valute

Posli v tuji valuti

Posli (transakcije in stanja), izraženi v tuji valuti, se preračunajo v evre (funkcijsko valuto družbe) po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti na datum poročanja, se preračunajo v evre po takrat veljavnem menjalnem tečaju. Nedenarne postavke in obveznosti, katerih izvirna vrednost je izražena v tuji valuti, se pretvorijo v evre po menjalnem tečaju na datum poročanja. Nedenarne postavke in obveznosti, izražene v tuji valuti in vrednotene po pošteni vrednosti, se pretvorijo v evre po menjalnem tečaju na dan, ko je bila določena poštena vrednost. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, kar pa ne velja za razlike, ki nastanejo pri preračunu kapitalskih inštrumentov, razvrščenih na razpolago za prodajo, ki se pripoznajo neposredno v vseobsegajočem donosu. Nedenarne postavke, ki so merjene po izvorni vrednosti v tuji valuti, se preračunajo v funkcijsko valuto po menjalnem tečaju, ki je veljal na dan transakcije.

Finančni inštrumenti

Neizvedeni finančni inštrumenti

Neizvedeni finančni inštrumenti vključujejo naložbe v kapital in dolžniške vrednostne papirje, poslovne in druge terjatve, denarna sredstva in njihove ustreznike, prejeta in dana posojila ter poslovne in druge obveznosti.

Neizvedeni finančni inštrumenti se na začetku pripoznajo po njihovi pošteni vrednosti. Vrednost inštrumenta, ki ni pripoznana po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, se poveča oziroma zmanjša za stroške posla, ki neposredno izhajajo iz nakupa ali izdaje inštrumenta. Po začetnem pripoznanju se neizvedeni finančni inštrumenti izmerijo na način, ki je opredeljen v nadaljevanju.

Družba odpravi pripoznanje finančnega sredstva, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz tega sredstva ali ko družba prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se prenesejo vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva. Kakršenkoli delež v prenesenem finančnem sredstvu, ki ga družba ustvari ali prenese, se pripozna kot posamično sredstvo ali obveznost.

Finančna sredstva in obveznosti se pobotajo, čisti znesek pa se prikaže v izkazu stanja, če in le če ima družba pravno pravico bodisi poravnati čisti znesek ali unovčiti sredstvo in hkrati poravnati svojo obveznost.

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki obsegajo denar v blagajni in vloge na vpogled. Prekoračitve na tekočem računu pri banki, ki jih je mogoče poravnati na poziv in so sestavni del vođenja denarnih sredstev v družbi, so v izkazu denarnih tokov vključene med sestavine denarnih sredstev in njihovih ustreznikov.

Obračunavanje finančnih prihodkov in odhodkov je opisano v okviru računovodskih usmeritev v poglavju Finančni prihodki in odhodki.

Finančna sredstva, na razpolago za prodajo

Naložbe družbe v kapitalske in določene dolžniške vrednostne papirje so razvrščene kot finančna sredstva, ki so na razpolago za prodajo. Po začetnem pripoznanju so te naložbe izmerjene po pošteni vrednosti. Spremembe poštene vrednosti so pripoznane neposredno v drugem vseobsegajočem donosu. Ko se pripoznanje naložbe odpravi, se s tem povezani dobiček ali izguba prenese v poslovni izid. Izgube zaradi oslabitve ter pozitivne in negativne tečajne razlike pri denarnih sredstvih, ki so na razpolago za prodajo, so pripoznane v poslovnem izidu.

Finančna sredstva po poštenu vrednosti skozi poslovni izid

Instrument je razvrščen po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, če je v posesti za trgovanje ali če je kot takšen določen po začetnem pripoznanju. Finančni instrumenti so določeni po poštenu vrednosti skozi poslovni izid pod pogojem, da je družba zmožna upravljati te naložbe kot tudi odločati o nakupih in prodajah na podlagi poštene vrednosti in v skladu s sprejeto strategijo za področje naložb. Po začetnem pripoznanju se pripadajoči stroški posla pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku. Finančni instrumenti po poštenu vrednosti skozi poslovni izid so merjeni po poštenu vrednosti, znesek spremembe poštene vrednosti pa se pripozna v poslovnem izidu.

Terjatve in posojila

Ostali neizvedeni finančni instrumenti so merjeni po odplačni vrednosti z uporabo metode efektivnih obresti in zmanjšani za znesek izgub zaradi oslabitve.

Naložbe v odvisne družbe

Nekratkoročne finančne naložbe v kapital odvisnih družb, ki so vključene v konsolidirane računovodske izkaze, se vrednotijo po nabavni vrednosti. Udeležba v dobičku odvisne družbe je pripoznana v poslovnem izidu obvladujoče družbe, ko je sprejet ustrezen sklep o razporeditvi dobička. Če je zaradi izgube odvisne družbe potrebna oslabitev naložbe, se znesek izgube zaradi oslabitve izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo naložbe in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov.

Osnovni kapital

Odkup lastnih delnic

Ob odkupu lastnih delnic, ki se izkazujejo kot del osnovnega kapitala, se znesek plačanega nadomestila, vključno s stroški, ki se nanašajo neposredno na odkup, pripozna kot sprememba v kapitalu. Odkupljene delnice se izkazujejo kot lastne delnice in se odštejejo od kapitala.

Dividende

Dividende se v računovodskih izkazih družbe pripoznajo v obdobju, v katerem je bil sprejet sklep skupščine delničarjev o izplačilu dividend.

Nepremičnine, naprave in oprema

Nepremičnine, naprave in oprema so izkazane po svoji nabavni vrednosti oziroma po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in izgubo, nabrano zaradi oslabitve (glej računovodsko usmeritev Oslabitev sredstev). Nepremičnine, naprave in oprema, ki so bili na njihovo pošteno vrednost prevrednoteni 1. 1. 2004 oziroma na dan prehoda na MSRP, se izmerijo na osnovi njihove poštene vrednosti na ta datum.

Nabavna vrednost zajema stroške, ki se neposredno pripisujejo nabavi sredstev. Nabavna vrednost v družbi izdelanega sredstva zajema stroške materiala, neposredne stroške dela in ostale stroške, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi sredstva za nameravano uporabo, ter (po potrebi) začetno oceno stroškov razgradnje in odstranitve sredstva ter obnovitve mesta, na katerem se je to sredstvo nahajalo, kot tudi usredstvene stroške izposojanja ob upoštevanju sprejete usmeritve. Nabavljeno programsko opremo, ki pomembno prispeva k funkcionalnosti sredstev, je treba usredstviti kot del opreme.

Deli nepremičnin, naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna sredstva.

Dobiček ali izgubo ob odsvojitvi nepremičnin, naprav in opreme se določi kot razliko med prihodki iz odsvojitve sredstva in njegovo knjigovodsko vrednostjo ter izkaže v izkazu poslovnega izida med drugimi poslovnimi prihodki oziroma med drugimi poslovnimi odhodki.

Družba v nabavno vrednost nepremičnin, naprav in opreme od 1. 1. 2009 všteta tudi stroške izposojanja, če jih je možno neposredno pripisati nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi. Če si družba izposodi

sredstva nenamensko in jih ni možno pripisati neposredno nakupu sredstva v pripravi, usredstvi sorazmerni del stroškov samo v primeru, ko stroški izposojanja presežejo 10 % vrednosti vseh naložb v obdobju. Sorazmerni del stroškov izračuna z uporabo usredstvovalne mere kot tehtanega povprečja stroškov izposojanja, ki se nanašajo na tiste izposoje, ki v obdobju še niso poravnane. Za tako izračunan sorazmerni del stroškov izposojanja poveča nabavno vrednost pomembnih sredstev v pridobivanju, to so tista, ki predstavljajo več kot 10 % vrednosti vseh naložb v obdobju, in katerih gradnja traja več kot šest mesecev.

Kasnejši stroški

Družba v knjigovodski vrednosti nepremičnin, naprav in opreme ob nastanku pripoznava tudi stroške zamenjave posameznega dela tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane s sredstvom, pritekale v družbo, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Pripoznanje knjigovodske vrednosti zamenjanega dela se odpravi. Vsi ostali stroški so v poslovnem izidu ob nastanku pripoznani kot odhodki, takoj ko do njih pride.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega sredstva oziroma njegovih sestavnih delov. Zemljišča in sredstva v pridobivanju se ne amortizirajo.

Ocenjene dobe koristnosti so naslednje:

- za zgradbe od 15 do 60 let,
- za naprave in opremo od 2 do 20 let,
- za pohištvo 5 let,
- za računalniško opremo od 4 do 6 let in
- za transportna sredstva od 5 do 15 let.

Neopredmetena sredstva

Raziskovanje in razvijanje

Vsi stroški, povezani z lastnim razvojno-raziskovalnim delom v družbi, se v poslovnem izidu pripoznajo kot odhodek takoj ob nastanku.

Ostala neopredmetena sredstva

Ostala neopredmetena sredstva, ki jih je pridobila družba in katerih dobe koristnosti so omejene, so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in za izgube, nabrane zaradi oslabitve (glej računovodsko usmeritev Oslabitve sredstev).

Kasnejši stroški

Kasnejši stroški v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo prihodnje gospodarske koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se izdatki nanašajo. Vsi drugi stroški so v poslovnem izidu pripoznani kot odhodki, takoj ko do njih pride.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti neopredmetenih sredstev in se začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo.

Ocenjene dobe koristnosti za programsko opremo, licence in druge pravice so od 2 do 10 let.

Zaloge

V izkazu finančnega položaja se zaloge vrednotijo po izvirni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Čista iztržljiva vrednost se določi po prodajni vrednosti na datum poročanja, zmanjšani za prodajne stroške in morebitne ostale splošne stroške, ki so običajno povezani s prodajo.

Zaloge surovin in materiala ter pomožnega in embalažnega materiala so ovrednotene po nabavnih cenah z vsemi odvisnimi stroški nabave. Pri izkazovanju zalog materiala družba uporablja drsečo nabavno ceno. Zaloge nedokončane proizvodnje, polizdelkov in končnih izdelkov se vrednotijo po standardnih cenah, ki poleg neposrednih stroškov materiala vključujejo tudi proizvodne stroške ob normalni uporabi proizvodnih sredstev, in sicer neposredne stroške dela, neposreden strošek amortizacije, neposredne stroške storitev, energetskih virov, vzdrževanja, kakovosti. Odmiki od stalnih cen se izračunavajo tako, da je zadoščeno sprotne vrednotenju zalog po proizvodnih stroških. Količinske enote trgovskega blaga so ovrednotene po nabavni ceni, ki jo sestavljajo kupna cena, uvozne dajatve in neposredni stroški nabave, zmanjšani za morebitne popuste. Pri izkazovanju zalog trgovskega blaga družba uporablja drseče nabavne cene.

Oslabitve sredstev

Finančna sredstva

Družba na datum poročanja oceni vrednost finančnega sredstva, da presodi, ali obstaja kakšno objektivno znamenje oslabitve sredstva. Finančno sredstvo se šteje za oslajeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanim po odplačni vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi prihodnjimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvirni veljavni obrestni meri. Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, ki je na razpolago za prodajo, se izračuna glede na njegovo trenutno pošteno vrednost.

Pri pomembnih finančnih sredstvih se ocena oslabitve izvede posamično. Ocena oslabitve preostalih finančnih sredstev se izvede skupinsko glede na njihove skupne značilnosti pri izpostavljenosti tveganjem.

Vse izgube zaradi oslabitve družba izkaže v poslovnem izidu obdobja. Morebitna nabrana izguba v zvezi s finančnim sredstvom, ki je na razpolago za prodajo, pripoznana neposredno v drugem vseobsegajočem donosu, se prenese na poslovni izid.

Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je njeno odpravo mogoče nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabitve. Pri finančnih sredstvih, izkazanih po odplačni vrednosti, in finančnih sredstvih, ki so na razpolago za prodajo, ki so dolgovni inštrumenti, se odprava izgube zaradi oslabitve izkaže v poslovnem izidu.

Odpravo slabitev finančnih sredstev, ki so na razpolago za prodajo, ki so lastniški vrednostni papirji, družba izkazuje neposredno v vseobsegajočem donosu.

Nefinančna sredstva

Družba ob vsakem datumu poročanja preveri knjigovodsko vrednost svojih nefinančnih sredstev (razen zalog in odloženih terjatev za davke), da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva.

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida. Izguba, ki se pri denar ustvarjajoči enoti pripozna zaradi oslabitve, se razporedi na sredstva enote (skupine enot), in to sorazmerno s knjigovodsko vrednostjo vsakega sredstva v enoti.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je njena vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je večja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za potrebe preizkusa oslabilve se sredstva združijo v najmanjše denar ustvarjajoče enote, ki so najmanjše skupine sredstev, ki ustvarjajo finančne pritoke, v veliki meri neodvisne od finančnih pritokov iz drugih sredstev ali skupin sredstev.

Izgube zaradi oslabilve sredstev v preteklih obdobjih družba na datum poročanja ovrednoti in tako ugotovi, ali je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo ne obstaja več. Izguba zaradi oslabilve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih družba določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabilve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabilve.

Kratkoročni zasluški zaposlenih

Obveze za kratkoročne zasluške zaposlenih se merijo brez diskontiranja in se izkažejo med odhodki, ko je delo zaposlenega v zvezi z določenim kratkoročnim zaslužkom opravljeno.

Nekratkoročni zasluški zaposlenih

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

družba je v skladu zakonskimi predpisi zavezana k izplačilu jubilejnih nagrad zaposlenim in odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane v vrednosti ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na datum poročanja, za zaposlene v tistih državah, kjer obstaja zakonska obveza za izplačilo odpravnin in jubilejnih nagrad. V izračunu so upoštevani stroški odpravnin ob upokojitvi in strošek vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Pri izračunu je uporabljena metoda projicirane enote. V izkazu poslovnega izida se pripoznajo stroški dela in stroški obresti, preračun pozaposlitvenih zaslužkov oziroma nerealiziranih aktuarskih dobičkov ali izgub pa v drugem vseobsegajočem donosu kapitala.

Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima družba zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi. Družba določi rezervacije z diskontiranjem pričakovanih prihodnjih denarnih tokov po meri pred obdavčitvijo, ki odraža obstoječe ocene časovne vrednosti denarja in po potrebi tveganja, ki so značilna za obveznost.

Rezervacije za tožbe

Družba izkazuje rezervacije za tožbe, ki potekajo in so povezane z domnevnimi kršitvami patentov. Vsako leto preveri upravičenost oblikovanih rezervacij glede na stanje spora in verjetnost ugodne ali neugodne rešitve spora. Višina rezervacij se določi glede na znano višino škodnega zahtevka ali glede na pričakovano možno višino, če dejanski zahtevšek še ni znan.

Prihodki od prodaje izdelkov in opravljenih storitev

Prihodki od prodaje izdelkov se pripoznajo v izkazu poslovnega izida v trenutku, ko je kupec prevzel vsa pomembna tveganja in koristi, povezane z lastništvom izdelkov. Prihodki iz opravljenih storitev se v izkazu poslovnega izida pripoznajo glede na stopnjo dokončnosti posla na datum poročanja.

Prenos tveganj in koristi je odvisen od določil posamezne kupoprodajne pogodbe, praviloma pa do prenosa pride v trenutku, ko je blago odpremljeno iz skladišča družbe.

Prihodki se ne pripoznajo, če se pojavi negotovost glede poplačljivosti nadomestila, z njim povezanih stroškov ali možnosti vračila izdelkov ali pa glede na nadaljnje odločanje o prodanih izdelkih. Prihodki iz prodaje izdelkov in opravljanja storitev se merijo na podlagi prodajnih cen, navedenih v računih ali drugih listinah, zmanjšanih za vračila in popuste, odobrene ob prodaji, tudi zaradi zgodnejšega plačila.

Državne podpore

Prihodki iz naslova državnih podpor se v začetku pripoznajo, ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo družba prihodke prejela in da bo izpolnila pogoje v zvezi z njimi. Prihodki, prejeti za kritje stroškov, se pripoznajo dosledno kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo zadevni stroški, ki naj bi jih ti prihodki nadomestili. S sredstvi povezani prihodki se v izkazu poslovnega izida pripoznajo dosledno med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti posameznega sredstva.

Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki obsegajo obresti od naložb, prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve finančnih sredstev, ki so na razpolago za prodajo, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, pozitivne tečajne razlike in dobičke od inštrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Prihodki od obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku z uporabo efektivne obrestne mere. Prihodki od dividend se v izkazu poslovnega izida pripoznajo na dan, ko je uveljavljena delničarjeva pravica do plačila, kar je pri podjetjih, ki kotirajo na borzi, praviloma datum, ko pravica do tekoče dividende preneha biti povezana z delnico.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja, negativne tečajne razlike, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev in izgube od inštrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi efektivnih obresti, razen tistih, ki se pripišejo nepremičninam, napravam in opremljenosti v gradnji ali pripravi.

Davek od dobička

Davek od dobička poslovnega leta vključuje odmerjeni in odloženi davek. Davek od dobička se izkaže v izkazu poslovnega izida, razen v delu, ki je povezan s postavkami, izkazanimi neposredno v vseobsegajočem donosu.

Odmerjeni davek se obračuna od obdavčljivega dobička za poslovno leto po davčnih stopnjah, ki veljajo na datum poročanja, in od morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poslovnimi leti.

Pri izkazovanju odloženega davka se uporablja metoda obveznosti po izkazu finančnega položaja, pri čemer se upoštevajočasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznostmi za potrebe finančnega poročanja ter vrednostmi za potrebe davčnega poročanja. Pri tem so izvzete naslednječasne razlike: začetno pripoznanje sredstev ali obveznosti v poslu, kjer ne gre za poslovne združitve in ki ne vpliva niti na računovodski niti na obdavčljivi dobiček, in razlike v zvezi z naložbami v odvisna podjetja in skupaj obvladovana podjetja v tisti vrednosti, za katero obstaja verjetnost, da ne bo popravljena v predvidljivi prihodnosti. Prav tako se odloženi davek ne izkaže, ko gre za obdavčljivečasne razlike ob začetnem pripoznanju dobrega imena. Znesek odloženega davka temelji na pričakovanem načinu povračila oziroma poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti ob uporabi davčnih stopenj, veljavnih na datum poročanja. Odložene terjatve za davek in odložene obveznosti za davek se pobotajo, če obstaja zakonska pravica pobotati odmerjene terjatve za davek in odmerjene obveznosti za davek od dohodka ter so odloženi davki vezani na isto obdavčljivo pravno osebo in isti davčni organ.

Odložena terjatev za davek se pripozna v vrednosti verjetnega razpoložljivega prihodnjega obdavčljivega dobička, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odložene terjatve za davek se zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo zanj mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

Dobiček na delnico

Družba izkazuje osnovno dobičkonosnost delnice, ki jo izračuna tako, da dobiček oziroma izgubo, ki pripada navadnim delničarjem, deli s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic v poslovnem letu. Popravljeni dobiček na delnico je enak osnovnemu dobičku, ker vse delnice družbe pripadajo istemu razredu navadnih imenskih kosovnih delnic.

Poročanje po odsekih

Poslovni odsek je prepoznavni sestavni del družbe, ki se ukvarja z izdelki in storitvami v posebnem, geografsko definiranim gospodarskem okolju. Odseki se med seboj razlikujejo po tveganjih in donosih. Poročanje družbe po odsekih temelji na sistemu notranjega poročanja, ki ga poslovodstvo uporablja pri odločanju.

Cene prenosov med odseki so določene na čisti poslovni podlagi.

Odseki družbe so Evropska unija (vse države Evropske unije), Jugovzhodna Evropa (Srbija, Bosna in Hercegovina, Makedonija, Črna gora, Kosovo, Albanija) in Vzhodna Evropa (Ruska federacija in ostale države nekdanje Sovjetske zveze razen pribaltiških držav).

Naložbe odseka v nekratkoročna sredstva obsegajo celotne stroške, nastale v obdobju iz naslova pridobitve nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev.

Spremembe standardov in pojasnil

Standardi in pojasnila, ki še niso veljavni

V skladu z zahtevami MSRP in Evropske unije bo morala družba za prihodnja obdobja upoštevati naslednje nove, prenovljene ali dopolnjene standarde in pojasnila. Družba pregleduje vpliv še neobveznih standardov in pojasnil, ki bodo stopila v veljavo ali jih bo Evropska unija potrdila 1. 1. 2014 ali kasneje.

Družba ni predčasno uporabila nobenega standarda ali pojasnila, ki še ni veljavno in bo začelo veljati v prihodnosti. Družba bo navedene standarde in pojasnila uporabila, ko bodo veljavni.

MRS 28 – *Finančne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige (prenova)*

Dopolnitev standarda je bila posledica uvedbe novih standardov MSRP 11, MSRP 12 in MRS 28 in pojasnjuje uporabo kapitalske metode pri pripoznanju finančnih naložb v pridružena podjetja in skupne podvige. Prenovljeni standard nima pomembnega vpliva na finančni položaj ali poslovanje družbe.

MRS 32 – *Finančni instrumenti: Predstavljanje (pobotanje finančnih sredstev s finančnimi obveznostmi)*

Decembra 2011 je Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS, v nadaljevanju Odbor) objavil spremembe MRS 32, ki pojasnjujejo obstoječa vprašanja v zvezi z uporabo pravil standarda pri pobotanju, da bi zagotovil bolj enotno uporabo v praksi. Standard velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2014 ali kasneje. Dopolnilo pojasnjuje, da pravnomočna pravica do pobotanja pri rednem poslovanju ne zadostuje in da mora imeti podjetje pravnomočno pravico do pobotanja tudi v primeru neizpolnjevanja obveznosti, stečaja ali plačilne nesposobnosti vseh nasprotnih pogodbenih strank, vključno s podjetjem, ki poroča. V skladu s sodili MRS 32 za pobotanje mora imeti podjetje, ki poroča, namen sredstvo poravnati na neto osnovi ali ga unovčiti z istočasno poravnavo obveznost. Dopolnilo pojasnjuje, da je le bruto mehanizem poravnave, ki ali izloči ali ima za posledico

nepomembno kreditno in likvidnostno tveganje in ki z enim samim postopkom ali ciklom omogoča poravnavo terjatev in obveznosti, enak neto poravnavi in tako izpolnjuje sodila za neto poravnavo.

Družba Krka ne pričakuje, da bo sprememba vplivala na njene računovodske izkaze.

MRS 36 – Oslabitev sredstev (Razkritje nadomestljive vrednosti nefinančnih sredstev)

Sprememba standarda podrobneje pojasnjuje zahteve po razkritju poštene vrednosti, zmanjšane za stroške odtujitve. S prvotno spremembo MRS 36 Oslabitev sredstev, ki je bila posledica objave MSRP 13, je Odbor nameraval uvesti zahtevo po razkritju informacij o nadomestljivi vrednosti oslavljenih sredstev v primeru, da je podjetje nadomestljivo vrednost izračunalo na podlagi poštene vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje. Zaradi nepričakovane posledice spremembe standarda bi morale podjetje razkriti nadomestljivo vrednost vsake denar ustvarjajoče enote, katere neodpisana vrednost dobrega imena ali nedolgoročnega sredstva z nedoločeno življenjsko dobo je pomembna glede na celotno neodpisano vrednost dobrega imena ali nedolgoročnega sredstva z nedoločeno dobo uporabnosti. Posledično je Odbor to zahtevo umaknil iz standarda.

Odbor je objavil tudi dve drugi zahtevi po razkritju, in sicer:

- razkritje dodatnih informacij o izmeri poštene vrednosti oslavljenih sredstev, kadar je osnova nadomestljive vrednosti poštena vrednost, zmanjšana za stroške odtujitve;
- razkritje diskontne stopnje, ki jo je podjetje uporabilo pri določitvi poštene vrednosti z uporabo metode sedanje vrednosti, upoštevajoč pošteno vrednost, zmanjšano za stroške odtujitve. Sprememba usklajuje zahteve po razkritju vrednosti pri uporabi in poštene vrednosti, zmanjšane za stroške odtujitve.

Sprememba standarda velja za obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2014 ali kasneje. Družba Krka meni, da sprememba ne bo vplivala na njene računovodske izkaze.

MRS 39 – Finančni instrumenti: Pripoznanje in merjenje (Prenova izvedenih finančnih instrumentov in nadaljevanje obračunavanja varovanja pred tveganjem)

Sprememba standarda uvaja izjemo v primerjavi z zahtevo po prekinitvi obračunavanja varovanja pred tveganjem v določenih okoliščinah, v katerih pride ob obračunu tega instrumenta do spremembe pri nasprotni stranki.

Izjema so primeri:

- ko so spremembe posledica zakonov in predpisov ali uvedbe zakonov in predpisov;
- kadar se stranki instrumenta varovanja pred tveganjem dogovorita, da druga drugo nadomestita z eno ali več klirinškimi strankami, pri čemer postane vsaka posamezna nova klirinška stranka nasprotna stranka originalne stranke;
- ko spremembe niso posledica sprememb pogojev izvirnega izvedenega instrumenta razen tistih, ki jih lahko neposredno pripišemo spremembi nasprotne stranke zaradi zagotovitve poravnave.

Po tej izjemi morajo biti za nadaljevanje obračunavanja varovanja pred tveganjem izpolnjena vsa zgoraj navedena sodila. Novi standard se nanaša na spremembe glavnih nasprotnih strank ter posrednikov, kot so na primer klirinške stranke, ali njihove stranke, ki so sami po sebi posredniki. Za spremembe, ki ne izpolnjujejo sodil, ki veljajo za izjemo, morajo podjetja oceniti spremembe instrumenta varovanja pred tveganjem z upoštevanjem sodil za odpravo pripoznanja finančnih instrumentov in splošnih pogojev za nadaljevanje obračunavanja varovanja pred tveganjem.

Sprememba standarda velja za poslovna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2014 ali kasneje. Družba Krka meni, da sprememba ne bo vplivala na njene računovodske izkaze.

MSRP 9 – Finančni instrumenti – Razvrstitev in merjenje

MSRP 9 je bil objavljen novembra 2009 in je nadomestil MRS 39 Finančni instrumenti: Pripoznanje in merjenje. Novi standard uvaja nove zahteve glede razvrščanja in merjenja finančnih sredstev in obveznosti. Oktobra 2010 je Odbor kot dodatek k MRSP 9 objavil zahteve pri razvrščanju in merjenju finančnih obveznosti ter odpravi

pripoznanja finančnih sredstev in obveznosti, pri čemer so ostale zahteve pri razvrščanju in merjenju finančnih obveznosti ter odpravi pripoznanja finančnih sredstev in obveznosti iz MRS 39 nespremenjene. Standard odpravlja dve skupini finančnih inštrumentov, ki sta trenutno v okviru MRS 39, in sicer finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo, in finančna sredstva v posesti do dospelosti. Po MSRP 9 se vsa finančna sredstva in obveznosti prvotno pripoznajo po pošteni vrednosti, povečani za stroške nakupa.

Finančna sredstva

Če podjetje ne uveljavlja opcije za uporabo poštene vrednosti, lahko po prvotnem pripoznanju dolžniške inštrumente izmeri po odplačni vrednosti pod pogojem, da sta izpolnjeni naslednji zahtevi:

- da ima podjetje sredstvo v posesti za namen iztrženja pogodbenega denarnega toka in
- da pogodbeni pogoji v zvezi s finančnim sredstvom na določeni datum zagotavljajo pritek denarnega toka, ki je namenjeno izključno za plačilo glavnice in obresti na zapadlo glavnico.

Vse druge dolžniške inštrumente, ki ne izpolnjujejo navedenih pogojev, podjetje po prvotnem pripoznanju izmeri po pošteni vrednosti.

Vse naložbe v lastniške inštrumente se izmerijo po pošteni vrednosti ali v izkazu drugega vseobsegajočega donosa ali v izkazu uspeha. Lastniški inštrumenti, ki jih ima podjetje v posesti za namene trgovanja, mora pripoznati po pošteni vrednosti v izkazu uspeha. Za vse druge naložbe v lastniške inštrumente ima podjetje na voljo nepreklicno izbiro, da spremembe poštene vrednosti posameznega lastniškega inštrumenta pripozna ali v izkazu vseobsegajočega donosa ali v izkazu uspeha.

Finančne obveznosti

Pri finančnih obveznostih po pošteni vrednosti mora podjetje spremembo poštene vrednosti obveznosti, ki jo lahko pripišemo spremembam v kreditnem tveganju, pripoznati v izkazu vseobsegajočega donosa. Preostale spremembe poštene vrednosti podjetje pripozna v izkazu poslovnega izida, razen če bi pripoznanje spremembe poštene vrednosti z obveznostjo povezanega kreditnega tveganja v izkazu vseobsegajočega donosa ali povzročilo ali povečalo računovodsko neusklajenost v izkazu poslovnega izida.

Obračunavanje varovanja pred tveganjem

Odbor je v okviru MSRP 9 objavil novo poglavje, ki obravnava obračunavanje varovanja pred tveganjem in pomeni njegovo pomembno prenovo. S tem je uveden nov model, ki prinaša pomembne izboljšave predvsem z vidika tesnejše usklajenosti med obračunavanjem pred tveganjem varovanih postavk in upravljanjem s tveganji ter dodatne izboljšave pri razkrivanju informacij o obračunavanju varovanja pred tveganjem in upravljanja s tveganji.

Odbor še ni določil datuma začetka uporabe novega standarda oziroma je svojo odločitev določitev odložil do objave končne različice MSRP 9. Navedenega standarda Evropska unija še ni potrdila.

Sprejem MSRP 9 bo vplival na razvrstitev in merjenje finančnih sredstev in obveznosti družbe Krka. Družba bo ta vpliv ovrednotila skupaj z vplivom drugih sprememb standarda, ko bodo objavljene, kar bo zagotovilo bolj izčrpno sliko vpliva teh sprememb na skupinske računovodske izkaze.

MSRP 10 – Konsolidirani računovodski izkazi

Ta standard nadomešča MRS 27 Konsolidirani in ločeni računovodski izkazi v delu, ki se nanaša na skupinske računovodske izkaze. Obenem obravnava vprašanja, ki so povzeta v SOP 12 Konsolidacija – podjetja za posebne namene in posledičnega umika SOP 12. Prenovljeni MRS 27 je tako omejen na računovodsko obravnavo naložb v odvisne družbe, skupne podvige in pridružene družbe v ločenih računovodskih izkazih.

MSRP 10 uvaja enoten model obvladovanja za vsa podjetja, tudi za podjetja za posebne namene. Spremembe, ki jih uvaja MSRP 10, bodo od posloводства zahtevale pomembne presoje pri določitvi obvladovanih podjetij, ki jih mora obvladujoče podjetje vključiti v konsolidacijo. Standard tudi spreminja opredelitev obvladovanja, pri čemer eno podjetje obvladuje drugo, če :

- ima vlagatelj vpliv nad podjetjem, v katerega vlaga (po MSRP 10 je to takrat, ko ima vlagatelj pravice, po katerih lahko usmerja tekoče poslovanje podjetja);
- je vlagatelj izpostavljen ali ima zaradi svojega vložka v podjetju, v katerega vlaga, pravico do različnih donosov;
- lahko vlagatelj uveljavlja premoč nad podjetjem, v katerega vlaga, in s tem vpliva na višino donosa od vložka.

Navedeni standard bo veljal za letna obdobja, ki so se začela 1. 1. 2013 ali kasneje. Evropska unija je standard v postopku presoje potrdila in kot najkasnejši datum začetka njegove uveljavitve določila letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2014 ali kasneje.

Družba Krka ne pričakuje, da bo standard pomembno vplival na njene obstoječe deleže v družbah.

MSRP 11 – Skupni dogovori

Novi standard nadomešča MRS 31 Deleži v skupnih vlaganjih in SOP 13 Skupaj obvladovana podjetja – Nedenarni prispevki podvižnikov.

Novi standard opredeljuje skupno obvladovanje kot pogodbeni dogovor o delitvi obvladovanja skupnega dogovora, ki obstaja le, kadar je za sprejem odločitev o določenih dejanjih potrebno soglasje vseh strank. Pri tem upošteva opredelitev izraza »obvladovanje« v zvezi »skupno obvladovanje« iz MSRP 10. Obenem MSRP 11 spreminja obračunavanje skupnih dogovorov in za razliko od MSRP 31, ki obravnava tri skupine naložb, opredeljuje samo še dve skupini vlaganj, pri katerih je možno obvladovanje:

- Novi standard opredeljuje skupno delovanje kot dogovor, pri katerem imajo stranke pravico do sredstev in so odgovorne za obveznosti, ki se nanašajo na ta dogovor. V zvezi z deleži v skupnem delovanju mora stranka pripoznati vsa svoja sredstva, obveznosti, prihodke in odhodke, vključno z njenim relativnim deležem v skupaj obvladovanih sredstvih, obveznostih, prihodkih in odhodkih.
- Novi standard opredeljuje skupaj obvladovano podjetje kot dogovor, pri katerem imajo stranke pravico do čistih sredstev dogovora. Naložbe v skupaj obvladovano podjetje podjetja pripoznajo po kapitalski metodi. Standard ukinja možnost proporcionalnega uskupinjevanja za skupaj obvladovana podjetja po MRS 31, zato je možna samo še kapitalna metoda uskupinjevanja.

V skladu z opredelitvijo novih skupin vlaganj mora podjetje pri razporeditvi skupnega dogovora na skupno delovanje ali skupaj obvladovano podjetje poleg strukture skupnega dogovora upoštevati tudi druga dejstva, kar predstavlja spremembo v primerjavi z MRS 31. Po MSRP 11 morajo stranke določiti, ali obstaja ločeno podjetje in v primeru njegovega obstoja upoštevati pravno obliko ločenega podjetja, pogodbene pogoje ter druga dejstva in okoliščine.

Novi standard velja za letna obdobja, ki so se začela 1. 1. 2013 ali kasneje. Evropska unija je novi standard v postopku presoje potrdila in kot najkasnejši datum začetka njegove veljavnosti določila letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2014 ali kasneje.

Družba Krka ne pričakuje, da bi imel standard pomemben vpliv na njene obstoječe deleže v družbah.

MSRP 12 – Razkrivanje deležev v drugih družbah

Ta standard vključuje vsa razkritja v zvezi s skupinskimi računovodskimi izkazi, ki jih vsebuje MRS 27, in tudi razkritja v MRS 28 in MRS 31. Ta razkritja se nanašajo na deleže podjetja v odvisnih družbah, skupnih podvigih, pridruženih družbah in strukturiranih podjetjih. Nekatera bolj obsežna kvalitativna in kvantitativna razkritja po MSRP 12 vključujejo pripravo povzetka finančnih informacij za posamezno odvisno družbo, v kateri ima podjetje pomemben neobvladujoči delež, opis pomembnih presoj posloводства pri določanju, ali gre za obvladovanje, skupno obvladovanje ali pomemben vpliv in vrsto skupnega dogovora (skupno delovanje ali skupaj obvladovano podjetje), povzetek finančnih informacij za posamezen pomemben skupen podvig in pridruženo družbo in opis vrste tveganja, ki je povezano z deleži podjetja v nekonsolidiranih strukturiranih podjetjih.

Standard velja za obdobja, ki so se začela 1. 1. 2013 ali kasneje, in lahko vpliva v na razkritja v pojasnilih k računovodskim izkazom. Evropska unija je novi standard v postopku presoje sprejela in kot najkasnejši datum začetka njegove veljavnosti določila letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2014 ali kasneje.

Sprememba vpliva le na predstavitev postavk, nima pa nikakršnega vpliva na finančni položaj ali poslovanje družbe Krka.

OPMSRP 21 – Dajatve

Pojasnilo se nanaša na vse tiste dajatve, ki jih drugi standardi (npr. MRS 12) ne obravnavajo, in tudi na denarne kazni ali druge kazni povezane s kršitvijo zakonodaje. Pojasnilo opredeljuje kazni kot zmanjšanje sredstev zaradi dajatev, ki jih država v skladu z zakonodajo naloži podjetjem. Pojasnilo podrobneje določa, da mora podjetje pripoznati obveznosti iz naslova dajatev ob nastanku dejanja, ki ima za posledico plačilo dajatve v skladu z ustrezno zakonodajo. Obenem tudi pojasnjuje, da lahko podjetje obveznosti za dajatev pripozna postopoma le, če dejanje, ki ima za posledico plačilo, nastane v določenem obdobju v skladu z ustrezno zakonodajo. Pojasnilo navaja, da pri dajatvi, katere obveznost za plačilo nastane, ko je dosežen minimalni prag, podjetje ne sme pripoznati nikakršne obveznosti, vse dokler ne doseže tega praga. Pojasnilo ne obravnava obračunavanja obveznosti, ki so posledica pripoznanja obveznosti za plačilo dajatve. Rešitev morajo podjetja iskati v drugih standardih in se na podlagi ustreznega standarda odločiti, ali je posledica pripoznanja obveznosti za plačilo dajatve sredstvo ali odhodek. Pojasnilo velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2014 ali kasneje.

Družba Krka pregleduje vpliv tega pojasnila na njen finančni položaj in poslovanje.

3. Določanje poštene vrednosti

Glede na računovodske usmeritve družbe Krka in zahtevana razkritja je treba v številnih primerih določiti pošteno vrednost tako finančnih kot tudi nefinančnih sredstev in obveznosti. Poštene vrednosti posameznih skupin sredstev za potrebe merjenja oziroma poročanja je družba določila po metodah, ki so opisane v nadaljevanju. Kjer so v zvezi s predpostavkami za določitev poštenih vrednosti potrebna dodatna pojasnila, so navedena v razčlenitvah k posameznim postavkam sredstev oziroma obveznosti družbe .

Naložbe v lastniške vrednostne papirje

Poštena vrednost finančnih sredstev po poštenu vrednosti skozi poslovni izid in za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev se za vrednostne papirje določa glede na zaključni tečaj na dan poročanja.

Poslovne in druge terjatve

Poštena vrednost poslovnih in drugih terjatev se izračuna kot sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov, razobrestenih po tržni obrestni meri na datum poročanja.

Neizvedene finančne obveznosti

Poštena vrednost se za potrebe poročanja izračuna na podlagi sedanje vrednosti prihodnjih izplačil glavnice in obresti, diskontiranih po tržni obrestni meri na datum poročanja.

4. Poročanje po odsekih

Družba Krka poroča po geografsko določenih odsekih. Prihodki odsekov so prikazani glede na geografsko lokacijo kupcev.

Poročanje po odsekih

	Evropska unija		Jugovzhodna Evropa		Vzhodna Evropa		Ostalo		Skupaj	
v tisoč EUR	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Prihodki od prodaje	642.138	657.692	45.922	50.927	388.884	295.612	39.395	31.049	1.116.339	1.035.280
Prihodki odprave dolgoročnih rezervacij in drugi poslovni prihodki	2.667	1.976	26	25	314	315	0	0	3.007	2.316
Stroški poslovanja	-508.171	-539.284	-35.623	-37.827	-337.984	-275.910	-26.041	-23.193	-907.819	-876.214
Dobiček iz poslovanja	136.634	120.384	10.325	13.125	51.214	20.017	13.354	7.856	211.527	161.382
Prihodki od obresti	2.491	1.986	0	0	1.009	235	0	0	3.500	2.221
Odhodki za obresti	-1.511	-2.351	0	0	0	-212	0	0	-1.511	-2.563
Neto finančni izid	-280	14.875	30	-24	-23.515	30	114	-140	-23.651	14.741
Davek iz dobička	-14.988	-16.044	-1.132	-1.749	-5.618	-2.668	-1.465	-1.047	-23.203	-21.508
Dobiček v letu	121.366	119.215	9.223	11.352	22.081	17.379	12.003	6.669	164.673	154.615
Investicije	116.714	69.959	0	0	0	0	0	0	116.714	69.959
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	47.836	48.079	1.336	1.520	15.720	13.583	364	392	65.256	63.574
Amortizacija neopredmetenih sredstev	3.572	3.836	256	297	2.163	1.724	219	181	6.210	6.038
	31. 12. 2013	31. 12. 2012	31. 12. 2013	31. 12. 2012	31. 12. 2013	31. 12. 2012	31. 12. 2013	31. 12. 2012	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Sredstva skupaj	1.242.625	1.168.636	35.407	38.206	412.873	348.820	10.330	10.623	1.701.235	1.566.285
Obveznosti skupaj	270.622	248.105	7.368	9.371	75.086	61.221	15.913	15.373	368.989	334.070

Zaradi vključitve Hrvaške v Evropsko unijo v letu 2013 so ustrezno prilagojeni tudi primerjalni podatki za leto 2012.

5. Prihodki od prodaje

v tisoč EUR	2013	2012
Prihodki od prodaje proizvodov	991.164	931.842
Prihodki od prodaje storitev	3.494	1.665
Prihodki od prodaje materiala in trgovskega blaga	121.681	101.773
Prihodki od prodaje skupaj	1.116.339	1.035.280

6. Drugi poslovni prihodki

v tisoč EUR	2013	2012
Odprava odloženih prihodkov	749	708
Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev	178	427
Izterjane odpisane terjatve iz preteklih let	177	46
Ostali poslovni prihodki	1.903	1.135
Drugi poslovni prihodki skupaj	3.007	2.316

7. Stroški po naravnih vrstah

v tisoč EUR	2013	2012
Stroški blaga in materiala	316.298	290.493
Stroški storitev	314.827	297.064
Stroški dela	185.705	178.045
Amortizacija	71.466	69.612
Odpisi in popravki vrednosti zalog	10.936	6.704
Slabitev in odpisi terjatev	2.566	4.353
Drugi poslovni odhodki	19.480	28.357
Stroški skupaj	921.278	874.628
Sprememba stanja zalog nedokončane proizvodnje in končnih izdelkov	-13.459	1.586
Skupaj	907.819	876.214

8. Stroški dela

v tisoč EUR	2013	2012
Stroški bruto plač in nadomestil	144.787	139.174
Stroški prispevkov socialnih zavarovanj	10.774	10.400
Stroški prispevkov pokojninskih zavarovanj	18.483	17.634
Pozaposlitveni in drugi dolgoročni zasluški	3.304	3.233
Drugi stroški dela	8.357	7.604
Stroški dela skupaj	185.705	178.045

Pri pozaposlitvenih in drugih dolgoročnih zasluških gre za odpravo rezervacij za pozaposlitvene zasluzke, kar je razloženo v pojasnilu 24.

Drugi stroški dela vključujejo predvsem regres za letni dopust in stroške za prevoz na delo.

V letu 2013 je prispevek za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje (vključeni so prispevki, ki jih plačata tako delodajalec kot delojemalec) znašal 35.039 tisoč EUR (33.749 tisoč EUR v letu 2012). Prispevek za dodatno pokojninsko zavarovanje je znašal 5.251 tisoč EUR (4.873 tisoč EUR v letu 2012).

9. Drugi poslovni odhodki

v tisoč EUR	2013	2012
Dotacije in pomoči za humanitarne in druge namene	1.302	1.641
Izdatki za varstvo okolja	2.086	2.207
Druge dajatve	12.833	20.907
Izguba pri prodaji in odpisi nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev	1.572	724
Ostali poslovni odhodki	1.687	2.878
Drugi poslovni odhodki skupaj	19.480	28.357

10. Finančni prihodki in odhodki

v tisoč EUR	2013	2012
Neto tečajne razlike	0	5.344
Prihodki od obresti	3.500	2.221
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb skozi poslovni izid	113	78
Prihodki iz izvedenih finančnih inštrumentov	0	102
Prihodki iz dividend in drugih deležev v dobičku	1.703	14.686
– dividende	24	17
– dobički odvisnih družb	1.679	14.669
Finančni prihodki skupaj	5.316	22.431
Neto tečajne razlike	-27.284	0
Odhodki za obresti	-1.511	-2.563
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb skozi poslovni izid	0	-3
Odhodki iz izvedenih finančnih inštrumentov	0	-4.987
Drugi odhodki	-172	-137
Finančni odhodki skupaj	-28.967	-7.690
Neto finančni izid	-23.651	14.741

11. Davek iz dobička

Prilagoditev na efektivno davčno stopnjo

v tisoč EUR	2013	2012
Odmerjeni davek	22.179	19.918
Odloženi davek	1.024	1.590
Davek iz dobička skupaj	23.203	21.508
Dobiček pred obdavčitvijo	187.876	176.123
Davek, obračunan po 17-odstotni stopnji (v letu 2012 po 18-odstotni)	31.939	31.702
Davek od davčno nepriznanih odhodkov	1.853	1.764
Davek od davčnih olajšav	-11.093	-11.349
Davek od prihodkov, ki zmanjšujejo davčno osnovo	-440	-2.467
Vpliv spremembe davčne stopnje na odložene davke	944	1.858
Davek iz dobička skupaj	23.203	21.508
Efektivna davčna stopnja	12,4 %	12,2 %

Največji delež davčnih olajšav predstavljajo vlaganja v raziskave in razvoj ter olajšave za investicije.

Davčna stopnja bo v prihodnjih treh letih ostala predvidoma nespremenjena (17-odstotna).

12. Nepremičnine, naprave in oprema

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Zemljišča	19.348	19.020
Zgradbe	206.786	218.714
Oprema	222.865	235.022
Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	114.979	46.463
Nepremičnine, naprave in oprema skupaj	563.978	519.219

V letu 2013 je bilo v družbi Krka največ izdatkov namenjenih gradnji obrata Notol 2, in sicer 45.457 tisoč EUR (10.572 tisoč EUR v letu 2012). Za gradnjo obrata za proizvodnjo učinkovin Sinteza 1 v Krškem je bilo namenjenih 31.962 tisoč EUR (4.309 tisoč EUR v letu 2012), za gradnjo Obrata za proizvodnjo trdnih oblik zdravil 1.660 tisoč EUR (11.410 tisoč EUR v letu 2012), za gradnjo prizidka k upravni stavbi 1.158 tisoč EUR (nov projekt v letu 2013, zato v letu 2012 izdatkov ni bilo), za povečanje proizvodnje sterilnih izdelkov 905 tisoč EUR (8.928 tisoč EUR v letu 2012) in za rekonstrukcijo laboratorija v obratu v Bršljinu 898 tisoč EUR (nov projekt v letu 2013, zato v letu 2012 izdatkov ni bilo). Za projekte na področju informacijske tehnologije in telekomunikacij smo namenili 5.130 tisoč EUR (3.486 tisoč EUR v letu 2012).

Gibanje nepremičnin, naprav in opreme (NNO)

v tisoč EUR	Zemljišče	Zgradbe	Oprema	NNO v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost					
Stanje 1. 1. 2012	18.579	412.520	597.455	23.499	1.052.053
Nabava	0	0	0	63.619	63.619
Aktiviranje – prenos s sredstev v pridobivanju	441	6.478	33.736	-40.655	0
Odtujitve, manki, viški	0	-959	-12.697	0	-13.656
Prenosi znotraj nepremičnin, naprav in opreme	0	63	-63	0	0
Stanje 31. 12. 2012	19.020	418.102	618.431	46.463	1.102.016
Stanje 1. 1. 2013	19.020	418.102	618.431	46.463	1.102.016
Nabava	0	0	0	112.053	112.053
Aktiviranje – prenos s sredstev v pridobivanju	397	5.524	37.013	-42.934	0
Odtujitve, manki, viški	-69	-1.077	-15.211	-603	-16.960
Prenosi znotraj nepremičnin, naprav in opreme	0	-22	61	0	39
Stanje 31. 12. 2013	19.348	422.527	640.294	114.979	1.197.148
Popravek vrednosti					
Stanje 1. 1. 2012	0	-182.940	-344.581	0	-527.521
Amortizacija	0	-16.905	-46.669	0	-63.574
Odtujitve, manki, viški	0	520	7.778	0	8.298
Prenosi znotraj nepremičnin, naprav in opreme	0	-63	63	0	0
Stanje 31. 12. 2012	0	-199.388	-383.409	0	-582.797
Stanje 1. 1. 2013	0	-199.388	-383.409	0	-582.797
Amortizacija	0	-17.110	-48.146	0	-65.256
Odtujitve, manki, viški	0	755	14.167	0	14.922
Prenosi znotraj nepremičnin, naprav in opreme	0	2	-41	0	-39
Stanje 31. 12. 2013	0	-215.741	-417.429	0	-633.170
Neodpisana vrednost					
Stanje 1. 1. 2012	18.579	229.580	252.874	23.499	524.532
Stanje 31. 12. 2012	19.020	218.714	235.022	46.463	519.219
Stanje 1. 1. 2013	19.020	218.714	235.022	46.463	519.219
Stanje 31. 12. 2013	19.348	206.786	222.865	114.979	563.978

Nepremičninam, napravam in opremi v letu 2013 ni bilo pripisanih stroškov izposojanja.

Neodpisana vrednost nepremičnin, naprav in opreme, ki začasno niso v uporabi, je bila 31. 12. 2013 2.911 tisoč EUR (2.836 tisoč EUR v letu 2012).

53 % vseh nepremičnin, naprav in opreme, ki so bili v uporabi 31. 12. 2013, je bilo v celoti amortiziranih (31. 12. 2012 je bilo takih nepremičnin, naprav in opreme 51 %).

13. Neopredmetena sredstva

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Premoženjske pravice	23.334	25.671
Neopredmetena sredstva v pridobivanju	4.969	4.237
Neopredmetena sredstva skupaj	28.303	29.908

Med neopredmetena sredstva spadata programska oprema in registracijska dokumentacija za nova zdravila.

Gibanje neopredmetenih sredstev

v tisoč EUR	Premoženjske pravice	Neopredmetena sredstva v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost			
Stanje 1. 1. 2012	65.806	3.472	69.278
Nabava	0	6.340	6.340
Prenosi z neopredmetenih sredstev v pridobivanju	5.575	-5.575	0
Odtujitve	-200	0	-200
Stanje 31. 12. 2012	71.181	4.237	75.418
Stanje 1. 1. 2013	71.181	4.237	75.418
Nabava	0	4.661	4.661
Prenosi z neopredmetenih sredstev v pridobivanju	3.929	-3.929	0
Odtujitve	-737	0	-737
Prenosi, prekvalifikacije	-39	0	-39
Stanje 31. 12. 2013	74.334	4.969	79.303
Popravek vrednosti			
Stanje 1. 1. 2012	-39.624	0	-39.624
Amortizacija	-6.038	0	-6.038
Odtujitve	152	0	152
Stanje 31. 12. 2012	-45.510	0	-45.510
Stanje 1. 1. 2013	-45.510	0	-45.510
Amortizacija	-6.210	0	-6.210
Odtujitve	681	0	681
Prenosi, prekvalifikacije	39	0	39
Stanje 31. 12. 2013	-51.000	0	-51.000
Neodpisana vrednost			
Stanje 1. 1. 2012	26.182	3.472	29.654
Stanje 31. 12. 2012	25.671	4.237	29.908
Stanje 1. 1. 2013	25.671	4.237	29.908
Stanje 31. 12. 2013	23.334	4.969	28.303

29 % vseh neopredmetenih sredstev, ki so bila v uporabi 31. 12. 2013, je bilo v celoti amortiziranih (31. 12. 2012 je bilo takih neopredmetenih sredstev 26 %).

14. Naložbe v odvisne družbe

Gibanje naložb v odvisne družbe v letu 2013

v tisoč EUR	Naložbe v odvisne družbe
Nabavna vrednost 1. 1. 2013	259.455
Ustanovitev novih družb	10
Naknadna vplačila	1.642
Povečanje osnovnega kapitala	29.301
Vračila naknadnih vplačil	-2.085
Stanje 31. 12. 2013	288.323
Čista vrednost 1. 1. 2013	259.455
Čista vrednost 31. 12. 2013	288.323

Gibanje naložb v odvisne družbe v letu 2012

v tisoč EUR	Naložbe v odvisne družbe
Nabavna vrednost 1. 1. 2012	225.444
Ustanovitev novih družb	82
Naknadna vplačila	3.017
Povečanje osnovnega kapitala	31.097
Vračila naknadnih vplačil	-185
Stanje 31. 12. 2012	259.455
Čista vrednost 1. 1. 2012	225.444
Čista vrednost 31. 12. 2012	259.455

Družba Krka najmanj enkrat na leto preverja ali obstajajo indikatorji za slabitve naložb v odvisne družbe. Za naložbe, kjer obstaja tveganje slabitve se poštena vrednost ugotavlja na osnovi sedanje vrednosti prihodnjih denarnih tokov kar temelji na oceni pričakovanih denarnih tokov iz denar ustvarjajoče enote kot tudi določitvi primerne diskontne stopnje. Družba je ugotovila, da ne obstaja potreba po slabitvah po stanju na dan 31. 12. 2013.

Deleži v odvisnih družbah

v tisoč EUR	Delež lastništva	Osnovni kapital	Vrednost deležev v odvisnih družbah	
	31. 12. 2013	31. 12. 2013	31. 12. 2013	31. 12. 2012
TAD Pharma GmbH, Cuxhaven, Nemčija	100 %	6.650	97.000	97.000
OOO KRKA-RUS, Istra, Ruska federacija	100 %	73.059	93.416	64.116
TERME KRKA, d. o. o., Novo mesto	100 %	14.753	45.407	45.407
KRKA-FARMA d.o.o., Zagreb, Hrvaška	100 %	18.754	19.738	19.738
KRKA - POLSKA, Sp. z o. o., Varšava, Poljska	100 %	4.210	18.697	18.697
Krka France Eurl, Pariz, Francija	100 %	10	2.599	1.162
KRKA Pharma GmbH, Dunaj, Avstrija	100 %	37	2.344	2.344
KRKA Farmacêutica, Unipessoal Lda., Estoril, Portugalska	100 %	10	2.266	2.266
KRKA-FARMA DOO BEOGRAD, Beograd, Srbija	100 %	1	1.279	1.279
Krka FARMACÊUTICA, S.L., Madrid, Španija	100 %	10	1.260	1.260
KRKA Farmaceutici Milano S.r.l., Milano Italija	100 %	10	1.010	805
Farma GRS, d. o. o., Novo mesto	99,7 %	1.003	1.000	1.000
KRKA-FARMA DOOEL, Skopje, Makedonija	100 %	792	802	802
KRKA Magyarorszá g Kft., Budimpešta, Madžarska	100 %	151	733	918
OOO KRKA FARMA, Sergijev Posad, Ruska federacija	100 %	85	492	492
KRKA Slovensko, s.r.o., Bratislava, Slovaška	100 %	10	110	610
KRKA Belgium, SA, Bruselj, Belgija	95 %	71	71	71
KRKA Sverige AB, Stockholm, Švedska	100 %	17	16	16
TOO KRKA Kazahstan, Almati, Kazahstan	100 %	10	11	11
KRKA ROMANIA S.R.L., Bukarešta, Romunija	100 %	8	10	10
KRKA Bulgaria EOOD, Sofija, Bolgarija	100 %	10	10	0
KRKA FARMA d.o.o., Sarajevo, Sarajevo, Bosna in Hercegovina	100 %	10	10	10
UAB KRKA Lietuva, Vilna, Litva	100 %	10	10	10
SIA KRKA Latvija, Riga, Latvija	100 %	10	10	10
TOV KRKA UKRAJINA, Kijev, Ukrajina	100 %	9	9	9
KRKA USA LLC, Wilmington, ZDA	100 %	7	8	8
KRKA ČR, s. r. o., Praga, Češka republika	100 %	4	4	1.403
KRKA PHARMA DUBLIN LIMITED, Dublin, Irska	100 %	1	1	1
Skupaj			288.323	259.455

31. 12. 2013 je imela odvisna družba Terme Krka 63,10-odstotni lastniški delež v družbi Golf Grad Otočec, d. o. o., odvisna družba Farma GRS 100-odstotni lastniški delež v odvisnih družbah GRS Vizfarma, d. o. o., in GRS Tehfarma, d. o. o., odvisna družba Krka France Eurl pa 5-odstotni lastniški delež v odvisni družbi KRKA Belgium, SA.

15. Dana posojila

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Nekratkoročno dana posojila	31.009	32.837
– posojila, dana odvisnim družbam	25.533	27.744
– posojila, dana drugim	5.476	5.093
Kratkoročno dana posojila	72.492	65.305
– del nekratkoročnega posojila, ki zapade v prihodnjem letu	2.290	1.307
– posojila, dana odvisnim družbam	50.744	53.550
– posojila, dana drugim	19.011	10.043
– kratkoročne terjatve za obresti	447	405
Dana posojila skupaj	103.501	98.142

Nekratkoročna posojila drugim vsebujejo posojila zaposlenim, ki jih družba Krka daje v skladu z internimi akti in so namenjena nakupu ali obnovi stanovanj. Letna obrestna mera je enaka obrestni meri, priznani v času sklenitve pogodbe. Določi jo minister za finance Republike Slovenije na podlagi zakona, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb za potrebe določanja obresti med povezanimi osebami. V letu 2013 se je gibala med 1,220 % in 1,432 %. Odplačilna doba posojil je največ 15 let.

Posojila, dana odvisnim družbam, vključno s pripadajočimi kratkoročnimi terjatvami za obresti

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Nekratkoročna dana posojila odvisnim družbam	25.767	27.931
OOO KRKA-RUS, Istra, Ruska federacija	20.071	0
TOV KRKA UKRAJINA, Kijev, Ukrajina	1.509	1.509
KRKA ROMANIA S.R.L., Bukarešta, Romunija	1.488	1.968
TOO KRKA Kazahstan, Almati, Kazahstan	1.013	846
KRKA Farmaceutici Milano, S.r.l., Milano Italija	877	0
KRKA Bulgaria EOOD, Sofija, Bolgarija	500	0
SIA KRKA Latvija, Riga, Latvija	300	300
UAB KRKA Lietuva, Vilna, Litva	9	829
OOO KRKA FARMA, Sergijev Posad, Ruska federacija	0	22.479
Kratkoročna dana posojila odvisnim družbam	52.237	54.209
TERME KRKA, d. o. o., Novo mesto	39.285	41.924
Farma GRS, d. o. o., Novo mesto	11.621	11.803
UAB KRKA Lietuva, Vilna, Litva	820	0
KRKA ROMANIA S.R.L., Bukarešta, Romunija	480	480
KRKA Bulgaria EOOD, Sofija, Bolgarija	31	0
GRS TEHFARMA, d. o. o., Novo mesto	0	2
Dana posojila odvisnim družbam skupaj	78.004	82.140

16. Finančne naložbe

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Nekratkoročne finančne naložbe	5.022	4.891
– finančna sredstva, na razpolago za prodajo	5.022	4.891
Kratkoročne finančne naložbe, vključno z izvedenimi finančnimi inštrumenti	792	679
– delnice in deleži za trgovanje	131	103
– druge kratkoročne finančne naložbe	661	576
Finančne naložbe skupaj	5.814	5.570

Med finančnimi sredstvi, ki so na razpolago za prodajo, je bilo za 640 tisoč EUR naložb v delnice in deleže družb v Sloveniji (654 tisoč EUR konec leta 2012), za 4.382 tisoč EUR pa naložb v delnice družb v tujini (4.237 tisoč EUR konec leta 2012).

Druge kratkoročne finančne naložbe sestavljajo točke slovenskih vzajemnih skladov v višini 351 tisoč EUR (302 tisoč EUR konec leta 2012) ter sredstva v upravljanju v višini 310 tisoč EUR (274 tisoč EUR konec leta 2012).

Gibanje finančnih sredstev, na razpolago za prodajo

v tisoč EUR	Finančna sredstva, na razpolago za prodajo
Stanje 1. 1. 2012	4.735
Pridobitev	50
Zmanjšanje	0
Prilagoditev na tržno vrednost	106
Stanje 31. 12. 2012	4.891
Stanje 1. 1. 2013	4.891
Pridobitev	0
Zmanjšanje	0
Prilagoditev na tržno vrednost	131
Stanje 31. 12. 2013	5.022

Prilagoditev vrednosti nekratkoročnih finančnih naložb – finančnih sredstev, ki so na razpolago za prodajo, na tržno oziroma pošteno vrednost je priznana v vseobsegajočem donosu v višini 131 tisoč EUR (106 tisoč EUR v letu 2012). V izkazu poslovnega izida prilagoditev ni priznana.

17. Odložene terjatve in obveznosti za davek

	Terjatve		Obveznosti		Terjatve – obveznosti	
v tisoč EUR	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Finančna sredstva, na razpolago za prodajo	17	187	368	367	-351	-180
Terjatve	1.863	1.679	0	0	1.863	1.679
Rezervacije za tožbe	8.330	8.820	0	0	8.330	8.820
Rezervacije za pozaposlitvene in druge dolgoročne zasluške	5.325	6.301	0	0	5.325	6.301
Skupaj	15.535	16.987	368	367	15.167	16.620
Pobotanje	-368	0	-368	0	0	0
Neto	15.167	16.987	0	367	15.167	16.620

	Stanje 1. 1. 2012	Pripoznavo v izkazu poslovnega izida	Pripoznavo v vseobsegajočem donosu	Stanje 31. 12. 2012	Pripoznavo v izkazu poslovnega izida	Pripoznavo v vseobsegajočem donosu	Stanje 31. 12. 2013
v tisoč EUR							
Finančna sredstva, na razpolago za prodajo	-366	167	19	-180	-169	-2	-351
Terjatve	1.230	449	0	1.679	184	0	1.863
Rezervacije za tožbe	9.800	-980	0	8.820	-490	0	8.330
Rezervacije za pozaposlitvene in druge dolgoročne zasluške	7.527	-1.226	0	6.301	-549	-427	5.325
Skupaj	18.191	-1.590	19	16.620	-1.024	-429	15.167

18. Zaloge

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Material	85.272	88.138
Nedokončana proizvodnja	55.192	45.085
Končni izdelki	45.450	50.650
Trgovsko blago	5.021	6.399
Predujmi za zaloge	33	283
Zaloge skupaj	190.968	190.555

Popravek vrednosti zalog na neto iztržljivo vrednost je znašal 4.984 tisoč EUR (234 tisoč EUR v letu 2012), odpisi zalog pa 5.952 tisoč EUR (6.470 tisoč EUR v letu 2012).

19. Terjatve do kupcev in druge terjatve

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Kratkoročne terjatve do odvisnih družb	225.363	226.858
Kratkoročne terjatve do kupcev zunaj skupine	200.832	185.998
Kratkoročne terjatve iz naslova dividend odvisnih družb	0	1.008
Kratkoročne terjatve do drugih	15.424	19.071
Terjatve skupaj	441.619	432.935

Kratkoročne terjatve do odvisnih družb

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
OOO KRKA-RUS, Istra, Ruska federacija	80.064	95.502
OOO KRKA FARMA, Sergijev Posad, Ruska federacija	67.902	53.780
KRKA-FARMA d.o.o., Zagreb, Hrvaška	24.330	24.966
TAD Pharma GmbH, Cuxhaven, Nemčija	8.436	11.662
KRKA-FARMA DOOEL, Skopje, Makedonija	7.832	6.584
KRKA Sverige AB, Stockholm, Švedska	7.761	6.154
KRKA-FARMA DOO BEOGRAD, Beograd, Srbija	6.665	11.412
KRKA - POLSKA Sp. z o. o., Varšava, Poljska	6.606	9.787
KRKA FARMACÉUTICA, S.L., Madrid, Španija	5.015	867
KRKA Farmacêutica, Unipessoal Lda., Estoril, Portugalska	3.321	1.064
Krka France Eurl, Pariz, Francija	2.381	700
KRKA Pharma GmbH, Dunaj, Avstrija	1.484	1.415
KRKA Farmaceutici Milano S.r.l., Milano Italija	1.437	931
TOV KRKA UKRAJINA, Kijev, Ukrajina	1.411	1.483
Terjatve do drugih družb v skupini	718	551
Kratkoročne terjatve do odvisnih družb skupaj	225.363	226.858

Kratkoročne terjatve do kupcev zunaj skupine

v tisoč EUR	Bruto vrednost	Slabitve za sporne in dvomljive terjatve	Čista vrednost 31. 12. 2013	Čista vrednost 31. 12. 2012
Kratkoročne terjatve do kupcev zunaj skupine v državi	9.274	62	9.212	10.942
Kratkoročne terjatve do kupcev zunaj skupine v tujini	207.083	15.463	191.620	175.056
Kratkoročne terjatve do kupcev zunaj skupine skupaj	216.357	15.525	200.832	185.998

Odpisi in slabitve terjatev, ki so izkazani v poslovnih odhodkih, so v letu 2013 znašali 2.566 tisoč EUR, v letu 2012 pa 4.353 tisoč EUR.

Zavarovanih je bilo 71 % terjatev do kupcev zunaj skupine. Terjatve so zavarovane pri SID – Prva kreditna zavarovalnica, d. d. V letu 2012 je bilo zavarovanih 41 % terjatev do kupcev zunaj skupine.

Kratkoročne terjatve do drugih

Večino kratkoročnih terjatev do drugih v skupni višini 15.424 tisoč EUR predstavljajo terjatve do države, od tega terjatve iz naslova davka na dodano vrednost 12.137 tisoč EUR.

Predujmov za storitve je bilo za 334 tisoč EUR (31. 12. 2012 870 tisoč EUR).

20. Denar in denarni ustrezniki

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	4	7
Denarna sredstva v banki	49.413	13.362
Denar in denarni ustrezniki skupaj	49.417	13.369

Družba Krka ima pri treh različnih bankah pogodbe o limitu za dovoljeno negativno stanje na transakcijskih računih v skupni vrednosti 2.000 tisoč EUR (2.000 tisoč EUR v letu 2012). Ker 31. 12. 2013 na transakcijskih računih ni bilo negativnih stanj, je bil limit v celoti neizkoriščen.

21. Kapital

Osnovni kapital

Osnovni kapital družbe Krka sestavlja 35.426.120 navadnih kosovnih imenskih delnic. Imamo le en razred delnic. Prva in edina izdaja delnic je potekala v letu 1995. Osnovni kapital je v celoti vplačan.

Lastne delnice

Na dan 31. 12. 2013 je imela družba Krka 2.561.005 lastnih delnic, kar je 7,23 % osnovnega kapitala.

14. skupščina delničarjev družbe Krka, ki je bila 2. 7. 2009, je njeno upravo pooblastila za pridobivanje lastnih delnic, s tem da skupni delež vseh pridobljenih lastnih delnic, skupaj s tistimi, ki jih družba že ima, ne sme preseči 10 % osnovnega kapitala družbe oziroma 3.542.612 delnic. Po tem pooblastilu je lahko družba lastne delnice pridobivala s posli, sklenjenimi na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, in sicer po vsakokratni tržni ceni. Lahko pa jih je pridobivala tudi zunaj organiziranega trga vrednostnih papirjev. Pri pridobivanju delnic na organiziranem ali na neorganiziranem trgu vrednostnih papirjev nakupna cena ni smela biti nižja od knjigovodske vrednosti, izračunane na podlagi zadnjih javno objavljenih revidiranih računovodskih izkazov skupine Krka. Prav tako ni smela biti višja od 30-kratnika dobička večinskih lastnikov na delnico, izračunanega na podlagi zadnjih javno objavljenih revidiranih računovodskih izkazov skupine Krka.

16. skupščina delničarjev družbe Krka, ki je bila 7. 7. 2011, je razveljavila pooblastilo 14. skupščine delničarjev družbe Krka in ga nadomestila z novim. Po njem lahko družba lastne delnice pridobiva s posli, sklenjenimi na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, in sicer po vsakokratni tržni ceni. Lahko jih pridobiva tudi zunaj organiziranega trga vrednostnih papirjev. Pri pridobivanju delnic na organiziranem ali na neorganiziranem trgu vrednostnih papirjev nakupna cena ne sme biti nižja od knjigovodske vrednosti delnice, izračunane na podlagi zadnjih javno objavljenih revidiranih poslovnih izkazov skupine Krka. Nakupna cena prav tako ne sme biti višja od 30-kratnika dobička večinskih lastnikov na delnico, izračunanega na podlagi zadnjih javno objavljenih revidiranih poslovnih izkazov skupine Krka.

Lastne delnice, pridobljene na osnovi novega pooblastila in predhodnih pooblastil, ki so bila sprejeta na skupščinah 5. 11. 1997 in 2. 7. 2009, lahko družba odsvoji tako, da jih:

- zamenja za lastniške deleže v drugih družbah v okviru izvajanja strategije prevzemov,
- odproda strateškemu partnerju,
- uporabi za izvedbo kotiranja Krkinih delnic na borzah zunaj Republike Slovenije.

Izvedeni nakupi lastnih delnic v letu 2013

v tisoč EUR	Število delnic	Tehtana povprečna cena delnice (v EUR)	Vrednost lastnih delnic (v tisoč EUR)
Stanje 31. 12. 2012	2.304.314		55.656
Nakupi v letu 2013 skupaj	256.691	53,43	13.716
Stanje 31. 12. 2013	2.561.005		69.372

Izvedeni nakupi lastnih delnic v letu 2013 prikazujejo nakupe, knjižene v letu 2013. Zaradi zamika knjiženja se to število delnic razlikuje od dejanskega nakupa delnic v letu 2013, ki ga je družba sporočila na straneh Ljubljanske borze.

Izvedeni nakupi lastnih delnic v letu 2013 po dnevih so prikazani v Prilogi 1 k računovodskim izkazom skupine Krka in družbe Krka, d. d., Novo mesto.

Rezerve

Rezerve družbe Krka sestavljajo rezerve za lastne delnice, kapitalske rezerve, zakonske in statutarne rezerve ter rezerva za pošteno vrednost.

Rezerve za lastne delnice so 31. 12. 2013 znašale 69.372 tisoč EUR in so se v letu 2013 povečale za 13.716 tisoč EUR iz naslova oblikovanja zaradi dodatnega nakupa lastnih delnic.

Kapitalske rezerve se smejo uporabiti pod pogoji in za namene, ki jih določa zakon. 31. 12. 2013 so znašale 101.503 tisoč EUR in vključujejo splošni prevrednotovalni popravek kapitala v višini 90.659 tisoč EUR, ki je bil ob prehodu na MSRP vključen v kapitalske rezerve, in 10.844 tisoč EUR kapitalskih rezerv, oblikovanih v skladu s posebno uredbo v postopku lastninskega preoblikovanja obvladujoče družbe. Znesek se lahko uporabi zgolj za povečanje osnovnega kapitala. V letu 2013 ni bilo gibanj v kapitalskih rezervah.

Zakonske rezerve lahko družba oblikuje do višine 30 % osnovnega kapitala. 31. 12. 2013 so znašale 14.990 tisoč EUR in se v letu 2013 niso spremenile.

Statutarne rezerve so 31. 12. 2013 znašale 30.000 tisoč EUR in se glede na stanje konec leta 2012 niso spremenile. Družba lahko statutarne rezerve oblikuje do višine 30.000 tisoč EUR. Statutarne rezerve se lahko uporabijo za pokrivanje izgube, za oblikovanje rezerv za lastne delnice, za zmanjšanje osnovnega kapitala z umikom delnic in za uravnavanje dividendne politike.

Rezerva za pošteno vrednost vključuje kumulativno spremembo poštene vrednosti finančnih sredstev, ki so na razpolago za prodajo, in pozaposlitvenih zaslužkov. Rezerva za pošteno vrednost se je v primerjavi z letom 2012 povečala za 2.214 tisoč EUR in je 31. 12. 2013 znašala 3.881 tisoč EUR. Skupna sprememba je posledica povečanja poštene vrednosti finančnih sredstev, ki so na razpolago za prodajo, za 131 tisoč EUR, zmanjšanja za vpliv odloženih davkov v povezavi s spremembo vrednosti teh naložb za 2 tisoč EUR, povečanja zaradi preračuna pozaposlitvenih zaslužkov za 2.512 tisoč EUR ter zmanjšana za vpliv odloženih davkov zaradi preračuna pozaposlitvenih zaslužkov za 427 tisoč EUR.

Zadržani dobički

Na povečanje zadržanih dobičkov je vplival dobiček v letu v višini 164.773 tisoč EUR. Njihovo zmanjšanje zadržanih dobičkov je bilo posledica uporabe bilančnega dobička za dividende po sklepu 18. skupščine delničarjev, ki je bila 4. 7. 2013, v višini 53.140 tisoč EUR in dodatnega oblikovanja rezerv za lastne delnice zaradi nakupa lastnih delnic v letu 2013 v višini 13.716 tisoč EUR.

Znesek izplačanih dividend, prikazan v izkazu denarnih tokov, se od zneska, ki ga je potrdila skupščina in je vključen v izkaz gibanja kapitala, razlikuje za znesek spremembe med začetnim in končnim stanjem obveznosti za izplačilo dividend v višini 145 tisoč EUR (166 tisoč EUR v letu 2012).

Dividende na delnico

V letu 2013 je deklarirana bruto dividenda na delnico znašala 1,61 EUR, v letu 2012 pa 1,50 EUR.

Ugotovitev bilančnega dobička

v tisoč EUR	2013	2012
Obvezna uporaba dobička		
Dobiček v letu	164.673	154.615
– kritje prenesene izgube	0	0
– oblikovanje zakonskih rezerv	0	0
– oblikovanje rezerv za lastne delnice	–13.716	–13.072
– oblikovanje statutarnih rezerv	0	0
Dobiček po obvezni uporabi	150.957	141.543
– oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu uprave in nadzornega sveta	–34.000	–25.000
Preostanek dobička	116.957	116.543
Ugotovitev bilančnega dobička		
– preostanek dobička	116.957	116.543
– preneseni dobiček preteklih obdobj	62.396	61.388
Bilančni dobiček	179.353	177.931

22. Dobiček na delnico

Osnovni dobiček na delnico je v letu 2013 znašal 4,99 EUR, kar je 7,3 % več kot v letu 2012, ko je znašal 4,65 EUR. Pri izračunu je bil upoštevan dobiček v letu v višini 164,673 tisoč EUR (154,615 tisoč EUR v letu 2012). Za obe leti je bilo upoštevano tehtano povprečje števila delnic, in sicer 33.002.621 delnic za leto 2013 in 33.285.030 delnic za leto 2012. Lastne delnice so pri izračunu izvzete.

Vse delnice, ki jih je izdala družba Krka, so navadne imenske delnice, zato je kazalnik popravljeni dobiček na delnico enak osnovnemu dobičku na delnico.

23. Prejeta posojila

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Nekratkoročna posojila	2.000	13.700
– posojila, prejeta pri odvisnih družbah	2.000	800
– posojila, prejeta pri domačih bankah	0	12.900
Kratkoročna posojila	70.190	58.917
– del nekratkoročnega posojila, ki zapade v prihodnjem letu	0	12.600
– posojila, prejeta pri odvisnih družbah	70.097	45.463
– posojila, prejeta od podjetij	0	375
– kratkoročne obveznosti za obresti	93	479
Posojila skupaj	72.190	72.617

Prejeta nekratkoročna posojila

v tisoč EUR	Valuta	Knjigovodska vrednost	
		31. 12. 2013	31. 12. 2012
Posojilo, prejeta pri domači banki	EUR	0	13.500
Posojilo, prejeta pri domači banki	EUR	0	12.000
Prejeta nekratkoročna posojila skupaj		0	25.500

Posojila, prejeta pri odvisnih družbah, vključno s pripadajočimi kratkoročnimi obveznostmi za obresti

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Nekratkoročna posojila, prejeta pri odvisnih družbah	2.000	800
KRKA Farmacêutica, Unipessoal Lda., Estoril, Portugalska	2.000	800
Kratkoročna posojila, prejeta pri odvisnih družbah	70.190	45.563
TAD Pharma GmbH, Cuxhaven, Nemčija	70.093	45.099
KRKA PHARMA DUBLIN LIMITED, Dublin, Irska	50	361
TERME KRKA, d. o. o., Novo mesto	47	103
Posojila, prejeta pri odvisnih družbah, skupaj	72.190	46.363

Kratkoročna posojila so bila najeta v evrih za dobo do enega leta in niso bila posebej zavarovana.

24. Rezervacije

v tisoč EUR	Stanje 31. 12. 2012	Oblikovanje	Koriščenje	Odprava	Stanje 31. 12. 2013
Obveznosti za zaposlitvene in druge dolgoročne zasluške	47.491	3.492	–2.820	–2.699	45.464
Rezervacije za tožbe	49.000	0	0	0	49.000
Rezervacije skupaj	96.491	3.492	–2.820	–2.699	94.464

Višina rezervacij za tožbe s področja intelektualne lastnine je določena glede na višino škodnega zahtevka ali ocenjena glede na pričakovano možno višino, če dejanski zahtevk še ni znan. V znesku oblikovanih rezervacij

v višini 49.000 tisoč EUR predstavlja največji del, 47.500 tisoč EUR, rezervacija za morebitne obveznosti v povezavi s postopkom, ki ga vodi Evropska komisija v zvezi z domnevno kršitvijo pravil konkurenčnega prava pri prodaji zdravila perindopril na trgih Evropske unije, rezervacija v višini 1.500 tisoč EUR pa je oblikovana za tožbo, ki jo je proti Krki vložil Sanofi Aventis iz Francije zaradi domnevne kršitve patenta, ki štiti učinkovino klopidozrel. Pri določitvi pričakovane možne višine uprava sodeluje tudi z zunanjimi strokovnjaki za tožbe na področju intelektualne lastnine in vsako leto preveri izračunani znesek rezervacije za posamezno tožbo, ki še poteka.

Poleg omenjenih tožb je proti družbi vloženih še 7 tožb, vezanih na področje intelektualne lastnine, v skupni vrednosti tožbenih zahtevkov 10.250 tisoč EUR, in 6 tožb z ostalih področij (delovnopravni, civilni spori) v skupni vrednosti tožbenih zahtevkov 26 tisoč EUR.

Izračun rezervacij za obveznosti do zaposlenih iz naslova pozaposlitvenih in drugih dolgoročnih zaslužkov temelji na aktuarskem izračunu, v katerem so bile upoštevane naslednje predpostavke:

- 5,00-odstotna letna diskontna stopnja, ki izhaja iz podatkov o donosnosti 10-letnih državnih obveznic Republike Slovenije konec decembra 2013 (v letu 2012 je bila uporabljena 5,42-odstotna diskontna stopnja);
- trenutno veljavne višine odpravnin in jubilejnih nagrad, določene v internih aktih;
- fluktuacija zaposlenih, ki je odvisna predvsem od njihove starosti;
- smrtnost na osnovi zadnjih razpoložljivih tablic smrtnosti lokalne populacije;
- rast plač za 1,80 % (2,55 % v letu 2012).

Obveznosti za pozaposlitvene in druge dolgoročne zaslužke zaposlencev

v tisoč EUR	2013	2012
Stanje 1. 1.	36.093	37.837
Stroški sprotnega službovanja (CSC)	1.506	1.497
Stroški obresti (IC)	1.985	1.792
Izplačani pozaposlitveni zaslužki	-1.927	-3.477
Aktuarski presežek	-2.511	-1.556
Stanje 31. 12.	35.146	36.093

Analiza občutljivosti

	Diskontna stopnja		Rast plač		Fluktuacija	
	Odstotni točki		Odstotni točki		Odstotkih	
Sprememba v	0,5	-0,5	0,5	-0,5	10 %	-10 %
Sprememba za	-2.001	2.187	2.242	-2.067	-145	147
Vpliv na stanje obveznosti v tisoč EUR						

25. Odloženi prihodki

v tisoč EUR	Stanje 31. 12. 2012	Prejeti odloženi prihodki	Odprava odloženih prihodkov	Stanje 31. 12. 2013
Sredstva, prejeta iz proračuna za proizvodni obrat Beta v Šentjerneju	37	0	-37	0
Sredstva, prejeta iz evropskega sklada za regionalni razvoj	17	0	-4	13
Sredstva, prejeta iz evropskega sklada – razvoj novih tehnologij (projekt FBD)	731	0	-98	633
Brezplačno pridobljene nepremičnine, naprave in oprema	565	1	-13	553
Emisijski kuponi	22	0	-22	0
Drugi odloženi prihodki	1.380	310	-575	1.115
Odloženi prihodki skupaj	2.752	311	-749	2.314

Projekt FBD delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Izvaja se v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007–2013, 1. razvojne prioritete: Konkurenčnost podjetij in raziskovalna odličnost: prednostne usmeritve 1.1.: Izboljšanje konkurenčnih sposobnosti podjetij in raziskovalna odličnost.

Vrednost odloženih prihodkov se knjigovodsko zmanjšuje za znesek amortizacije osnovnih sredstev in za zneske drugih vrst stroškov, za katere so bila sredstva prejeta.

26. Poslovne obveznosti

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Obveznosti do odvisnih družb	58.218	41.571
Obveznosti do dobaviteljev v Sloveniji	48.313	32.479
Obveznosti do dobaviteljev zunaj Slovenije	35.613	42.710
Obveznosti na podlagi predujmov	3.777	1.736
Poslovne obveznosti skupaj	145.921	118.496

Obveznosti do odvisnih družb

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
OOO KRKA FARMA, Sergijev Posad, Ruska federacija	14.102	8.960
KRKA - POLSKA, Sp. z o. o., Varšava, Poljska	11.504	9.117
KRKA-FARMA d.o.o., Zagreb, Hrvaška	6.860	3.174
TOV KRKA UKRAJINA, Kijev, Ukrajina	4.883	2.950
KRKA ROMANIA S.R.L., Bukarešta, Romunija	4.269	4.046
Farma GRS, d. o. o., Novo mesto	3.095	1.590
KRKA Magyarország Kft., Budimpešta, Madžarska	2.645	1.939
TAD Pharma Gmbh, Cuxhaven, Nemčija	2.487	2.039
KRKA ČR, s. r. o., Praga, Češka republika	2.304	3.475
KRKA Slovensko, s.r.o., Bratislava, Slovaška	1.300	1.547
UAB KRKA Lietuva, Vilna, Litva	975	843
OOO KRKA-RUS, Istra, Ruska federacija	824	54
KRKA-FARMA DOO BEOGRAD, Beograd, Srbija	639	464
Krka France Eurl, Pariz, Francija	546	172
TOO KRKA Kazahstan, Almati, Kazahstan	434	313
KRKA-FARMA DOOEL Skopje, Skopje, Makedonija	391	365
KRKA Farmaceutici Milano S.r.l., Milano Italija	275	33
KRKA Pharma GmbH, Wien, Dunaj, Avstrija	249	268
KRKA Bulgaria EOOD, Sofija, Bolgarija	164	0
KRKA FARMACÉUTICA, S.L., Madrid, Španija	87	4
TERME KRKA, d. o. o., Novo mesto	68	78
KRKA Farmacêutica, Unipessoal Lda., Estoril, Portugalska	34	50
GRS TEHFARMA, d. o. o, Novo mesto	22	12
KRKA PHARMA DUBLIN LIMITED, Dublin, Irska	20	39
GRS VIZFARMA, d. o. o, Novo mesto	16	9
KRKA FARMA d.o.o., Sarajevo, Sarajevo, Bosna in Hercegovina	12	18
Krka Sverige AB, Stockholm, Švedska	11	10
KRKA USA LLC, Wilmington, ZDA	2	2
Obveznosti do odvisnih družb skupaj	58.218	41.571

27. Druge kratkoročne obveznosti

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Vračunani pogodbeni popusti na prodane izdelke	17.192	12.373
Obveznosti iz naslova nevplačanega kapitala odvisnih družb	258	258
Obveznosti do delavcev – bruto plače, drugi prejemki in dajatve	24.660	25.612
Drugo	7.167	5.104
Druge kratkoročne obveznosti skupaj	49.277	43.347

28. Pogojne obveznosti in zaveze

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Dane garancije	21.734	19.273
Drugo	620	620
Pogojne obveznosti skupaj	22.354	19.893

Med danimi garancijami predstavljajo največje postavke poročilo za izpolnjevanje pogodbenih obveznosti odvisne družbe Farma GRS v višini 5.300 tisoč EUR, kontragarancija za pravočasno plačilo morebitnih obveznosti iz naslova izdane carinske garancije v Belorusiji v višini 4.000 tisoč EUR, garancija za terjatve TAD Pharme v višini 3.000 tisoč EUR in garancija Carinski upravi Republike Slovenije v višini 2.500 tisoč EUR. Postavka drugo vsebuje izključno odvzeto premoženje v Srbiji v višini 620 tisoč EUR.

Proti družbi Krka je na dan 31. 12. 2013 potekal postopek Evropske komisije. V zvezi z njim je oblikovala dolgoročne rezervacije v višini 47.500 tisoč EUR. Poleg tega je bilo proti družbi Krka vloženih 8 tožb s področja intelektualne lastnine in 6 tožb z drugih področij (delovnopravni, civilni spori) v skupni vrednosti tožbenih zahtevkov 14.976 tisoč EUR. Uprava družbe je na osnovi poznavanja vsebine sporov in na osnovi pravnih mnenj zunanjih strokovnjakov ocenila, da bo znesek morebitnih obveznosti iz naslova teh sporov in tožb znašal 1.500 tisoč EUR, in je v taki višini oblikovala dolgoročne rezervacije.

Na osnovi sklenjenih pogodb, ki so povezane z nadaljevanjem naložb v teku, je bilo konec leta 2013 stanje znanih prihodnjih obveznosti, povezanih s pridobitvijo nepremičnin, naprav in opreme, 116.385 tisoč EUR (88.712 tisoč EUR konec leta 2012).

Poslovni najemi

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Do enega leta	1.107	945
V obdobju od 1 do 5 let	1.162	1.029
Več kot 5 let	111	172
Obveznosti iz naslova najemov skupaj	2.380	2.146

V primeru najemnih pogodb z obdobjem, daljšim od 5 let, gre za najem nepremičnin, v glavnem poslovnih prostorov, pri najemih za obdobje do enega leta oziroma od 1 do 5 let pa tudi za najem opreme.

29. Finančni inštrumenti in finančna tveganja

Stabilnost poslovanja na daljši rok zagotavljamo z aktivnim upravljanjem s tveganji. Zaradi mednarodne razvejanosti izvoznih in uvoznih poslov smo izpostavljeni predvsem tveganju zaradi sprememb deviznih tečajev in kreditnemu tveganju.

Kreditno tveganje

Proces kreditne kontrole obsega bonitetno ocenjevanje kupcev, ki jim obvladujoča in odvisne družbe na leto prodajo izdelke v vrednosti 100.000 EUR in več, ter redno dinamično spremljanje plačilne discipline kupcev. V sistem kreditne kontrole je vključenih več kot 400 kupcev. V letu 2013 je družba Krka več kot 10 % prodaje ustvarila z odvisno družbo Krka Farma v Rusiji, in sicer 10,8 %.

Raven skupnih terjatev se je konec leta 2013 glede na začetek leta nekoliko zvišala. Ključna razloga za rast vrednosti terjatev do kupcev sta bila rast in časovna dinamika prodaje. V zadnjem četrtletju je družba Krka ustvarila veliko rast prodaje. Znesek zapadlih terjatev je ob koncu leta ostal v normalnih, za Krko sprejemljivih okvirih.

Ob koncu leta je bilo pri kreditni zavarovalnici zavarovanih 71 % terjatev do kupcev zunaj skupine Krka. Del terjatev imamo zavarovanih tudi z bančnimi garancijami in akreditivi.

Ocenjujemo, da je kakovost terjatev do kupcev z vidika starostne strukture terjatev in ocenjenega tveganja kupcev v povprečju ostala nespremenjena. To potrjujejo tako rezultati rednih bonitetnih ocen kupcev kot nespremenjen delež terjatev, zavarovanih s prvovrstnimi inštrumenti.

Odpisi terjatev do kupcev niso vplivali na rezultat družbe Krka v letu 2013.

Izpostavljenost kreditnemu tveganju

Knjigovodska vrednost finančnih sredstev je bila najbolj izpostavljena kreditnemu tveganju in je bila na datum poročanja naslednja:

v tisoč EUR	Pojasnila	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Dana posojila	15	103.501	98.142
Finančne naložbe	16	5.814	5.570
Terjatve brez terjatev do države in danih predujmov	19	428.508	416.039
– od tega terjatve do kupcev (vključno z odvisnimi družbami)		426.195	412.856
Denar in denarni ustrezniki	20	49.417	13.369
Skupaj		587.240	533.120

Med finančnimi sredstvi, izpostavljenimi kreditnemu tveganju, sta po vrednosti največji postavki dana posojila in terjatve.

Dana posojila po regijah

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Slovenija	76.235	69.547
Jugovzhodna Evropa	2.534	2.492
Vzhodna Evropa	22.725	24.973
Srednja Evropa	1.130	1.130
Zahodna Evropa in čezmorska tržišča	877	0
Skupaj	103.501	98.142

Terjatve brez terjatev do države in danih predujmov po regijah

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Slovenija	10.666	12.217
Jugovzhodna Evropa	94.915	95.251
Vzhodna Evropa	205.731	194.566
Srednja Evropa	61.815	66.217
Zahodna Evropa in čezmorska tržišča	55.381	47.788
Skupaj	428.508	416.039

Zavarovanih je bilo 71 % terjatev do kupcev zunaj skupine. Terjatve so zavarovane pri SID – Prva kreditna zavarovalnica, d. d. V letu 2012 je bilo zavarovanih 41 % terjatev do kupcev zunaj skupine.

Analiza starosti danih posojil na datum poročanja

v tisoč EUR	Bruto vrednost 2013	Popravek 2013	Bruto vrednost 2012	Popravek 2012
Nezapadlo	103.496	0	98.133	2
Že zapadlo do 20 dni	3	0	0	0
Že zapadlo od 21 do 50 dni	2	0	11	0
Že zapadlo od 51 do 180 dni	0	0	0	0
Že zapadlo več kot 180 dni	41	41	46	46
Skupaj	103.542	41	98.190	48

Analiza starosti terjatev brez terjatev do države in danih predujmov na datum poročanja

v tisoč EUR	Bruto vrednost 2013	Popravek 2013	Bruto vrednost 2012	Popravek 2012
Nezapadlo	403.252	2.977	377.394	700
Že zapadlo do 20 dni	8.580	45	10.158	44
Že zapadlo od 21 do 50 dni	6.293	38	10.727	141
Že zapadlo od 51 do 180 dni	7.179	11	12.542	74
Že zapadlo več kot 180 dni	18.728	12.453	18.500	12.323
Skupaj	444.032	15.524	429.321	13.282

Družba Krka določenim kupcem podaljšuje roke plačila. V primeru, da do podaljševanja rokov ne bi prihajalo, bi bil 31. 12. 2013 znesek nezapadlih terjatev 399.849 tisoč EUR, zapadlih terjatev do 20 dni 10.709 tisoč EUR, od 21 do 50 dni 6.458 tisoč EUR, od 51 do 180 dni 8.288 tisoč EUR in zapadlih več kot 180 dni 18.728 tisoč EUR.

Gibanje popravka vrednosti danih posojil

v tisoč EUR	2013	2012
Stanje 1. 1.	48	50
Odprava popravka vrednosti	-2	-2
Izterjane odpisane terjatve	-5	0
Stanje 31. 12.	41	48

Gibanje popravka vrednosti terjatev brez terjatev do države in danih predujmov

v tisoč EUR	2013	2012
Stanje 1. 1.	13.282	9.687
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	2.497	3.604
Odpis terjatev	-76	-1
Odprava popravka vrednosti	-158	0
Izterjane odpisane terjatve	-14	-5
Učinek tečajnih razlik	-7	-3
Stanje 31. 12.	15.524	13.282

Likvidnostno tveganje

Stabilno poslovanje brez večjih odklonov in nihanj, financiranje naložb z lastnimi sredstvi, organska rast ter močan denarni tok, ki ga ustvarjamo z rednim poslovanjem, so zagotavljali, da je bilo likvidnostno tveganje družbe Krke v letu 2013 majhno. Družba Krka je imela konec leta 2013 le kratkoročna posojila, najeta pri odvisnih družbah.

Kot odgovor na vse večje globalno tveganje pri elektronskem plačilnem prometu smo v družbi Krka uvedli številne varovalne ukrepe. Pretehtali smo tveganost poslovnih bank ter njihovih aktivnih in pasivnih obrestnih mer in na podlagi ugotovitev v letu 2013 reorganizirali sodelovanje z izbranimi bankami. Vse večja konkurenca med ponudniki bančnih storitev nam je v letu 2013 omogočila tudi znatno zmanjšanje stroškov plačilnega prometa in dokumentarnega poslovanja z bankami.

Krka že več let beleži stabilne in dobre kazalnike likvidnosti, med dobavitelji pa je znana kot partnerica z brezhibno plačilno disciplino.

Zapadlost finančnih obveznosti

V tabelah v nadaljevanju so prikazane finančne obveznosti glede na rok zapadlosti.

Zapadlost finančnih obveznosti na dan 31. 12. 2013

v tisoč EUR	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi				
		Skupaj	Do pol leta	Pol leta do 1 leto	1–2 leti	2–5 let
Neizvedene finančne obveznosti						
Prejeta nekratkoročna bančna posojila	0	0	0	0	0	0
Prejeta ostala nekratkoročna posojila	2.000	2.026	23	-271	2.274	0
Prejeta ostala kratkoročna posojila	70.190	70.347	70.297	50	0	0
Obveznosti do dobaviteljev	142.144	142.144	142.144	0	0	0
Neizvedene finančne obveznosti skupaj	214.334	214.516	212.463	-221	2.274	0
Izvedena finančna sredstva/obveznosti skupaj	0	0	0	0	0	0
Skupaj	214.334	214.516	212.463	-221	2.274	0

Zapadlost finančnih obveznosti na dan 31. 12. 2012

v tisoč EUR	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi				
		Skupaj	Do pol leta	Pol leta do 1 leto	1–2 leti	2–5 let
Neizvedene finančne obveznosti						
Prejeta nekratkoročna bančna posojila	25.877	26.569	6.730	6.624	13.215	0
Prejeta ostala nekratkoročna posojila	800	833	5	5	14	809
Prejeta ostala kratkoročna posojila	45.940	46.114	45.566	548	0	0
Obveznosti do dobaviteljev	116.760	116.760	116.760	0	0	0
Neizvedene finančne obveznosti skupaj	189.377	190.276	169.061	7.177	13.229	809
Izvedena finančna sredstva skupaj	0	0	0	0	0	0
Skupaj	189.377	190.276	169.061	7.177	13.229	809

Tveganje sprememb deviznih tečajev

Zaradi razvejanega mednarodnega poslovanja je družba Krka izpostavljena tveganju sprememb deviznih tečajev ruskega rublja, romunskega leja, poljskega zlota, hrvaške kune, srbskega dinarja, švedske krone, češke krone, madžarskega forinta in ukrajinske grivne.

V navedenih valutah družba Krka v izkazu finančnega položaja izkazuje presežek sredstev nad obveznostmi, kar obravnavamo kot dolgo devizno pozicijo. Ključne računovodske kategorije, ki tvorijo devizno pozicijo, so terjatve do kupcev in obveznosti do dobaviteljev.

Gibanje ključnih tečajev v prvem četrtletju je bilo za družbo Krka ugodno, zato smo ustvarili skupne pozitivne tečajne razlike. Zaradi negotovosti, povezane z ublažitvijo ekspanzivne monetarne politike Ameriške centralne banke, se je v drugem četrtletju začelo izrazito negativno gibanje valut trgov v razvoju. V drugem četrtletju je poljski zlot v primerjavi z evrom padel za 3,6 %, medtem ko je ruski rubelj izgubil kar 7,2 % vrednosti. Padeč vrednosti navedenih valut je ob polletju povzročil velike negativne tečajne razlike družbe Krka.

Poljski zlot se je v primerjavi z evrom v drugem polletju znova okrepil in nevtraliziral velik del negativnih tečajnih razlik iz prvega polletja, medtem ko se je padanje vrednosti ruskega rublja nadaljevalo tudi v drugi polovici leta. Pritisk globalnih dejavnikov na vrednost rublja se je zmanjšal, so pa nanjo negativno delovali notranji makroekonomski kazalci, med njimi predvsem postopno upočasnjevanje gospodarske rasti in počasno zniževanje inflacije. V primerjavi z evrom je ruski rubelj v letu 2013 izgubil 11 % vrednosti.

Prispevek ostalih valut k skupnim tečajnim razlikam družbe Krka je razmeroma majhen.

V letu 2013 deviznih pozicij nismo zavarovali.

Izpostavljenost tveganju sprememb deviznih tečajev

v tisoč EUR	31. 12. 2013				
	EUR*	PLN	HRK	RUB	RON
Terjatve do kupcev	165.140	29.927	0	167.564	51.544
Bančna posojila	-72.190	0	0	0	0
Poslovne obveznosti	-110.244	-11.506	-76	-14.952	-2.330
Izpostavljenost izkaza finančnega položaja (neto)	-17.294	18.421	-76	152.612	49.214

* EUR je funkcionalna valuta in ne predstavlja izpostavljenosti tveganju sprememb deviznih tečajev.

31. 12. 2012					
v tisoč EUR	EUR*	PLN	HRK	RUB	RON
Terjatve do kupcev	146.362	35.324	0	170.158	49.189
Bančna posojila	-72.617	0	0	0	0
Poslovne obveznosti	-88.454	-9.122	-77	-8.965	-2.917
Izpostavljenost izkaza finančnega položaja (neto)	-14.709	26.203	-77	161.193	46.272

* EUR je funkcionalna valuta in ne predstavlja izpostavljenosti tveganju sprememb deviznih tečajev.

Pomembni devizni tečaji

	Povprečni tečaj*		Končni tečaj*	
	2013	2012	2013	2012
PLN	4,20	4,18	4,15	4,07
HRK	7,58	7,52	7,63	6,56
RUB	42,33	39,93	45,32	40,33
RON	4,42	4,46	4,47	4,44

* število enot nacionalne valute za en evro

Navedeni tečaji, ki so bili uporabljeni pri preračunu bilančnih postavk na dan 31. 12., so enaki referenčnemu tečaju Evropske centralne banke na dan 31. 12.

Analiza občutljivosti

Povečanje vrednosti EUR za 1 % glede na navedene valute na dan 31. 12. 2013 oziroma 31. 12. 2012 bi poslovni izid pred davki povečalo oziroma zmanjšalo za navedene vrednosti. Analiza, ki je za obe leti narejena na enak način, predpostavlja, da vse spremenljivke, predvsem obrestne mere, ostanejo nespremenjene.

Vpliv na poslovni izid pred davki		
v tisoč EUR	2013	2012
PLN	-182	-259
HRK	1	1
RUB	-1.511	-1.596
RON	-487	-458

Zmanjšanje vrednosti EUR za 1 % glede na navedene valute na dan 31. 12. 2013 oziroma 31. 12. 2012 bi povzročilo enak učinek v nasprotno smer, ob predpostavki, da vse ostale spremenljivke ostanejo nespremenjene.

Tveganje sprememb obrestnih mer

Družba Krka je v letu 2013 odplačala vsa dolgoročna posojila. Spremembe referenčnih obrestnih mer nimajo več vpliva na skupne stroške financiranja skupine.

Izpostavljenost tveganju sprememb obrestnih mer

v tisoč EUR	2013	2012
Finančni inštrumenti po fiksni obrestni meri	-10.208	6.764
Finančna sredstva	61.842	53.402
Finančne obveznosti	-72.050	-46.638
Finančni inštrumenti po variabilni obrestni meri	41.165	18.835
Finančna sredstva	41.212	44.335
Finančne obveznosti	-47	-25.500

Analiza občutljivosti denarnega toka pri inštrumentih z variabilno obrestno mero

Povečanje variabilne obrestne mere za 100 bazičnih točk bi poslovni izid za leto 2013 povečalo za 412 tisoč EUR (zmanjšanje obrestne mere za 100 bazičnih točk bi poslovni izid zmanjšalo za 412 tisoč EUR). Povečanje obrestne mere za leto 2012 za 100 bazičnih točk bi poslovni izid zmanjšalo za 188 tisoč EUR (zmanjšanje obrestne mere za 100 bazičnih točk bi poslovni izid povečalo za 188 tisoč EUR). Analiza, ki je za obe leti narejena na enak način, predpostavlja, da vse spremenljivke, predvsem devizni tečaj, ostanejo nespremenjene.

Podrobnejši pregled prejetih nekratkoročnih in kratkoročnih posojil je prikazan v naslednjih tabelah.

Prejeta nekratkoročna posojila

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Nekratkoročna posojila	2.000	26.300
– od tega kratkoročni del	0	12.600
Povprečno stanje nekratkoročnih posojil	14.150	46.550
Obresti v poslovnem letu	440	1.475
Drugi stroški najemanja nekratkoročnih posojil	0	0
Povprečni efektivni strošek nekratkoročnih posojil (poslovno leto)	3,11 %	3,17 %
Zapadlost do vključno treh let	100 %	100 %
Zapadlost nad tremi leti	0 %	0 %
Valutna struktura nekratkoročnih posojil		
– EUR	100 %	100 %
Sestava nekratkoročnih posojil glede na vrsto obrestne mere		
– spremenljiva	0 %	94 %
– fiksna	100 %	6 %

Prejeta kratkoročna posojila

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Kratkoročna posojila, vključno s kratkoročnim delom nekratkoročnih posojil	70.097	58.438
– bančna posojila	0	12.600
– druga posojila	70.097	45.838
Kratkoročna posojila brez kratkoročnega dela nekratkoročnih posojil	70.097	45.838
Povprečno stanje kratkoročnih posojil (poslovno leto)	57.968	32.011
Obresti v poslovnem letu	1.065	1.078
Drugi stroški najemanja kratkoročnih posojil	15	10
Povprečni efektivni strošek kratkoročnih posojil (poslovno leto)	1,86 %	3,40 %
Valutna struktura kratkoročnih posojil		
– EUR	100 %	100 %
Sestava kratkoročnih posojil glede na vrsto obrestne mere		
– spremenljiva	0 %	0 %
– fiksna	100 %	100 %

Upravljanje s kapitalom

Osnovni kapital družbe Krka sestavlja 35.426.120 navadnih kosovnih imenskih delnic. Obstaja le en razred delnic. Prva in edina izdaja delnic je potekala v letu 1995. Osnovni kapital je v celoti vplačan.

Primarni cilj upravljanja s kapitalom družbe Krka je zagotavljanje visokega kreditnega ratinga in ustreznih kazalnikov financiranja, s čimer zagotavlja ustrezen razvoj svojega poslovanja in ustvarja čim večjo vrednost za svoje delničarje.

Družba Krka želi z upravljanjem in prilagajanjem kapitalske strukture slediti spremembam v ekonomskem okolju. Dividende izplačuje enkrat na leto. Skladno z veljavno strategijo razvoja za obdobje 2014-2018 bo za dividende namenjeno do 50 % konsolidiranega dobička večinskih lastnikov skupine, ustvarjenega v predhodnem letu, pri čemer se pri določitvi deleža dobička za dividende upošteva tudi finančne potrebe skupine za naložbe in večje prevzeme. Družba nima posebnih ciljev glede lastništva zaposlenih in nobenega programa delniških opcij.

V letih 2013 oziroma 2012 ni prišlo do sprememb v načinu upravljanja s kapitalom.

Družba Krka za nadzor nad kapitalom uporablja kazalnik finančnega vzvoda, ki prikazuje delež neto zadolženosti v kapitalu in neto zadolženosti skupaj. V neto zadolženost so vključeni prejeta posojila in poslovne obveznosti, zmanjšani za denar in njegove ustreznike.

v tisoč EUR	31. 12. 2013	31. 12. 2012
Prejeta posojila	72.190	72.617
Poslovne in druge kratkoročne obveznosti	195.198	161.843
Denar in denarni ustrezniki	-49.417	-13.369
Neto zadolženost	217.971	221.091
Kapital	1.332.246	1.232.215
Kapital in neto zadolženost	1.550.217	1.453.306
Kazalnik finančnega vzvoda	14,1 %	15,2 %

Poštena vrednost

Finančne naložbe glede na izračun njihove poštene vrednosti uvrščamo v tri ravni:

- 1. raven – sredstva po tržni ceni;
- 2. raven – sredstva, ki se ne uvrščajo v raven 1, njihova vrednost pa je določena neposredno ali posredno na podlagi primerljivih tržnih podatkov;
- 3. raven – sredstva, katerih vrednost ni mogoče pridobiti iz tržnih podatkov.

Poštena vrednost sredstev

	31. 12. 2013				31. 12. 2012			
v tisoč EUR	1. raven	2. raven	3. raven	Skupaj	1. raven	2. raven	3. raven	Skupaj
Sredstva, merjena po pošteni vrednosti								
Finančna sredstva, na razpolago za prodajo	3.657	0	1.365	5.022	3.526	0	1.365	4.891
Delnice in deleži za trgovanje	131	0	0	131	103	0	0	103
Druge kratkoročne finančne naložbe (točke vzajemnih skladov in sredstva v upravljanju)	661	0	0	661	576	0	0	576
Skupaj sredstva, merjena po pošteni vrednosti	4.449	0	1.365	5.814	4.205	0	1.365	5.570
Sredstva, za katera je poštena vrednost razkrita								
Dana nekratkoročna posojila	0	0	31.009	31.009	0	0	32.837	32.837
Dana kratkoročna posojila	0	0	72.492	72.492	0	0	65.305	65.305
Terjatve do kupcev in druge terjatve	0	0	441.619	441.619	0	0	432.935	432.935
Denar in denarni ustrezniki	0	0	49.417	49.417	0	0	13.369	13.369
Skupaj sredstva, za katera je poštena vrednost razkrita	0	0	594.537	594.537	0	0	544.446	544.446
Skupaj	4.449	0	595.902	600.351	4.205	0	545.811	550.016

Poštena vrednost obveznosti

	31. 12. 2013				31. 12. 2012			
v tisoč EUR	1. raven	2. raven	3. raven	Skupaj	1. raven	2. raven	3. raven	Skupaj
Obveznosti, merjene po pošteni vrednosti								
Skupaj obveznosti, merjene po pošteni vrednosti	0	0	0	0	0	0	0	0
Obveznosti, za katere je poštena vrednost razkrita								
Prejeta posojila	0	0	72.190	72.190	0	0	72.617	72.617
Poslovne in ostale obveznosti	0	0	200.021	200.021	0	0	161.843	161.843
Skupaj obveznosti, za katere je poštena vrednost razkrita	0	0	272.211	272.211	0	0	234.460	234.460
Skupaj	0	0	272.211	272.211	0	0	234.460	234.460

Poštena vrednost vrednostnih papirjev za trgovanje je izračunana na osnovi borznega tečaja na datum poročanja brez zmanjšanja za morebitne stroške pri prodaji oziroma nakupu vrednostnih papirjev.

30. Posli s povezanimi osebami

Povezave z družbami v skupini

V tabeli so prikazani medsebojni odnosi (promet) z odvisnimi družbami v letu 2013.

v tisoč EUR	Prodaja	Nakupi	Prejeta posojila	Dana posojila
TERME KRKA, d. o. o., Novo mesto*	218	810	0	10.807
Farma GRS, d. o. o., Novo mesto**	308	12.431	0	12.868
KRKA-FARMA d.o.o., Zagreb, Hrvaška	56.120	37.078	0	0
KRKA ROMANIA S.R.L., Bukarešta, Romunija	1	18.096	0	0
KRKA-FARMA DOO BEOGRAD, Beograd, Srbija	7.179	2.329	0	0
KRKA-FARMA DOOEL, Skopje, Makedonija	13.222	1.282	0	0
KRKA FARMA d.o.o., Sarajevo, Sarajevo, Bosna in Hercegovina	4	212	0	0
KRKA Bulgaria EOOD, Sofija, Bolgarija	15	425	0	500
OOO KRKA-RUS, Istra, Ruska federacija	93.205	1.604	0	0
OOO KRKA FARMA, Sergijev Posad, Ruska federacija	121.083	89.829	0	0
TOV KRKA UKRAJINA, Kijev, Ukrajina	132	16.129	0	0
TOO KRKA Kazakhstan, Almati, Kazahstan	1	4.495	0	171
KRKA - POLSKA, Sp. z o. o., Varšava, Poljska	26.436	37.631	0	0
KRKA ČR, s. r. o., Praga, Češka republika	17	15.925	0	0
KRKA Magyarorszá Kft., Budimpešta, Madžarska	0	12.855	0	0
KRKA Slovensko, s.r.o., Bratislava, Slovaška	0	6.939	0	0
UAB KRKA Lietuva, Vilna, Litva	0	4.473	0	0
SIA KRKA Latvija, Riga, Latvija	1	2.385	0	0
TAD Pharma GmbH, Cuxhaven, Nemčija	26.657	11.196	240.500	0
KRKA Sverige AB, Stockholm, Švedska	21.903	76	0	0
KRKA Pharma GmbH, Dunaj, Avstrija	1.332	1.558	0	0
KRKA Farmacêutica, Unipessoal Lda., Estoril, Portugalska	7.405	432	1.200	0
Krka FARMACÉUTICA, S.L., Madrid, Španija	13.082	758	0	0
KRKA Farmaceutici Milano S.r.l., Milano Italija	1.701	1.669	0	877
Krka France Eurl, Pariz, Francija	2.206	1.668	0	0
KRKA PHARMA DUBLIN LIMITED, Dublin, Irska	629	239	315	0
KRKA Belgium, SA, Bruselj, Belgija	0	0	0	0
KRKA USA LLC, Wilmington, ZDA	0	9	0	0
Skupaj	392.857	282.533	242.015	25.223

* skupaj z odvisno družbo Golf Grad Otočec, d. o. o.

** skupaj z odvisnima družbama GRS Tehfarma, d. o. o. in GRS Vizfarma, d. o. o.

Družbe v skupini so z obvladujočo družbo poslovale na osnovi sklenjenih kupoprodajnih pogodb, pri čemer so bile uporabljene tržne cene izdelkov in storitev.

Letna obrestna mera za posojila znotraj skupine Krka je ob sklenitvi posojilne pogodbe priznana obrestna mera, ki jo določi minister za finance Republike Slovenije na podlagi zakona, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb za potrebe določanja obresti med povezanimi osebami V letu 2013 se je gibala med 1,220 % in 1,432 %.

Stanje posojil, danih družbam v skupini, je opisano v pojasnilu 15, stanje posojil, prejetih od odvisnih družb, v pojasnilu 23, stanje terjatev do družb v skupini v pojasnilu 19 in stanje kratkoročnih poslovnih obveznosti do družb v skupini v pojasnilu 26.

Podatki o skupinah oseb

Konec leta 2013 so imeli člani uprave družbe Krka v lasti 37.050 delnic družbe Krka, kar predstavlja 0,105 % celotnega kapitala družbe in 0,113 % glasovalnih pravic.

Člani sedanjega nadzornega sveta družbe so imeli konec leta 2013 v lasti 13.445 delnic družbe Krka, kar predstavlja 0,038 % celotnega kapitala družbe in 0,041 % glasovalnih pravic.

Lastniški deleži članov uprave in nadzornega sveta v družbi Krka in njihovi deleži v glasovalnih pravicah

	31. 12. 2013			31. 12. 2012		
	Število delnic	Delež v kapitalu (v %)	Delež v glasovalnih pravicah (v %)	Število delnic	Delež v kapitalu (v %)	Delež v glasovalnih pravicah (v %)
Člani uprave						
Jože Colarič	22.500	0,0635	0,0685	22.500	0,0635	0,0679
Aleš Rotar	12.770	0,0360	0,0389	12.770	0,036	0,0386
Zvezdana Bajc	1.660	0,0047	0,0051	1.660	0,0047	0,0050
Vinko Zupančič	120	0,0003	0,0004	120	0,0003	0,0004
Danica Novak Malnar	0	0	0	0	0	0
Člani uprave skupaj	37.050	0,1046	0,1127	37.050	0,1045	0,1119
Člani nadzornega sveta						
Jože Lenič	180	0,0005	0,0005	180	0,0005	0,0005
Julijana Kristl	230	0,0006	0,0007	230	0,0006	0,0007
Vincenc Manček	11.543	0,0326	0,0351	11.543	0,0326	0,0349
Mojca Osolnik Videmšek	452	0,0013	0,0014	452	0,0013	0,0014
Matjaž Rakovec	0	0	0	400	0,0011	0,0012
Sergeja Slapničar	0	0	0	0	0	0
Franc Šašek	540	0,0015	0,0016	540	0,0015	0,0016
Tomaž Sever	500	0,0014	0,0015	500	0,0014	0,0015
Mateja Vrečer	0	0	0	0	0	0
Člani nadzornega sveta skupaj	13.445	0,0380	0,0409	13.845	0,0391	0,0415
Skupaj	50.495	0,1425	0,1536	50.895	0,1436	0,1524

Pri izračunu deleža v glasovalnih pravicah so bile izločene lastne delnice (2.561.005 na dan 31. 12. 2013 in 2.307.739 na dan 31. 12. 2012).

Bruto prejemki skupin oseb

v tisoč EUR	2013	2012
Člani uprave	2.390	2.285
Člani nadzornega sveta	209	228
Bruto prejemki skupin oseb skupaj	2.599	2.513

Bruto prejemki zaposlenih na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, so v letu 2013 znašali 14.303 tisoč EUR (15.321 tisoč EUR v letu 2012).

Prejemki članov uprave v letu 2013

	Plača – fiksni del			Plača – variabilni del		Skupaj	
	Bruto	Neto izplačilo	Neto bonitete in drugi prejemki	Bruto	Neto	Bruto	Neto
v tisoč EUR							
Jože Colarič	362	146	8	407	159	769	313
Aleš Rotar	286	117	9	273	107	559	233
Zvezdana Bajc	262	105	10	247	97	509	212
Vinko Zupančič	211	86	12	194	76	405	174
Danica Novak Malnar	137	62	6	11	5	148	73
Prejemki članov uprave skupaj	1.258	516	45	1.132	444	2.390	1.005

	Neto bonitete in drugi prejemki					Skupaj
	Menedžersko zavarovanje	Dodatno pokojninsko zavarovanje	Druge bonitete	Povračila stroškov	Regres za letni dopust	
v tisoč EUR						
Jože Colarič	4,15	2,82	0,10	0,04	0,58	7,69
Aleš Rotar	3,32	2,82	1,28	0,90	0,59	8,90
Zvezdana Bajc	3,32	2,82	2,22	1,00	0,59	9,95
Vinko Zupančič	3,33	2,82	4,05	0,74	0,61	11,54
Danica Novak Malnar	1,45	2,82	0,50	0,90	0,64	6,31
Prejemki članov uprave skupaj	15,57	14,10	8,15	3,57	3,00	44,38

Prejemki članov uprave v letu 2012

	Plača – fiksni del			Plača – variabilni del		Skupaj	
	Bruto	Neto izplačilo	Neto bonitete in drugi prejemki	Bruto	Neto	Bruto	Neto
v tisoč EUR							
Jože Colarič	360	160	10	372	158	732	328
Aleš Rotar	284	126	10	246	105	530	241
Zvezdana Bajc	260	114	12	223	95	483	221
Vinko Zupančič	209	91	13	175	75	384	179
Danica Novak Malnar	136	63	8	20	10	156	81
Prejemki članov uprave skupaj	1.249	554	53	1.036	443	2.285	1.050

Neto bonitete in drugi prejemki						
v tisoč EUR	Menedžersko zavarovanje	Dodatno pokojninsko zavarovanje	Druge bonitete	Povračila stroškov	Regres za letni dopust	Skupaj
Jože Colarič	5,06	2,76	1,76	0,06	0,63	10,26
Aleš Rotar	4,03	2,76	2,34	0,83	0,63	10,59
Zvezdana Bajc	4,03	2,76	3,24	0,92	0,63	11,57
Vinko Zupančič	4,03	2,76	4,82	0,72	0,64	12,97
Danica Novak Malnar	1,75	2,76	1,73	0,89	0,65	7,78
Prejemki članov uprave skupaj	18,90	13,78	13,89	3,41	3,18	53,16

Druge bonitete vključujejo boniteto, povezano z uporabo službenega osebnega vozila tudi v zasebne namene, in morebitne druge bonitete. Povračila stroškov vključujejo povračila za stroške prevoza na delo in za prehrano med delom. Za opravljanje funkcije v nadzornih svetih ali upravnih odborih odvisnih družb člani uprave ne prejemajo sejin ali drugih plačil.

Prejemki članov nadzornega sveta družbe v letu 2013

v tisoč EUR	Osnovno plačilo za opravljanje funkcije		Sejnine		Potni stroški		Skupaj	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Jože Lenič	23,25	18,02	3,19	2,47	0	0	26,44	20,49
Julijana Kristl	19,38	15,02	2,04	1,58	0,41	0,32	21,82	16,91
Vincenc Manček	19,38	15,02	2,31	1,79	0	0	21,69	16,81
Mojca Osolnik Videmšek	21,31	16,52	2,48	1,92	0,42	0,33	24,21	18,76
Matjaž Rakovec	20,93	16,22	1,54	1,19	0,24	0,18	22,70	17,60
Sergeja Slapničar	19,38	15,02	1,98	1,54	0,49	0,38	21,85	16,93
Franc Šašek	20,93	16,22	2,75	2,13	0	0	23,68	18,35
Tomaž Sever	19,38	15,02	2,75	2,13	0,42	0,33	22,54	17,47
Mateja Vrečer	21,31	16,52	2,31	1,79	0	0	23,62	18,31
Prejemki članov nadzornega sveta skupaj	185,22	143,55	21,34	16,54	1,98	1,53	208,54	161,62

Po sklepu 16. skupščine delničarjev, ki je bila 7. 7. 2011, člani nadzornega sveta prejmejo za udeležbo na seji sejinino, ki za posameznega člana nadzornega sveta družbe znaša 275,00 EUR bruto. Člani komisije nadzornega sveta prejmejo za udeležbo na seji komisije sejinino, ki za posameznega člana komisije znaša 80 % višine sejinine za udeležbo na seji nadzornega sveta. Sejinina za korespondenčno sejo znaša 80 % siceršnje sejinine. Posamezen član nadzornega sveta je ne glede na prej navedeno in torej ne glede na število udeležb na sejah v posameznem poslovnem letu upravičen do izplačila sejinin, vse dokler skupni znesek sejinin bodisi iz naslova sej nadzornega sveta bodisi iz naslova sej komisij nadzornega sveta ne doseže vrednosti 50 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije za posameznega člana nadzornega sveta glede na dejanska izplačila na letni ravni.

Člani nadzornega sveta poleg sejinin prejmejo osnovno plačilo za opravljanje funkcije v višini 15.500 EUR bruto na leto na posameznega člana. Predsednik nadzornega sveta je upravičen tudi do doplačila v višini 50 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije člana nadzornega sveta, namestnik predsednika nadzornega sveta pa do doplačila v višini 10 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije člana nadzornega sveta. Člani komisije nadzornega sveta prejmejo doplačilo za opravljanje funkcije, ki za posameznega člana komisije znaša 25 % višine osnovnega plačila za opravljanje funkcije člana nadzornega sveta. Predsednik komisije je upravičen tudi do dodatnega doplačila v višini 50 % doplačila za opravljanje funkcije člana komisije nadzornega sveta.

Člani nadzornega sveta in člani komisije nadzornega sveta prejemajo osnovno plačilo in doplačilo za opravljanje funkcije v sorazmernih mesečnih izplačilih, do katerih so upravičeni, dokler opravljajo funkcijo. Mesečno izplačilo

znaša eno dvanajstino zgoraj navedenih letnih zneskov. Posamezen član komisije nadzornega sveta je ne glede na zgoraj navedeno in torej ne glede na število komisij, katerih član je ali jim predseduje, v posameznem poslovnem letu upravičen do izplačila doplačil, vse dokler skupni znesek takih doplačil ne doseže vrednosti 50 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije za posameznega člana nadzornega sveta glede na dejanska izplačila na letni ravni.

Posojila skupinam oseb

v tisoč EUR	Stanje		Odplačila v letu	
	31. 12. 2013	31. 12. 2012	2013	2012
Člani uprave	4	5	1	1
Člani nadzornega sveta družbe (predstavniki zaposlenih)	0	0	0	0
Posojila skupinam oseb skupaj	4	5	1	1

Stanje posojil zaposlenim na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, je 31. 12. 2013 znašalo 97 tisoč EUR (50 tisoč EUR na dan 31. 12. 2012). Odplačila posojil zaposlenim na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, so v letu 2013 znašala 17 tisoč EUR (20 tisoč EUR v letu 2012). Posojila tem osebam so bila namenjena za reševanje stanovanjskih vprašanj.

31. Izobrazbena struktura zaposlenih

	2013		2012	
	Povprečno število zaposlenih	Delež (v %)	Povprečno število zaposlenih	Delež (v %)
Doktorji znanosti	84	1,8	76	1,7
Magistri znanosti	207	4,5	196	4,4
Univerzitetna izobrazba	1316	28,6	1273	28,6
Visokostrokovna izobrazba	460	10,0	410	9,2
Višješolska izobrazba	207	4,5	198	4,5
Srednješolska izobrazba	1243	27,0	1188	26,7
Kvalificirani delavci	1037	22,5	1043	23,4
Nekvalificirani delavci	53	1,2	64	1,4
Skupaj (povprečje leta)	4607	100,0	4448	100,0

32. Posli z revizorsko družbo

Pogodbena vrednost storitev revidiranja, ki jih je za družbo v letu 2013 opravila revizorska družba ERNST & YOUNG Revizija, poslovno svetovanje, d. o. o., je bila 129 tisoč EUR (129 tisoč EUR v letu 2012). Revizijska družba je za družbo Krka v letu 2013 opravila še prevod računovodskega dela letnega poročila za leto 2012 v vrednosti 3 tisoč EUR.

33. Dogodki po zaključku obračunskega obdobja

Navajamo dogodke, ki so se zgodili v obdobju od konca leta 2013 do 31. 3. 2014:

- Povečanje poslovne negotovosti na ukrajinskem trgu.
- Krkina odvisna družba na Švedskem, Krka Sverige AB, je februarja prejela sklep Višjega sodišča v Oslu v zvezi s sporom med AstraZeneco AB in Krko Sverige AB zaradi domnevne kršitve patenta NO 307 378, ki ščiti posebno stopnjo čistosti zdravila esomeprazol. Višje sodišče v Oslu je odločilo, da Krka Sverige AB krši patent. Krka Sverige AB je izdelek Esomeprazol Krka prodajala na Norveškem od oktobra do decembra 2010, zato mora družbi AstraZeneca vrniti izgubljeni dobiček in poravnati sodne stroške v višini približno 2 milijonov EUR. Krka je zoper odločbo vložila pritožbo na norveško vrhovno sodišče. Zahtevani znesek je vključen v konsolidirane računovodske izkaze skupine Krka za leto 2013.
- S 1. januarjem 2014 smo petim Krkinim prodajnim regijam pridružili še šesto, Regijo Čezmorska tržišča. Delovala bo na tržiščih Srednjega vzhoda, Daljnega vzhoda in Afrike ter Severne in Južne Amerike.
- Od 2. 1. 2014 do 31. 1. 2014 (sledilo je zaprto obdobje) smo pridobili 51.595 lastnih delnic v skupni vrednosti 3.180.371,97 EUR. Stanje je 2.612.600 lastnih delnic (7,375 % vseh delnic).

Poročilo neodvisnega revizorja

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Lastnikom gospodarske družbe Krka, d.d., Novo mesto

Poročilo o računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene računovodske izkaze gospodarske družbe Krka, d.d., ki vključujejo izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2013, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz sprememb lastniškega kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in zahtevami Zakona o gospodarskih družbah, ki se nanašajo na pripravo računovodskih izkazov ter za takšne notranje kontrole, ki jih posloводство določi kot ustrezne in, ki omogočajo pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega stanja gospodarske družbe Krka, d.d. na dan 31. decembra 2013 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in zahtevami Zakona o gospodarskih družbah, ki se nanašajo na pripravo računovodskih izkazov.

Poročilo o zahtevah druge zakonodaje

Posloводство je odgovorno tudi za pripravo poslovnega poročila v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah. Naše odgovornost je ocenitev skladnosti poslovnega poročila z revidiranimi računovodskimi izkazi. Naši postopki v povezavi s poslovnim poročilom so opravljeni v skladu z mednarodnim standardom revidiranja 720 in omejeni na ocenitev skladnosti poslovnega poročila z revidiranimi računovodskimi izkazi in ne vključujejo pregleda ostalih informacij, ki izhajajo iz nerevidiranih finančnih poročil.

Po našem mnenju je poslovno poročilo skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

Ljubljana, 10. marec 2014

Sanja Košir Nikašinić
Direktor
Ernst & Young d.o.o.
Dunajska 111, Ljubljana

ERNST & YOUNG
Revizija, poslovno
svetovanje d.o.o., Ljubljana

Lidija Šinkovec
Pooblaščenka revizorka

PRILOGA 1:

Izvedeni nakupi lastnih delnic družbe Krka v letu 2013 po dnevih

Datum	Število delnic	Povprečna cena delnice (v EUR)	Vrednost lastnih delnic (v tisoč EUR)	Datum	Število delnic	Povprečna cena delnice (v EUR)	Vrednost lastnih delnic (v tisoč EUR)	Datum	Število delnic	Povprečna cena delnice (v EUR)	Vrednost lastnih delnic (v tisoč EUR)
Stanje 31. 12. 2012	2.304.314		55.656								
Nakupi v letu 2013											
2. 1. 2013	3.425	50,58	173	19. 4. 2013	3.580	48,27	173	6. 6. 2013	1.779	51,67	92
4. 1. 2013	2.167	50,77	110	22. 4. 2013	3.700	47,59	176	7. 6. 2013	1.708	51,08	87
7. 1. 2013	2.052	51,97	107	23. 4. 2013	3.624	47,89	174	10. 6. 2013	998	50,71	51
8. 1. 2013	1.518	53,11	81	24. 4. 2013	2.025	48,29	98	11. 6. 2013	1.689	51,50	87
9. 1. 2013	5.148	54,26	279	25. 4. 2013	3.769	48,90	184	12. 6. 2013	763	50,81	39
10. 1. 2013	2.934	55,93	164	26. 4. 2013	1.123	48,55	55	13. 6. 2013	1.707	50,97	87
11. 1. 2013	6.123	54,87	336	29. 4. 2013	2.250	48,90	110	14. 6. 2013	1.764	50,38	89
14. 1. 2013	5.384	53,35	287	30. 4. 2013	2.857	48,76	139	17. 6. 2013	1.401	50,08	70
29. 1. 2013	3.079	53,19	164	3. 5. 2013	61	48,48	3	19. 6. 2013	1.270	51,03	65
30. 1. 2013	3.002	53,46	161	6. 5. 2013	2.053	49,83	102	20. 6. 2013	469	51,10	24
31. 1. 2013	3.096	53,09	164	22. 5. 2013	5	50,20	0	21. 6. 2013	1.605	51,50	83
1. 2. 2013	254	53,29	14	23. 5. 2013	1.740	50,68	88	24. 6. 2013	1.504	51,20	77
4. 2. 2013	774	53,44	41	24. 5. 2013	1.710	50,51	86	26. 6. 2013	1.529	51,55	79
5. 2. 2013	2.337	54,09	127	27. 5. 2013	204	50,09	10	30. 7. 2013	1.571	53,47	84
6. 2. 2013	2.867	54,56	157	28. 5. 2013	1.683	50,09	84	31. 7. 2013	1.268	53,09	67
7. 2. 2013	1.344	53,61	72	29. 5. 2013	424	50,32	21	1. 8. 2013	2.265	53,24	121
11. 2. 2013	1.601	53,28	85	30. 5. 2013	1.688	50,60	86	2. 8. 2013	2.352	54,49	128
12. 2. 2013	2.287	54,06	124	31. 5. 2013	1.712	50,60	87	5. 8. 2013	1.250	54,39	68
16. 4. 2013	3.603	47,75	172	3. 6. 2013	114	50,82	6	21. 8. 2013	553	53,26	30
17. 4. 2013	3.575	47,63	170	4. 6. 2013	1.511	50,96	77	22. 8. 2013	1.552	53,43	83
18. 4. 2013	3.587	47,63	171	5. 6. 2013	1.744	52,08	91	23. 8. 2013	49	53,94	3

Datum	Število delnic	Povprečna cena delnice (v EUR)	Vrednost lastnih delnic (v tisoč EUR)	Datum	Število delnic	Povprečna cena delnice (v EUR)	Vrednost lastnih delnic (v tisoč EUR)	Datum	Število delnic	Povprečna cena delnice (v EUR)	Vrednost lastnih delnic (v tisoč EUR)
26. 8. 2013	1.405	54,09	76	1. 10. 2013	1.312	52,99	70	20. 11. 2013	1.533	57,35	88
27. 8. 2013	464	53,29	25	2. 10. 2013	2.303	53,49	123	21. 11. 2013	2.053	58,26	120
28. 8. 2013	56	53,20	3	3. 10. 2013	1.548	54,17	84	22. 11. 2013	2.157	59,03	127
29. 8. 2013	1.221	53,16	65	4. 10. 2013	2.546	53,59	136	25. 11. 2013	88	59,38	5
30. 8. 2013	1.239	53,00	66	7. 10. 2013	2.699	53,88	145	26. 11. 2013	1.430	60,10	86
2. 9. 2013	1.113	53,05	59	8. 10. 2013	2.512	53,09	133	28. 11. 2013	2.068	60,10	124
3. 9. 2013	1.194	52,10	62	9. 10. 2013	2.827	52,83	149	29. 11. 2013	888	60,05	53
4. 9. 2013	1.209	52,40	63	10. 10. 2013	2.625	52,74	138	30. 11. 2013	2.304	59,99	138
5. 9. 2013	1.436	52,58	76	11. 10. 2013	1.027	52,62	54	3. 12. 2013	2.291	59,91	137
6. 9. 2013	1.480	52,11	77	14. 10. 2013	67	52,79	4	4. 12. 2013	2.258	58,60	132
9. 9. 2013	1.328	51,65	69	15. 10. 2013	2.199	53,22	117	5. 12. 2013	2.347	58,32	137
10. 9. 2013	1.190	51,45	61	16. 10. 2013	2.687	53,59	144	6. 12. 2013	2.003	58,26	117
11. 9. 2013	1.038	51,21	53	17. 10. 2013	2.449	54,08	132	9. 12. 2013	143	59,21	8
12. 9. 2013	1.710	51,48	88	18. 10. 2013	2.728	54,60	149	10. 12. 2013	2.153	59,16	127
13. 9. 2013	343	52,10	18	21. 10. 2013	2.838	55,11	156	11. 12. 2013	2.180	59,20	129
16. 9. 2013	1.733	52,06	90	22. 10. 2013	594	55,09	33	12. 12. 2013	875	59,24	52
17. 9. 2013	1.770	51,79	92	23. 10. 2013	2.971	55,25	164	13. 12. 2013	2.173	59,08	128
18. 9. 2013	1.819	51,70	94	24. 10. 2013	1.189	55,11	66	16. 12. 2013	2.242	59,62	134
19. 9. 2013	1.897	51,07	97	25. 10. 2013	3.019	55,43	167	17. 12. 2013	2.329	59,87	139
20. 9. 2013	957	50,12	48	28. 10. 2013	3.040	54,68	167	18. 12. 2013	2.345	59,83	140
23. 9. 2013	1.219	51,19	62	29. 10. 2013	2.860	55,13	158	19. 12. 2013	297	59,59	18
24. 9. 2013	1.364	51,12	70	30. 10. 2013	2.602	55,74	145	20. 12. 2013	1.987	60,53	120
25. 9. 2013	2.054	51,66	106	4. 11. 2013	2.514	56,35	142	23. 12. 2013	2.499	61,02	152
26. 9. 2013	2.143	52,96	113	5. 11. 2013	471	56,09	26	24. 12. 2013	2.715	59,05	160
27. 9. 2013	1.238	52,11	65	1. 10. 2013	1.312	52,99	70	Nakupi v letu 2013 skupaj	256.691	53,43	13.716
30. 9. 2013	2.306	52,85	122	2. 10. 2013	2.303	53,49	123	Stanje 31. 12. 2013	2.561.005		69.372

PODPIS LETNEGA POROČILA ZA LETO 2013 IN NJEGOVIH SESTAVNIH DELOV

Predsednik in člani uprave družbe Krka, d. d., Novo mesto smo seznanjeni z vsebino sestavnih delov letnega poročila družbe Krka in skupine Krka za leto 2013 in s tem tudi s celotnim letnim poročilom družbe Krka in skupine Krka za leto 2013. Z njim se strinjamo in to potrjujemo s svojim podpisom.

Jože Colarič,
predsednik uprave in generalni direktor

dr. Aleš Rotar,
član uprave

Zvezdana Bajc,
članica uprave

dr. Vinko Zupančič,
član uprave

Danica Novak Malnar,
članica uprave – delavska direktorica